

2023

Rocznik Statystyczny Województwa Opolskiego

Statistical Yearbook of Opolskie Voivodship

Urząd Statystyczny w Opolu Statistical Office in Opole

Opole 2023

Zespół Redakcyjny Urzędu Statystycznego w Opolu

Editorial Board of Statistical Office in Opole

Przewodniczący

President

Renata Wasilewska

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Opolu, Opolski Ośrodek Badań Regionalnych

Statistical Office in Opole – Opolskie Centre for Regional Surveys

Joanna Biernacka, Michał Buczyński, Beata Dzierżanowska, Małgorzata Kania, Sylwia Lew,
dr Danuta Michoń, Maria Mołodowicz, Wioletta Mulica, Wiktoria Pordzik, Joanna Rakowska

pod kierunkiem

supervised by

Marii Mołodowicz

Tłumaczenie (przedmowa)

Translation (preface)

Michał Buczyński

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Izabela Wieszczyk

Zdjęcie zamieszczone na okładce

Photograph on the cover

Urząd Wojewódzki w Opolu – fot. Rafał Buczyński

ISSN 0485–3237

Publikacja dostępna na stronie

Publications available on website

opole.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data — please indicate the source

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji — tel. (22) 608 32 10, 608 38 10

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu kolejne wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Opolskiego”.

Tegoroczna edycja, podobnie jak poprzednie, zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa. Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 21 działach tematycznych. Opracowanie kończą dwie tablice przeglądowe zawierające wybrane informacje pozycjonujące województwo na tle kraju w 2022 r. oraz ważniejsze dane o województwie w latach 2000, 2010, 2015 i 2022. Zamieszczony materiał statystyczny uzupełniono uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji.

Tablice statystyczne uzupełniono mapami i wykresami, które wzbogaciły zawartość merytoryczną Rocznika. Zastosowanie graficznej formy prezentacji danych pozwala na zobrazowanie rozkładu informacji statystycznych i przedstawionych za ich pomocą relacji przestrzennych.

W bieżącym wydaniu przedstawiono ostateczne wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

Kontynuowana jest prezentacja Delimitacji Obszarów Wiejskich do celów statystycznych. Została ona opracowana przez Główny Urząd Statystyczny w odpowiedzi na zachodzące od kilkunastu lat przeobrażenia strukturalne i funkcjonalne obszarów wiejskich. Zagadnienia z tego zakresu zaprezentowano w wybranych działach.

Rocznik w polsko-angielskiej wersji językowej dostępny jest w formie książkowej i na stronie internetowej Urzędu <http://opole.stat.gov.pl>.

Przekazując Państwu Rocznik Statystyczny Województwa Opolskiego 2023 pragnę podziękować wszystkim osobom i instytucjom, które poprzez udostępnienie danych przyczyniły się do wzbogacenia jego treści, jak również wyrażam nadzieję, że publikacja zaspokoi oczekiwania informacyjne Czytelników.

p.o. D y r e k t o r a
Urzędu Statystycznego w Opolu

Renata Wasilewska

PREFACE

The Statistical Office in Opole is pleased to present the subsequent edition of the “Statistical Yearbook of Opolskie Voivodship”.

This year's edition, similarly to the previous ones, contains a rich set of information characterising living conditions of the society and the condition of the voivodship's economy. Detailed statistical data are grouped into 21 thematic chapters. The study concludes with two review tables containing selected information positioning the voivodship against a background of the country in 2022 as well as major data on the voivodship in the years 2000, 2010, 2015 and 2022. The published statistical material has been supplemented with general notes explaining the terminology, methodology and scope of information.

Statistical tables have been supplemented with maps and charts that have enriched the substantive content of the Yearbook. The use of a graphical form of data presentation allows to visualise the distribution of statistical information and the spatial relationships they represent.

The current edition presents final data of National Population and Housing Census 2021.

The presentation of Delimitation of Rural Areas for statistical purposes continues. It was developed by the Statistics Poland in response to the structural and functional transformations of rural areas occurring for several years. Issues from this range of data were presented in selected chapters.

The Yearbook in Polish-English language version is available in the book form and on the website of the Office <https://opole.stat.gov.pl/en/>.

Presenting you the Statistical Yearbook of Opolskie Voivodship 2023, I would like to express my gratitude to all persons and institutions that have contributed to the enrichment of its content by providing the data, and I also hope that the publication will satisfy the information expectations of the Readers.

Acting Director
Of the Statistical Office in Opole

Renata Wasilewska

Spis rzeczy

Przedmowa	
Objaśnienia znaków umownych	
Ważniejsze skróty	
Podział administracyjny w 2022 r.	
Podział województwa opolskiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2022 r.	

Działy

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska	
II. Samorząd terytorialny	
III. Wymiar sprawiedliwości	
IV. Ludność	
V. Rynek pracy	
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne	
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania	
VIII. Edukacja i wychowanie	
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
X. Kultura. Turystyka. Sport	
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	
XII. Rolnictwo	
XIII. Leśnictwo i łowiectwo	
XIV. Przemysł i budownictwo	
XV. Transport	
XVI. Handel. Ceny	
XVII. Finanse przedsiębiorstw	
XVIII. Finanse publiczne	
XIX. Inwestycje. Środki trwałe	
XX. Rachunki regionalne	
XXI. Podmioty gospodarki narodowej	

Tablice przeglądowe

I. Województwo na tle kraju w 2022 r.	
II. Ważniejsze dane o województwie	
Uwagi ogólne	
Uwagi do działów	

Contents

	Str. Page
Preface	3, 4
Symbols	6
Major abbreviations	7
Administrative division in 2022	9
Division of Opolskie Voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2022	10

Chapters

Environment and environmental protection	11
Local government	26
Justice	27
Population	30
Labour market	54
Wages and salaries. Social benefits	66
Households. Dwellings	72
Education	88
Health care and social welfare	97
Culture. Tourism. Sport	109
Science and technology. Information society	121
Agriculture	126
Forestry and hunting	134
Industry and construction	139
Transport	143
Trade. Prices	147
Finances of enterprises	150
Public finance	157
Investments. Fixed assets	162
Regional accounts	166
Entities of the national economy	168

Review tables

Voivodship on the background of the country in 2022	171
Major data on the voivodship	176
General notes	185
Notes to chapters	190

Objaśnienia znaków umownych Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero:	(0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
	(0,0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 187 categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 187
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty Major abbreviations

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	million million
zł PLN	złoty zloty
szt. pcs	sztuka pieces
wol. vol.	wolumin volume
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt·hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt·hour
TJ	teradžul terajoule

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning										
°C	stopień Celsjusza centigrade										
s	sekunda second										
min	minuta minute										
h	godzina hour										
d 24 h	dość 24 hours										
r.	rok										
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year										
art. Art.	artykuł article										
dok. cont.	dokończenie continued										
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level										
nr (Nr) No.	numer number										
pkt	punkt										
p.proc.	punkt procentowy percentage point										
poz.	pozycja										
tabl.	tablica table										
ust.	ustęp										
0°1'1" ←	<table style="border-collapse: collapse; margin-left: 20px;"> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">E</td> <td>wschód</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">N</td> <td>północ</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">S</td> <td>południe</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">W</td> <td>zachód</td> </tr> <tr> <td></td> <td>West</td> </tr> </table>	E	wschód	N	północ	S	południe	W	zachód		West
E	wschód										
N	północ										
S	południe										
W	zachód										
	West										
Dz. U.	Dziennik Ustaw										
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy										
i in.	i inni										
im.	imienia										

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn. i.e.	to znaczy that is
tzw.	tak zwany
ww.	wyżej wymieniony
z późn. zm.	z późniejszymi zmianami
PKP	Polskie Koleje Państwowe

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
GUS	Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organisation for Economic Co-operation and Development
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations
UE EU	Unia Europejska European Union

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY W 2022 R.
ADMINISTRATIVE DIVISION IN 2022

— Granice podregionów NUTS 3
NUTS 3 subregion boundaries

— Granice powiatów
Powiat boundaries

— Granice gmin
Gmina boundaries

nyski Nazwy powiatów
Powiat names

■ **OPOLE** Siedziba władz wojewódzkich
Seat of the Voivodship authorities

● **OPOLE** Miasto na prawach powiatu
City with powiat status

● **Nysa** Miasta – siedziby powiatów
Cities – seats of powiats

◆ Najdalej wysunięte punkty województwa
Extreme points of the Voivodship

▲ Najwyżej położony punkt województwa (w m n.p.m.)
Highest point of the Voivodship (in m a.s.l.)

▼ Najniżej położony punkt województwa (w m n.p.m.)
Lowest point of the Voivodship (in m a.s.l.)

Powierzchnia 9411 km²
Area

Powiaty 11
Powiats

Miasto na prawach powiatu 1
City with powiat status

Gminy ogółem 71
Total gminas

Gminy miejskie 3
Urban gminas

Gminy miejsko-wiejskie 33
Urban-rural gminas

Gminy wiejskie 35
Rural gminas

Miasta 36
Cities and towns

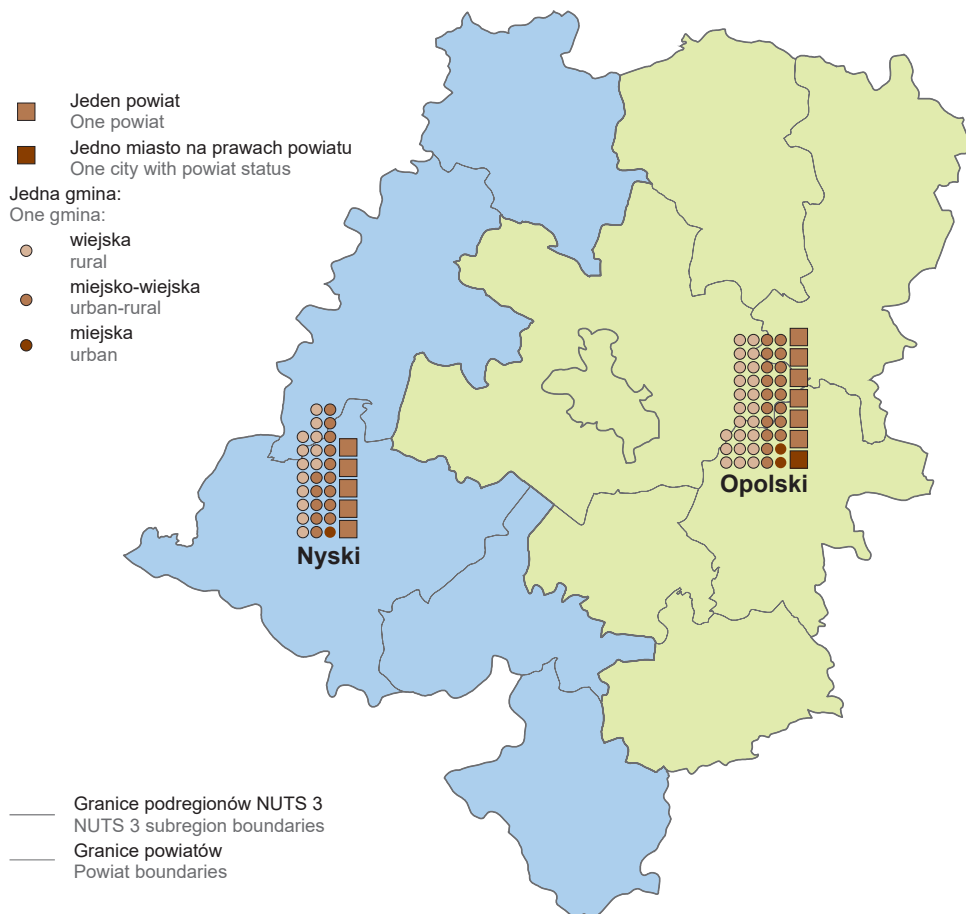
Długość granicy w km z Czechami i poszczególnymi województwami podana jest pod ich nazwami.

The length of a border with Czechia and individual voivodships is listed under their names in km.

0 10 20 30 40 50 km

1:2 000 000

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2022 R.
DIVISION OF OPOLSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE CLASSIFICATION OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS (NUTS) IN 2022

PODREGIONY (NUTS 3):
SUBREGIONS (NUTS 3):

PL31 – Nyski

Powiaty:

Powiats:

brzeski	(6)
głubczycki	(4)
namysłowski	(5)
nyski	(9)
prudnicki	(4)

PL32 – Opolski

Powiaty:

Powiats:

kędzierzyńsko-kozielski	(6)
kluczborski	(4)
krapkowicki	(5)
oleski	(7)
opolski	(13)
strzelecki	(7)

Miasto na prawach powiatu:

City with powiat status:

Opole	(1)
-------	-----

W nawiasach podano liczbę gmin.
The number of gminas is given in parentheses.

Dział I. Warunki naturalne i ochrona środowiska Chapter I. Environment and environmental protection

TABL. 1. **WARUNKI METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL CONDITIONS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C					Temperatures in °C		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		średnie ^a average ^a					skrajne extreme		
		1971–2000	1991–2020	2011–2020	2016–2020	2022	maksimum maximum	minimum minimum	
		1971–2022							
Opole	165	8,8	9,6	10,3	10,5	10,4	37,9	-27,1	65,0

dok. cont.

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm					Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Sunshine duration in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^b Average cloudiness in octants ^b
	1971–2000	1991–2020	2011–2020	2016–2020	2022			
	średnie ^a average ^a							
Opole	622	585	550	588	778	2,5	2165	.

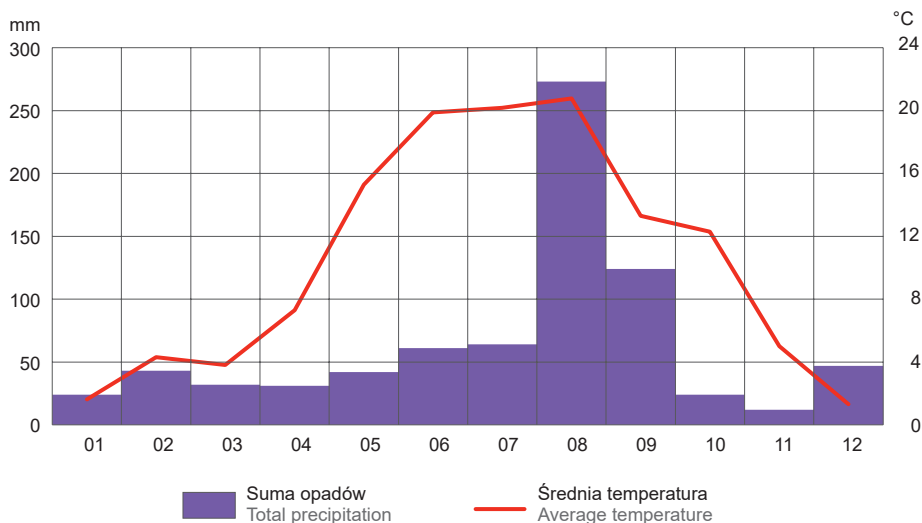
a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. b Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages for these periods. b Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).
Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

WYKRES 1. **TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE NA STACJI METEOROLOGICZNEJ OPOLE W 2022 R.**

CHART 1. **AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION AT METEOROLOGICAL STATION OPOLE IN 2022**

TABL. 2. POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA
 Stan w dniu 1 stycznia
 GEODETIC AREA BY THE LAND USE
 As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2023		SPECIFICATION
	w ha in hectares				w odsetkach in percent	
Powierzchnia ogólna	941187	941187	941187	941160	100,0	Total area
w tym:						of which:
Użytki rolne	600604	601342 ^a	601000 ^a	600701 ^a	63,8	Agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	262982	261532	261534	260697	27,7	Forest land as well as woodland and shrubland
Grunty pod wodami powierzchniowymi	13078	12945	12991	13098	1,4	Land under surface waters
Grunty zabudowane i zurbanizowane	57425	58357 ^b	58688 ^b	60280 ^b	6,4	Built-up and urbanised areas
Nieużytki	3984	3917	3922	4049	0,4	Wasteland

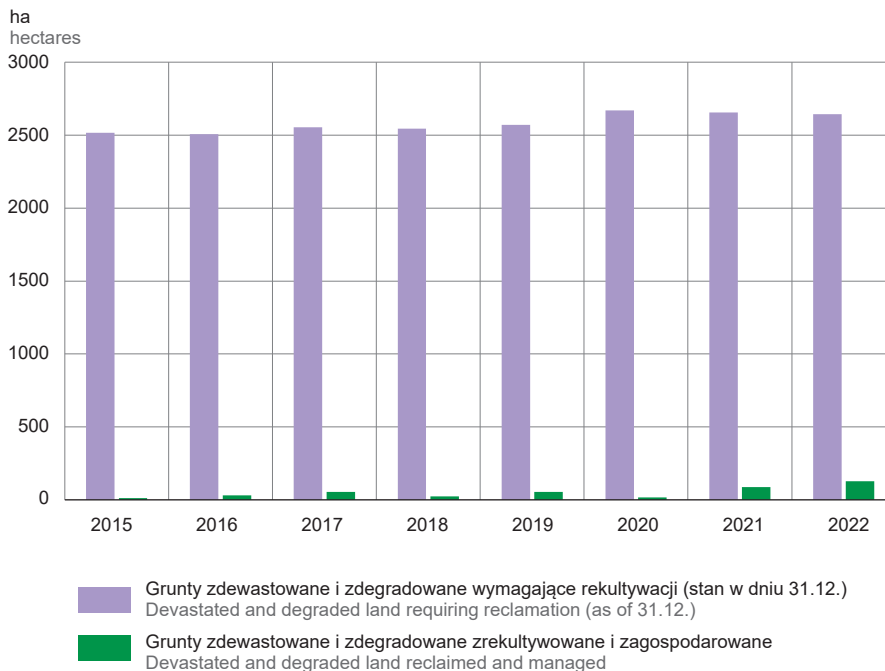
a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Including woodland and shrubland on agricultural land, classified in the item "forest land as well as woodland and shrubland" until 2016. b Including areas used for the construction of public roads or railways.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

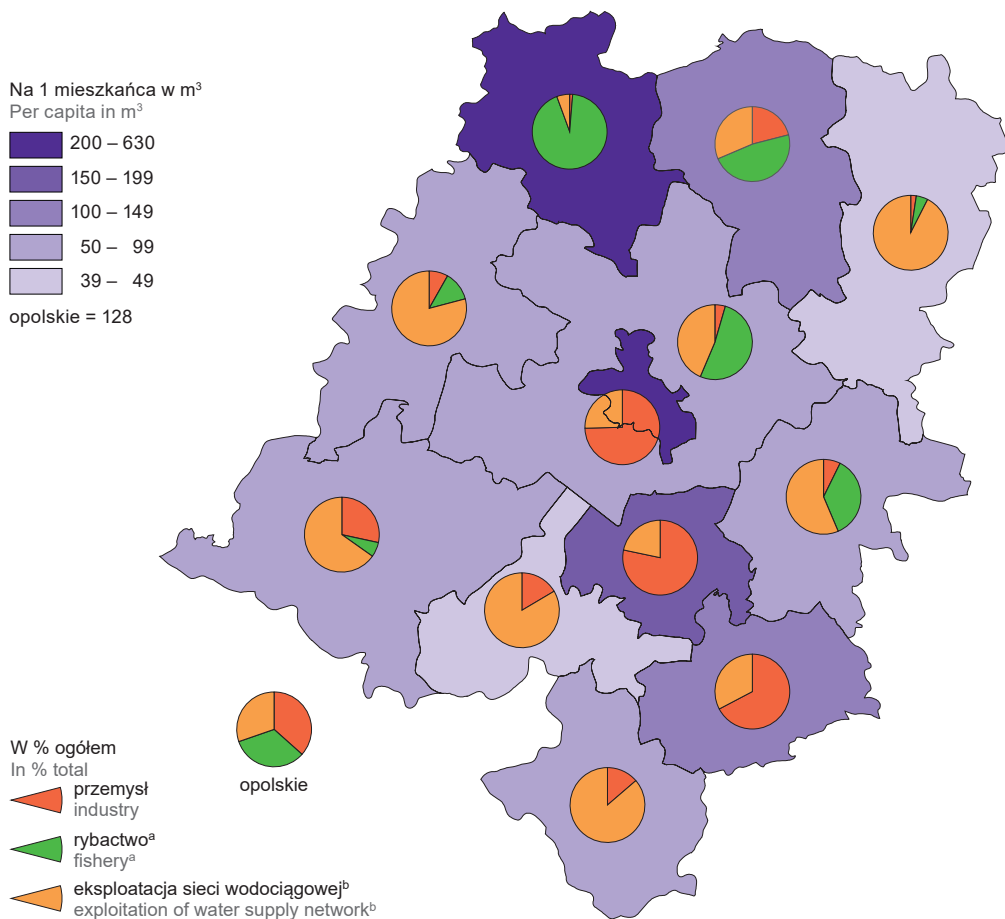
WYKRES 2. GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
 CHART 2. DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

MAPA 1. **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2022 R.**
 MAP 1. **WATER CONSUMPTION FOR THE NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2022**

Zużycie wody na 1 mieszkańca
 Water consumption per capita

a Woda zużyta do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele technologiczne przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumed for irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO
THE GROUND

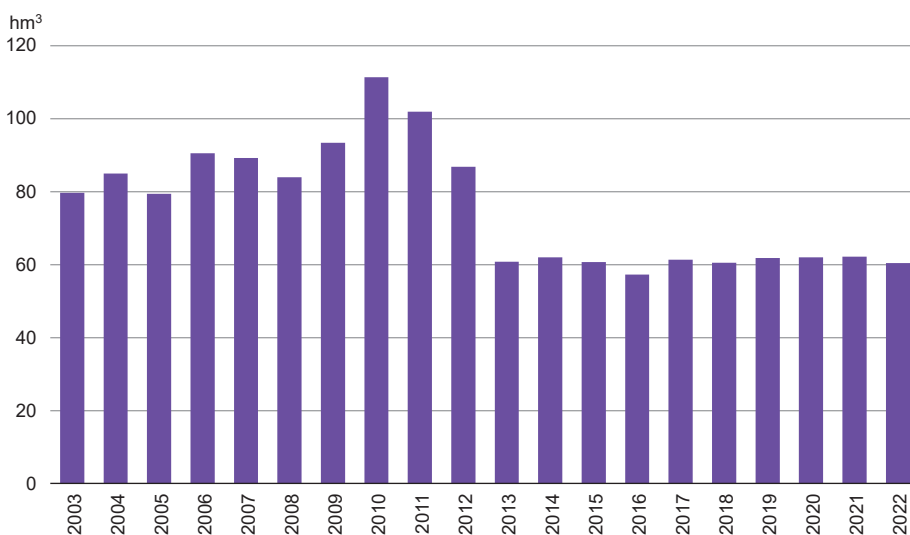
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	63,6	64,4	64,4	62,3	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	32,9	32,3	32,0	29,7	47,6	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	2,9	2,6	2,4	1,9	3,0	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	30,7	32,1	32,4	32,6	52,4	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	60,7	61,8	62,0	60,4	97,0	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	59,8	61,8	61,9	59,7	95,9	treated
mechanicznie	24,4	24,1	24,8	22,9	36,8	mechanically
chemicznie ^b	0,3	0,4	0,4	0,4	0,6	chemically ^b
biologicznie	6,1	5,7	5,9	5,9	9,5	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	29,0	31,7	30,9	30,5	49,1	with increased biogene removal
nieoczyszczane	0,9	0,0	0,0	0,6	1,0	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,9	0,0	0,0	0,6	1,0	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	–	0,0	0,0	0,0	0,0	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including cooling water and polluted water from drainage of mines and building structures as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

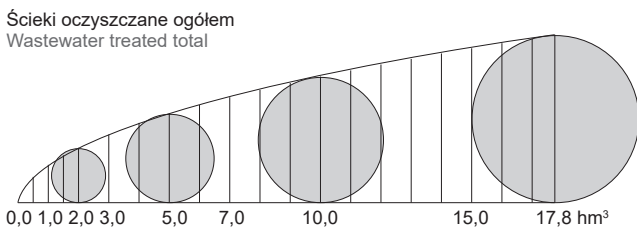
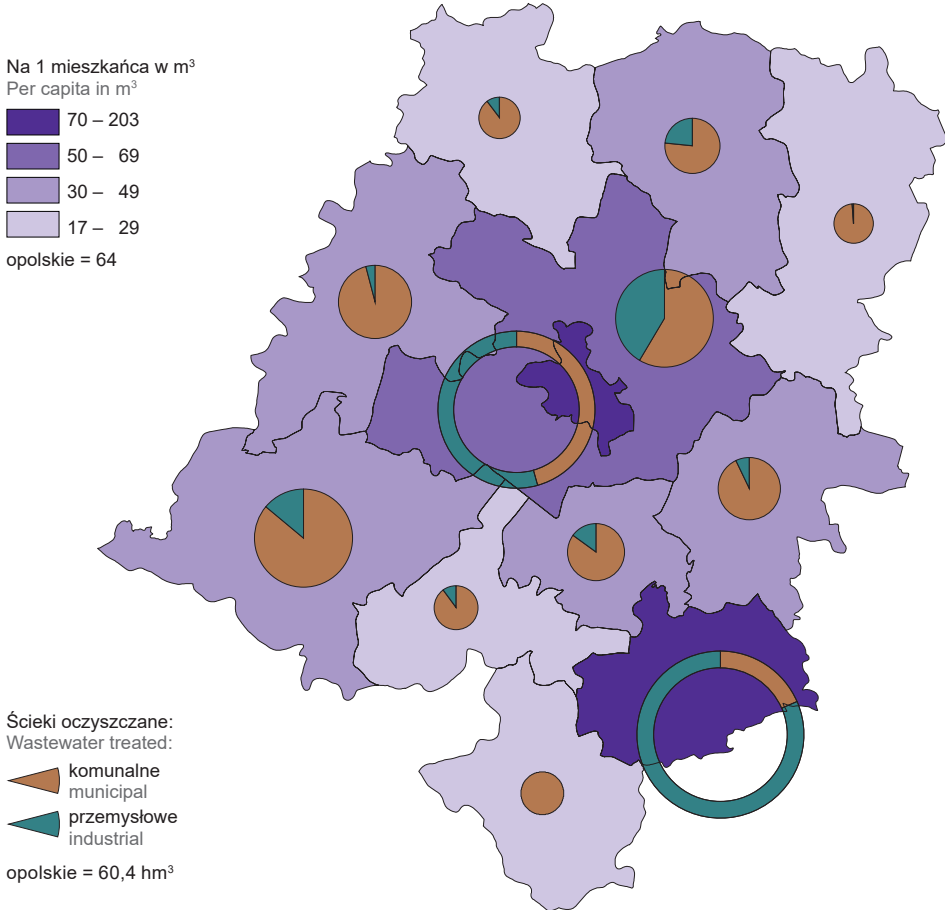
WYKRES 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

CHART 3. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

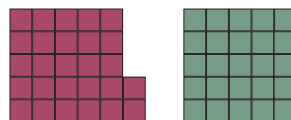
MAPA 2. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2022 R.

MAP 2. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2022

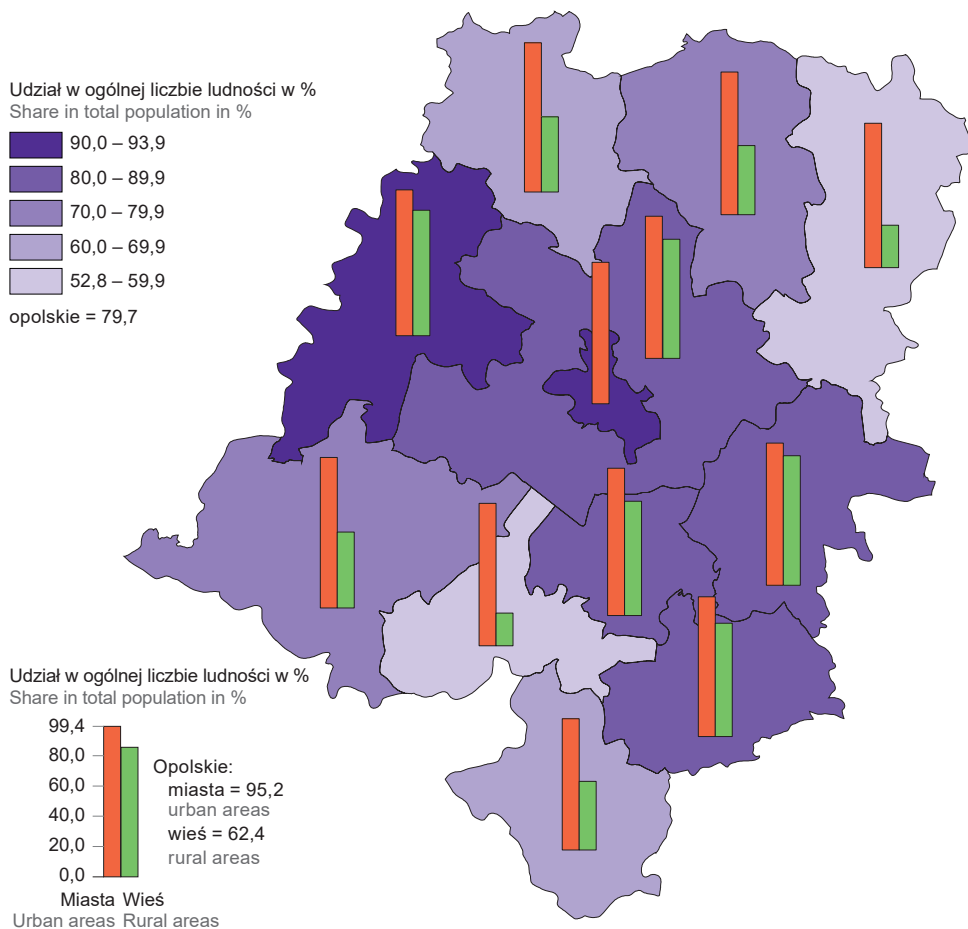

Zakłady odprowadzające ścieki
Plants discharging wastewater

- 1 zakład:
1 plant:
- odprowadzający ścieki wymagające oczyszczenia bezpośrednio do wód lub do ziemi
discharging wastewater requiring treatment directly into waters or into the ground
- odprowadzający ścieki do kanalizacji
discharging wastewater into sewage network

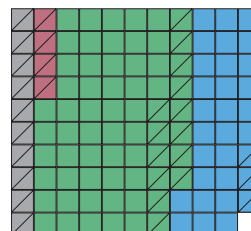

MAPA 3. **ŁUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2022 R.**
 MAP 3. **POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2022**

Oczyszczalnie ścieków
 Wastewater treatment plants

- 1 oczyszczalnia ścieków:
1 wastewater treatment plant:
- w tym 1 oczyszczalnia ścieków przemysłowych
of which industrial wastewater treatment plant
- mechaniczna
mechanical
- chemiczna
chemical
- biologiczna
biological
- z podwyższonym usuwaniem biogenów
with increased biogene removal

TABL. 4. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	1,5	1,2	1,0	1,0	particulate
w tym pyły ze spalania paliw	0,8	0,6	0,6	0,5	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych	12370,1	13801,0	16272,2	15540,2	gaseous
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	9,0	6,9	18,3	6,7	sulphur dioxide
tlenek węgla	22,0	17,1	18,3	15,4	carbon monoxide
tlenki azotu ^a	14,3	13,9	13,6	13,5	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	12322,7	13760,9	16219,9	15501,7	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. t:					in thousand tonnes:
pyłowe	1945,4	2893,0	2823,6	3924,6	particulate
gazowe (bez dwutlenku węgla)	119,6	117,6	125,8	114,1	gaseous (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,9	100,0	100,0	100,0	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	71,6	74,6	70,6	74,8	gaseous (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 5. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	URZĄDZENIA – stan w dniu 31.12.		EQUIPMENT – as of 31.12.		
Cyklony	217	161	161	142	Cyclones
Multicyklony	51	36	36	34	Multicyclones
Filtry tkaninowe	388	418	441	466	Fabric filters
Elektrofiltry	24	20	20	18	Electrofilters
Urządzenia mokre	59	47	43	42	Wet air cleaners
Inne	70	71	73	69	Others
	PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h		WASTE GAS FLOW in dam ³ /h		
Cyklony	2685	1592	3727	3808	Cyclones
Multicyklony	874	669	681	724	Multicyclones
Filtry tkaninowe	7488	7633	11095	10847	Fabric filters
Elektrofiltry	8303	12684	12718	12574	Electrofilters
Urządzenia mokre	12048	17520	16601	16500	Wet air cleaners
Inne	7005	7061	7141	7218	Others

TABL. 6. POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a
 Stan w dniu 31 grudnia
 AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022		SPECIFICATION	
	w ha in hectares				w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the Voivodship		na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²
OGÓŁEM	256245,5	259541,4	259537,4	259540,9	27,6	2754	TOTAL
Rezerwy przyrody	936,5	948,7	968,8	1000,0	0,1	11	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	61631,0	61526,1	61506,0	61474,7	6,5	652	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	189626,9	193640,4	193570,3	193570,4	20,6	2054	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	19,1	16,7	16,7	16,7	0,0	0	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	3322,4	2663,6	2620,2	2624,5	0,3	28	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne	709,6	746,0	855,4	854,5	0,1	9	Ecological areas

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a Data do not include information concerning the areas of the Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

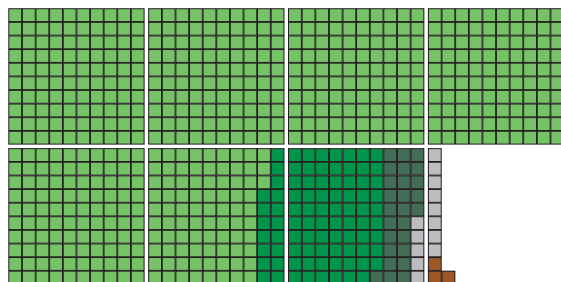
TABL. 7. PARKI KRAJOBRAZOWE
 Stan w dniu 31 grudnia
 LANDSCAPE PARKS
 As of 31 December

ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS AND COMPLEXES ^a	Powierzchnia ^b Area ^b				
	ogółem total	w tym of which			
		lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water	
		w ha in hectares			
OGÓŁEM	2015	62590,5	45745,0	14783,9	895,5
TOTAL	2019	62590,5	45745,0	14783,9	895,5
	2020	62590,5	45745,0	14783,9	895,5
	2022	62590,5	45745,0	14783,9	895,5
Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych Opolskie landscape parks		62590,5	45745,0	14783,9	895,5
Stobrawski		52636,5	41558,0	10000,9	789,5
Góra Świętej Anny		5051,0	1030,0	3553,0	46,0
Góry Opawskie		4903,0	3157,0	1230,0	60,0

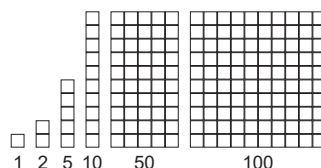
a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków.

a Listed according to a decreasing grand total area in the Voivodship. b Including the area of nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

WYKRES 4. POMNIKI PRZYRODY W 2022 R.
 CHART 4. NATURE MONUMENTS IN 2022

Liczba pomników przyrody:
 Number of nature monuments:

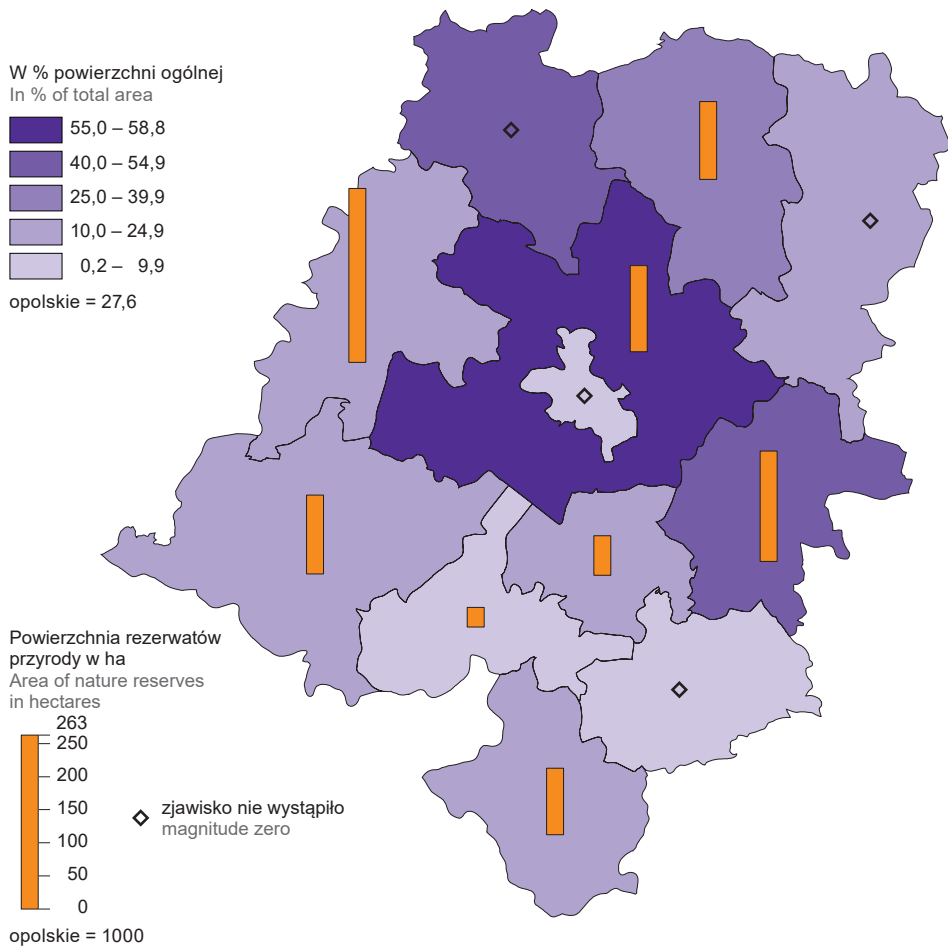

Rodzaje pomników przyrody:
 Types of nature monuments:

- pojedyncze drzewa
individual trees
- grupy drzew
clumps of trees
- aleje
alleys
- głazy narzutowe
erratic boulders
- pozostałe
others

MAPA 4. POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONYCH^a W 2022 R.

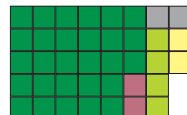
MAP 4. AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a IN 2022

Rezerваты przyrody
Nature reserves

□ 1 rezerwat:
1 reserve:

leśny
forest	przyrody nieożywionej
inanimate nature
torfowiskowy
peat-bog	stepowy
steppe
florystyczny
flora	

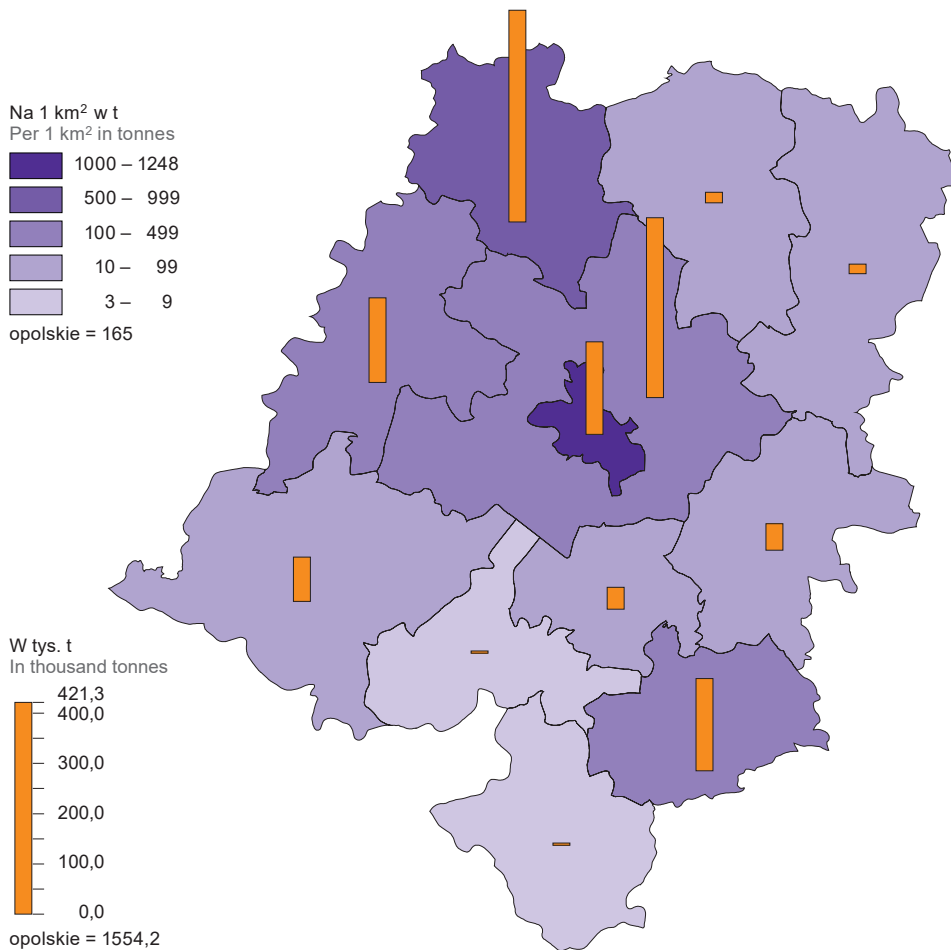

^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

^a Data do not include information concerning the areas of the Natura 2000 network, data include only the part located within the others legally protected areas.

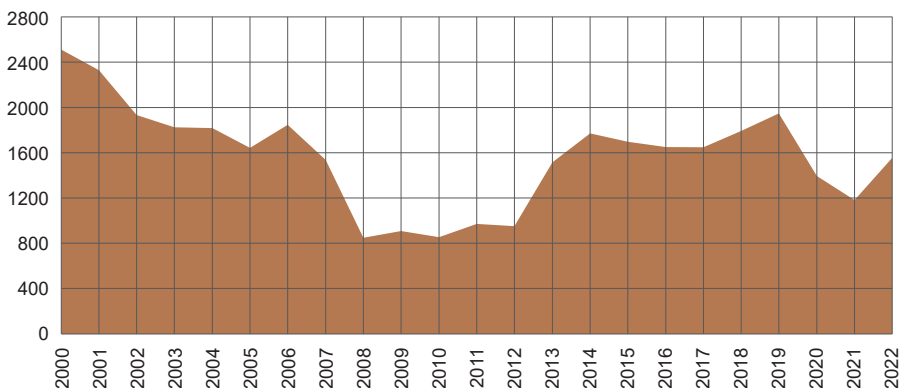
MAPA 5. **ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE W 2022 R.**

MAP 5. **WASTE (excluding municipal waste) GENERATED IN 2022**

Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone
Waste (excluding municipal waste) generated

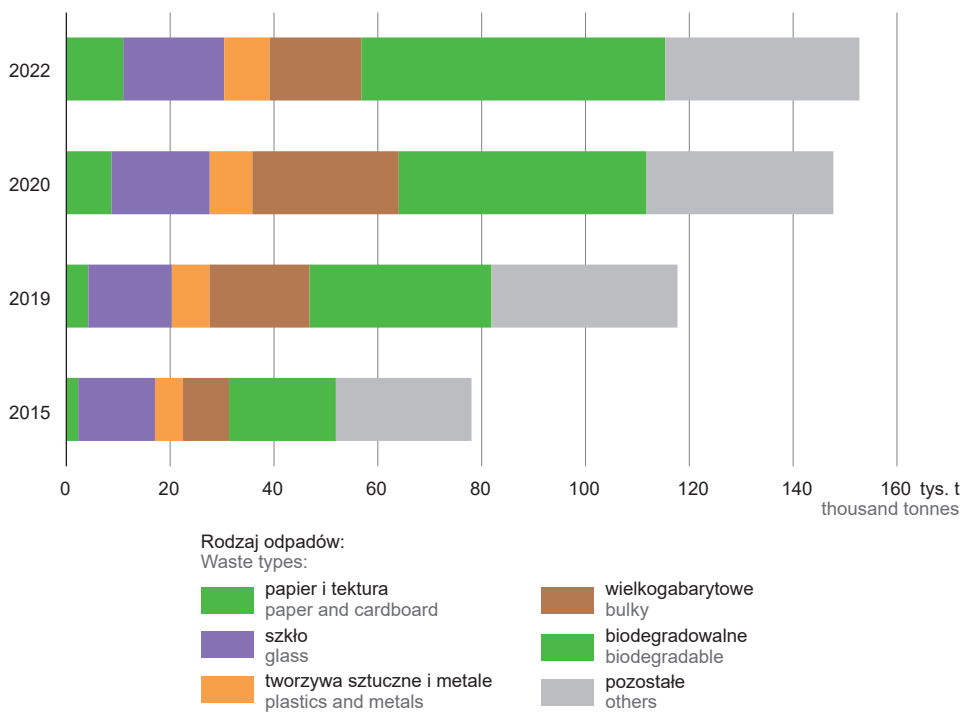
tys. t
thousand tonnes

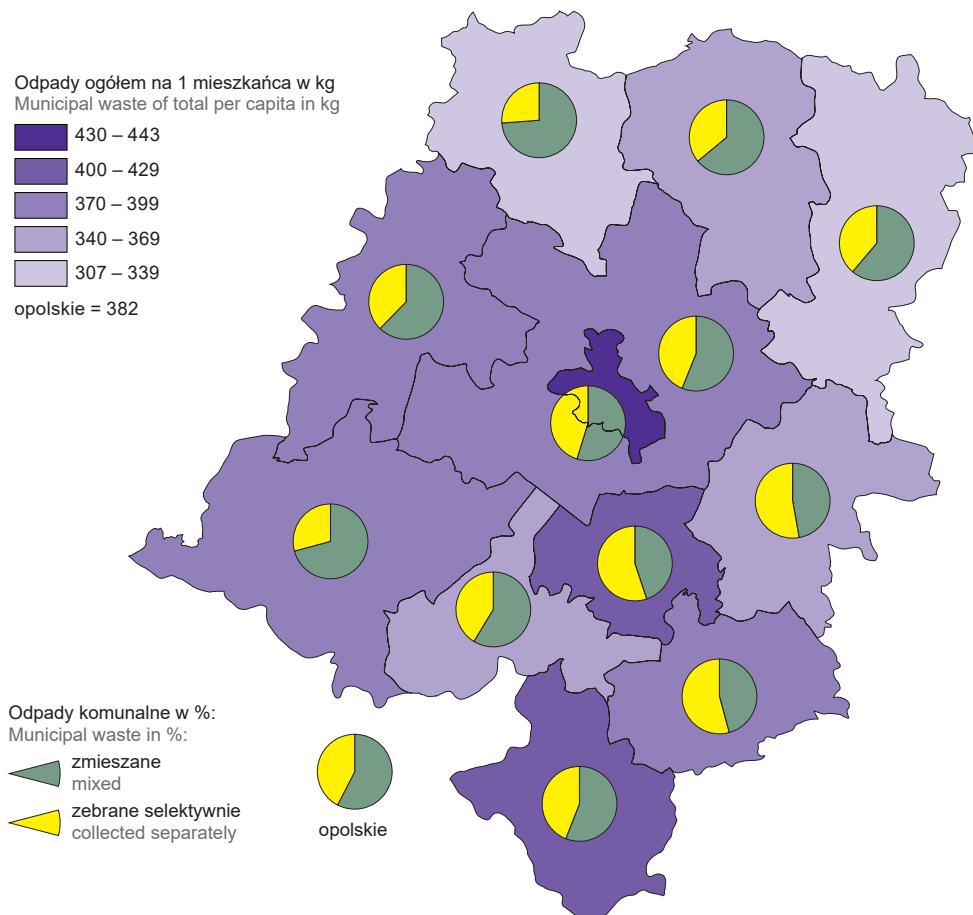
TABL. 8. ODPADY KOMUNALNE
MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022		SPECIFICATION
				ogółem total	z gospodarstw domowych of which from ho- useholds	
Odpady komunalne zebrane w tys. t	278,4	333,3	371,6	360,7	314,5	Municipal waste collected in thousand tonnes
zmieszane	200,4	215,6	223,9	207,9	169,9	mixed
miasta	115,9	125,2	126,6	118,3	91,8	urban areas
wieś	84,5	90,4	97,3	89,6	78,1	rural areas
zebrane selektywnie	78,1	117,7	147,7	152,8	144,5	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	2,3	4,2	8,7	10,9	9,5	paper and cardboard
szkło	14,8	16,1	18,9	19,5	18,1	glass
tworzywa sztuczne	5,3	7,3	8,2	8,7	8,0	plastics
metale	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	metals
wielkogabarytowe	8,8	19,2	28,2	17,7	17,1	bulky
biodegradowalne	20,6	35,0	47,6	58,6	56,6	biodegradable

WYKRES 5. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE
CHART 5. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY

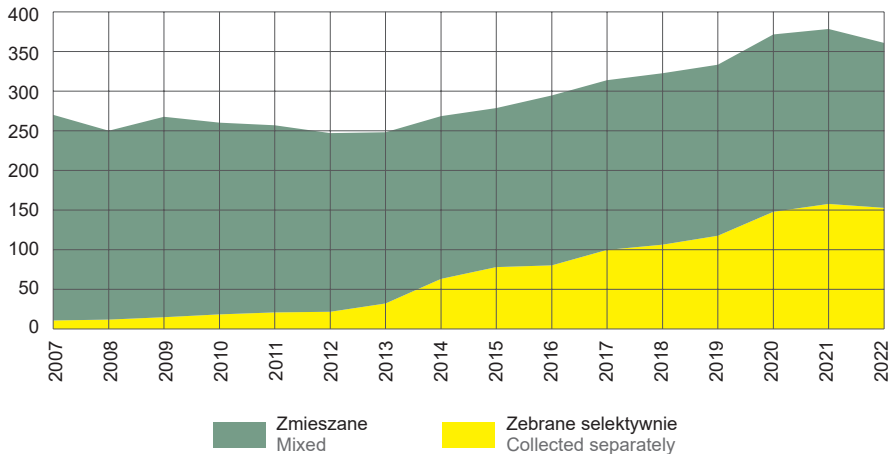
MAPA 6. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2022 R.
MAP 6. MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN 2022

Odpady komunalne zebrane
Municipal waste collected

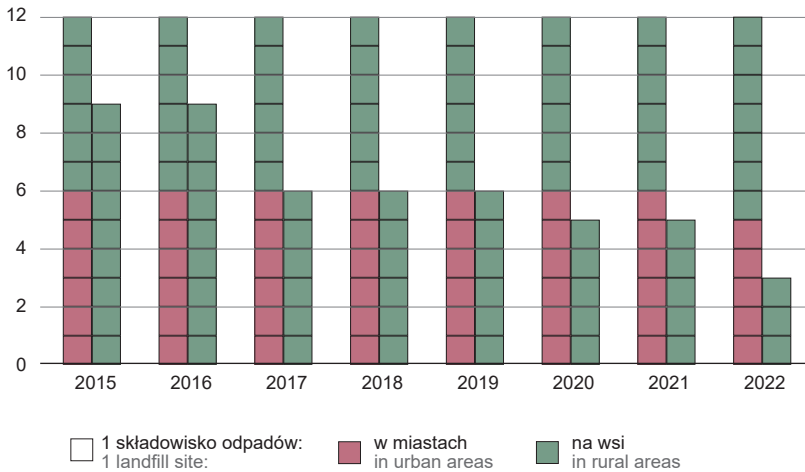
tys. t

thousand tonnes

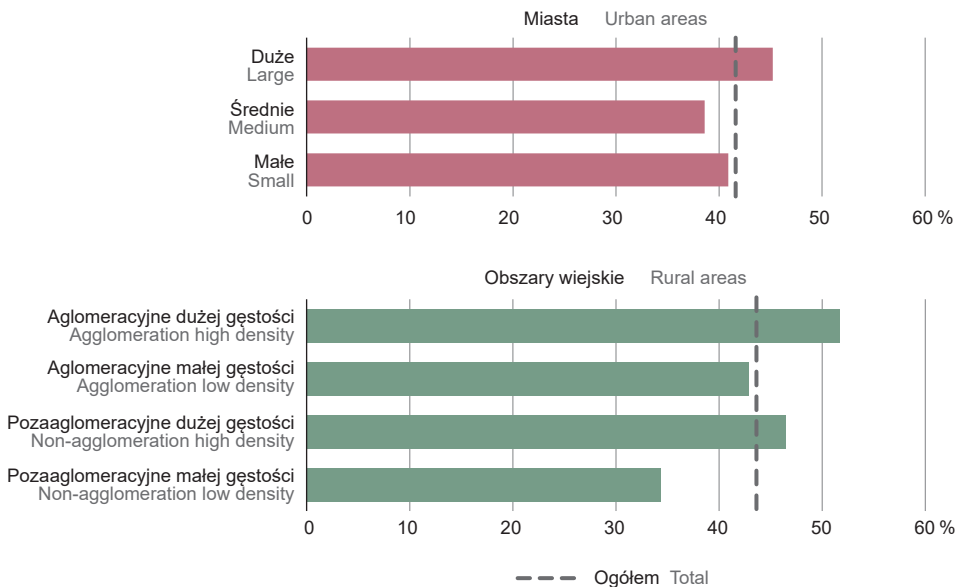
WYKRES 6. SKŁADOWISKA ODPADÓW

CHART 6. LANDFILL SITES

WYKRES 7. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE W RELACJI DO ODPADÓW KOMUNALNYCH ZEBRANYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.

CHART 7. SEPARATELY COLLECTED MUNICIPAL WASTE IN RELATION TO MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022

TABL. 9. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	414665,1	359638,4	292053,9	420427,7	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	206699,1	115170,9	141246,8	196169,5	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	142928,3	17361,6	36463,9	.	of which outlays on modern fuel combustion techniques and technologies as well as modernisation of boiler houses and heat plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	166842,8	170950,0	88108,0	158845,0	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	26800,5	26462,2	28417,8	58895,1	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	129821,8	134560,9	50728,5	83752,0	sewage network discharging wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	22919,7	27164,9	17912,8	.	Waste management, protection and recovery of soils, protection of underground and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	4043,1	12462,9	14059,3	16424,1	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	1044,4	5289,7	7687,4	14444,1	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	16247,6	7251,0	2413,0	.	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	709,3	933,0	1362,6	.	reclamation of waste dumps, sludge storage tanks and landfill sites as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	–	1538,4	3236,5	–	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	677,7	10520,8	6085,0	2319,2	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	241231,2	109046,4	95940,2	292030,3	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	21231,0	30314,7	20709,4	26448,7	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	13442,4	3778,7	10868,5	6534,6	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	170741,4	74953,0	48320,3	.	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	18336,7	–	374,0	.	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	17479,7	–	15668,0	.	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej, b Przemysłowych i komunalnych.

a By investment location; these outlays are also included in respective sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 10. EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA		ENVIRONMENTAL PROTECTION			
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed reduction of air pollutants in tonnes/year:
pyłowych	418	110	400	–	particulate
gazowych	1600	–	10081	842	gaseous
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	352,4	137,4	84,9	87,7	wastewater
wody opadowe	6,9	23,4	15,1	12,6	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	1	3	–	–	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	1	3	–	–	of which municipal
mechaniczne	–	–	–	–	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	1	3	–	–	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	–	–	–	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	1677	2820	–	4750	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	1677	2820	–	4750	of which municipal
mechanicznych	–	–	–	–	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	195	2820	–	2250	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	1482	–	–	2500	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (prywatne):					Wastewater treatment plants:
obiekty	437	320	61	69	facilities
przepustowość w m ³ /d	781	880	78	342	capacity in m ³ /24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial wastewater pre-treatment plants:
obiekty	1	–	1	1	facilities
przepustowość w m ³ /d	100	–	4800	18	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	–	–	–	–	facilities
wydajność w t/r	–	–	–	–	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfill sites of municipal waste:
obiekty	–	–	–	–	facilities
powierzchnia w ha	–	2,0	3,0	–	area in hectares
wydajność w t/r	–	33000	60000	–	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	109500	–	–	–	Capacity of waste utilisation systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA		WATER MANAGEMENT			
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d	1836	7748	462	4680	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	2836	352	900	2420	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	63,2	68,3	61,6	54,0	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych w m ³	–	–	–	–	Capacity of water reservoirs and falls in m ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	7,7	–	0,2	2,0	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	9,2	–	0,3	1,9	Flood embankments in km

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.
a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

Dział II. Samorząd terytorialny
Chapter II. Local government

TABL. 1 (11). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2022 R.
Stan w dniu 31 grudnia
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2022
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	radcy miasta w mieście na prawach powiatu city council in city with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	1113	25	217	30	TOTAL
w tym kobiety	350	10	57	9	of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18–29 lat	21	1	2	–	18–29
30–39	166	7	11	2	30–39
40–49	279	6	44	5	40–49
50–59	304	5	61	11	50–59
60 lat i więcej	343	6	99	12	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	496	21	180	28	Tertiary
Policealne i średnie/branżowe	430	4	33	2	Post-secondary and secondary /sectoral
Zasadnicze zawodowe/branżowe	177	–	4	–	Basic vocational/sectoral
Gimnazjalne i podstawowe	10	–	–	–	Lower secondary and primary

a Bez radnych rady miasta w mieście na prawach powiatu.
a Excluding councillors of city council in city with powiat status.

TABL. 2 (12). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE PAID EMPLOYMENT					
OGÓŁEM	10089	10211	10071	10268	TOTAL
w tym:					of which:
Administracja państwowa	3206	3317	3284	3353	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	6862	6873	6767	6893	Local government administration
gminy i miasto na prawach powiatu	4159	4286	4232	4307	gminas and city with powiat status
powiaty	1729	1688	1634	1618	powiats
województwo	974	899	901	968	voivodship
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a in PLN					
OGÓŁEM	4445,48	5495,17	5862,34	7003,38	TOTAL
w tym:					of which:
Administracja państwowa	4497,54	5930,79	6536,53	7805,59	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	4413,11	5276,59	5526,99	6604,77	Local government administration
gminy i miasto na prawach powiatu	4470,51	5236,73	5469,57	6557,59	gminas and city with powiat status
powiaty	4043,47	4904,82	5220,93	6180,72	powiats
województwo	4824,16	6164,66	6347,40	7518,54	voivodship

a Patrz uwagi do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne” ust. 3 na str. 197.
a See notes to the chapter “Wages and salaries. Social benefits”, item 3 on page 197.

Dział III. Wymiar sprawiedliwości Chapter III. Justice

Uwaga do tablicy 1 (13), wykresu 1 (8) i mapy 1 (7)

Dane o przestępstwach stwierdzonych nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

Note to table 1 (13), chart 1 (8) and map 1 (7)

Data on crimes ascertained do not include punishable acts committed by juveniles.

TABL. 1 (13). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW**
CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2019	2020	2022	2015	2019	2020	2022
	przestępstwa stwierdzone przez Policję crimes ascertained by the Police				wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w % rates of detectability of delinquents in %			
OGÓŁEM TOTAL	19927	17938	15710	16392	65,8	71,3	72,6	68,8
w tym ^a : of which ^a :								
Przeciwko życiu i zdrowiu Against life and health	494	442	311	336	78,5	86,0	89,7	87,2
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji Against public safety and safety in transport	2223	1911	1714	1833	96,9	97,9	98,1	98,9
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania Against freedom, freedom of conscience and religion	692	727	628	666	91,2	90,5	89,3	85,7
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności Against sexual freedom and morals	89	104	75	98	91,0	84,6	86,7	88,8
Przeciwko rodzinie i opiece Against the family and guardianship	634	1325	1052	826	98,7	100,0	99,8	99,8
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej Against good name and personal integrity	56	88	68	78	69,6	86,4	83,8	85,9
Przeciwko mieniu ^b Against property ^b	10696	7731	7320	8724	45,2	51,0	51,7	49,5

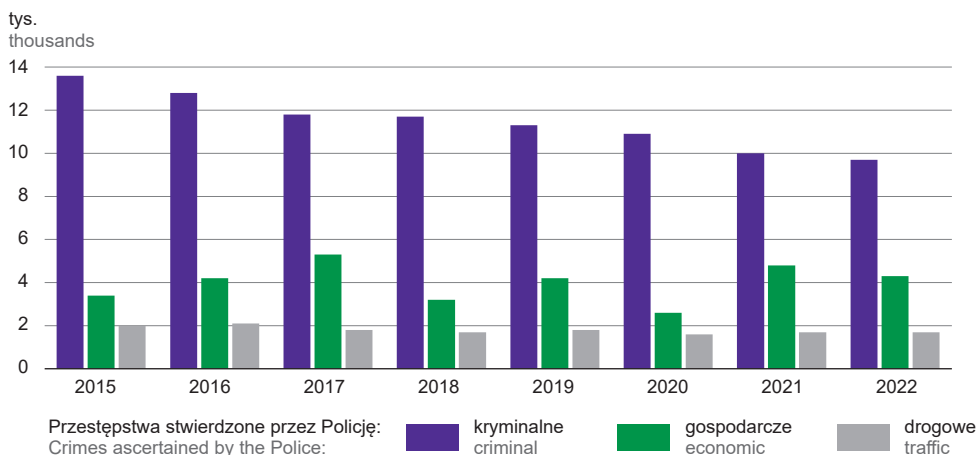
a Artykuły kodeksu karnego, patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 191. b Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a See Criminal Code articles, notes to the chapter, item 1 on page 191. b Including theft or appropriation of identification.

Source: data of the National Police Headquarters.

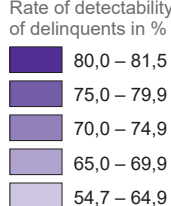
WYKRES 1 (8). **RODZAJE PRZESTĘPSTW**
CHART 1 (8). **TYPES OF CRIME**

MAPA 1 (7). ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2022 R.

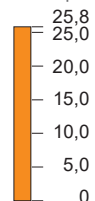
MAP 1 (7). CRIME RISK IN 2022

Wskaźnik wykrywalności
sprawców przestępstw w %
Rate of detectability
of delinquents in %

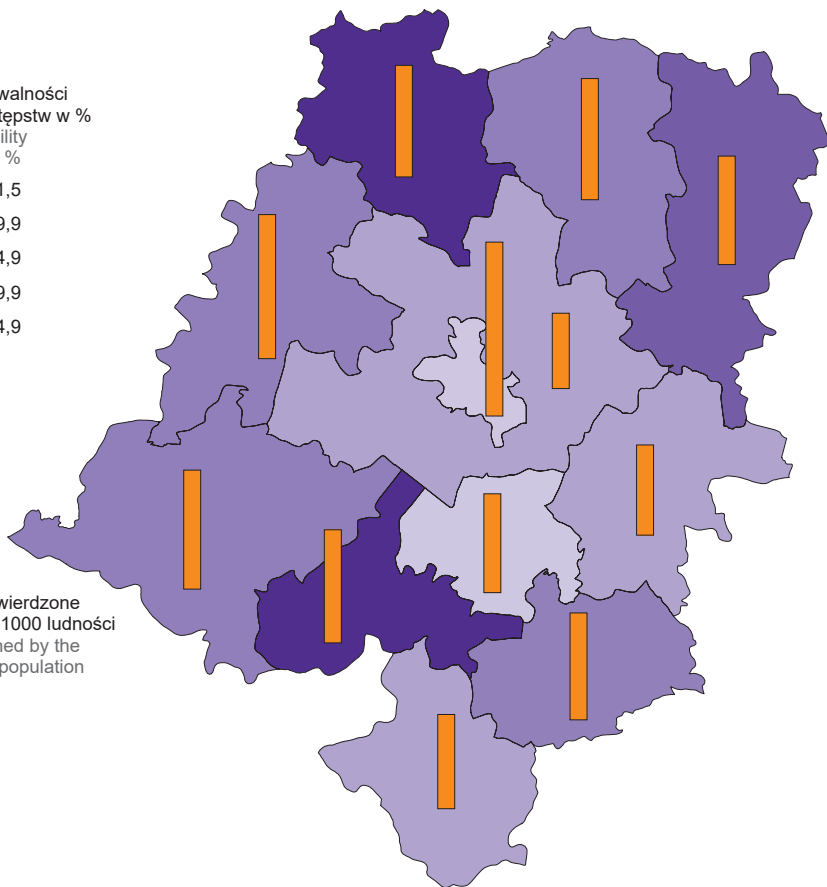

opolskie = 68,8

Przestępstwa stwierdzone
przez Policję na 1000 ludności
Crimes ascertained by the
Police per 1000 population

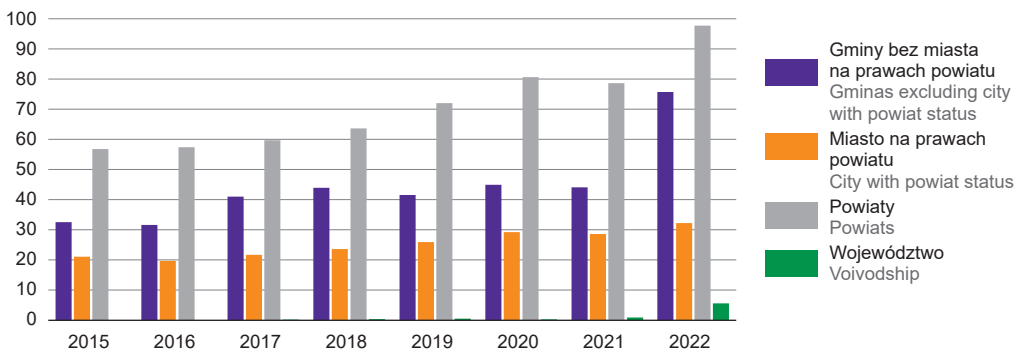

opolskie = 17,3

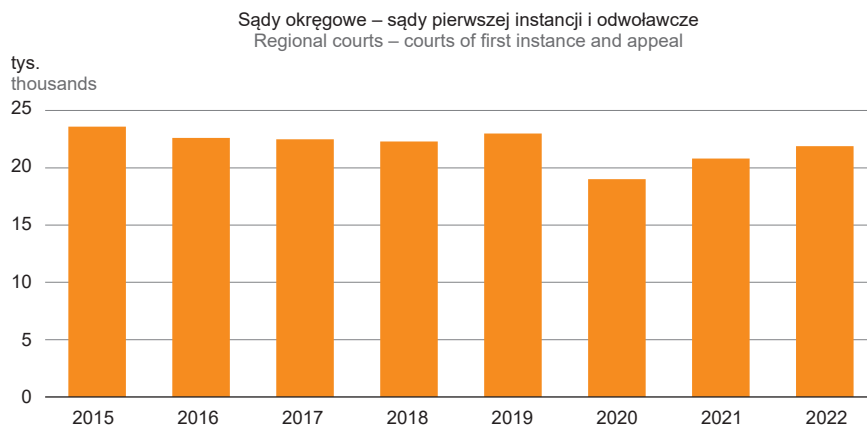
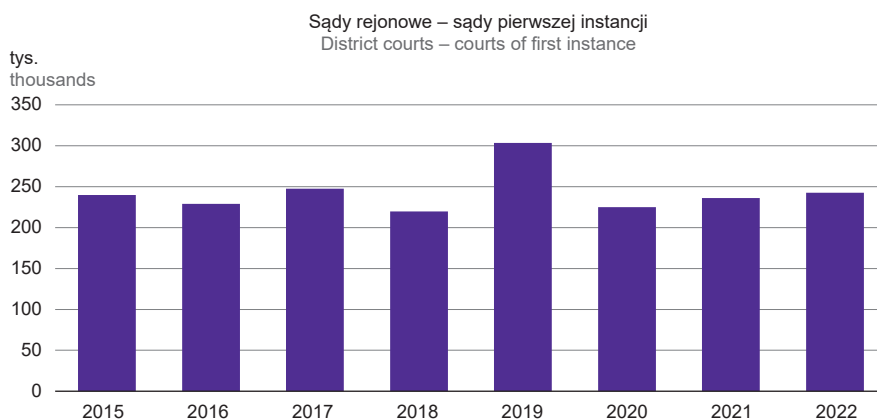
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa
Expenditure of budgets of local government units in the public safety and fire protection division

mln zł
million PLN

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: data of the Ministry of Finance.

WYKRES 2 (9). **WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH**
 CHART 2 (9). **INCOMING CASES IN COMMON COURTS**

TABL. 2 (14). **ZALATWIONE SPRAWY RODZINNE**
 RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	7090	5893	4561	4059	TOTAL
O rozwód	2137	2054	1482	1960	Divorce cases
O separację	74	61	42	445	Separation cases
O alimenty	2391	1848	1536	1654	Alimony cases
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in proceedings in cases of suspected:
demoralizacji	1230	1134	926	1090	demoralisation
popęnienia czynu karalnego	1258	796	575	703	committing punishable acts

^a Dane dotyczą osób.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data relate to persons.

Source: data of the Ministry of Justice.

Dział IV. Ludność Chapter IV. Population

TABL. 1 (15). **LUDNOŚĆ**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION
As of 31 December

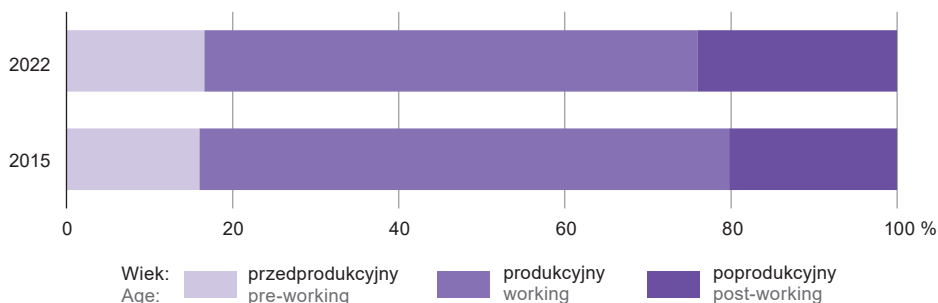
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
OGÓŁEM	996011	982626	955844	942441	TOTAL
na 1 km ²	106	104	102	100	per 1 km ²
mężczyźni	481948	475166	462368	455521	males
kobiety	514063	507460	493476	486920	females
na 100 mężczyzn	107	107	107	107	per 100 males
Miasta	517177	523148	508616	498469	Urban areas
w % ogółu ludności	51,9	53,2	53,2	52,9	in % of total population
Wieś	478834	459478	447228	443972	Rural areas
w % ogółu ludności	48,1	46,8	46,8	47,1	in % of total population

TABL. 2 (16). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
OGÓŁEM	996011	982626	955844	942441	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	159393	156923	158150	156725	Pre-working age
mężczyźni	82111	80591	81246	80463	males
kobiety	77282	76332	76904	76262	females
Miasta	79721	81838	80051	78610	Urban areas
Wieś	79672	75085	78099	78115	Rural areas
W wieku produkcyjnym	635551	602616	577678	560062	Working age
mężczyźni	335835	320357	307738	298232	males
kobiety	299716	282259	269940	261830	females
Miasta	324227	311422	300400	289171	Urban areas
Wieś	311324	291194	277278	270891	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	201067	223087	220016	225654	Post-working age
mężczyźni	64002	74218	73384	76826	males
kobiety	137065	148869	146632	148828	females
Miasta	113229	129888	128165	130688	Urban areas
Wieś	87838	93199	91851	94966	Rural areas
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	57	63	65	68	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	44	48	50	53	Males
Kobiety	72	80	83	86	Females

WYKRES 1 (10). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU**
Stan w dniu 31 grudnia

CHART 1 (10). **POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS**
As of 31 December

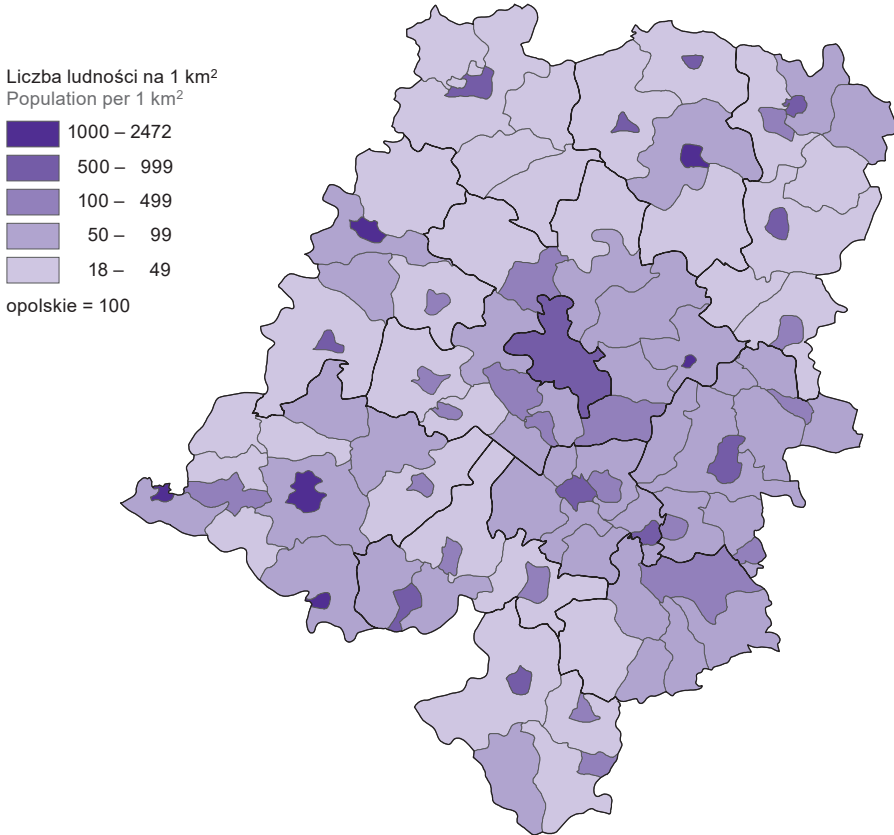

MAPA 1 (8). **GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2022 R.**

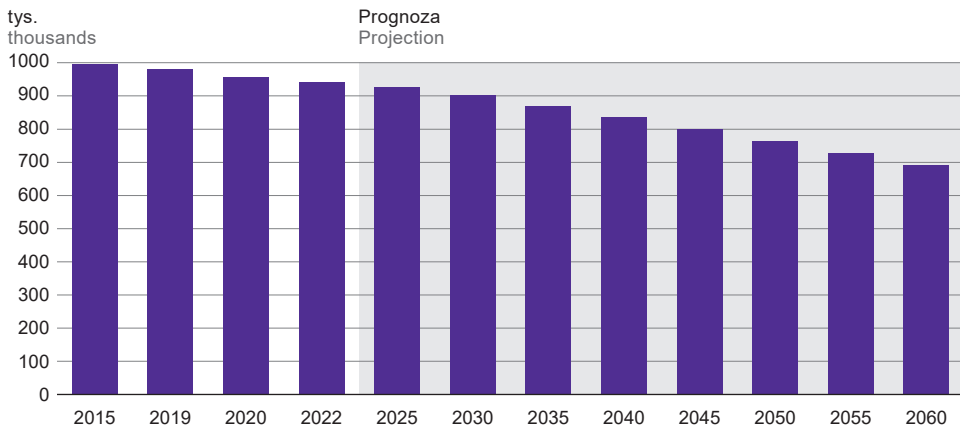
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (8). **POPULATION DENSITY IN 2022**

As of 31 December

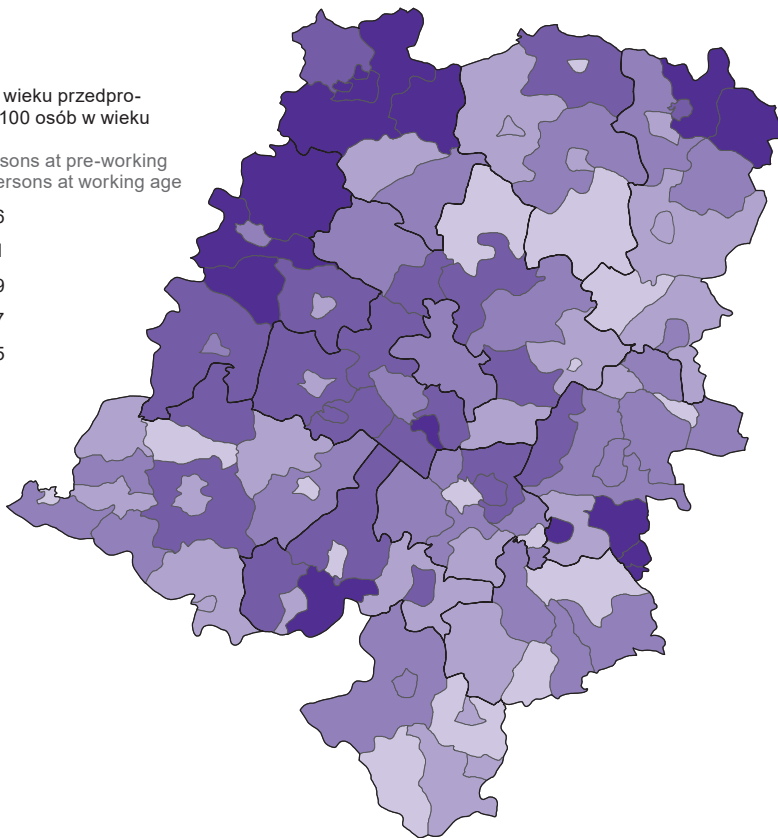
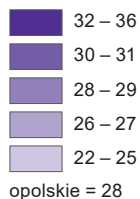
Ludność
Stan w dniu 31 grudnia
Population
As of 31 December

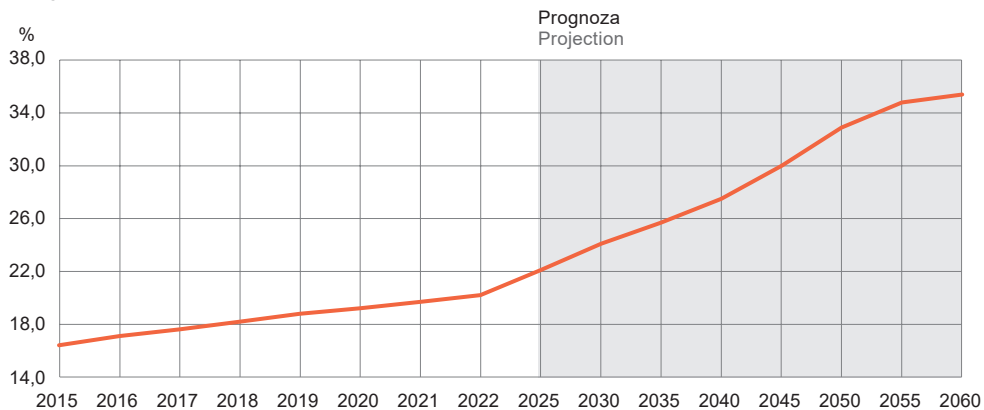
MAPA 2 (9). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2022 R.**

MAP 2 (9). **PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2022**
 Stan w dniu 31 grudnia
 As of 31 December

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
 Number of persons at pre-working age per 100 persons at working age

Współczynnik starości demograficznej^a
 Stan w dniu 31 grudnia
 Old age rate^a
 As of 31 December

^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
^a Share of persons aged 65 years and more in total population.

TABL. 3 (17). MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH
 Stan w dniu 31 grudnia
 TOWNS AND URBAN POPULATION
 As of 31 December

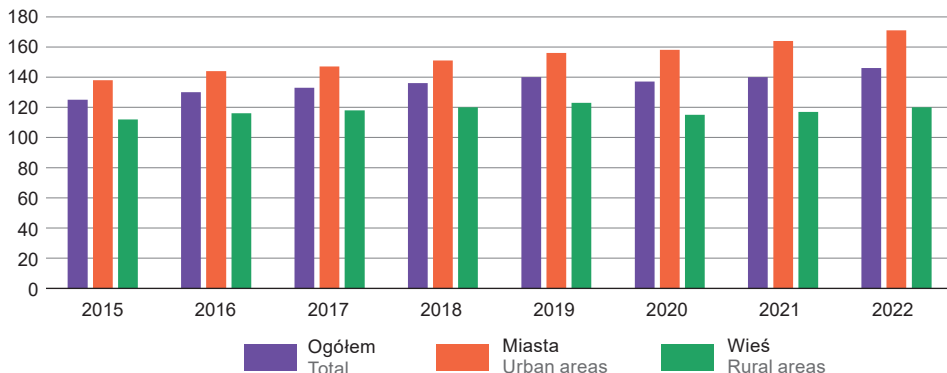
GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM TOTAL	2015	35	517177	51,9
	2019	36	523148	53,2
	2020	36	508616	53,2
	2022	36	498469	52,9
Poniżej 2000 Below 2000	2	3514	0,4	
2000–4999	9	26438	2,8	
5000–9999	13	86038	9,1	
10000–19999	7	103618	11,0	
20000–49999	3	97231	10,3	
50000–99999	1	55172	5,9	
100000–199999	1	126458	13,4	
200000 i więcej and more	–	–	–	

TABL. 4 (18). GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ
 Stan w dniu 31 grudnia
 GMINAS RURAL POPULATION
 As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM TOTAL	2015	68	478834	48,1
	2019	68	459478	46,8
	2020	68	447228	46,8
	2022	68	443972	47,1
Poniżej 2000 Below 2000	1	1273	0,1	
2000–4999	19	74358	7,9	
5000–6999	20	118947	12,6	
7000–9999	22	181544	19,3	
10000 i więcej and more	6	67850	7,2	

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
 a Rural and urban-rural.

WYKRES 2 (11). INDEKS STAROŚCI^a
 Stan w dniu 31 grudnia
CHART 2 (11). AGEING RATIO^a
 As of 31 December

a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.
 a Number of persons aged 65 and more per 100 persons aged 0–14.

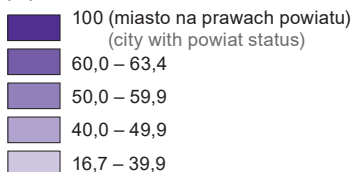
MAPA 3 (10). **WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2022 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

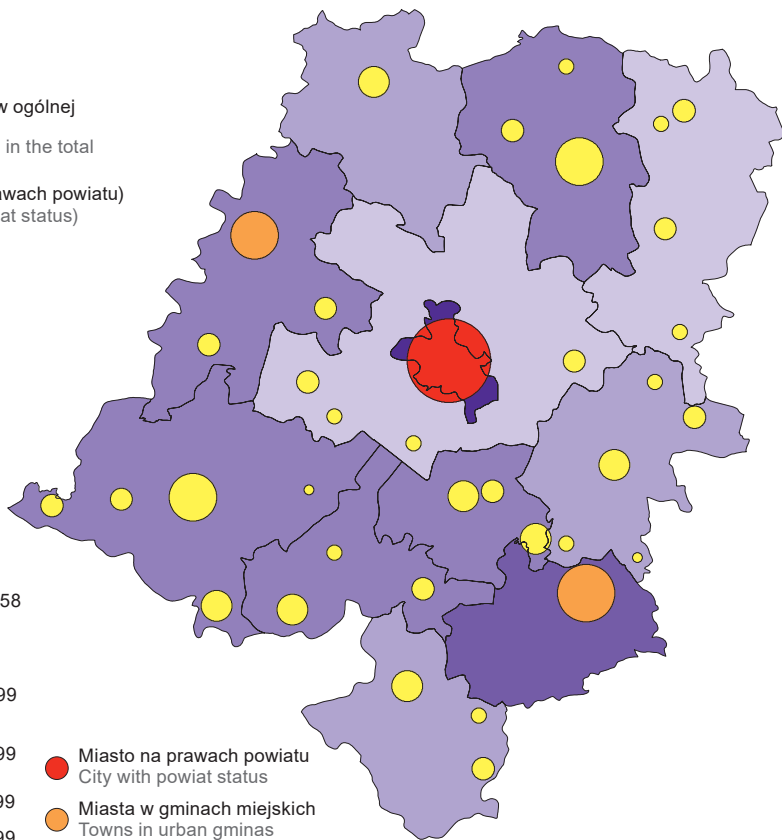
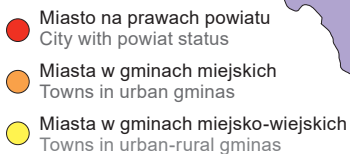
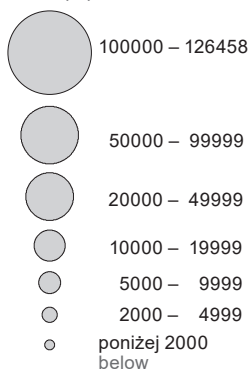
MAP 3 (10). **URBANISATION RATE IN 2022**

As of 31 December

Udział ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności
Share of urban population in the total population

Liczba ludności miast
Urban population

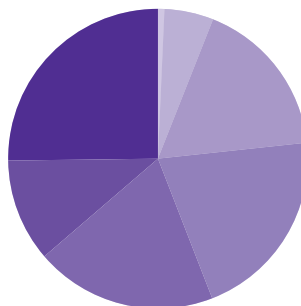
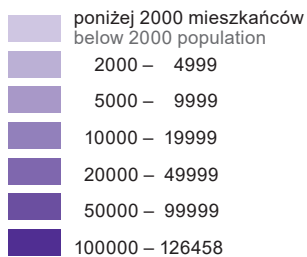
Ludność w miastach w 2022 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Urban population in 2022

As of 31 December

Odsetek ludności w miastach o wielkości
Percent of urban population in towns by size

TABL. 5 (19). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 December

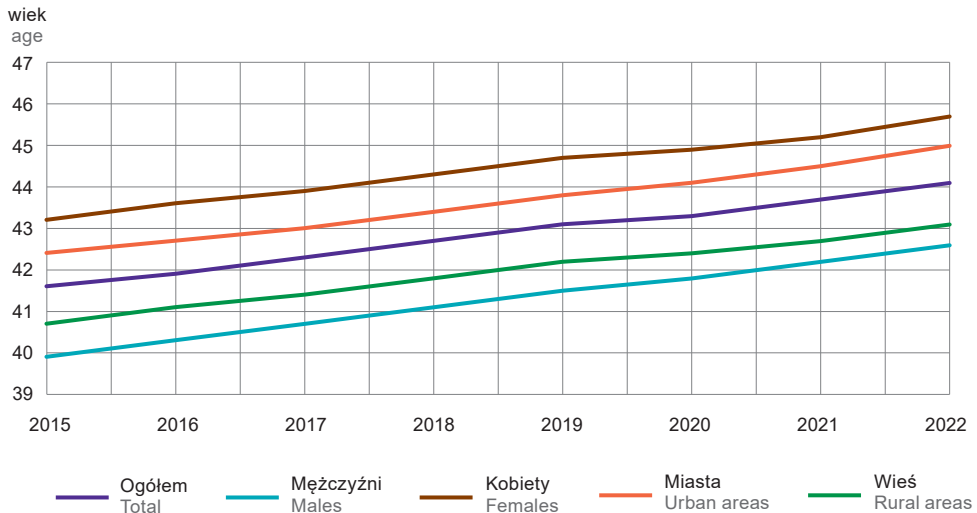
WIEK AGE	2015	2019	2020	2022					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	996011	982626	955844	942441	455521	498469	236173	443972	219348
0–2 lata	24860	25962	24937	21906	11320	10946	5632	10960	5688
3–6	36514	33884	35744	35451	18066	17475	8894	17976	9172
7–12	52250	55068	55616	54345	28015	27130	14004	27215	14011
13–15	26450	25452	25886	27974	14337	14260	7258	13714	7079
16–18	29620	25309	24156	25032	12907	12805	6633	12227	6274
19–24	71731	59654	54173	50906	25952	24941	12573	25965	13379
25–29	74831	63417	55959	49994	25429	25700	12936	24294	12493
30–34	81991	75223	70430	64542	32791	33638	17044	30904	15747
35–39	77613	80196	79925	77202	38618	40709	20433	36493	18185
40–44	70960	75820	76608	77218	38721	41773	20846	35445	17875
45–49	67087	68405	69064	72259	36419	38198	19047	34061	17372
50–54	71147	65974	63567	63921	31751	32495	15846	31426	15905
55–59	76556	70206	66104	63339	31671	31508	15198	31831	16473
60–64	70563	72866	70367	67730	32698	35277	16203	32453	16495
65–69	54729	64012	63428	64012	29177	36526	15779	27486	13398
70–74	32275	43371	47680	52885	22349	32079	13056	20806	9293
75–79	35238	29171	26232	28752	11311	18102	7029	10650	4282
80 lat i więcej and more	41596	48636	45968	44973	13989	24907	7762	20066	6227

WYKRES 3 (12). **MEDIANA WIEKU (wiek środkowy) LUDNOŚCI**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (12). **MEDIAN AGE (middle age) OF POPULATION**

As of 31 December

WYKRES 4 (13). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 4 (13). **POPULATION BY SEX AND AGE**

As of 31 December

Mężczyźni Males

Wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny
Pre-working age and post-working age

Wiek produkcyjny
Working age

— 2015 r.

— 2060 r.

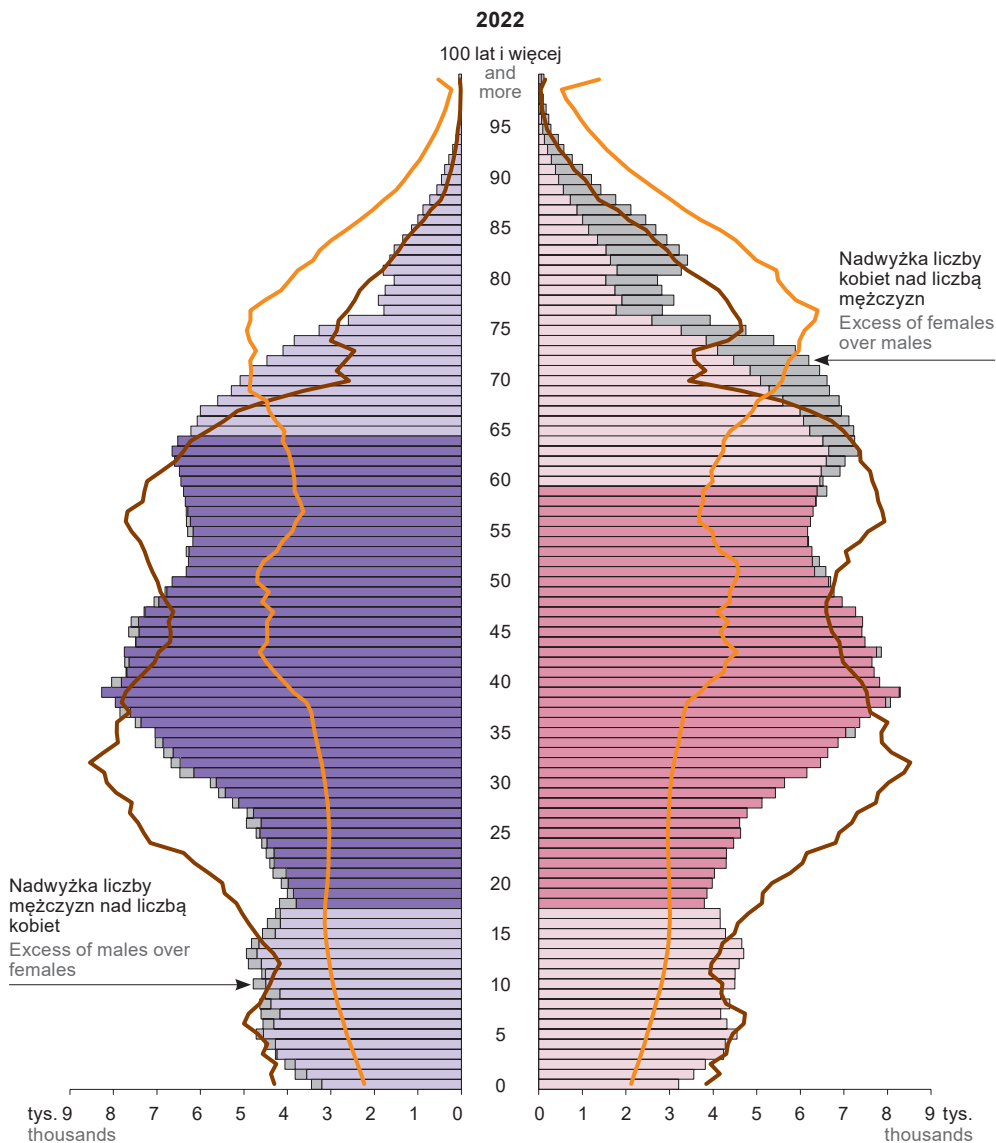
Kobiety Females

Wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny
Pre-working age and post-working age

Wiek produkcyjny
Working age

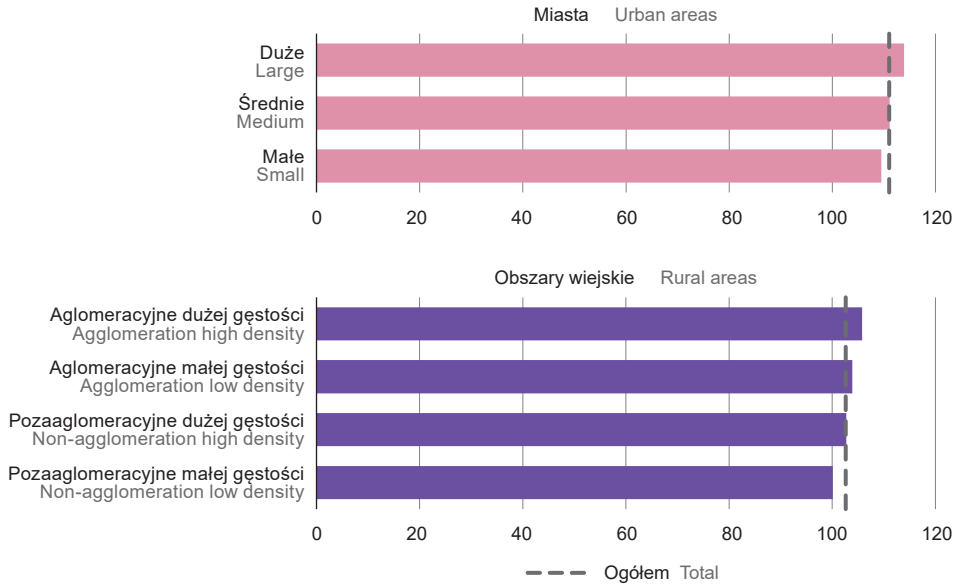
— 2015 r.

— 2060 r.

WYKRES 5. (14). **WSPÓŁCZYNNIK FEMINIZACJI^a W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.**
Stan w dniu 31 grudnia

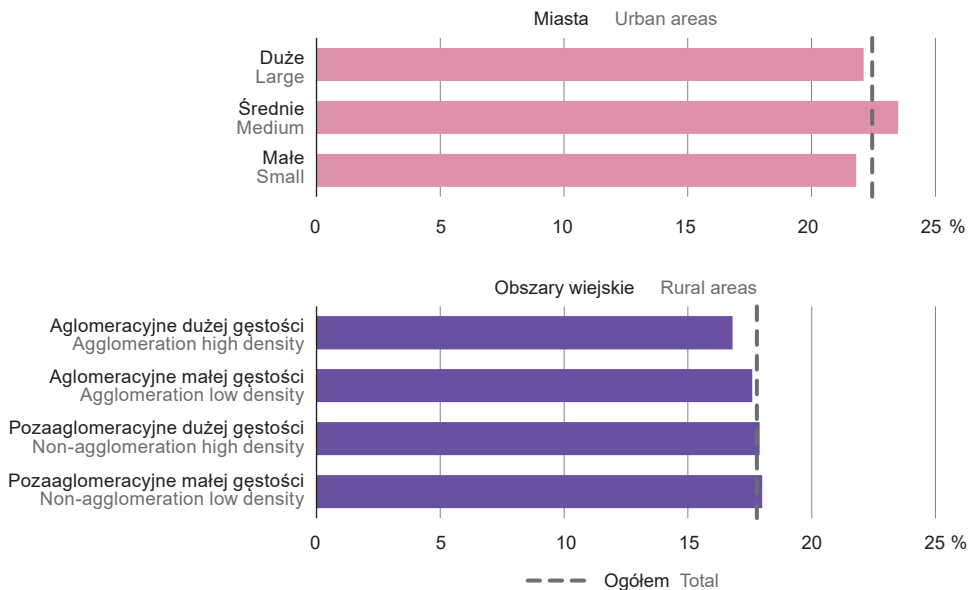
CHART 5. (14). **FEMINITY RATIO^a IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022**
As of 31 December

^a Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.
a Number of females per 100 males.

WYKRES 6. (15). **LUDNOŚĆ W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.**
Stan w dniu 31 grudnia

CHART 6. (15). **POPULATION AGED 65 YEARS AND MORE IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022**
As of 31 December

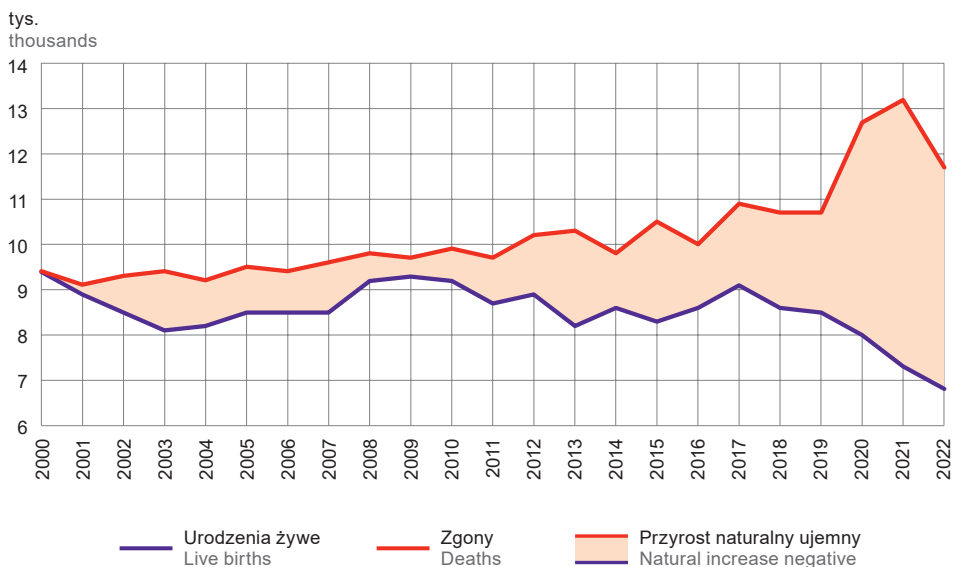

TABL. 6 (20). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
		ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	2015	8289	10468	34	-2179
TOTAL	2019	8493	10694	31	-2201
	2020	7951	12716	32	-4765
	2022	6788	11744	16	-4956
Miasta	2015	4311	5398	13	-1087
Urban areas	2019	4441	5740	22	-1299
	2020	4081	6674	17	-2593
	2022	3484	6306	11	-2822
Wieś	2015	3978	5070	21	-1092
Rural areas	2019	4052	4954	9	-902
	2020	3870	6042	15	-2172
	2022	3304	5438	5	-2134
NA 1000 LUDNOŚCI ^a PER 1000 POPULATION ^a					
OGÓŁEM	2015	8,3	10,5	4,1	-2,2
TOTAL	2019	8,6	10,9	3,7	-2,2
	2020	8,3	13,2	4,0	-5,0
	2022	7,2	12,4	2,4	-5,2
Miasta	2015	8,3	10,4	3,0	-2,1
Urban areas	2019	8,5	10,9	5,0	-2,5
	2020	8,0	13,1	4,2	-5,1
	2022	7,0	12,6	3,2	-5,6
Wieś	2015	8,3	10,6	5,3	-2,3
Rural areas	2019	8,8	10,8	2,2	-2,0
	2020	8,6	13,5	3,9	-4,8
	2022	7,4	12,2	1,5	-4,8

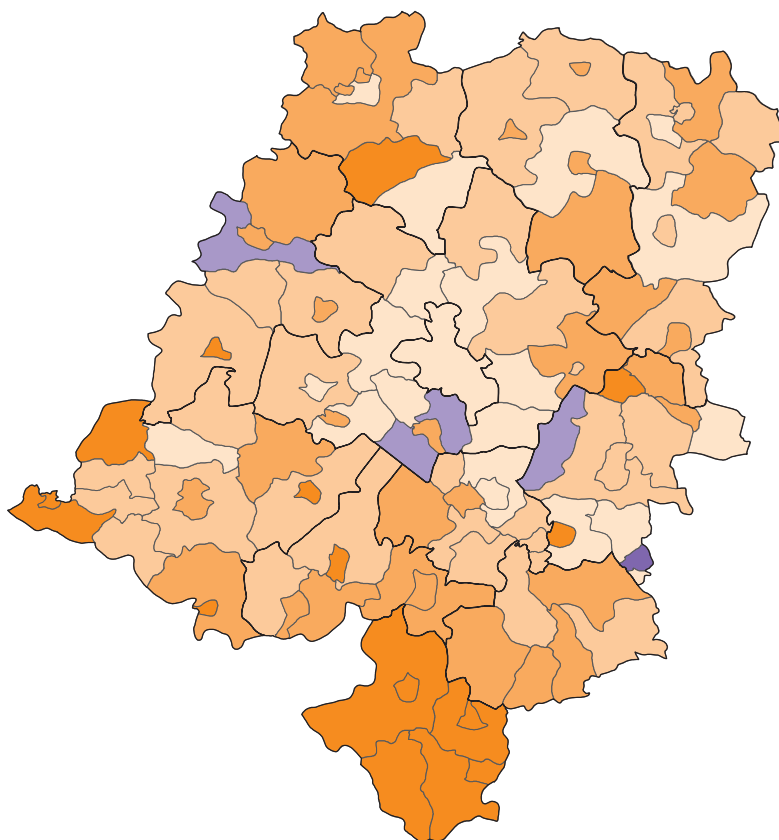
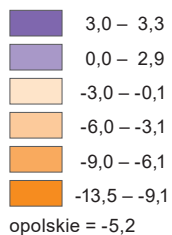
a W przypadku zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych.
a In the case of infant deaths, per 1000 live births.

WYKRES 7 (16). **PRZYROST NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY**
CHART 7 (16). **NATURAL INCREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHS**

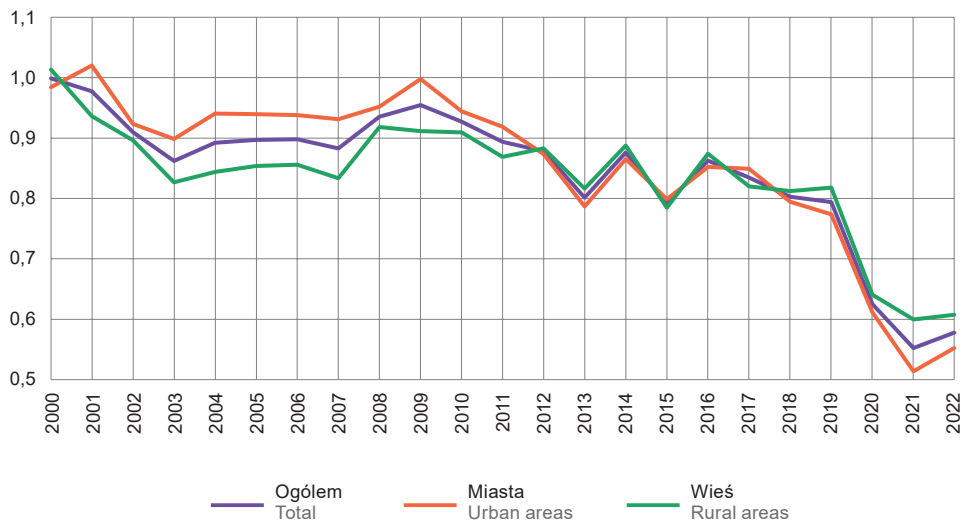

MAPA 4 (11). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2022 R.**
 MAP 4 (11). **VITAL STATISTICS OF POPULATION IN 2022**

Przyrost naturalny
 na 1000 ludności
 Natural increase
 per 1000 population

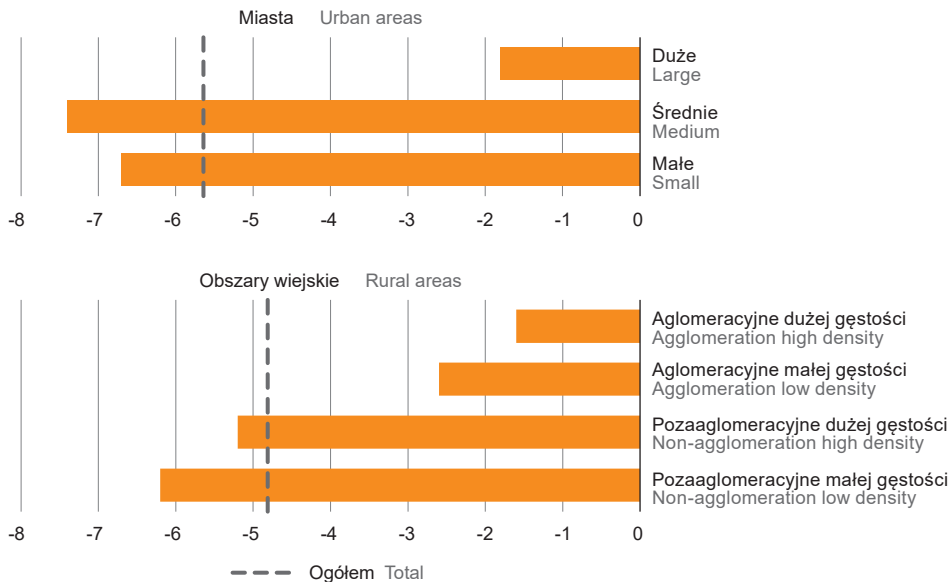

Współczynnik dynamiki demograficznej
 Demographic dynamics rate

WYKRES 8 (17). **PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.**

CHART 8 (17). **NATURAL INCREASE PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022**

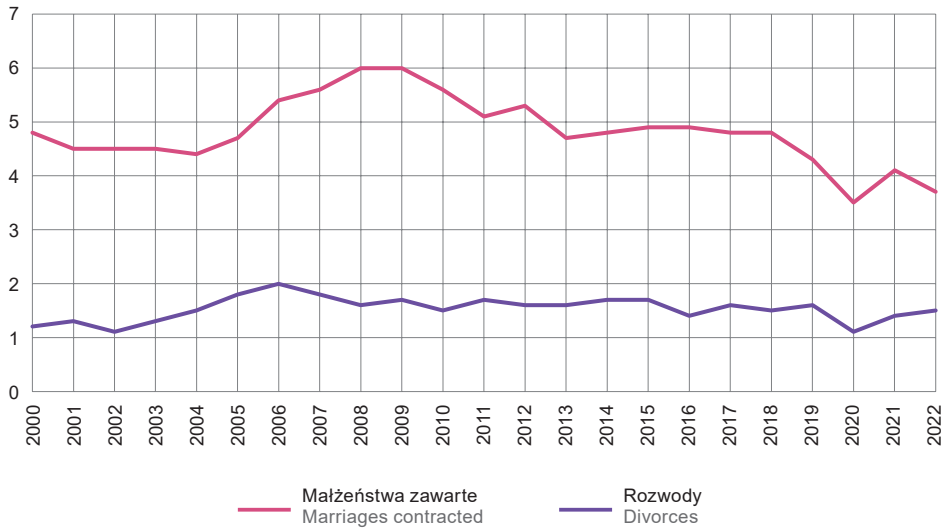
TABL. 7 (21). **MAŁŻEŃSTWA, ROZWOODY, SEPARACJE**
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved				Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a Difference between contracted and dissolved marriages ^a	Separacje Separations	
		ogółem total	w tym wyznaniowe ^b of which religious ^b	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
				męża husband	żony wife		ogółem total			w tym przez rozwód of which by divorce
OGÓŁEM	2015	4920	2953	2855	1072	1678	24,0	7,2	-1304	28
TOTAL	2019	4246	2372	3014	1230	1583	25,6	7,0	-1877	22
	2020	3326	1614	3780	1335	1089	27,6	4,8	-3090	17
	2022	3467	1699	3279	1220	1371	27,0	6,3	-3531	12
Miasta	2015	2440	1316	1473	591	1093	26,9	9,3	-1272	18
Urban areas	2019	2211	1091	1605	697	1073	30,0	9,5	-1507	12
	2020	1708	723	1967	710	758	31,1	6,9	-2118	11
	2022	1800	736	1738	675	912	31,3	8,6	-1886	8
Wieś	2015	2480	1637	1382	481	585	21,0	5,0	-32	10
Rural areas	2019	2035	1281	1409	533	510	21,3	4,4	-370	10
	2020	1618	891	1813	625	331	24,3	2,9	-972	6
	2022	1667	963	1541	545	459	22,8	4,1	-1645	4

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim. b Ze skutkami cywilnymi.

a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons. b With civil law consequences.

WYKRES 9 (18). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWOODY NA 1000 LUDNOŚCI
 CHART 9 (18). MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES PER 1000 POPULATION

TABL. 8 (22). URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a
 ORAZ WIEKU MATKI
 LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					6 i dalsze and over	
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over	
OGÓŁEM	2015	8289	3840	3254	855	206	71	43
TOTAL	2019	8493	3659	3245	1151	300	88	48
	2020	7951	3315	3023	1116	364	80	51
	2022	6788	2805	2488	1064	295	92	44
19 lat i mniej and less		130	111	17	2	–	–	–
20–24		871	584	220	53	11	2	1
25–29		2294	1159	826	246	48	10	5
30–34		2230	677	980	414	106	39	14
35–39		1056	236	391	283	97	28	21
40–44		200	37	53	63	32	12	3
45 lat i więcej and more		7	1	1	3	1	1	–

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
 a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

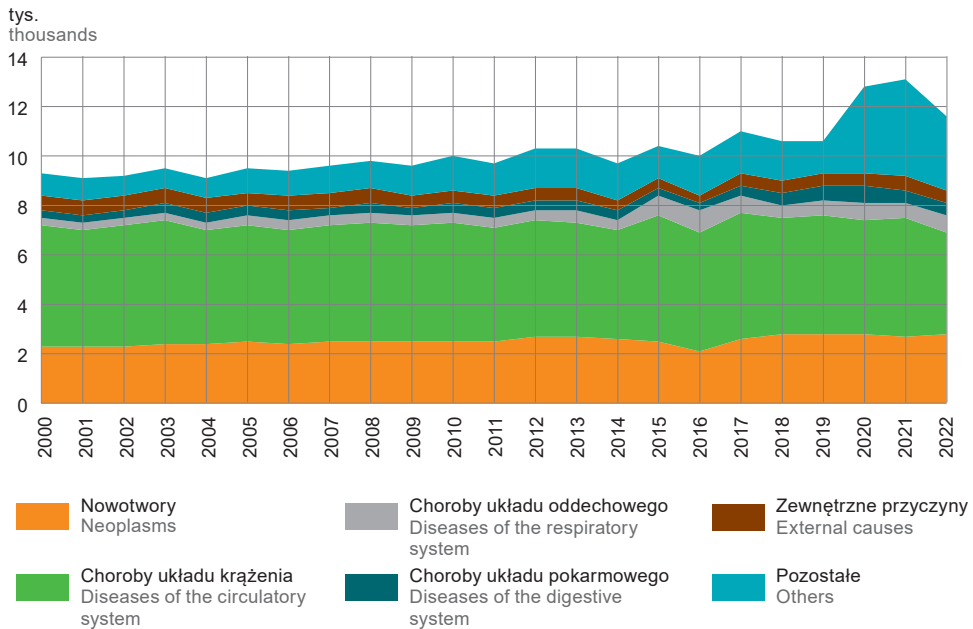
TABL. 9 (23). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2019	2020	2022		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 lat	34,3	37,3	36,4	32,0	31,3	32,8
15–19	12,2	9,8	8,7	6,5	7,9	4,9
20–24	45,2	45,7	41,3	40,6	39,7	41,5
25–29	78,0	91,8	95,4	91,2	84,2	98,7
30–34	60,3	71,2	72,7	68,3	69,7	66,8
35–39	25,9	31,1	32,1	27,1	28,3	25,9
40–44	4,9	6,4	6,3	5,2	5,0	5,5
45–49 lat	0,2	0,3	0,4	0,2	0,1	0,4
Współczynniki: Rates:						
Dziętności ogólnej Total fertility	1,124	1,273	1,283	1,196	1,174	1,219
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,531	0,633	0,622	0,575	0,549	0,602
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	0,792	0,794	0,625	0,578	0,553	0,608

TABL. 10 (24). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas			
				razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females	
OGÓŁEM	2015	10468	5428	5040	5398	2797	2601	5070	2631	2439
TOTAL	2019	10694	5511	5183	5740	2898	2842	4954	2613	2341
	2020	12716	6700	6016	6674	3448	3226	6042	3252	2790
	2022	11744	6103	5641	6306	3254	3052	5438	2849	2589
0 lat		16	12	4	11	8	3	5	4	1
1–4 lata		6	4	2	2	2	–	4	2	2
5–9		5	3	2	2	2	–	3	1	2
10–14		5	2	3	3	2	1	2	–	2
15–19		13	7	6	7	3	4	6	4	2
20–24		29	22	7	11	6	5	18	16	2
25–29		27	24	3	16	15	1	11	9	2
30–34		85	64	21	44	32	12	41	32	9
35–39		143	104	39	83	59	24	60	45	15
40–44		148	113	35	92	70	22	56	43	13
45–49		214	164	50	122	96	26	92	68	24
50–54		294	210	84	157	109	48	137	101	36
55–59		465	331	134	213	151	62	252	180	72
60–64		994	689	305	503	330	173	491	359	132
65–69		1301	870	431	696	450	246	605	420	185
70–74		1508	925	583	878	527	351	630	398	232
75–79		1241	681	560	753	409	344	488	272	216
80–84		1793	751	1042	919	382	537	874	369	505
85 lat i więcej and more		3457	1127	2330	1794	601	1193	1663	526	1137

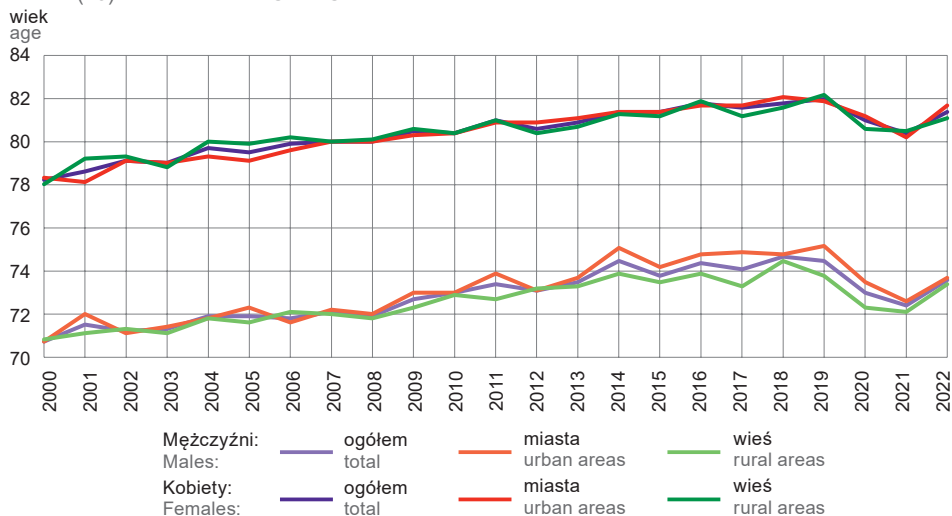
WYKRES 10 (19). ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ
 CHART 10 (19). DEATHS BY SELECTED CAUSES

TABL. 11 (25). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU
 INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED INFANTS	Ogółem Grand total	Chłopcy Males	Dziewczęta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas			
				razem total	chłopcy males	dziewczęta females	razem total	chłopcy males	dziewczęta females	
OGÓŁEM	2015	34	21	13	13	9	4	21	12	9
TOTAL	2019	31	15	16	22	9	13	9	6	3
	2020	32	20	12	17	11	6	15	9	6
	2022	16	12	4	11	8	3	5	4	1
0–27 dni 0–27 days		7	7	–	3	3	–	4	4	–
0– 6		5	5	–	3	3	–	2	2	–
w tym 0 of which 0		3	3	–	2	2	–	1	1	–
7–13		2	2	–	–	–	–	2	2	–
14–20		–	–	–	–	–	–	–	–	–
21–27		–	–	–	–	–	–	–	–	–
28–29 dni 28–29 days		–	–	–	–	–	–	–	–	–
1 miesiąc 1 month		3	2	1	3	2	1	–	–	–
2		2	1	1	2	1	1	–	–	–
3		1	–	1	–	–	–	1	–	1
4		–	–	–	–	–	–	–	–	–
5		1	1	–	1	1	–	–	–	–
6		–	–	–	–	–	–	–	–	–
7		–	–	–	–	–	–	–	–	–
8		–	–	–	–	–	–	–	–	–
9		2	1	1	2	1	1	–	–	–
10		–	–	–	–	–	–	–	–	–
11 miesięcy 11 months		–	–	–	–	–	–	–	–	–

WYKRES 11 (20). PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA
CHART 11 (20). LIFE EXPECTANCY

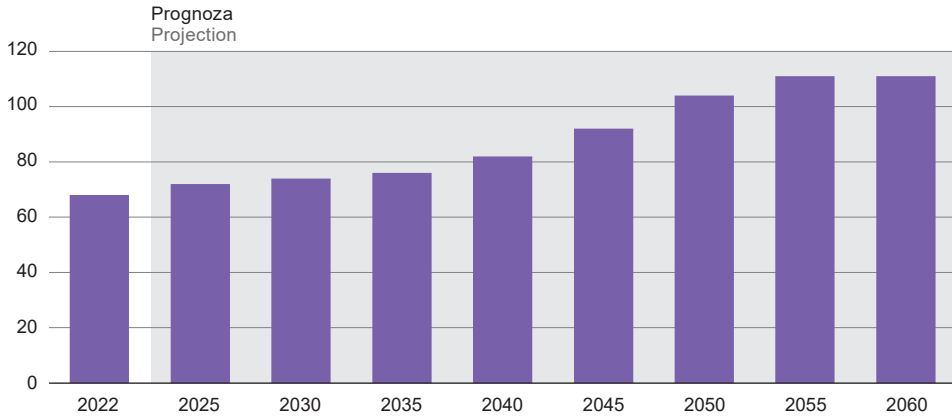

TABL. 12 (26). PROGNOZA LUDNOŚCI
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	SPECIFICATION
OGÓLEM w tys. TOTAL in thousands									
Ogółem	925,1	902,2	870,3	835,9	800,2	764,3	728,1	691,9	Total
mężczyźni	446,6	433,6	417,3	400,1	382,8	365,7	348,4	331,1	males
kobiety	478,5	468,6	453,0	435,8	417,4	398,6	379,7	360,8	females
EKONOMICZNE GRUPY WIEKU ECONOMIC AGE GROUPS									
Wiek przedprodukcyjny	150,1	137,0	121,4	110,5	107,7	106,4	103,7	98,4	Pre-working age
mężczyźni	77,0	70,3	62,3	56,6	55,2	54,5	53,1	50,4	males
kobiety	73,1	66,7	59,2	53,8	52,5	51,9	50,6	47,9	females
Wieku produkcyjny	538,7	517,8	493,3	460,1	415,9	375,1	345,7	327,7	Working age
mężczyźni	286,1	273,1	262,0	247,2	226,3	204,3	187,0	176,0	males
kobiety	252,7	244,7	231,3	212,9	189,6	170,8	158,7	151,7	females
Wiek poprodukcyjny	236,2	247,4	255,5	265,4	276,6	282,8	278,8	265,8	Post-working age
mężczyźni	83,5	90,2	93,1	96,3	101,3	106,9	108,3	104,7	males
kobiety	152,7	157,2	162,4	169,1	175,3	175,9	170,4	161,1	females
BIOLOGICZNE GRUPY WIEKU BIOLOGICAL AGE GROUPS									
0–14 lat	121,5	109,9	95,2	90,1	88,9	88,3	85,5	79,9	0–14
mężczyźni	62,4	56,3	48,9	46,2	45,6	45,3	43,9	41,0	males
kobiety	59,1	53,6	46,3	43,9	43,3	43,0	41,6	39,0	females
15–64	599,2	574,6	551,7	515,8	471,3	424,9	389,1	366,7	15–64
mężczyźni	300,7	287,1	275,3	257,6	235,9	213,5	196,3	185,4	males
kobiety	298,5	287,5	276,4	258,1	235,4	211,4	192,9	181,3	females
65 lat i więcej	204,4	217,7	223,3	230,0	240,0	251,1	253,5	245,3	65 and more
mężczyźni	83,5	90,2	93,1	96,3	101,3	106,9	108,3	104,7	males
kobiety	120,8	127,5	130,3	133,8	138,7	144,1	145,2	140,6	females
WYBRANE WSPÓŁCZYNNIKI SELECTEC RATIO									
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	72	74	76	82	92	104	111	111	Non-working age population per 100 persons of working age
mężczyźni	56	59	59	62	69	79	86	88	males
kobiety	89	92	96	105	120	133	139	138	females
Współczynnik starości demograficznej	22	24	26	28	30	33	35	35	Rate demographic of ageing
mężczyźni	19	21	22	24	26	29	31	32	males
kobiety	25	27	29	31	33	36	38	39	females
Indeks starości	168	198	234	255	270	284	297	307	Ageing ratio
mężczyźni	134	160	190	208	222	236	247	255	males
kobiety	204	238	281	305	320	335	349	361	females

WYKRES 12 (21). **LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM**
Stan na 31 grudnia

CHART 12 (21). **NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**
As of 31 December

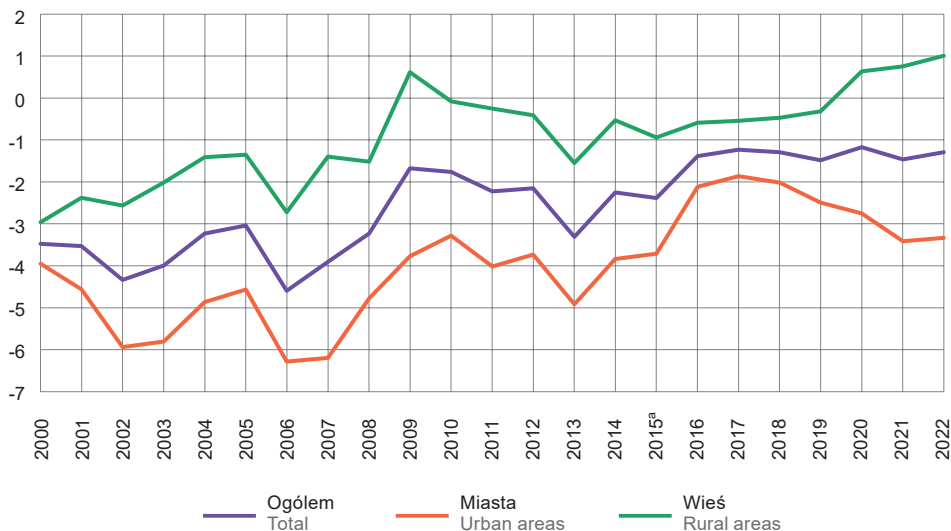
TABL. 13 (27). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji ^c Net migration ^c		
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas		na wieś to rural areas	za granicę abroad
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2015	.	4838	4460	.	.	5127	4981	.	-2379
TOTAL	2019	11000	5472	5031	497	12452	6138	5372	942	-1452
	2020	9651	4936	4274	441	10770	5068	4889	813	-1119
	2022	9830	5078	4257	495	11046	4817	5250	979	-1216
Miasta Urban areas	2015	.	1678	2459	.	.	2314	3054	.	-1926
	2019	5290	2116	2910	264	6597	2971	3250	376	-1307
	2020	4357	1662	2476	219	5764	2298	3103	363	-1407
	2022	4221	1683	2279	259	5886	2243	3216	427	-1665
Wieś Rural areas	2015	.	3160	2001	.	.	2813	1927	.	-453
	2019	5710	3356	2121	233	5855	3167	2122	566	-145
	2020	5294	3274	1798	222	5006	2770	1786	450	288
	2022	5609	3395	1978	236	5160	2574	2034	552	449
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM	2015	.	4,84	4,46	.	.	5,13	4,99	.	-2,38
TOTAL	2019	11,17	5,56	5,11	0,50	12,65	6,24	5,46	0,96	-1,48
	2020	10,05	5,14	4,45	0,46	11,22	5,28	5,09	0,85	-1,17
	2022	10,40	5,37	4,50	0,52	11,69	5,10	5,55	1,04	-1,29
Miasta Urban areas	2015	.	3,23	4,74	.	.	4,46	5,88	.	-3,71
	2019	10,09	4,03	5,55	0,50	12,58	5,66	6,20	0,72	-2,49
	2020	8,52	3,25	4,84	0,43	11,28	4,50	6,07	0,71	-2,75
	2022	8,43	3,36	4,55	0,52	11,75	4,48	6,42	0,85	-3,33
Wieś Rural areas	2015	.	6,59	4,17	.	.	5,86	4,02	.	-0,94
	2019	12,42	7,30	4,61	0,51	12,73	6,89	4,61	1,23	-0,32
	2020	11,80	7,30	4,01	0,49	11,16	6,17	3,98	1,00	0,64
	2022	12,62	7,64	4,45	0,53	11,61	5,79	4,58	1,24	1,01

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Registrations. b Deregistrations. c In 2015 net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

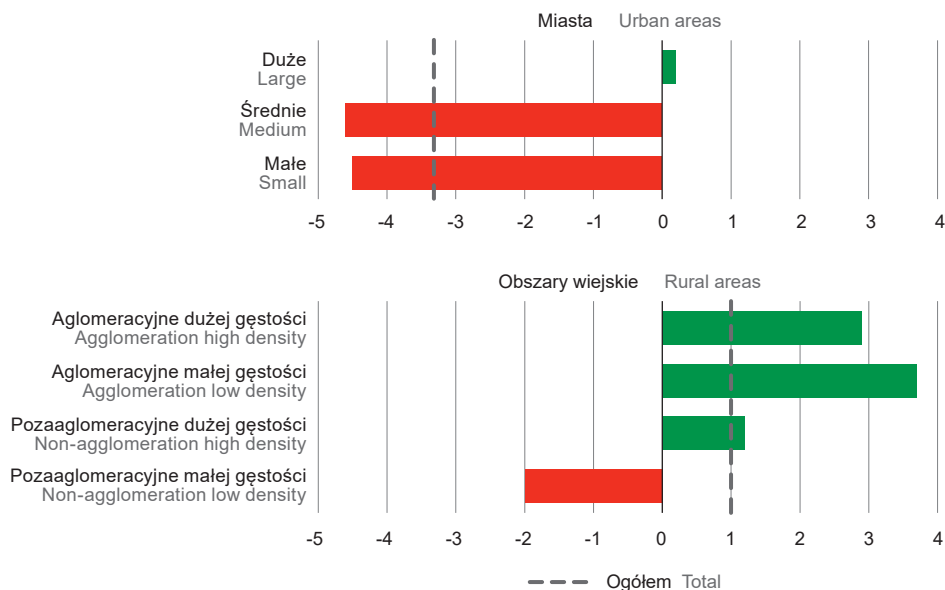
WYKRES 13 (22). **SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI**
 CHART 13 (22). **NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE**
 PER 1000 POPULATION

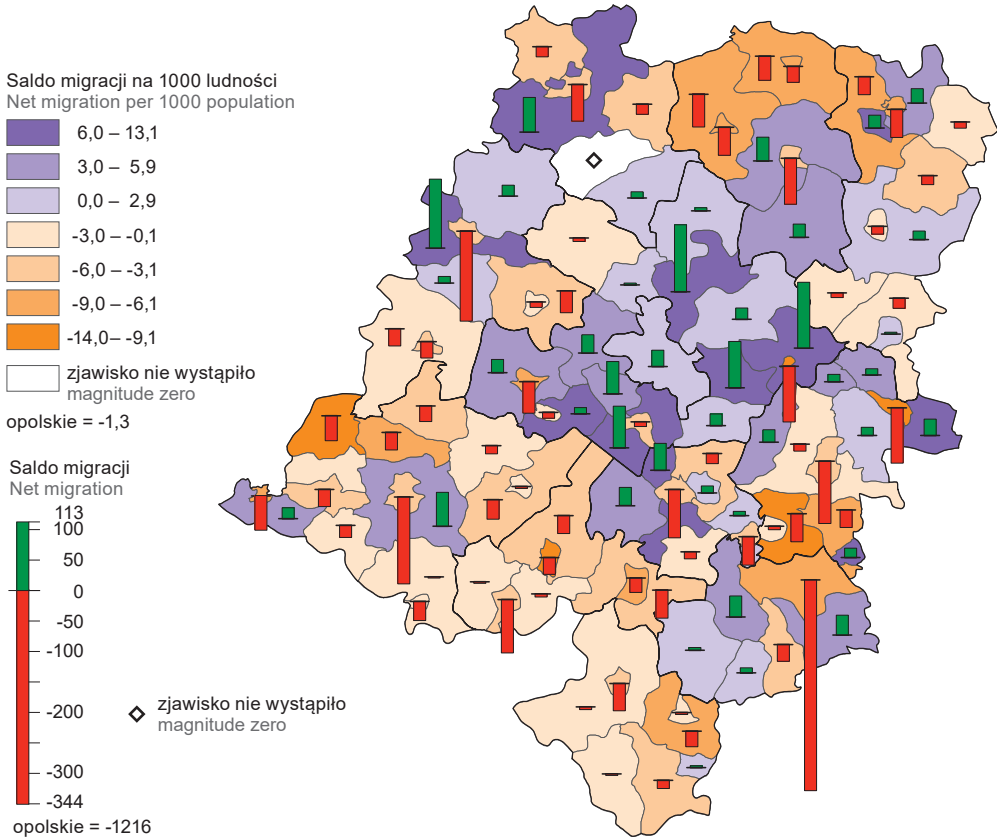
a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.
 a Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

WYKRES 14 (23). **SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH I ZAGRANICZNYCH NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.**

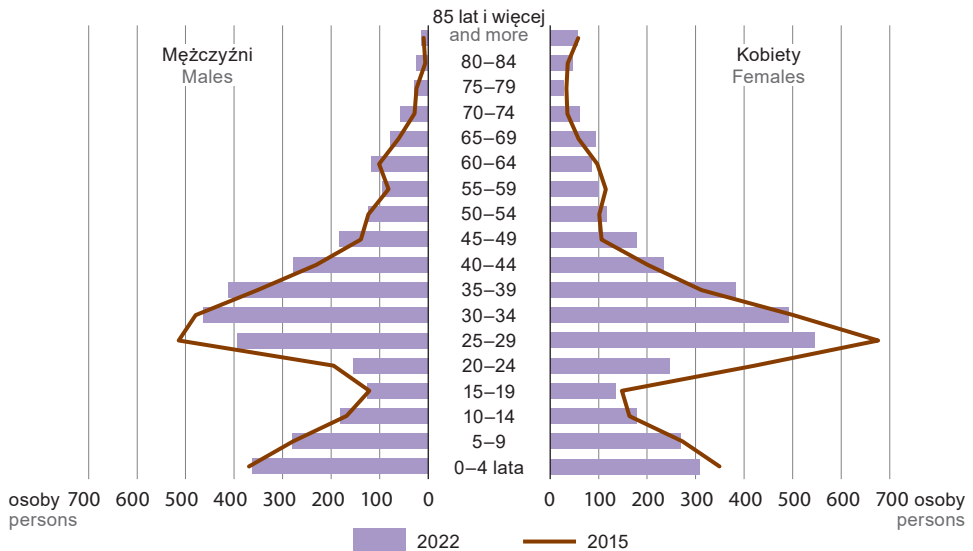
CHART 14 (23). **INTERNAL AND EXTERNAL NET MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022**

MAPA 5 (12). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2022 R.**
 MAP 5 (12). **INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2022**

Migracje wewnątrzwojewódzkie ludności na pobyt stały
 Intra-voivodship migration of population for permanent residence

TABL. 14 (28). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS	WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2014	591	372	219	2160	1055	1105	-1569	-683	-886
TOTAL	2019	497	276	221	942	456	486	-445	-180	-265
	2020	441	250	191	813	414	399	-372	-164	-208
	2022	495	255	240	979	566	413	-484	-311	-173
	0–4 lata	109	53	56	4	2	2	105	51	54
	5–9	103	42	61	21	9	12	82	33	49
	10–14	39	22	17	26	16	10	13	6	7
	15–19	13	7	6	66	57	9	-53	-50	-3
	20–24	14	8	6	66	39	27	-52	-31	-21
	25–29	26	11	15	77	56	21	-51	-45	-6
	30–34	26	14	12	100	63	37	-74	-49	-25
	35–39	39	26	13	117	72	45	-78	-46	-32
	40–44	33	21	12	122	62	60	-89	-41	-48
	45–49	21	14	7	78	44	34	-57	-30	-27
	50–54	15	6	9	105	50	55	-90	-44	-46
	55–59	16	8	8	62	31	31	-46	-23	-23
	60–64	20	11	9	70	39	31	-50	-28	-22
	65 lat i więcej and more	21	12	9	65	26	39	-44	-14	-30

TABL. 15 (29). **REZYDENCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
RESIDENT POPULATION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
OGÓŁEM	952557	942233	910302	896370	TOTAL
mężczyźni	461857	457048	440955	433628	males
kobiety	490700	485185	469347	462742	females
Miasta	503128	510377	487932	477691	Urban areas
w tym mężczyźni	239991	243559	232165	226671	of which males
Wieś	449429	431856	422370	418679	Rural areas
w tym mężczyźni	221866	213489	208790	206957	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

a The usually resident population (residents) – comprise the following groups: permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period of 12 months or more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); persons temporarily staying in the gmina with the intention of living there for a period 12 months or more, who arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań National Population and Housing Census

TABL. 16 (30). **LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE SPISÓW^a**
POPULATION BASED ON CENSUSES DATA^a

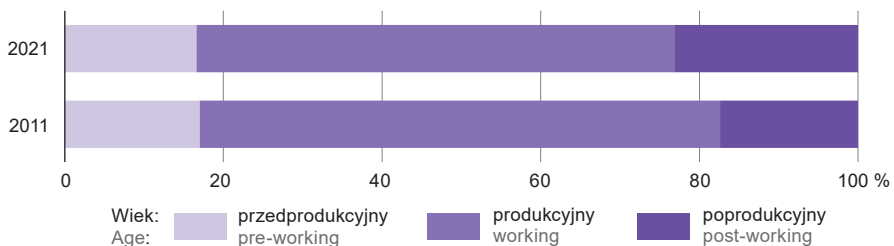
WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2011	2021	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1065043	1016212	954133	TOTAL
na 1 km ²	113	108	101	per 1 km ²
mężczyźni	517043	491309	461488	males
kobiety	548000	524903	492645	females
na 100 mężczyzn	106	107	107	per 100 males
Miasta	560064	532217	507273	Urban areas
w % ogółu ludności	52,6	52,4	53,2	in % of total population
Wieś	504979	483995	446860	Rural areas
w % ogółu ludności	47,4	47,6	46,8	in % of total population

^a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. Stan w dniach: 2002 r. – 20 maja; 2011 r. oraz 2021 r. – 31 marca.
^a Data of the National Population and Housing Censuses. As of: 2002 – 20 May; 2011 and 2021 – 31 March.

TABL. 17 (31). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU NA PODSTAWIE SPISÓW^a**
Stan w dniu 31 marca
POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS BASED ON CENSUSES DATA^a
As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2021	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1016212	954133	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	173005	158119	Pre-working age
mężczyźni	88613	81215	males
kobiety	84392	76904	females
Miasta	86147	79931	Urban areas
Wieś	86858	78188	Rural areas
W wieku produkcyjnym	666072	575234	Working age
mężczyźni	347883	306387	males
kobiety	318189	268847	females
Miasta	349925	298850	Urban areas
Wieś	316147	276384	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	177135	220780	Post-working age
mężczyźni	54813	73886	males
kobiety	122322	146894	females
Miasta	96145	128492	Urban areas
Wieś	80990	92288	Rural areas
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	53	66	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	41	51	Males
Kobiety	65	83	Females

WYKRES 15 (24). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU NA PODSTAWIE SPISÓW^a**
Stan w dniu 31 marca
CHART 15 (24). **POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS BASED ON CENSUSES DATA^a**
As of 31 March

^a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.
^a Data of the National Population and Housing Censuses.

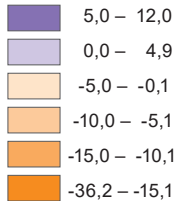
MAPA 6 (13). **ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI W LATACH 2011–2021^{ab}**

Stan w dniu 31 marca

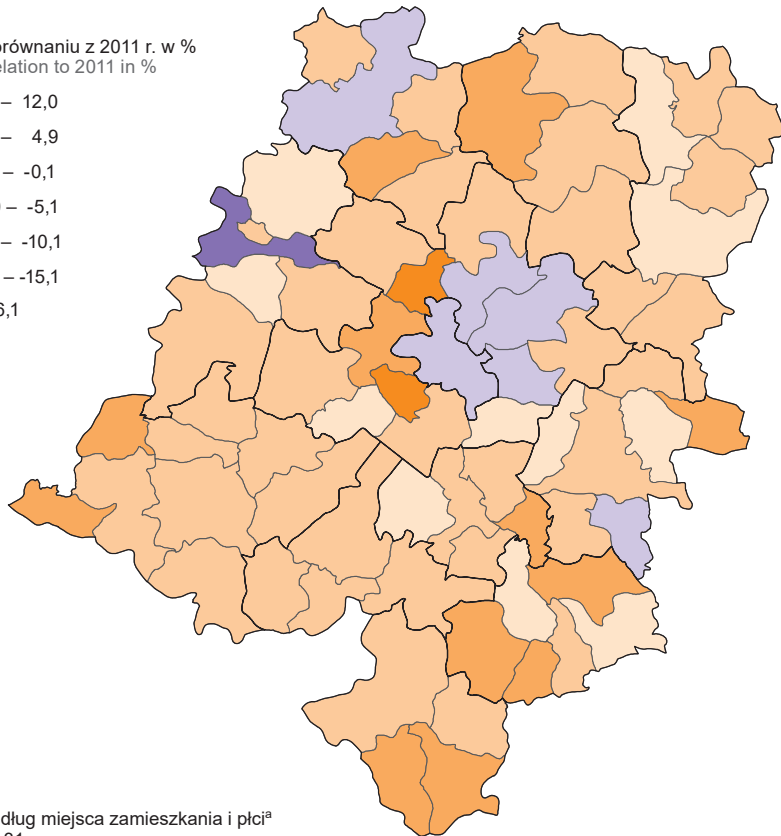
MAP 6 (13). **POPULATION CHANGES IN 2011–2021^{ab}**

As of 31 March

Zmiana w porównaniu z 2011 r. w %
Change in relation to 2011 in %

opolskie = -6,1

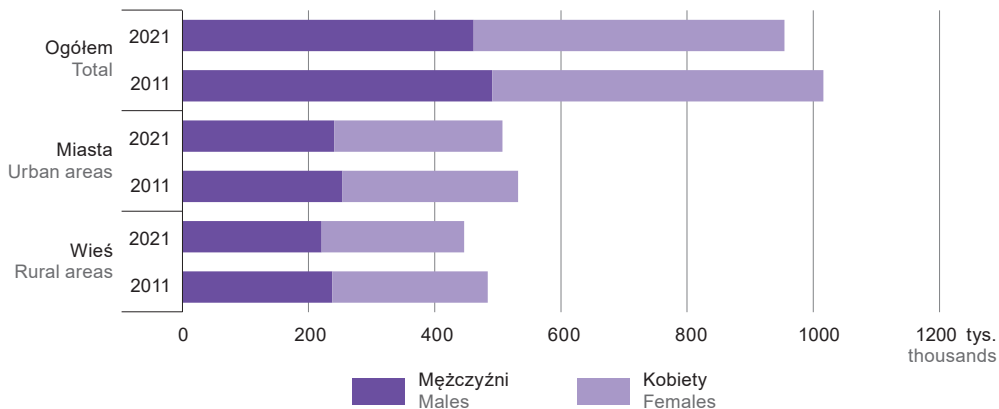

Ludność według miejsca zamieszkania i płci^a

Stan w dniu 31 marca

Population by place of residence and sex^a

As of 31 March

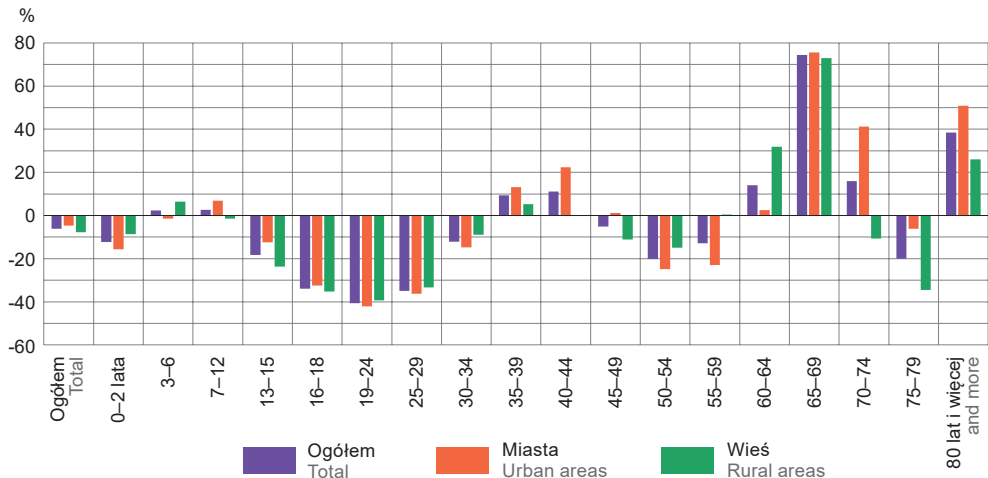
a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. b Z dniem 1 stycznia 2017 r. w województwie opolskim uległa zmianie powierzchnia jednostek podziału terytorialnego, w wyniku włączenia do miasta Opola części terytorium następujących gmin z powiatu opolskiego: Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Komprachcice i Prószków. Fakt ten może mieć odzwierciedlenie w obrazujących zmianach liczby ludności.

a Data of the National Population and Housing Censuses. b As of 1 January 2017, the area of units of territorial division in Opolskie Voivodship has changed, as a result of the inclusion of parts of following gminas into the city of Opole: Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Komprachcice and Prószków. This fact can be reflected in illustrative changes in the number of population.

TABL. 18 (32). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU NA PODSTAWIE SPISÓW^a**
Stan w dniu 31 marca
POPULATION BY SEX AND AGE BASED ON CENSUSES DATA^a
As of 31 March

WIEK AGE	2011	2021					
		ogółem grand total	mężczyźni males	z liczby ogółem of grand total number			
				miasta urban areas		wieś rural areas	
				razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	1016212	954133	461488	507273	240817	446860	220671
0–2 lata	28241	24766	12638	12370	6267	12396	6371
3–6	34942	35738	18452	17938	9265	17800	9187
7–12	54026	55432	28399	28131	14404	27301	13995
13–15	31956	26108	13434	13381	6869	12727	6565
16–18	36557	24175	12400	12097	6180	12078	6220
19–24	90808	53811	27466	26770	13503	27041	13963
25–29	84526	55025	27991	28478	14404	26547	13587
30–34	79415	69802	35217	36621	18507	33181	16710
35–39	72872	79662	40078	42829	21596	36833	18482
40–44	68821	76472	38549	41615	20924	34857	17625
45–49	73311	69594	34863	36433	18013	33161	16850
50–54	79548	63483	31783	31858	15611	31625	16172
55–59	75517	65806	32853	33007	15789	32799	17064
60–64	61278	69924	33479	37935	17253	31989	16226
65–69	36413	63507	28846	36708	15889	26799	12957
70–74	42053	48720	20582	30400	12439	18320	8143
75–79	32738	26162	10179	15631	6034	10531	4145
80 lat i więcej and more	33190	45946	14279	25071	7870	20875	6409

WYKRES 16 (25). **ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI WEDŁUG GRUP WIEKU W LATACH 2011–2021^a**
Stan w dniu 31 marca
CHART 16 (25). **POPULATION CHANGES BY AGE GROUPS IN 2011–2021^a**
As of 31 March

^a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.
^a Data of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 19 (33). **LUDNOŚĆ W WYBRANYCH PRZEKROJACH NA PODSTAWIE SPISÓW^a**
 Stan w dniu 31 marca
 POPULATION BY CHOSEN FEATURES BASED ON CENSUSES DATA^a
 As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2021	SPECIFICATION
	w tys. in thousands		
LUDNOŚĆ WEDŁUG KRAJU URODZENIA I OBYWATELSTWA POPULATION BY COUNTRY OF BIRTH AND CITIZENSHIP			
Kraj urodzenia:			Country of birth:
Polska	972,7	924,4	Poland
inny kraj	43,0	29,1	other country
nieustalony	0,5	0,6	unknown
Kraj obywatelstwa:			Country of citizenship:
Polska	1014,4	951,6	Poland
inny kraj	1,6	2,6	other country
bezpaństwowcy	0,0	0,0	stateless
nieustalony	0,2	0,0	unknown
LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO POPULATION AGED 15 AND MORE BY MARTIAL STATUS			
Stan cywilny:			Martial status:
kawalerowie/panny	248,9	228,0	single
żonaci/zamężne	481,2	448,3	married
wdowcy/wdowy	82,7	72,0	widowed
rozwiedzeni/rozwiedzone	41,4	61,5	divorced
nieustalony	23,8	10,6	unknown
LUDNOŚĆ WEDŁUG W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA POPULATION AGED 13 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL			
Wykształcenie:			Educational level:
wyższe ^b	123,2	157,1	tertiary ^b
średnie ^c	255,4	258,9	secondary ^c
zasadnicze zawodowe/branżowe	214,8	191,0	vocational/sectoral
gimnazjalne	41,5	21,4	lower secondary
podstawowe ukończone	160,9	90,9	completed primary
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	11,3	22,5	incomplete primary and without school education

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. b,c łącznie z osobami: b – posiadającymi dyplom ukończenia kolegium, c – z wykształceniem policealnym.

a Data of the National Population and Housing Censuses. b,c Including persons: b – holding a college graduation diploma, c – with post-secondary education.

TABL. 20 (34). **OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE^a**
 DISABLED PERSONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2011	2021	2002	2011	2021	SPECIFICATION
	w tys. in thousands			na 1000 ludności per 1000 population			
OGÓŁEM	106,8	103,2	125,0	100,2	101,5	131,0	TOTAL
mężczyźni	51,5	48,4	57,0	99,6	98,5	123,4	males
kobiety	55,3	54,8	68,0	100,8	104,3	138,0	females
Miasta	57,2	57,6	70,2	102,2	108,2	138,4	Urban areas
Wieś	49,5	45,6	54,8	98,0	94,2	122,5	Rural areas

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. Stan w dniach: 2002 r. – 20 maja; 2011 r. oraz 2021 r. – 31 marca.
 a Data of the National Population and Housing Censuses. As of: 2002 – 20 May; 2011 and 2021 – 31 March.

Kościóły i związki wyznaniowe
Churches and religious associations

TABLE 21 (35). **NIKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE**
 Stan w dniu 31 grudnia
 SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2019	2020	2022	2015	2019	2020	2022		
	jednostki kościelne ^a church units ^a				duchowni clergy				wierni, wyznawcy the faithful, adherents	
Kościół Katolicki: Catholic Church:										
Kościół Rzymskokatolicki ^b	399	400	400	399	858	863	839	818	726324	
Protestantkie i tradycji protestanckiej: Protestant and Protestant tradition:										
Kościół Zielonoświątkowy w RP	13	13	14	13	23	19	22	22	1409	
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	3	6	6	6	2	1	1	1	196	
Kościół Ewangelicznych Chrześcijań	1	1	1	1	2	1	1	4	50	
Nowoapostolski Kościół w Polsce ^c	1	1	1	1	–	–	–	–	22	
Nurt badaczy Pisma Świętego: Bible student movement:										
Świadkowie Jehowy w Polsce	34	32	32	32	.	207	223	244	2955 ^d	
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	.	2	2	2	.	8	8	9	45	
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	1	1	1	1	2	3	3	2	10	

a Znaczące w województwie; uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. b Dane dotyczą diecezji opolskiej; wierni – ochrzczeni. c Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. d Głosiciele.

a Important in the voivodship; listed by the decreasing number of the faithful and adherents. Including, parishes, congregations, religious communities, centres. b Data concern opolska diocese; the faithful – baptised. c Church associated in the Polish Ecumenical Council. d Proclaimers.

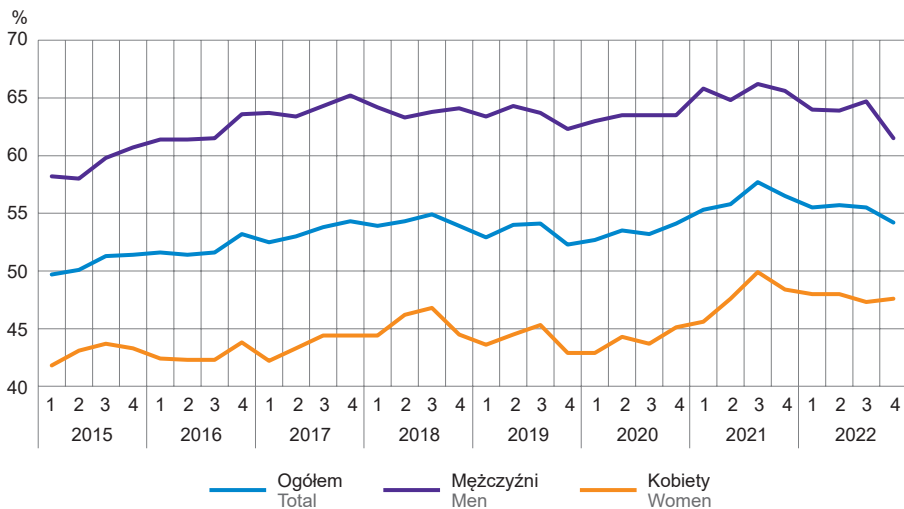
Dział V. Rynek pracy
Chapter V. Labour market

TABL. 1 (36). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15–89 LAT
– NA PODSTAWIE BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15–89 – ON THE LFS BASIS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022					SPECIFICATION
	przeciętne w roku annual averages				kwartaly quarters				
	1	2	3	4					
LUDNOŚĆ w tys.	766	730	727	711	713	711	710	710	POPULATION in thousands
Mężczyźni	360	350	348	341	342	341	340	340	Men
Kobiety	407	380	379	370	371	371	370	370	Women
Aktywni zawodowo	415	403	399	404	407	404	406	398	Economically active persons
mężczyźni	227	229	227	222	223	223	226	214	men
kobiety	189	174	172	182	184	181	179	184	women
Pracujący	388	390	388	393	396	396	394	385	Employed persons
mężczyźni	213	222	221	216	219	218	220	209	men
kobiety	175	168	167	177	178	178	175	176	women
Bezrobotni ^a	27	13	11	11	11	.	11	13	Unemployed persons ^a
mężczyźni	13	men
kobiety	14	women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	54,2	55,2	54,9	56,8	57,1	56,8	57,2	56,1	ACTIVITY RATE in %
Mężczyźni	63,1	65,4	65,2	65,1	65,2	65,4	66,5	62,9	Men
Kobiety	46,4	45,8	45,4	49,2	49,6	48,8	48,4	49,7	Women
Bierni zawodowo	351	327	327	307	306	308	305	312	Economically inactive persons
mężczyźni	133	121	121	119	119	118	114	126	men
kobiety	218	206	206	188	187	190	191	186	women
STOPA BEZROBOCIA w %	6,5	3,2	2,8	2,7	2,7	.	2,7	3,3	UNEMPLOYMENT RATE in %
Mężczyźni	5,7	Men
Kobiety	7,4	Women

a Osoby w wieku 15–74 lata.
a Persons aged 15–74.

WYKRES 1 (26). WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15–89 LAT WEDŁUG KWARTAŁÓW
CHART 1 (26). THE EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15–89 BY QUARTERS

TABL. 2 (37). PRACUJĄCY^a
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym kobiety of which women	
O G Ó Ł E M	321602	338920	311274	346727	160895	T O T A L
sektor publiczny	71342	72217	71653	80798	52900	public sector
sektor prywatny	250260	266703	239621	265929	107995	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	50610	49672	25052	30857	12896	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	76329	82001	81101	91475	28628	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	68512	73782	72944	82874	26933	of which manufacturing
Budownictwo	24775	28584	28358	27091	2319	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	44746	46201	44897	47212	25860	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	15931	18687	18424	18890	4386	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5044	5872	5559	6618	4473	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2668	3179	3147	6139	2077	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5441	5124	4782	4525	3183	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3271	3131	2988	2978	1607	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8890	9105	9244	12032	6521	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	9630	9919	10393	11133	5281	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16883	17308	17520	24730	13242	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	26982	27719	27543	27273	22177	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20862	21760	21644	23441	19592	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3335	3471	3375	3520	2211	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	6205	7187	7247	8813	6442	Other service activities

a Do 2020 r. według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; od 2022 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych według miejsca zamieszkania, bez zagranicy.

a Until 2020 by actual workplace and kind of activity; from 2022 data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence without data from abroad.

TABL. 3 (38). PRACUJĄCE KOBIECY^a W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED WOMEN^a IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022		SPECIFICATION
	w %	in %	
Miasta ogółem	47,5		Total urban areas
Duże	49,5		Large
Średnie	46,8		Medium
Małe	46,5		Small
Obszary wiejskie ogółem	45,2		Total rural areas
Aglomeracyjne dużej gęstości	47,3		Agglomeration high density
Aglomeracyjne małej gęstości	46,2		Agglomeration low density
Pozaaglomeracyjne dużej gęstości	45,4		Non-agglomeration high density
Pozaaglomeracyjne małej gęstości	43,5		Non-agglomeration low density

a Według miejsca zamieszkania, bez zagranicy.

a By place of residence without data from abroad.

TABL. 4 (39). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym w podmio- tach o liczbie pracują- cych 10 i więcej osób ^a of which entities employing 10 and more persons ^a	
O G Ó Ł E M^b	190010	209119	204150	209117	172194	T O T A L^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^{bc}	4319	3998	4172	4048	2626	Agriculture, forestry and fishing ^{bc}
Przemysł	58053	65374	63172	64673	59877	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	52787	59514	57287	58699	54148	of which manufacturing
Budownictwo	16460	18816	18371	18685	8947	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d	22721	24240	23649	23608	15384	Trade; repair of motor vehicles ^d
Transport i gospodarka magazynowa	8713	11246	11194	11494	9455	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^d	2662	3610	3359	3483	2069	Accommodation and catering ^d
Informacja i komunikacja	940	1112	1106	1222	805	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2693	2164	1983	1762	1359	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^d	2523	2191	2085	2100	1519	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4061	4181	3884	4262	2091	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^d	4749	7844	7440	8376	7120	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	15404	15873	15661	16569	16567	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	25001	26095	25702	26143	25861	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	16512	16998	16891	17278	15987	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2611	2505	2495	2497	2356	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2587	2874	2987	2919	173	Other service activities

a Bez zatrudnionych za granicą. b Dane od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. c Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

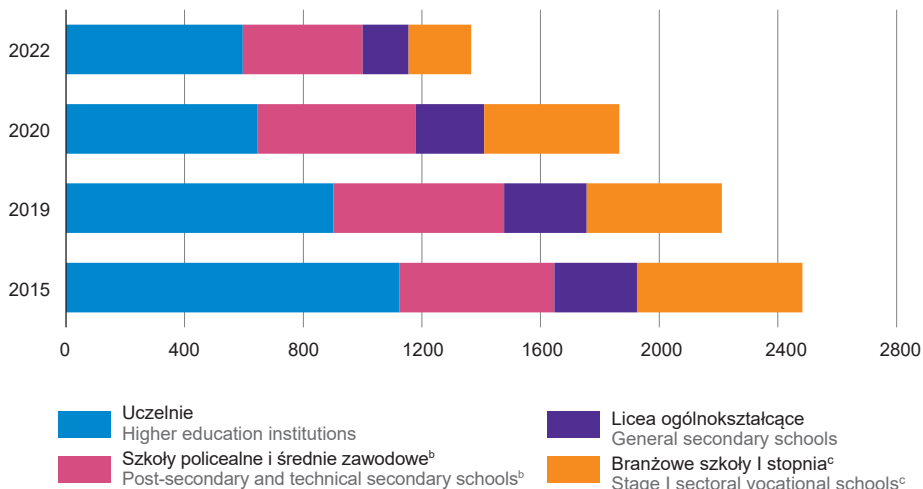
a Excluding persons employed abroad. b Data since 2020 are not fully comparable to those for previous years. c For private farms in agriculture estimated data.

TABL. 5 (40). **PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
HIRES AND TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przyjęcia do pracy Hires			Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which women			ogółem total	w tym kobiety of which women		
OGÓŁEM	2015	30316	11166	19,4	29055	10193	18,5	TOTAL
	2019	39938	15803	23,3	37836	14540	22,0	
	2020	33870	12938	19,8	33693	12480	19,6	
	2022	38401	16035	22,3	34965	13584	20,3	
sektor publiczny		7033	4762	11,3	6098	3898	9,8	public sector
sektor prywatny		31368	11273	28,4	28867	9686	26,1	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		281	83	12,2	319	63	13,8	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		12196	3947	20,2	11731	3736	19,4	Industry
w tym przetwórstwo przemy- słowe		11397	3747	20,9	10861	3523	19,9	of which manufacturing
Budownictwo		4567	234	33,6	4383	191	32,2	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		3655	1657	24,9	2902	1352	19,6	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa		2316	271	24,5	2236	217	23,7	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		654	463	32,8	553	393	27,6	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		274	106	35,6	193	49	24,6	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		139	111	9,9	152	121	10,4	Financial and insurance activi- ties
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		230	129	15,4	233	112	15,5	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		427	236	20,3	374	178	17,7	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		7170	3852	100,6	6429	3120	90,3	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		2029	1170	12,2	1504	899	8,9	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		2155	1839	9,4	2033	1703	8,9	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		2079	1795	13,5	1666	1304	10,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		203	126	9,8	232	133	11,0	Arts, entertainment and recrea- tion
Pozostała działalność usługowa		26	16	14,7	25	13	14,1	Other service activities

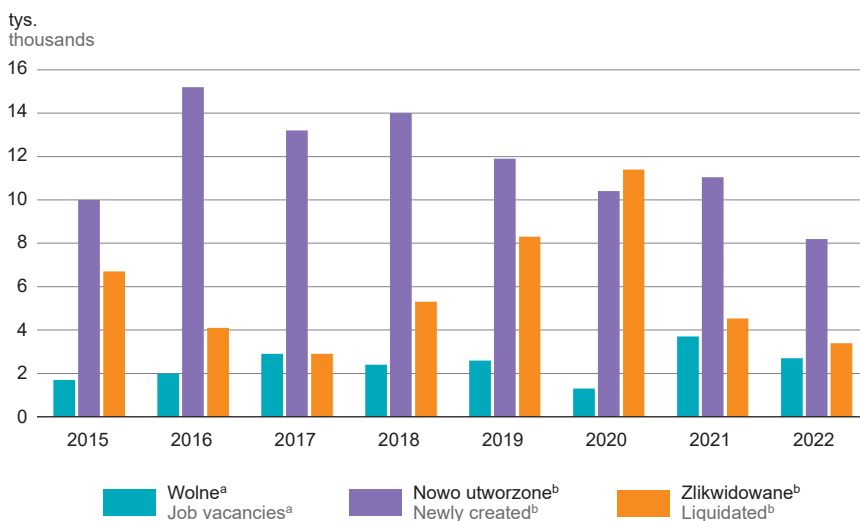
a Dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

a Data cover full-time employees in entities employing 10 and more persons as well as in budgetary sphere units regardless of the number of employees.

WYKRES 2 (27). ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a
CHART 2 (27). GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF GRADUATED SCHOOL^a

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b W 2022 r. łącznie z absolwentami branżowych szkół II stopnia. c Do 2019 r. – absolwenci zasadniczych szkół zawodowych, od 2020 r. – branżowych szkół I stopnia.

a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time employees in entities employing 10 and more persons as well as in budgetary sphere units regardless of the number of employed persons. b In 2022 including graduates of stage II sectoral vocational schools. c Until 2019 – graduates of basic vocational schools, since 2020 – stage I sectoral vocational schools.

WYKRES 3 (28). MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE
CHART 3 (28). JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS

a Średnia ze stanów na koniec kwartałów. b W ciągu roku.

a Average of end-of-quarter values. b During the year.

TABL. 6 (41). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	36203	20948	24976	20524	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	19766	12078	13815	11590	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of the total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	4231	2101	2511	2110	previously not employed
absolwenci ^a	1732	792	773	866	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	11726	6811	8363	6918	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1824	795	1131	808	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	19268	10015	12235	10688	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	4782	2889	3312	2487	having benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	5937	4668	4847	3773	having at least one child aged up to 6 years
niepełnosprawni	2432	1656	1592	1875	persons with disabilities

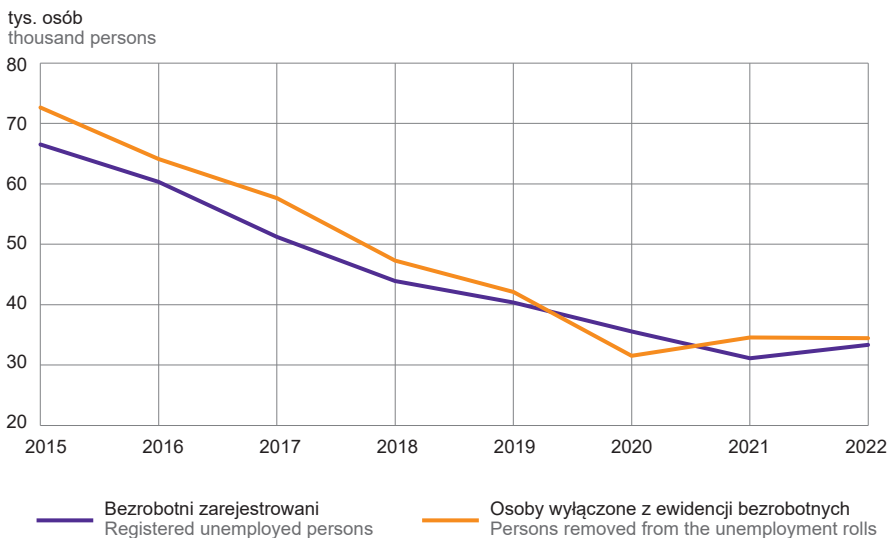
a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the past 12 months, graduated education confirmed by a certificate, diploma or other proof of graduation (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or is a person with disabilities who has acquired the licence to practise an occupation in this period. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the time of traineeship and on-the-job training.

S o u r c e: data of the Ministry of Family and Social Policy.

WYKRES 4 (29). NAPŁYW I ODPŁYW BEZROBOTNYCH
CHART 4 (29). INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED

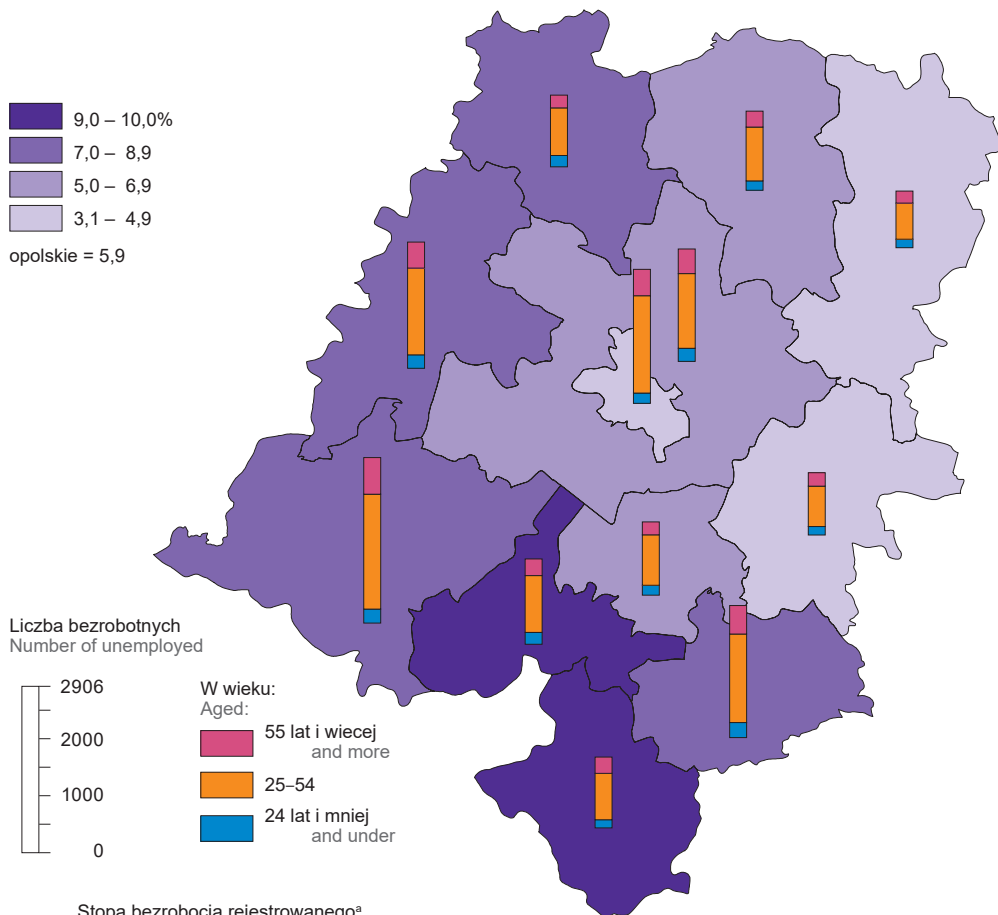

MAPA 1 (14). **STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2022 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (14). **REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE IN 2022**

As of 31 December

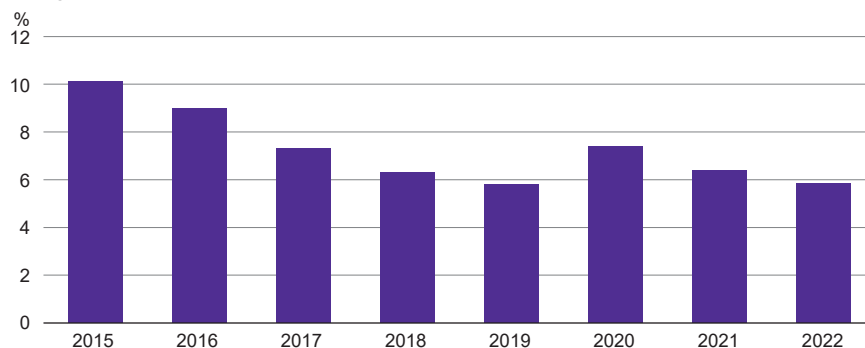

Stopa bezrobocia rejestrowanego^a

Stan w dniu 31 grudnia

Registered unemployment rate^a

As of 31 December

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: do 2019 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, dla 2020 r. i 2021 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020, dla 2022 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych.

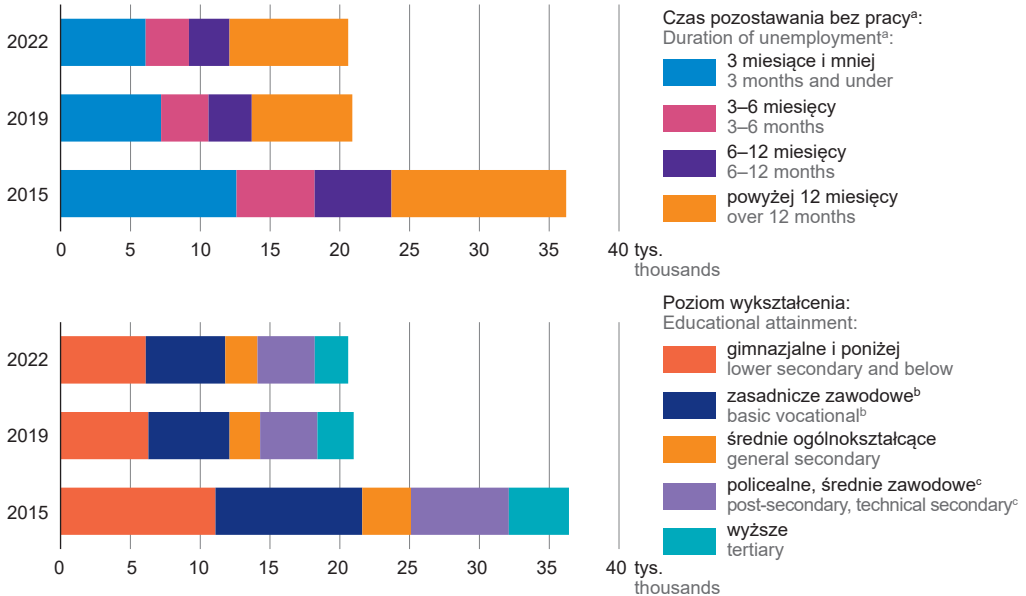
^a The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used in calculations, using the results: until 2019 – of the Agricultural Census 2010, for 2020 and 2021 – of the Agricultural Census 2020, for 2022 – data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence.

WYKRES 5 (30). BEZROBOTNI OGÓLEM WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 5 (30). UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND EDUCATIONAL ATTAINMENT

As of 31 December

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy. b,c W 2022 r. łącznie z: b – wykształceniem branżowym I stopnia, c – wykształceniem branżowym II stopnia.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included. b,c In 2022 including: b – stage I sectoral vocational education, c – stage II sectoral vocational education.

TABL. 7 (42). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	574	545	478	650	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	295	308	257	371	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	1520	529	492	726	Undertook employment in public works
w tym kobiety	721	307	285	506	of which women
Rozpoczęli szkolenie i staż u pracodawcy	8513	4765	3357	4541	Started workplace training or traineeship
w tym kobiety	4919	2930	2162	2994	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	1792	1220	971	852	Started socially useful works
w tym kobiety	790	423	317	297	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	43226	40489	31250	27235	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31.12.)	22	13	16	16	Unemployed persons per job offer (as of 31.12.)

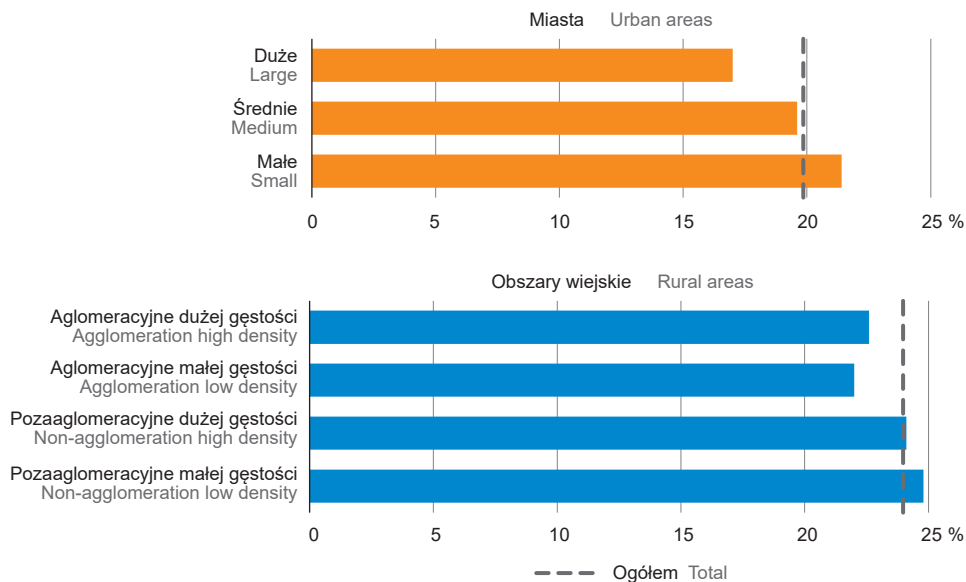
a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

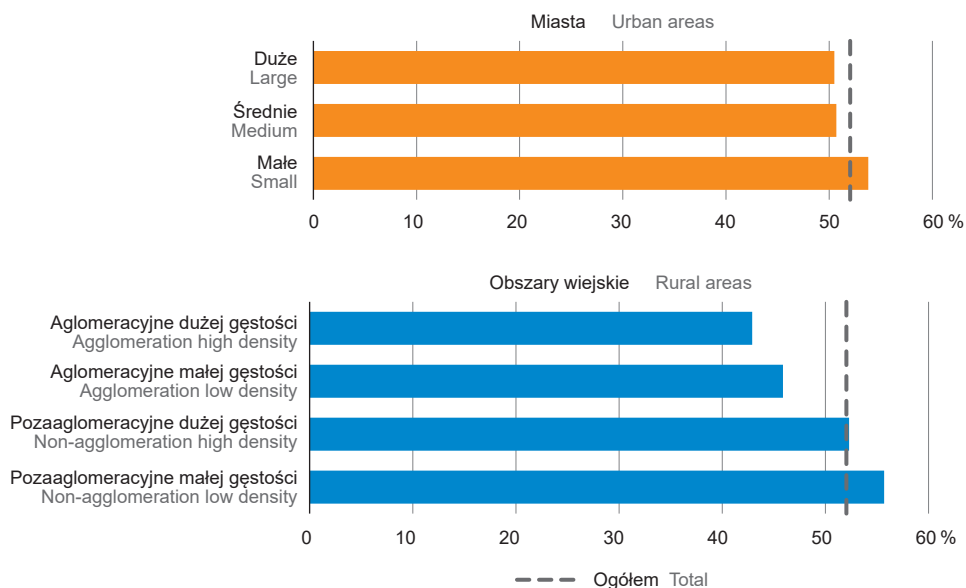
a During the year.

Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.

WYKRES 6 (31). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI DO 30 ROKU ŻYCIA W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 CHART 6 (31). **REGISTERED UNEMPLOYED UP TO 30 YEARS OF AGE IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022**
 As of 31 December

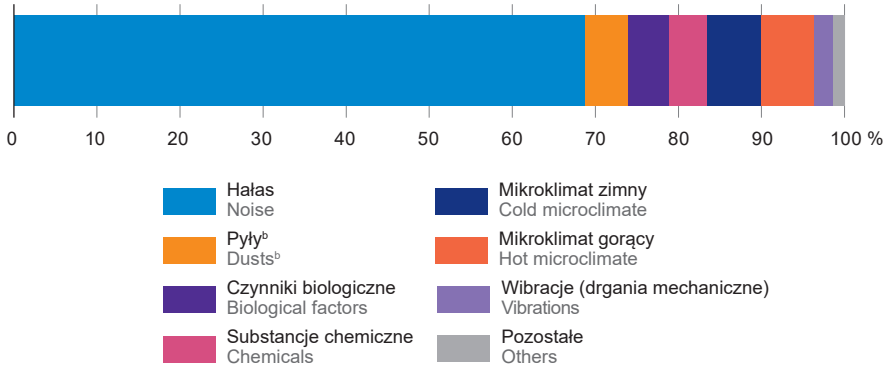

WYKRES 7 (32). **DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 CHART 7 (32). **LONG-TERM UNEMPLOYED IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022**
 As of 31 December

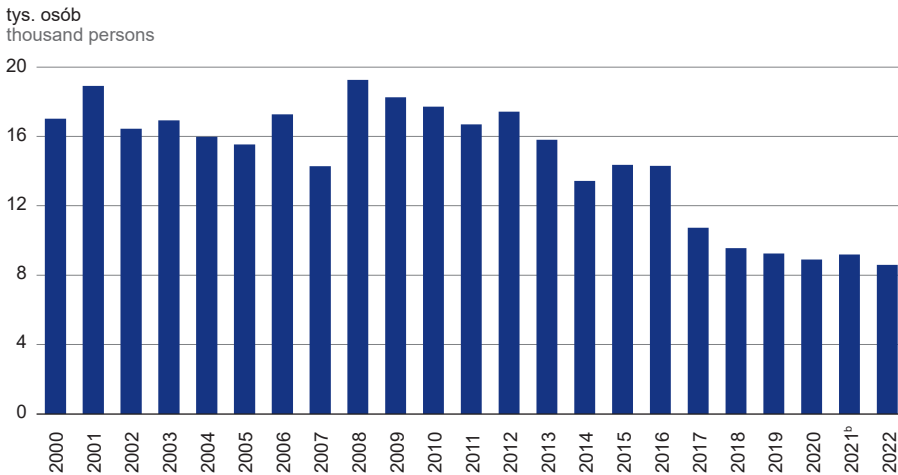
WYKRES 8 (33). ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY WEDŁUG CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH I NIEBEZPIECZNYCH ORAZ UCIAŹLIWYCH DLA ZDROWIA W 2022 R.

CHART 8 (33). EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM WORK ENVIRONMENT BY PHYSICAL HEALTH RISK FACTORS IN 2022
 Stan w dniu 31 grudnia
 As of 31 December

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni. b Zwłókniające, rakotwórcze i inne.
 a Employees listed as many times as many risks they are exposed to. b Fibrous, carcinogenic and other.

WYKRES 9 (34). ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA
CHART 9 (34). EXPOSURE^a TO RISK FACTORS AT WORK

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego. b W 2021 r. zmianie uległa metoda badania z pełnej na metodę reprezentacyjną na dobranej celowo próbie.
 a Employees listed only once by predominant factor. b In 2021, the survey method was changed from a full scale to a purposive sampling method.

TABL. 8 (43). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY W 2022 R.**
EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM WORK ENVIRONMENT IN 2022

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia Employees exposed to risk factors					SPECIFICATION
	w stosunku do których w ciągu roku zagrożenia which were, over the year				stan w dniu 31.12. as of 31.12.	
	zlikwidowano lub ograniczono eliminated or reduced			ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi) identified (including newly arisen risks)		
	razem total	zlikwidowano lub ograniczono do poziomu zgodnego z normą eliminated or reduced to the standard level	ograniczono reduced			
OGÓŁEM	2871	1373	1498	971	5949	TOTAL
czynniki:						factors:
Substancje chemiczne	266	263	.	92	276	Chemicals
w tym:						of which:
rakotwórcze	14	14	–	24	137	carcinogens
mutagenne	–	–	–	–	–	mutagens
Pyły zwłókniające	50	22	28	.	102	Dusts fibrous
Pyły rakotwórcze	54	22	32	69	151	Dusts carcinogenic
Inne pyły	193	175	18	10	55	Dusts other
Hałas	1919	652	1267	663	4092	Noise
Wibracje (drgania mechaniczne)	86	48	38	60	134	Vibrations
Mikroklimat gorący	65	21	43	.	375	Hot microclimate
Mikroklimat zimny	44	41	.	.	389	Cold microclimate
Promieniowanie jonizujące	12	12	–	.	14	Ionising radiation
Promieniowanie laserowe	12	12	–	–	.	Laser radiation
Promieniowanie nadfioletowe	76	73	.	.	46	Ultraviolet radiation
Promieniowanie podczerwone	12	12	–	–	–	Infrared radiation
Promieniowanie widzialne	–	–	–	–	–	Visible radiation
Pole elektromagnetyczne	13	13	–	.	22	Electromagnetic fields
Czynniki biologiczne	69	.	63	54	289	Biological factors

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.

a Employees listed as many times as many risks they are exposed to.

TABL. 9 (44). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdolni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more		
OGÓŁEM	2015	2181	10	21	2150	50	847	1176	TOTAL
	2019	2086	6	25	2055	11	903	1146	
	2020	1663	5	19	1639	12	689	953	
	2022	1706	5	11	1690	–	714	987	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		46	–	1	45	–	11	35	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		843	2	10	831	–	360	481	Industry
górnictwo i wydobywanie		7	–	–	7	–	3	4	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		762	1	10	751	–	329	432	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		15	–	–	15	–	4	11	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		59	1	–	58	–	24	34	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		183	2	–	181	–	60	121	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		157	–	–	157	–	82	75	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		101	1	–	100	–	43	57	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		12	–	–	12	–	4	8	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		1	–	–	1	–	1	–	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		4	–	–	4	–	1	3	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		12	–	–	12	–	3	9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		6	–	–	6	–	1	5	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		22	–	–	22	–	8	14	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		78	–	–	78	–	34	44	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		88	–	–	88	–	32	56	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		134	–	–	134	–	64	70	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		12	–	–	12	–	7	5	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		7	–	–	7	–	3	4	Other service activities

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

Dział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

Wynagrodzenia Wages and salaries

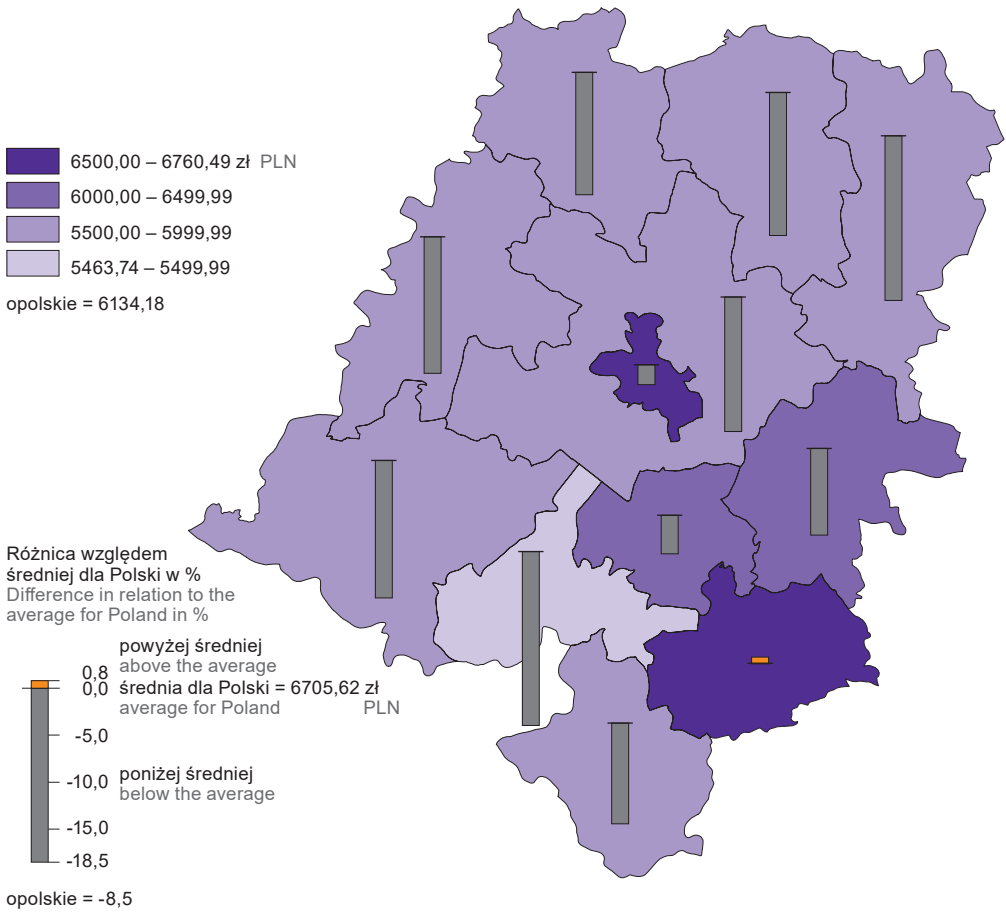
TABL. 1 (45). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym w pod- miotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób ^a of which entities employing 10 and more persons ^a	
O G Ó Ł E M	3565,04	4476,84	4799,76	5835,92	6134,18	T O T A L
sektor publiczny	4182,48	5112,53	5540,17	6539,76	6539,76	public sector
sektor prywatny	3246,05	4184,74	4454,11	5506,35	5888,74	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4208,43	5218,17	5425,55	6934,45	7376,44	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3679,97	4699,16	5005,13	6008,32	6157,34	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	3617,66	4673,23	4974,64	5996,93	6155,52	of which manufacturing
Budownictwo	2939,73	3707,46	3917,45	4817,84	5459,75	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2916,84	3902,44	4183,25	5233,05	5804,07	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2826,10	3703,11	3892,36	5798,65	6196,48	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2115,50	2840,82	3002,96	3724,07	3948,67	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3981,43	5109,91	5638,87	6903,75	6768,12	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4521,85	5397,61	5730,53	7645,23	8533,74	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3543,17	4264,34	4493,71	5240,04	5482,91	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3364,43	4157,16	4467,21	5577,96	6016,27	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2791,07	3616,45	3778,79	4757,85	4779,09	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4577,35	5725,10	6228,33	7189,53	7189,53	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	4055,55	4785,50	5198,33	5849,14	5866,72	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3627,06	4753,90	5226,28	6556,01	6725,65	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3335,78	4096,62	4272,75	5115,57	5163,56	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2648,90	3296,48	3702,56	4442,66	4747,06	Other service activities

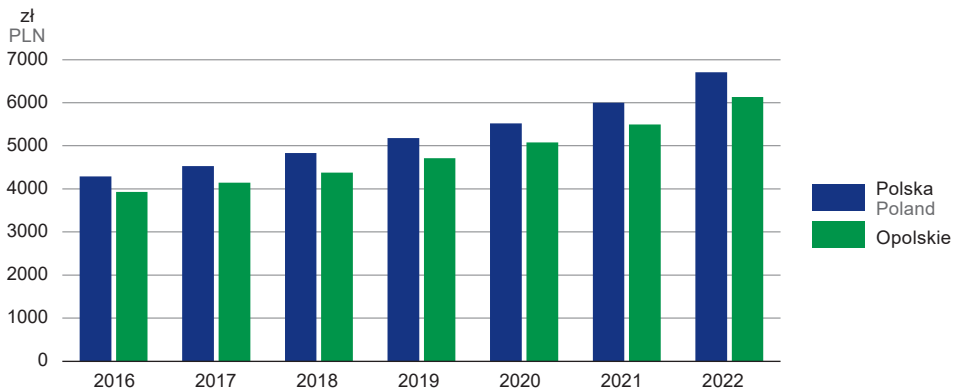
a Bez zatrudnionych za granicą.

a Excluding persons employed abroad.

MAPA 1 (15). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W 2022 R.
 MAP 1 (15). AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN 2022

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto^a
 Average monthly gross wages and salaries^a

^a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.
^a Data concern entities employing 10 and more persons as well as budgetary sphere units regardless of the number of employed persons.

TABL. 2 (46). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK¹ 2022 R.
AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER¹ 2022

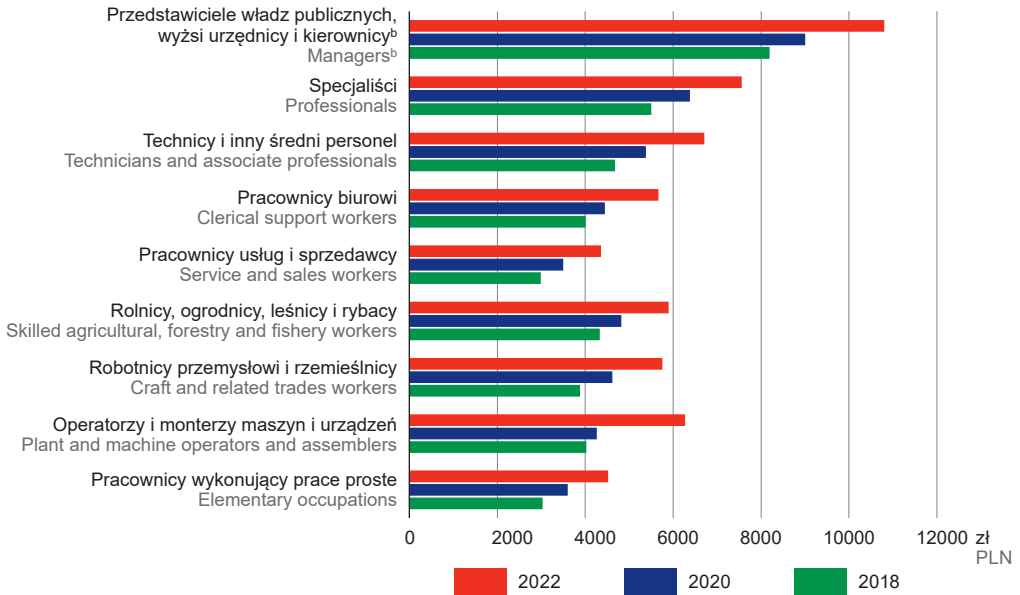
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – w zł in PLN b – ogółem=100 total=100	Ogółem Grand total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
	ogółem grand total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women	
O G Ó Ł E M T O T A L										
O G Ó Ł E M	a	6595,32	7063,67	6117,35	6829,75	7430,71	6590,08	6453,57	6964,51	5552,72
T O T A L	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL										
Wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równo- rzędnym	a	7823,20	9098,47	7221,74	7519,71	8269,85	7276,09	8339,58	9868,84	7095,15
Tertiary with academic degree (at least doctorate) or tertiary with master degree, physician degree or equivalent	b	118,6	128,8	118,1	110,1	111,3	110,4	129,2	141,7	127,8
Wyższe z tytułem inżyniera, licen- cjata, dyplomowanego ekonomi- sty lub równorzędnym	a	7439,26	8340,65	6709,33	7218,57	8516,81	6784,61	7598,23	8286,70	6610,35
Tertiary with engineer degree, licen- tiate (bachelor's degree), econo- mist with diploma or equivalent	b	112,8	118,1	109,7	105,7	114,6	103,0	117,7	119,0	119,0
Policealne	a	6053,45	7220,45	5454,23	6280,58	7532,34	5963,47	5892,07	7117,88	4941,70
Post-secondary	b	91,8	102,2	89,2	92,0	101,4	90,5	91,3	102,2	89,0
Średnie zawodowe/branżowe	a	6074,82	6638,91	5114,52	5912,68	6626,45	5477,65	6122,83	6640,89	4888,56
Vocational secondary/sectoral	b	92,1	94,0	83,6	86,6	89,2	83,1	94,9	95,4	88,0
Średnie ogólnokształcące	a	5378,59	6132,38	4702,05	5171,78	5913,43	4909,61	5446,41	6166,95	4592,15
General secondary	b	81,6	86,8	76,9	75,7	79,6	74,5	84,4	88,5	82,7
Zasadnicze zawodowe/branżowe	a	5586,14	6117,84	4224,00	5070,34	5768,73	4358,74	5679,69	6159,99	4173,95
Basic vocational/sectoral	b	84,7	86,6	69,0	74,2	77,6	66,1	88,0	88,4	75,2
Gimnazjalne	a	5073,15	5469,92	3876,96	4172,96	3681,00	4386,85	5131,51	5514,98	3772,24
Lower secondary	b	76,9	77,4	63,4	61,1	49,5	66,6	79,5	79,2	67,9
Podstawowe i niepełne podsta- wowe	a	5118,60	5568,52	4391,82	4660,89	5655,38	4237,92	5288,23	5555,46	4543,37
Primary and incomplete primary	b	77,6	78,8	71,8	68,2	76,1	64,3	81,9	79,8	81,8
WEDŁUG WIEKU BY AGE										
24 lata i mniej and less	a	4845,21	5225,31	4374,79	5117,05	5304,59	5040,52	4788,02	5217,37	4120,70
	b	73,5	74,0	71,5	74,9	71,4	76,5	74,2	74,9	74,2
25–34	a	6027,70	6442,36	5530,17	5937,50	6700,04	5640,40	6063,04	6398,76	5441,52
	b	91,4	91,2	90,4	86,9	90,2	85,6	93,9	91,9	98,0
35–44	a	6690,85	7401,44	6076,70	6709,67	7521,41	6455,47	6680,22	7374,08	5678,31
	b	101,4	104,8	99,3	98,2	101,2	98,0	103,5	105,9	102,3
45–54	a	6997,93	7630,13	6474,61	7163,71	7784,24	6946,15	6872,54	7579,62	5815,91
	b	106,1	108,0	105,8	104,9	104,8	105,4	106,5	108,8	104,7
55–59	a	6724,50	7120,58	6363,05	7004,22	7333,67	6878,58	6453,26	7035,70	5259,49
	b	102,0	100,8	104,0	102,6	98,7	104,4	100,0	101,0	94,7
60–64	a	6751,08	6623,90	7454,07	7462,44	7430,50	7524,70	6345,63	6305,03	7164,97
	b	102,4	93,8	121,9	109,3	100,0	114,2	98,3	90,5	129,0
65 lat i więcej and more	a	7465,91	7832,25	5751,03	9082,78	10290,76	6082,98	5619,32	5726,97	3538,08
	b	113,2	110,9	94,0	133,0	138,5	92,3	87,1	82,2	63,7
WEDŁUG STAŻU PRACY BY WORK SENIORITY										
Do 1,9 roku and less	a	5048,23	5540,50	4546,06	4872,21	5026,56	4815,13	5106,26	5619,03	4390,96
	b	76,5	78,4	74,3	71,3	67,6	73,1	79,1	80,7	79,1
2,0– 4,9	a	5567,13	5989,76	5094,87	5660,33	6324,18	5401,91	5531,71	5932,48	4872,74
	b	84,4	84,8	83,3	82,9	85,1	82,0	85,7	85,2	87,8
5,0– 9,9	a	6001,54	6644,09	5332,19	5814,88	6585,80	5544,98	6084,13	6654,86	5148,09
	b	91,0	94,1	87,2	85,1	88,6	84,1	94,3	95,6	92,7
10,0–14,9	a	6427,13	6888,88	5934,98	6436,30	6956,52	6261,67	6423,29	6877,52	5660,53
	b	97,4	97,5	97,0	94,2	93,6	95,0	99,5	98,8	101,9
15,0–19,9	a	6872,59	7513,99	6266,72	6935,09	7891,98	6584,07	6836,58	7418,34	5922,87
	b	104,2	106,4	102,4	101,5	106,2	99,9	105,9	106,5	106,7
20 lat i więcej and more	a	7218,74	7599,00	6836,54	7414,72	7867,13	7216,39	7040,83	7489,85	6088,20
	b	109,5	107,6	111,8	108,6	105,9	109,5	109,1	107,5	109,6

¹ Dane na podstawie reprezentacyjnego badania przeprowadzanego co dwa lata. Dane obejmują podmioty o liczbie pracujących 10 i więcej osób. Wyniki dotyczą osób pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych, które w roku badania pracowały cały październik.

¹ Data based on a representative biennial survey. The data includes entities employing 10 and more persons. The results refer to full-time and part-time employees who worked whole October in the year of the study.

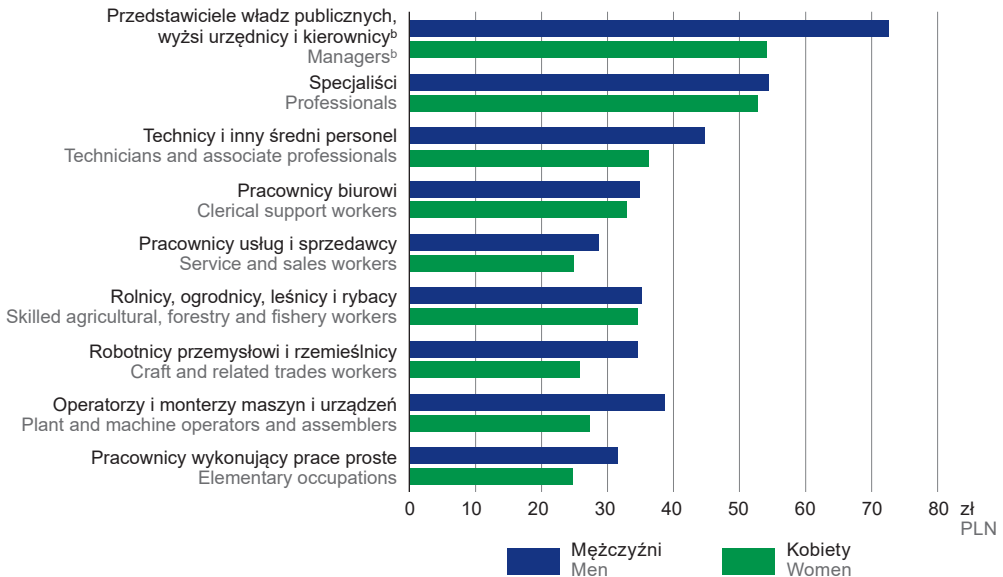
WYKRES 1 (35). **PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW ZA PAŹDZIERNIK**

CHART 1 (35). **AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES^a OF EMPLOYEES BY MAJOR OCCUPATIONAL GROUPS IN OCTOBER**

WYKRES 2 (36). **PRZECIĘTNE STAWKI GODZINOWE WYNAGRODZENIA^a OGÓŁEM BRUTTO WEDŁUG PŁCI ZA PAŹDZIERNIK 2022 R.**

CHART 2 (36). **EMPLOYEES' AVERAGE HOURLY GROSS EARNINGS^a BY SEX FOR OCTOBER 2022**

a Dane na podstawie reprezentacyjnego badania przeprowadzanego co dwa lata. Dane obejmują podmioty o liczbie pracujących 10 i więcej osób. Wyniki dotyczą osób pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych, które w roku badania przepracowały cały październik. b Grupa obejmuje pracowników sektora publicznego i prywatnego.

a Data based on a representative survey conducted every two years. The data includes entities employing 10 and more person. Results apply to full-time and part-time employees who worked the entire time in the year of the study October. b The group includes employees from the public and private sectors.

Świadczenia społeczne Social benefits

TABL. 3 (47). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	201774	210041	211388	208608	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	176228	186999	189305	188708	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	127697	143915	147359	148948	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	15294	11054	10160	8612	disability pensions
renty rodzinne	33237	32031	31787	31149	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	25546	23042	22083	19900	Farmers

a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (48). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	4501,9	5371,0	5724,4	6602,5	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł	4120,3	5000,8	5349,7	6237,7	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1948,36	2228,55	2354,95	2754,55	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	3119,4	3979,5	4290,4	5074,9	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	2035,67	2304,31	2426,30	2839,31	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	292,4	242,5	240,1	231,6	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1593,13	1828,00	1969,30	2241,02	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	708,5	778,9	819,1	931,2	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1776,36	2026,40	2147,48	2491,22	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a FARMERS^a					
Świadczenia w mln zł	381,7	370,1	374,7	364,8	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1245,08	1338,53	1413,98	1527,66	Average monthly retirement and other pension in PLN

a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 197.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Including payments from non-agricultural social security system, in the case of merging entitlements to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see notes to the chapter, item 1 on page 197.

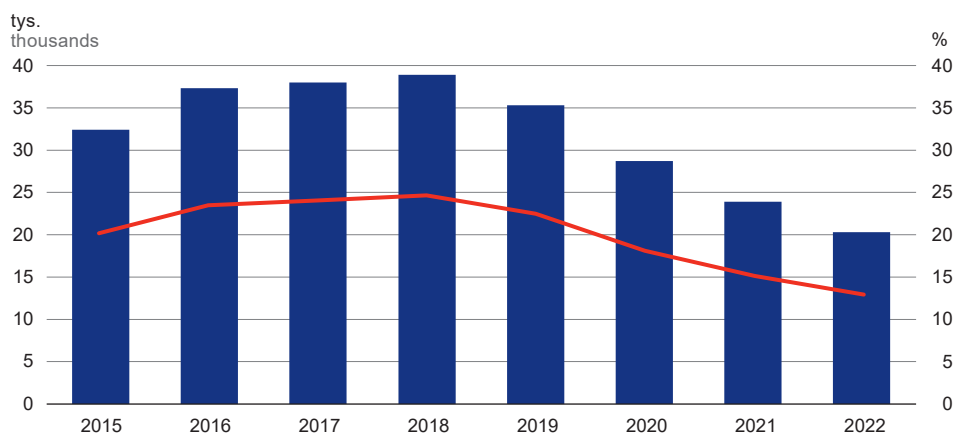
Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 5 (49). **ŚWIADCZENIA Z PROGRAMU "RODZINA 500+" I KARTA DUŻEJ RODZINY**
 BENEFITS FROM THE "FAMILY 500+" PROGRAMME AND LARGE FAMILY CARD

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021	2022	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze:				Child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie w tys.	134,2	134,8	147,2	average monthly number of children in respect of whom families receive the benefit in thousands
wypłaty świadczenia w tys. zł	863921,3	869073,2	928285,6	benefit payments in thousand PLN
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	23482	26108	35858	Families Large Family Card holders

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.
 Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.

WYKRES 3 (37). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH**
 CHART 3 (37). PERSONS RECEIVING FAMILY BENEFITS

- Liczba dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny (w tys.)
 Number of children aged under 17 in respect of whom parents receive the family allowance (in thousands)
- Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (w %)
 Share of children aged under 17 in respect of whom parents receive the family allowance in the total number of children in this age (in %)

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania Chapter VII. Households. Dwellings

Gospodarstwa domowe według spisów powszechnych Households according to censuses

TABL. 1 (50). **GOSPODARSTWA DOMOWE^a WEDŁUG LICZBY OSÓB**
HOUSEHOLDS^a BY NUMBER OF PERSONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Gospodarstwa domowe Households							Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym Average number of persons in households
	ogółem total	o liczbie osób by number of persons					5 i więcej and more	
		1	2	3	4			
	w tys. in thousands							
OGÓŁEM	2002	311,8	51,9	63,8	61,3	61,2	73,7	3,38
TOTAL	2011	326,9	79,3	68,2	61,3	53,3	64,9	3,08
	2021	309,9	66,4	76,5	60,3	51,3	55,4	3,03
Miasta	2002	182,0	34,6	42,3	40,1	36,5	28,6	3,03
Urban areas	2011	194,7	54,1	46,6	39,5	30,1	24,4	2,71
	2021	187,5	48,5	52,8	37,6	27,6	20,9	2,66
Wieś	2002	129,8	17,3	21,6	21,2	24,7	45,1	3,86
Rural areas	2011	132,2	25,2	21,5	21,8	23,2	40,5	3,63
	2021	122,4	17,9	23,7	22,7	23,7	34,4	3,60

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. Stan w dniach: 2002 r. – 20 maja; 2011 r. oraz 2021 r. – 31 marca.
a Data of the National Population and Housing Censuses. As of: 2002 – 20 May; 2011 and 2021 – 31 March.

TABL. 2 (51). **GOSPODARSTWA DOMOWE^a WEDŁUG SKŁADU RODZINNEGO W 2021 R.**
Stan w dniu 31 marca
HOUSEHOLDS^a BY FAMILY COMPOSITION IN 2021
As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Gospodarstwa domowe Households							
	ogółem grand total	rodzinne family				nierodzinne non-family		
		razem total	jedno- rodzinne one-family	dwu- rodzinne two-family	trzy i więcej rodzinne three-family and more	razem total	jedno- osobowe one person	wielo- osobowe multi- personal
	w tys. in thousands							
OGÓŁEM	309,9	227,8	193,0	31,6	3,3	82,1	66,4	15,7
TOTAL								
Miasta	187,5	128,6	116,0	11,7	0,9	58,9	48,5	10,4
Urban areas								
Wieś	122,4	99,2	76,9	19,9	2,3	23,2	17,9	5,3
Rural areas								

a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.
a Data of the National Population and Housing Census 2021.

TABL. 3 (52). **RODZINY^a WEDŁUG TYPÓW**
FAMILIES^a BY TYPES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Rodziny Families						
		ogółem total	małżeństwa marriages		związki niesformalizowane informal relationships		matki z dziećmi lone mothers	ojcowie z dziećmi lone fathers
			bez dzieci without children	z dziećmi with children	bez dzieci without children	z dziećmi with children		
		w tys. in thousands						
OGÓŁEM	2002	289,1	64,1	164,1	2,2	3,2	48,5	7,0
TOTAL	2011	285,9	71,2	141,6	3,0	4,3	55,8	10,0
	2021	266,2	63,2	118,0	6,8	13,6	54,8	9,9
Miasta	2002	155,6	35,4	84,1	1,6	2,1	28,6	3,8
Urban areas	2011	153,0	39,7	69,7	2,3	3,0	32,9	5,4
	2021	142,2	36,0	55,9	4,6	7,9	32,5	5,3
Wieś	2002	133,5	28,7	80,1	0,6	1,0	19,8	3,2
Rural areas	2011	132,8	31,5	71,9	0,7	1,3	22,9	4,6
	2021	124,0	27,2	62,1	2,2	5,6	22,3	4,6

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. Stan w dniach: 2002 r. – 20 maja; 2011 r. oraz 2021 r. – 31 marca.
a Data of the National Population and Housing Censuses. As of: 2002 – 20 May; 2011 and 2021 – 31 March.

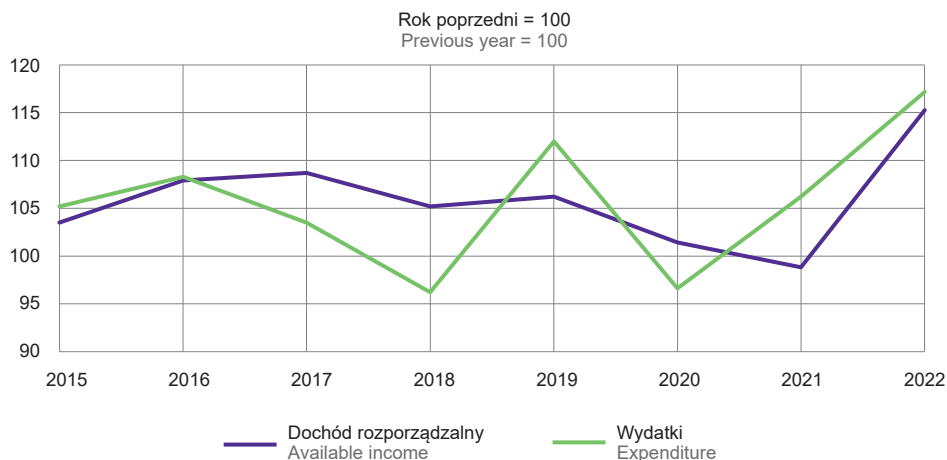
Budżety gospodarstw domowych Household budgets

U w a g a. Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie, patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 198.
N o t e. Data from 2021 are not fully comparable with the ones for previous years, see notes to the chapter, item 1 on page 198.

TABL. 4 (53). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1005	936	986	1007	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,70	2,65	2,63	2,45	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,08	1,07	1,09	1,01	employed
pobierających świadczenia społeczne	0,86	0,88	0,87	0,84	receiving social benefits
w tym emeryturę lub rentę	0,74	0,75	0,75	0,73	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu ^a	0,70	0,64	0,62	0,55	dependants ^a

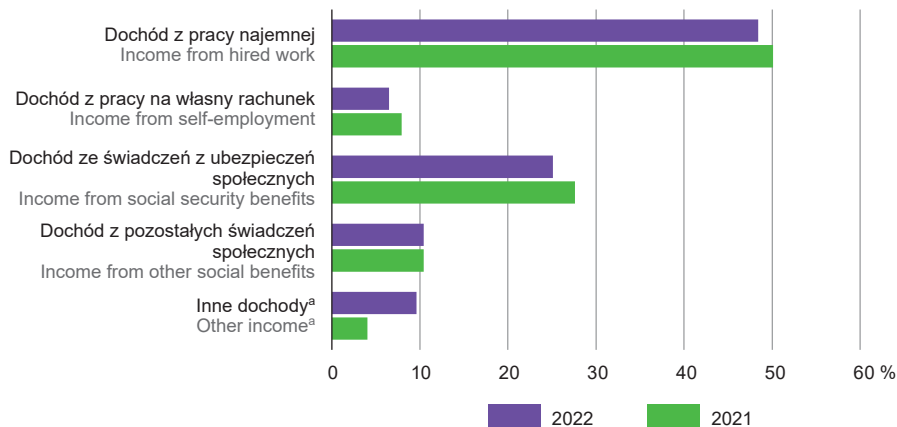
a Od 2020 r. łącznie z dziećmi w wieku 15–18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+” (program funkcjonuje od 2016 r.).
a For 2020 including children aged 15–18 receiving the child-raising benefit from the "Family 500+" programme (which has been operating since 2016).

**WYKRES 1 (38). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 1 (38). AVERAGE MONTHLY INCOME AND EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

**TABL. 5 (54). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	1288,74	1711,34	1656,04	1909,81	Available income
w tym dochód do dyspozycji	1233,27	1653,76	1596,44	1839,71	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	691,16	871,68	829,45	923,72	from hired work
z pracy na własny rachunek	80,72 ^a	130,04 ^b	126,78 ^c	123,58 ^d	from self-employment
ze świadczeń społecznych	434,52	619,15	634,20	678,22	from social benefits

a–d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 10,24%, b – 14,99%, c – 12,80%, d – 13,52%.

a–d Relative error of estimates exceeds 10% and equals: a – 10.24%, b – 14.99%, c – 12.80%, d – 13.52%.

**WYKRES 2 (39). STRUKTURA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO DOCHODU ROZPORZĄDZALNEGO
NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
**CHART 2 (39). STRUCTURE OF AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA
IN HOUSEHOLDS**

 a Obejmują: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.
 a Including: income from property, income from rental of real estate and other income.

TABL. 6 (55). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

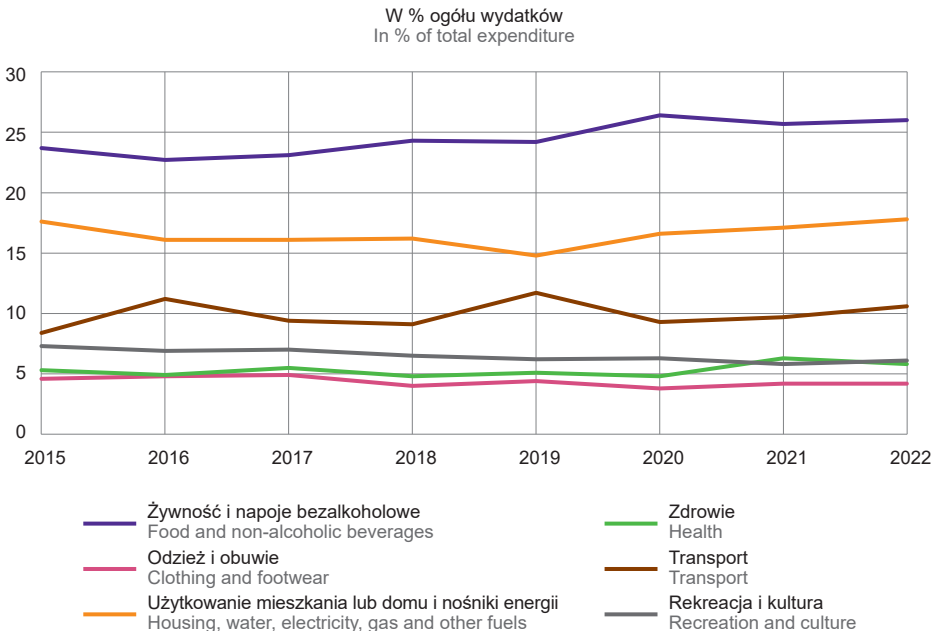
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^a	1102,99	1287,33	1332,29	1560,96	Total expenditure ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	1047,52	1229,76	1272,69	1490,86	of which consumer goods and services ^{ab}
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	261,26	339,48	342,96	405,70	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	30,39	41,31	36,12	41,03	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	51,13	49,23	55,44	65,58	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	194,05	213,93	228,28	278,33	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	54,88	77,83	69,91	73,28	furnishings, household equipment and routine household maintenance
zdrowie	57,98	62,15	83,90	90,04	health
transport	92,13	119,75 ^e	129,30	165,95 ^d	transport
łączość ^c	51,75	61,00	64,80	66,68	communication ^c
rekreacja i kultura	80,41	80,99	77,73	95,76	recreation and culture
edukacja ^d	9,97 ^g	10,25 ^h	9,72 ⁱ	10,87 ^k	education ^d
restauracje i hotele	49,36 ^l	50,32 ^m	50,91	71,58	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi ^a	75,73	94,33	96,49	108,20	miscellaneous goods and services ^a
w tym higiena osobista	31,51	40,28	40,60	51,34	of which personal care

a-d Łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenia na życie, b – kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami na usługi internetowe, d – wychowaniem przedszkolnym. e-m Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: e – 13,15%, f – 11,06%, g – 11,02%, h – 24,05%, i – 13,28%, k – 13,00%, l – 11,63%, m – 12,07%.

a-d Including: a – expenditure on life insurance, b – pocket money not considered in items by types of expenditure, c – expenditure on Internet services, d – pre-primary education. e-m Relative error of estimates exceeds 10% and equals: e – 13.15%, f – 11.06%, g – 11.02%, h – 24.05%, i – 13.28%, k – 13.00%, l – 11.63%, m – 12.07%.

WYKRES 3 (40). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 3 (40). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

TABL. 7 (56). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

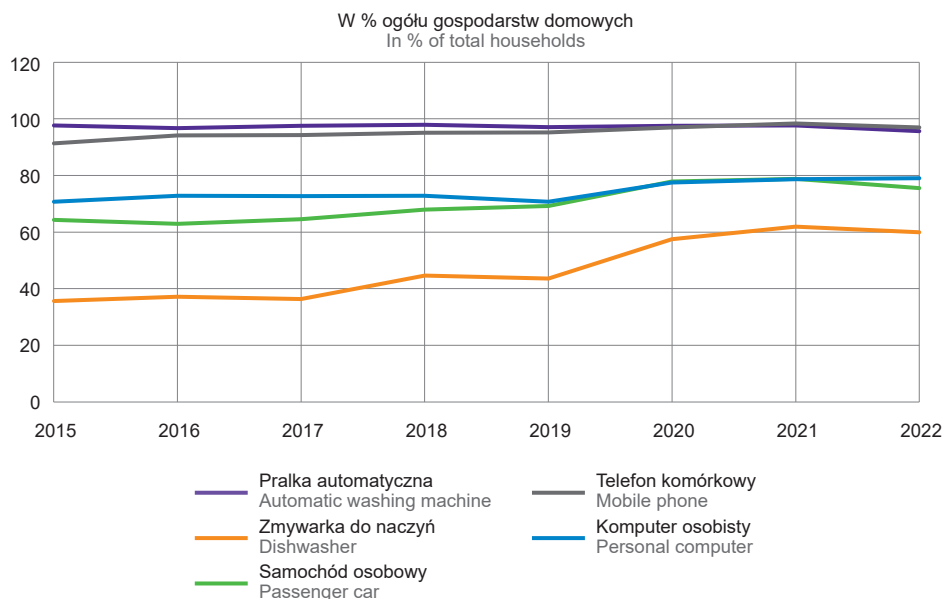
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Pralka automatyczna	97,6	97,5	97,7	95,7	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	35,7	57,5	61,9	59,9	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	63,8	69,9	70,4	73,5	Microwave oven
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	18,9	26,7	23,5	35,1	Electric cooker with ceramic or induction cooktop
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	73,0	57,3	61,3	61,9	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b
Odbiornik telewizyjny	97,8	98,3	96,3	95,3	Television set
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	66,3	67,6	70,8	64,3	Satellite or cable television equipment
Telefon komórkowy	91,4	97,0	98,3	97,0	Mobile phone
Smartfon	44,2	78,5	87,7	86,1	Smartphone
Zestaw kina domowego	11,4	6,8	10,8	14,2	Home theatre system
Komputer osobisty	70,7	77,5	78,7	79,0	Personal computer
w tym laptop, tablet	59,7	66,1	73,0	70,7	of witch laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	68,6	85,7	89,9	88,7	Device with access to the Internet ^c
Drukarka	34,3	43,5	45,7	43,6	Printer
w tym drukarka wielofunkcyjna	26,3	32,0	35,5	33,4	of witch multifunction printer
Rower (bez dziecięcego)	77,1	79,5	80,0	76,4	Bicycle (excluding children's bike)
Motocykl, skuter, motorower	9,7	4,7	8,9	7,0	Motorcycle, scooter, motorbike
Samochód osobowy	64,3	77,8	78,8	75,5	Passenger car

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. c Personal computers, laptops, tablets, television sets, smartphones, others with access to the Internet.

WYKRES 4 (41). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**

CHART 4 (41). HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS

TABL. 8 (57). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	6,28	5,45	5,24	5,17	Bread and cereal products in kg
w tym pieczywo ^a	4,02	3,03	2,75	2,77	of which bread ^a
Mięso w kg	5,25	5,10	4,86	4,91	Meat in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	3,05	2,90	2,79	2,74	raw meat
w tym drób	1,64	1,56	1,36	1,39	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^b	1,98	1,98	1,88	1,92	cured meat and other meat preparations ^b
Ryby i owoce morza ^c w kg	0,27	0,24	0,22	0,20	Fish and seafood ^c in kg
Mleko ^d w l	3,15	3,15	2,70	2,91	Milk ^d in l
Jogurty w kg	0,46	0,57	0,53	0,60	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^e w kg	0,83	0,95	0,98	0,99	Cheese and curd cheese ^e in kg
Jaja w szt.	12,51	12,39	11,21	12,40	Eggs in units
Oleje i tłuszcze w kg	1,29	1,15	1,07	1,07	Oils and fats in kg
w tym masło	0,30	0,37	0,34	0,32	of which butter
Owoce w kg	3,72	3,85	3,80	3,58	Fruit in kg
Warzywa w kg	9,28	8,33	7,63	7,31	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	3,80	2,92	2,61	2,31	of which potatoes
Cukier w kg	1,06	0,70	0,69	0,78	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,22	0,23	0,23	0,23	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	5,53	7,35	6,84	6,70	Mineral or spring water in l
Soki owocowe i warzywne w l	0,78	1,19	1,09	1,09	Fruit and vegetable juices in l

a Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. b Łącznie z wyrobami garmażeryjnymi, bez przetworów podrobowych. c Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych, bez konserw rybnych. d Bez zagęszczonego i w proszku. e Bez słodkich serków.

a Excluding crisp bread, toasted bread and confectionery, b Including ready-to-serve meat products, excluding offal preparations. c Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve products including coated food products and excluding canned fish. d Excluding condensed and powdered milk. e Excluding sweet cottage cheese.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna
Dwellings. Municipal infrastructure

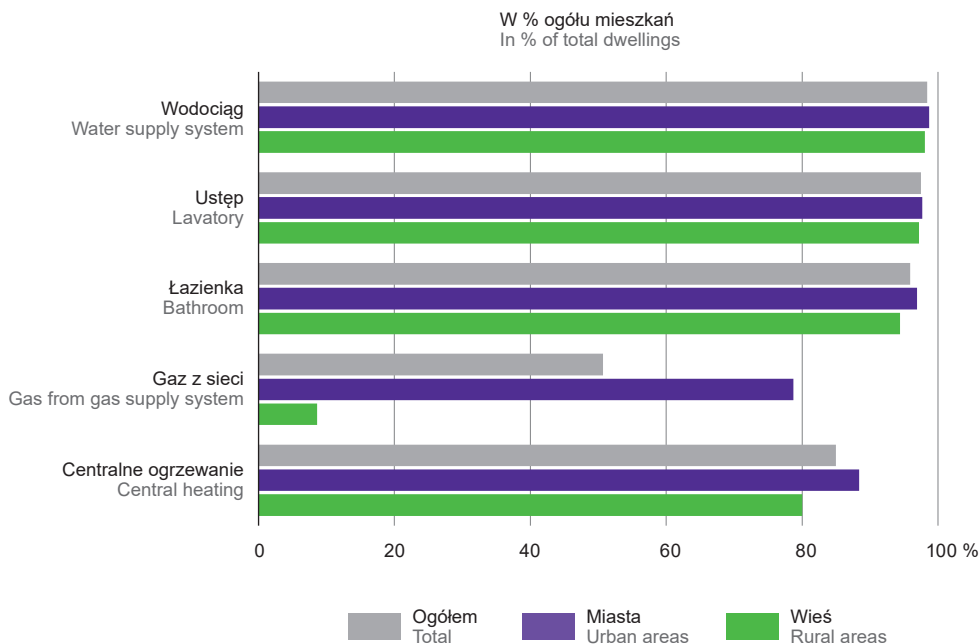
TABL. 9 (58). ZASOBY MIESZKANIOWE^a
 Stan w dniu 31 grudnia
DWELLING STOCKS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	351,8	360,0	360,4	365,7	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	1472,8	1508,6	1505,3	1527,5	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	28319,4	29234,5	29431,5	29976,1	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:					Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	4,19	4,19	4,18	4,18	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	80,5	81,2	81,7	82,0	per dwelling
na 1 osobę	28	30	31	32	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,83	2,73	2,65	2,58	per dwelling
1 izbę	0,68	0,65	0,63	0,62	per room

a Na podstawie bilansów.
 a Based on balances.

WYKRES 5 (42). MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2022 R.

Stan w dniu 31 grudnia
CHART 5 (42). DWELLINGS IN DWELLING STOCKS^a FITTED WITH INSTALLATIONS IN 2022
 As of 31 December

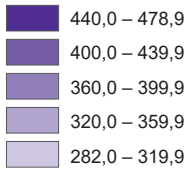
a Na podstawie bilansów.
 a Based on balances.

MAPA 1 (16). **MIESZKANIA^a NA 1000 LUDNOŚCI W 2022 R.**

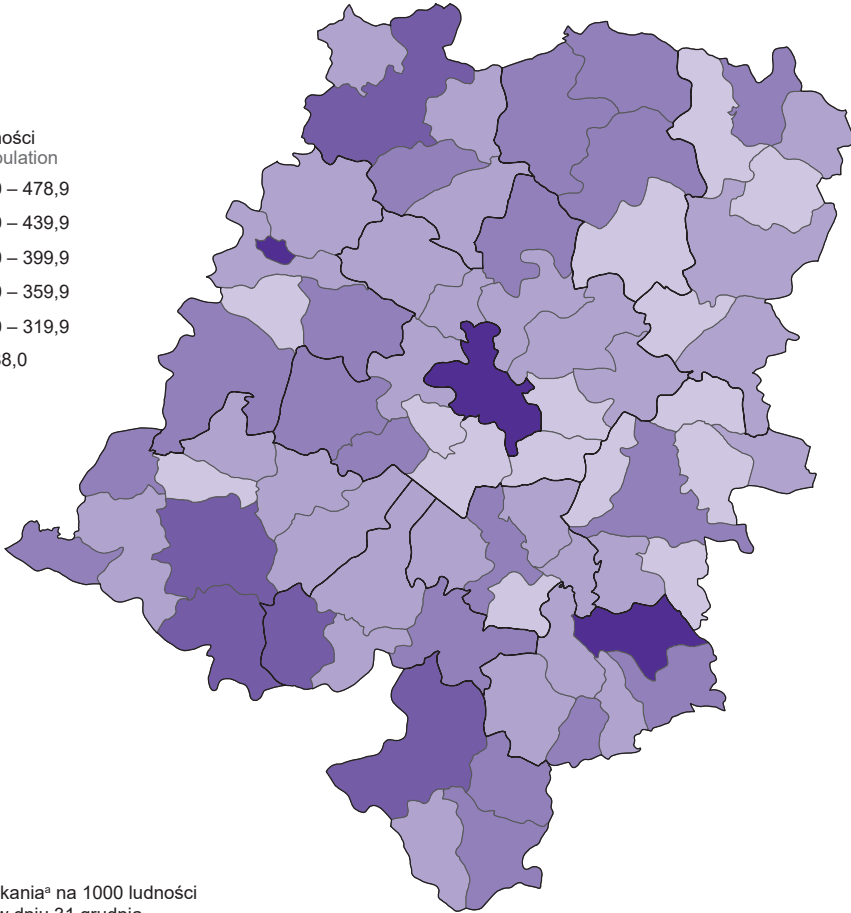
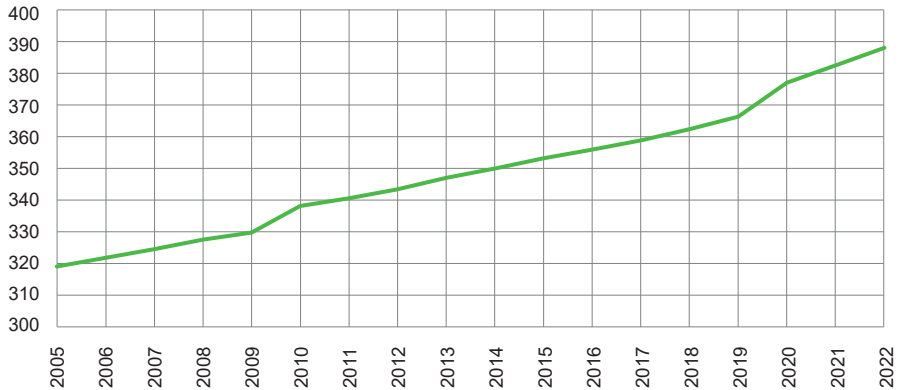
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (16). **DWELLINGS^a PER 1000 POPULATION IN 2022**

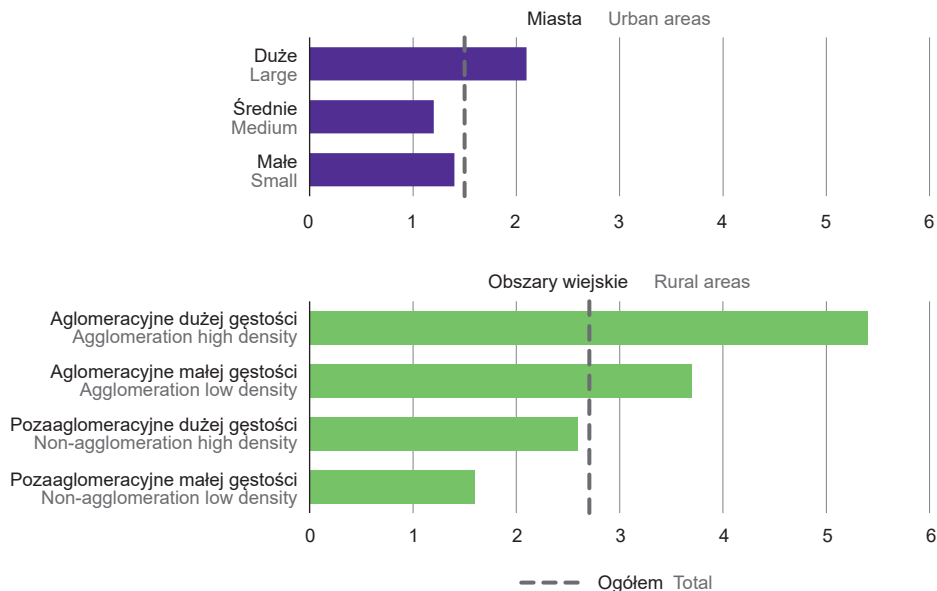
As of 31 December

Na 1000 ludności
Per 1000 population

opolskie = 388,0

Mieszkania^a na 1000 ludności
Stan w dniu 31 grudnia
Dwellings^a per 1000 population
As of 31 Decembera Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

WYKRES 6 (43). **NOWE BUDYNKI MIESZKALNE NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.**
 CHART 6 (43). **NEW RESIDENTIAL BUILDINGS PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022**

TABL. 10 (59). **MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA LUB DOKONANO ZGŁOSZENIA Z PROJEKTEM BUDOWLANYM**
 DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED OR REGISTERED WITH A CONSTRUCTION PROJECT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1773	4033	3975	4248	T O T A L
W nowych budynkach mieszkalnych ^a	1663	3908	3885	4074	In new residential buildings ^a
jednorodzinnych ^b	1199	2343	2277	2610	single-family ^b
wielorodzinnych ^c	464	1565	1608	1464	multi-family ^c
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	6	–	–	1	In new residences for communities and non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^d i przebudowy ^e	104	125	90	173	Created as a result of enlarging ^d and adapting ^e

a Bez budynków zbiorowego zamieszkania. b O jednym lub dwóch mieszkaniach. c O trzech lub więcej mieszkaniach. d Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. e Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

a Excluding residences for communities. b With one or two dwellings. c With three or more dwellings. d Of residential and non-residential buildings. e Of dwellings and non-residential spaces.

TABL. 11 (60). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
 DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1613	3241	3261	3288	TOTAL
Indywidualne ^a	1292	1657	1731	1568	Private ^a
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a	321	1432	1528	1708	For sale or rent ^a
Spółdzielcze	–	–	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	–	99	2	12	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	–	53	–	–	Public building society
Zakładowe	–	–	–	–	Company

a Zmiana metodologiczna od 2018 r., patrz uwagi do działu, ust. 5 na str. 200.

a Methodological change since 2018, see notes to the chapter, item 5 on page 200.

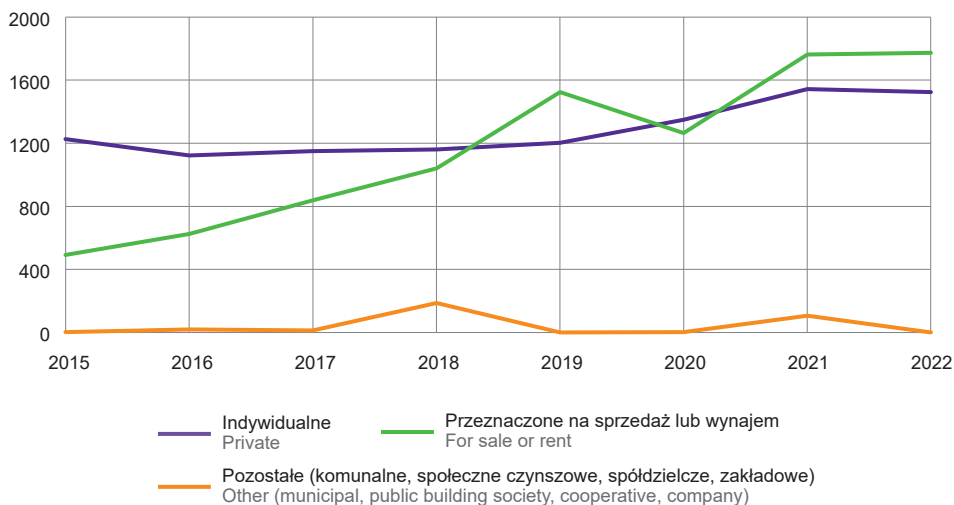
WYKRES 7 (44). **MIESZKANIA (POZWOLENIA, ROZPOCZĘTE BUDOWY)**
 CHART 7 (44). DWELLINGS (PERMITS, CONSTRUCTION IN PROGRESS)

TABL. 12 (61). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

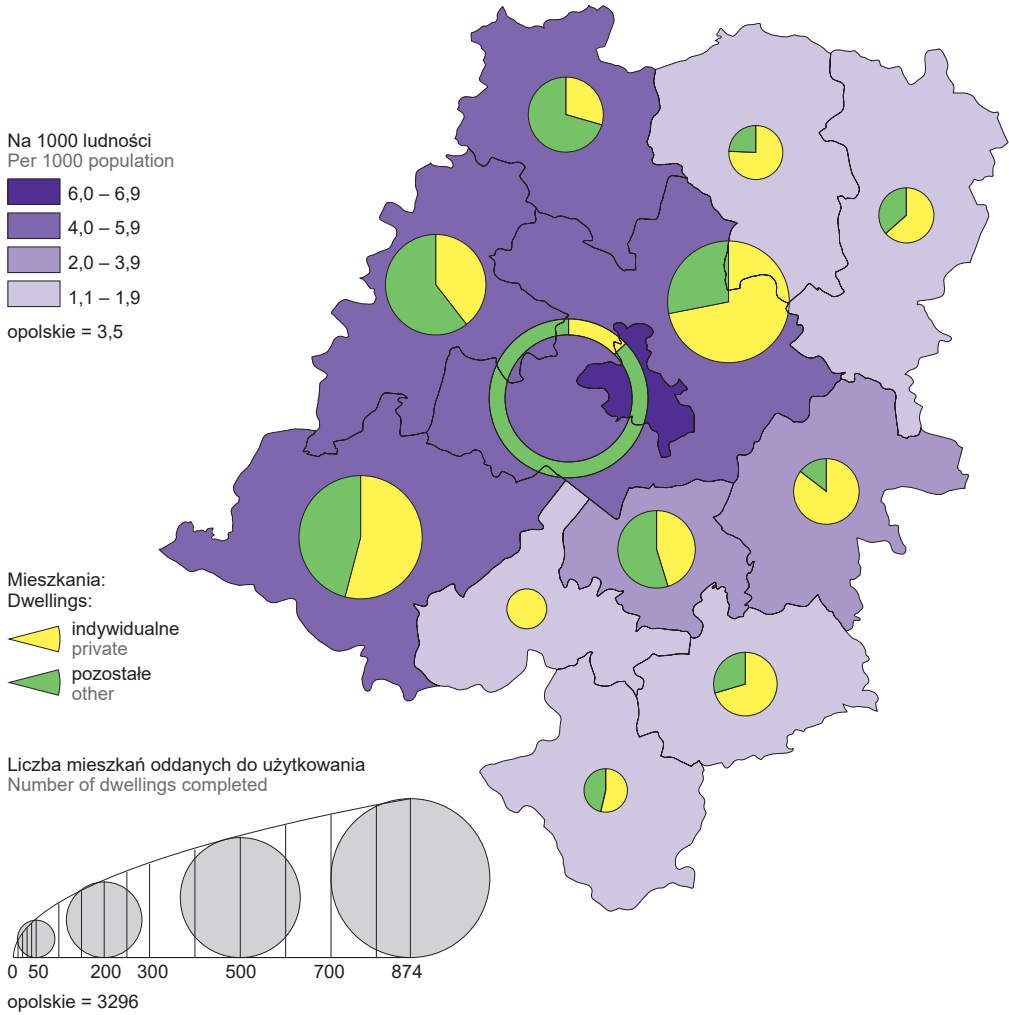
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Mieszkania	1723	2726	2616	3296	Dwellings
miasta	809	1804	1589	2030	urban areas
wieś	914	922	1027	1266	rural areas
Indywidualne ^a	1227	1202	1349	1523	Private ^a
miasta	380	418	430	483	urban areas
wieś	847	784	919	1040	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a	492	1524	1264	1773	For sale or rent ^a
Spółdzielcze	–	–	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	4	–	3	–	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	–	–	–	–	Public building society
Zakładowe	–	–	–	–	Company
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	350,2	642,0	786,5	950,7	Dwellings per 1000 contracted marriages
Miasta	331,6	815,9	930,3	1127,8	Urban areas
Wieś	368,5	453,1	634,7	759,4	Rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	130,8	106,1	115,2	106,0	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	106,6	85,6	92,2	85,3	urban areas
wieś	152,3	146,4	150,7	139,3	rural areas
Indywidualne ^a	155,4	156,8	155,7	149,3	Private ^a
miasta	155,4	158,8	153,0	150,6	urban areas
wieś	155,4	155,7	156,9	148,7	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a	70,2	66,2	72,1	68,9	For sale or rent ^a
Spółdzielcze	–	–	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	40,0	–	55,0	–	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	–	–	–	–	Public building society
Zakładowe	–	–	–	–	Company

a Zmiana metodologiczna od 2018 r., patrz uwagi do działu, ust. 5 na str. 200.
a Methodological change since 2018, see notes to the chapter, item 5 on page 200.

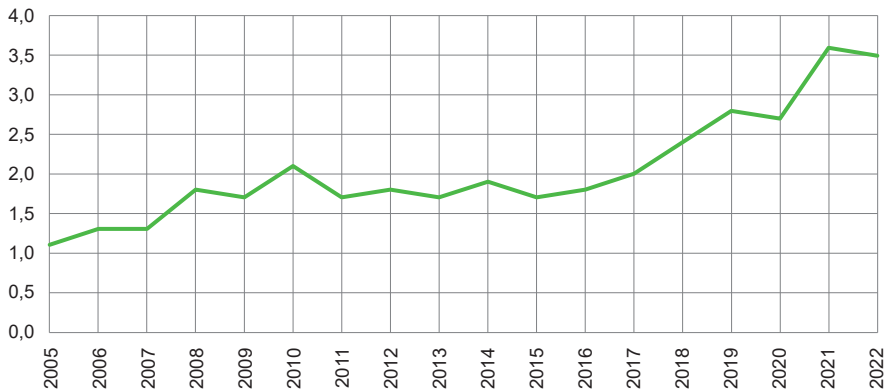
WYKRES 8 (45). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
CHART 8 (45). DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION

MAPA 2 (17). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2022 R.

MAP 2 (17). DWELLINGS COMPLETED IN 2022

Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności
Dwellings completed per 1000 population

TABL. 13 (62). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH**
DWELLINGS COMPLETED PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022	SPECIFICATION
Miasta ogółem	4,1	Total urban areas
Duże	6,9	Large
Średnie	3,7	Medium
Małe	2,7	Small
Obszary wiejskie ogółem	2,8	Total rural areas
Aglomeracyjne dużej gęstości	6,1	Agglomeration high density
Aglomeracyjne małej gęstości	4,1	Agglomeration low density
Pozaaglomeracyjne dużej gęstości	2,7	Non-agglomeration high density
Pozaaglomeracyjne małej gęstości	1,6	Non-agglomeration low density

TABL. 14 (63). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 grudnia
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Sieć w km:					Network in km:
Wodociągowa	8228,6	8604,8	8665,0	8741,0	Water supply
miasta	1767,7	2048,3	2049,3	2074,9	urban areas
wieś	6460,9	6556,5	6615,7	6666,1	rural areas
Kanalizacyjna ^a	4749,4	5229,4	5325,7	5487,3	Sewage ^a
miasta	1446,1	1737,1	1745,9	1779,1	urban areas
wieś	3303,3	3492,3	3579,8	3708,2	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	30,0	31,2	31,1	29,8	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	30	32	32	31	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	17,2	17,9	18,0	17,1	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	33	34	35	34	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	12,8	13,3	13,1	12,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	27	29	29	29	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	30,7	32,1	32,4	32,6	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczane	30,7	32,1	32,4	32,6	Of which treated

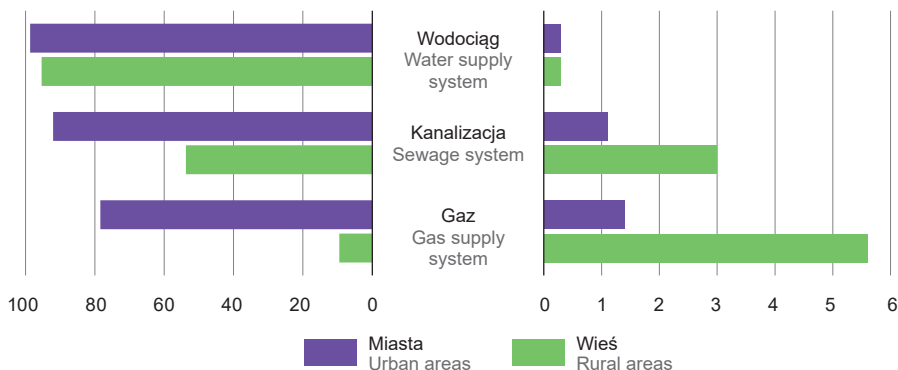
a Łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

WYKRES 9 (46). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2022 R.**

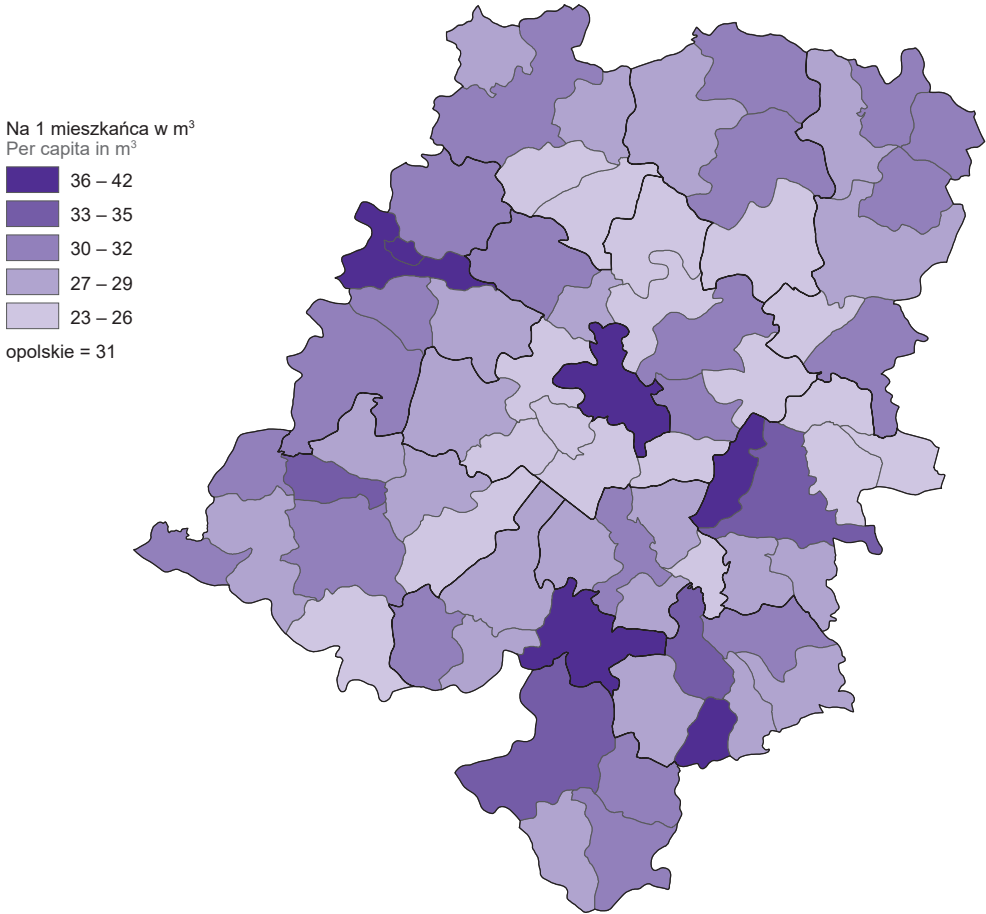
CHART 9 (46). **POPULATION CONNECTED TO WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2022**

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
Population connected in % of total population

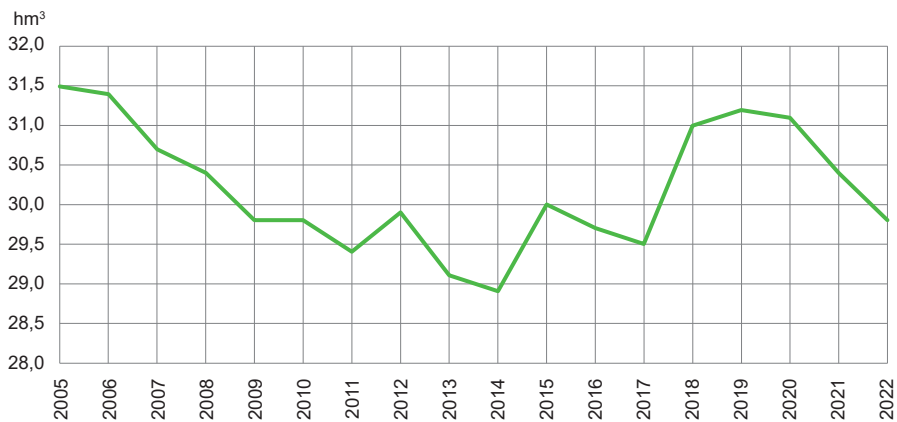
Wzrost w porównaniu z 2015 r. w p. proc.
Increase in relation to 2015 in percentage points

MAPA 3 (18). ZUŻYCIE WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2022 R.
 MAP 3 (18). CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS IN 2022

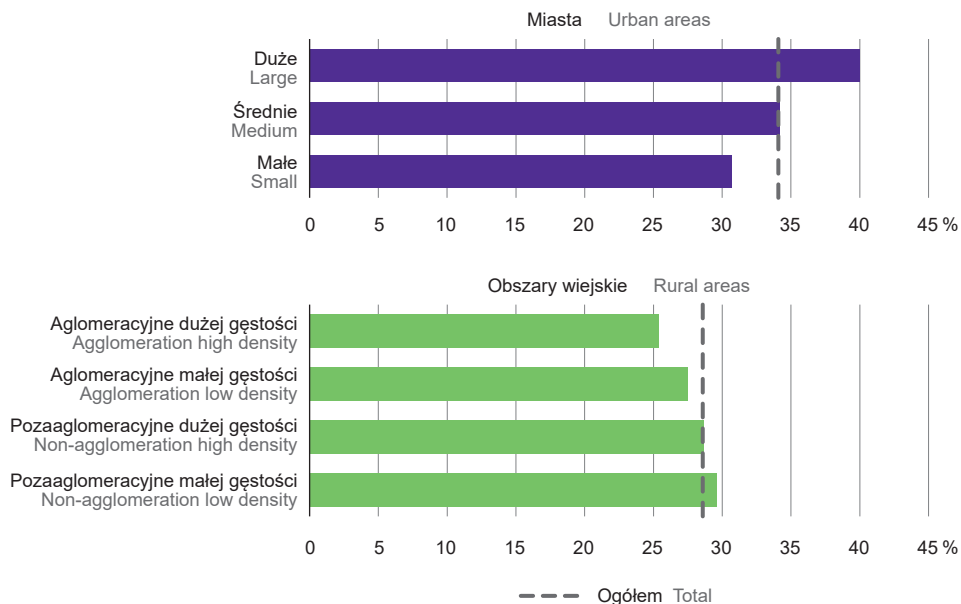

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych
 Consumption of water from water supply systems in households

WYKRES 10 (47). **ZUŻYCIE WODY Z SIECI WODOCIĄGOWEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.**

CHART 10 (47). **WATER CONSUMPTION FROM WATER SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022**

TABL. 15 (64). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31.12.) w tys.	391,0	405,3	407,4	412,7	Consumers (as of 31.12.) in thousands
Miasta	222,5	236,2	238,8	243,0	Urban areas
Wieś	168,5	169,1	168,7	169,6	Rural areas
Zużycie:					Consumption:
W GWh	781,3	823,6	844,5	799,9	In GWh
miasta	380,1	401,7	416,4	397,1	urban areas
wieś	401,1	421,9	428,0	402,8	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	732	766	815	793	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1708	1701	1744	1634	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2381	2495	2538	2375	rural areas – per consumer ^a

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

a The number of consumers as of 31 December was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

TABL. 16 (65). SIĘĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ŻYŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
Stan w dniu 31 grudnia
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	2548,4	2820,8	2963,6	3284,2	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa ^a	841,4	831,8	846,9	672,6	of which transmission ^a
miasta	169,5	168,5	183,6	136,0	urban areas
wieś	671,9	663,3	663,3	536,6	rural areas
Miasta	1491,0	1677,4	1740,9	1836,8	Urban areas
Wieś	1057,5	1143,4	1222,7	1447,5	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^b w tys.	155,5	160,8	172,8	183,1	Consumers of gas from gas supply system^b in thousands
Miasta	149,8	154,8	162,9	170,2	Urban areas
Wieś	5,7	6,0	9,9	12,9	Rural areas
Żużycie gazu z sieci (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system (during the year):
W GWh	691,2	794,2	848,7	1003,4	In GWh
miasta	638,1	728,8	761,5	872,8	urban areas
wieś	53,0	65,4	87,2	130,6	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh	692	807	884	1062	Per capita in kWh
miasta	1229	1389	1490	1743	urban areas
wieś	111	142	194	294	rural areas

a Do 2020 r. łącznie z siecią rozdzielczą o ciśnieniu wyższym niż 0,5 MPa. b łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.
a Until 2020 including distribution network with a pressure of more than 0,5 MPa. b Including consumers using collective gas meters.

TABL. 17 (66). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI GAZOWEJ W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH
POPULATION CONNECTED TO GAS SUPPLY SYSTEM IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022		SPECIFICATION
	w %	in %	
Miasta ogółem	78,1		Total urban areas
Duże	75,0		Large
Średnie	87,5		Medium
Małe	73,2		Small
Obszary wiejskie ogółem	9,5		Total rural areas
Aglomeracyjne dużej gęstości	22,0		Agglomeration high density
Aglomeracyjne małej gęstości	15,0		Agglomeration low density
Pozaaglomeracyjne dużej gęstości	9,8		Non-agglomeration high density
Pozaaglomeracyjne małej gęstości	2,5		Non-agglomeration low density

TABL. 18 (67). OGRZEWNICTWO
Stan w dniu 31 grudnia
HEATING
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła przesyłowa i rozdzielcza w km	430,1	454,3	439,6	441,4	400,5	40,9	Heating transmission and distribution network in km
Kotłownie	863	1203	1257	1282	1005	277	Boiler rooms
Sprzedaż energii cieplnej (w ciągu roku) w TJ	3518,5	3797,0	3647,2	3680,8	3550,0	130,8	Sale of heating energy (during the year) in TJ

Dział VIII. Edukacja i wychowanie Chapter VIII. Education

TABL. 1 (68). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015/16	2019/20	2020/21	2022/23	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a PRE-PRIMARY EDUCATION^a					
Placówki	471	492	496	501	Establishments
w tym na wsi	283	279	281	282	of which in rural areas
w tym:					of which:
Przedszkola	361	386	390	394	Nursery schools
w tym specjalne	7	8	8	8	of which special
w tym na wsi	192	193	196	198	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	96	93	90	89	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	397	409	402	399	primary
w tym na wsi	271	269	264	261	of which in rural areas
gimnazja	170	.	.	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	20	21	21	21	special job-training
branżowe I stopnia ^b	47	47	45	48	stage I sectoral vocational ^b
branżowe II stopnia	.	.	4	10	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	50	46	45	47	general secondary
technika	53	51	51	51	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne ^c	4	4	4	2	general art ^c
policealne	58	52	46	35	post-secondary
dla dorosłych	64	46	41	31	for adults
Uczelnie	6	6	5	5	Higher education institutions
NAUCZYCIELE^d TEACHERS^d					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	4768	6463	6468	6231	primary
w tym na wsi	2299	2859	2850	2713	of which in rural areas
gimnazja	2374	.	.	.	lower secondary
branżowe I stopnia ^{be}	408	437	486	447	stage I sectoral vocational ^{be}
branżowe II stopnia	.	.	2	11	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	893	976	987	976	general secondary
technika ^f	1212	1347	1365	1435	technical secondary ^f
policealne	150	64	78	48	post-secondary
Uczelnie	1528	1465	1468	1534	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^g :					Pre-primary education ^g :
dzieci w wieku 6 lat	8764	7922	8478	9012	6-year-old children
w tym w przedszkolach	7790	7071	7582	7978	of which nursery schools
Szkoły:					Schools:
podstawowe	55687	68187	68885	69402	primary
w tym na wsi	22862	26103	26427	26277	of which in rural areas
gimnazja	24814	.	.	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	301	302	301	320	special job-training
branżowe I stopnia ^b	5443	5608	5642	5637	stage I sectoral vocational ^b
branżowe II stopnia	.	.	76	407	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	9657	11669	11382	12822	general secondary
technika	13705	16764	16480	17941	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne ^c	336	334	331	395	general art ^c
policealne	5116	4803	4846	5358	post-secondary
dla dorosłych	5314	3751	3389	2522	for adults
Uczelnie	22946	18503	18398	18179	Higher education institutions

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. b W roku szkolnym 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. c Dające uprawnienia zawodowe. d-f Łącznie ze szkołami: d - dla dorosłych; e - specjalnymi przysposabiającymi do pracy; f - ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. g W roku szkolnym 2015/16 - w wieku 5 lat. a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b In the 2015/16 school year, basic vocational schools. c Leading to professional certification. d-f Including schools: d - for adults; e - special job-training schools; f - general art schools leading to professional certification. g In the 2015/16 school year - 5 years old.

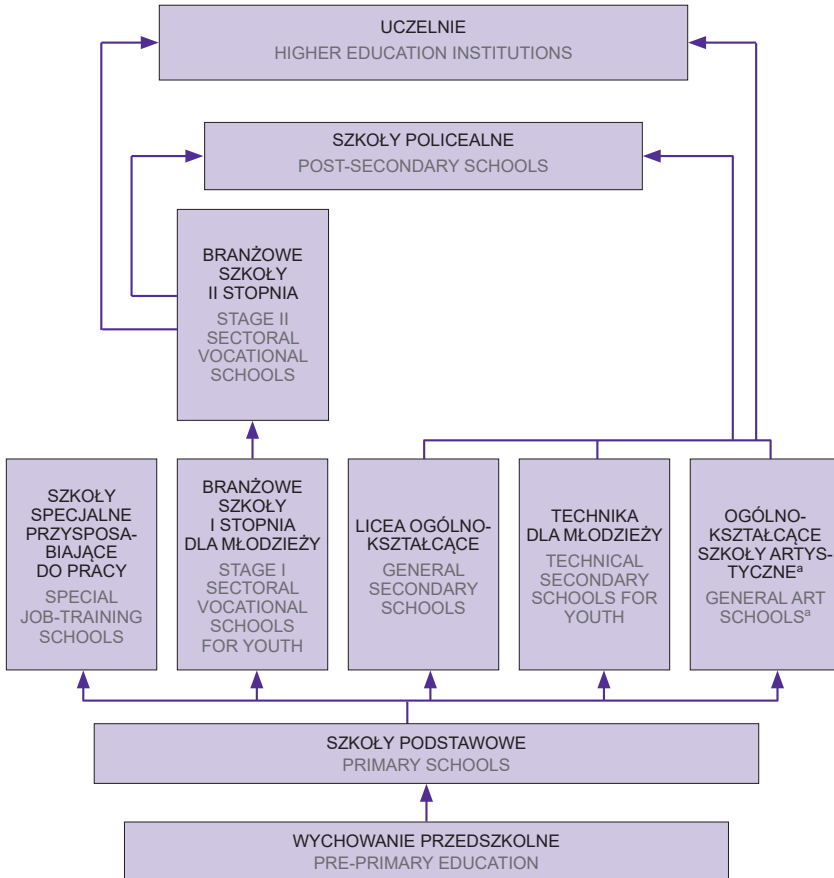
TABL. 1 (68). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVELS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015/16	2019/20	2020/21	2022/23	SPECIFICATION
	ABSOLWENCI		GRADUATES		
Szkoły:					Schools:
podstawowe	7803	7408	8126	.	primary
gimnazja	8208	.	.	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	74	50	69	.	special job-training
branżowe I stopnia ^a	1700	1167	1118	.	stage I sectoral vocational ^a
licea ogólnokształcące	3308	2772	2836	.	general secondary
technika	3162	3107	2988	.	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne ^b	49	73	53	.	general art ^b
policealne	1535	1251	1467	.	post-secondary
dla dorosłych	1694	1179	1203	.	for adults
Uczelnie	6736	4412	4608	.	Higher education institutions

a W roku szkolnym 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. b Dające uprawnienia zawodowe.

a In the 2015/16 school year, basic vocational schools. b Leading to professional certification.

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2022/23
EDUCATION BY LEVELS IN THE 2022/23 SCHOOL YEAR

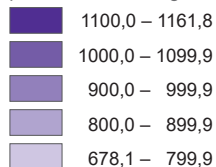

a Dające uprawnienia zawodowe.

a Leading to professional certification.

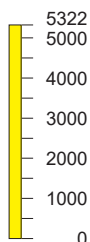
MAPA 1 (19). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2022/23
 MAP 1 (19). PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2022/23 SCHOOL YEAR

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat
 Children in pre-primary establishments per 1000 children aged 3–6

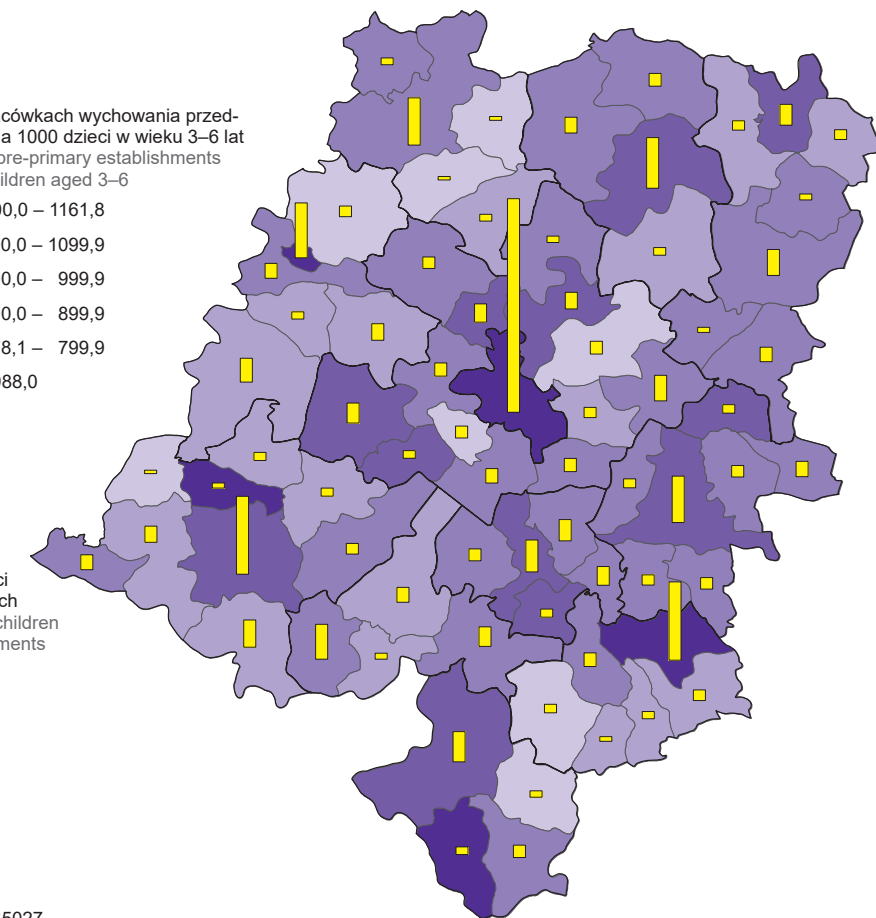

opolskie = 988,0

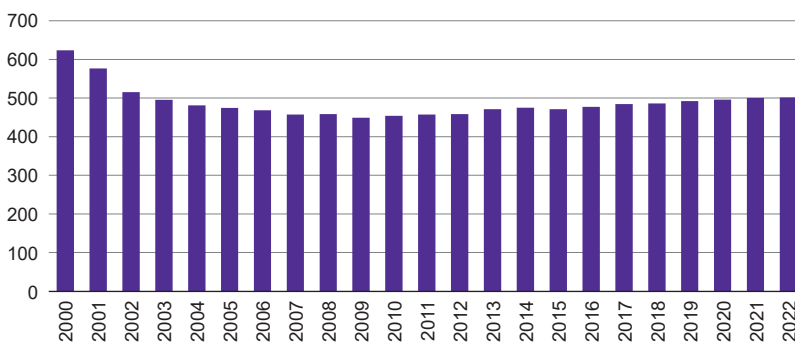
Liczba dzieci w placówkach
 Number of children in establishments

opolskie = 35027

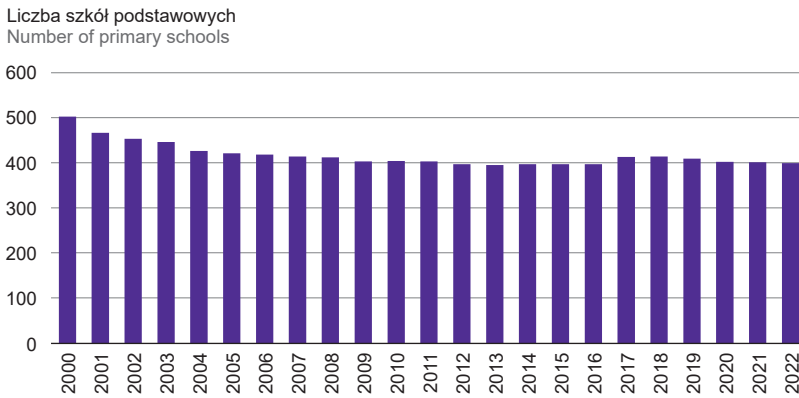
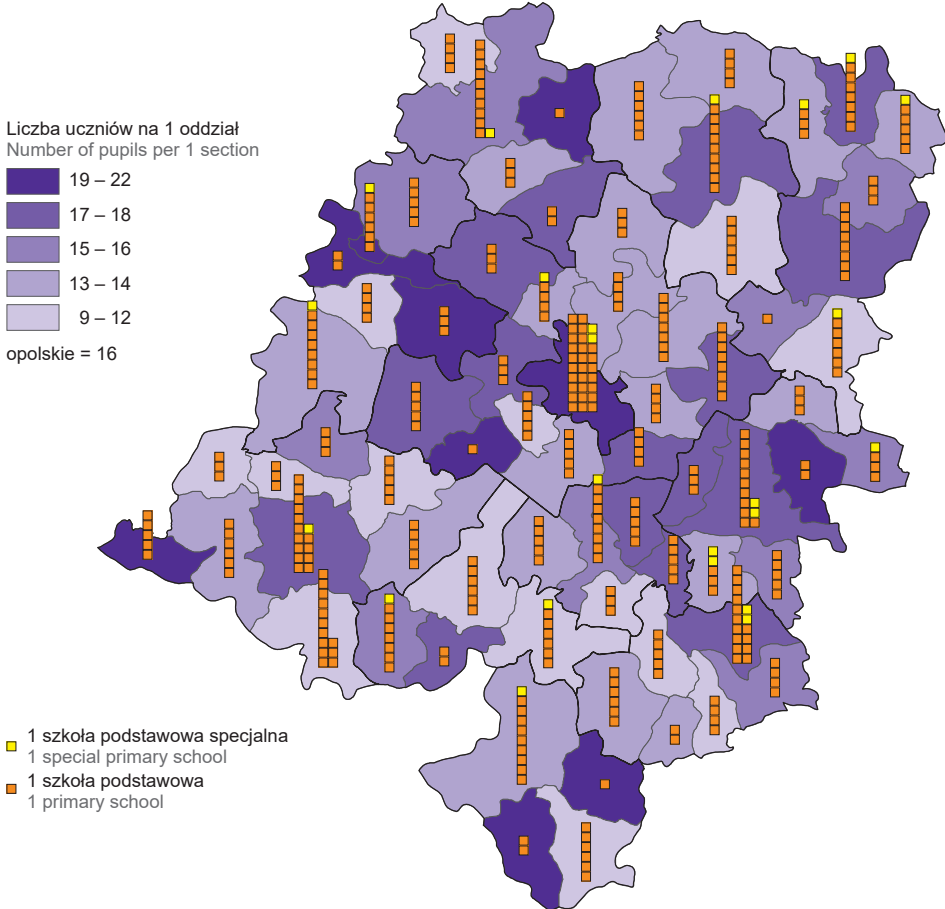

Liczba placówek
 Number of establishments

^a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i punkty przedszkolne.
^a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools and pre-primary centres.

MAPA 2 (20). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2022/23
 MAP 2 (20). PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2022/23 SCHOOL YEAR

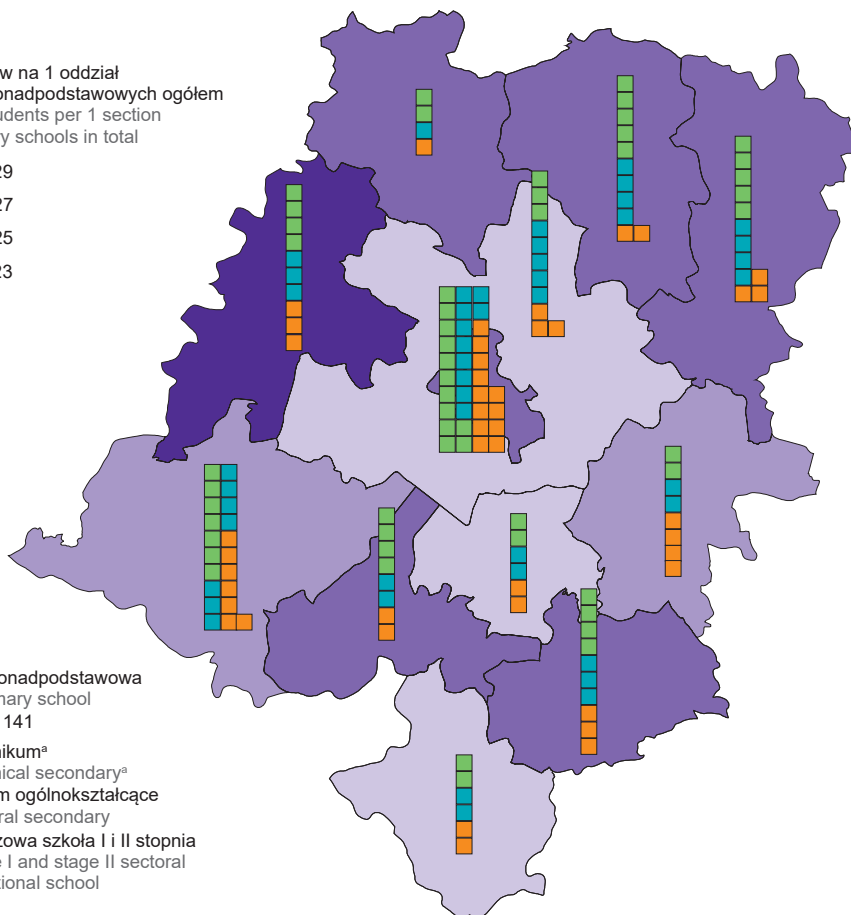
MAPA 3 (21). SZKOŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)

W ROKU SZKOLNYM 2022/23

MAP 3 (21). POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)
IN THE 2022/23 SCHOOL YEAR

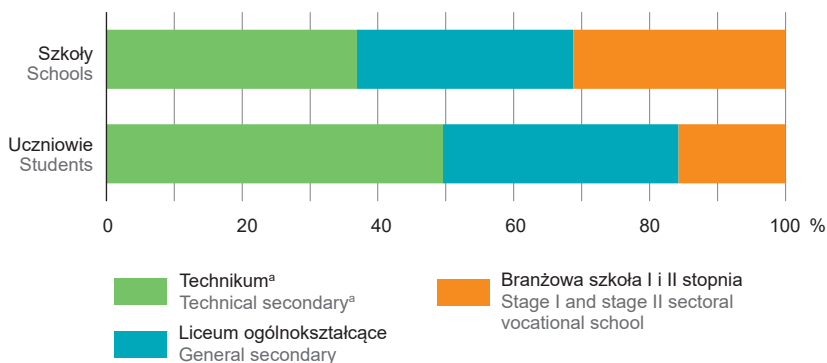
Liczba uczniów na 1 oddział
w szkołach ponadpodstawowych ogółem
Number of students per 1 section
in post-primary schools in total

- 28 – 29
- 26 – 27
- 24 – 25
- 14 – 23
- opolskie = 25

1 szkoła ponadpodstawowa
1 post-primary school
opolskie = 141

- technikum^a
technical secondary^a
- liceum ogólnokształcące
general secondary
- branżowa szkoła I i II stopnia
stage I and stage II sectoral
vocational school

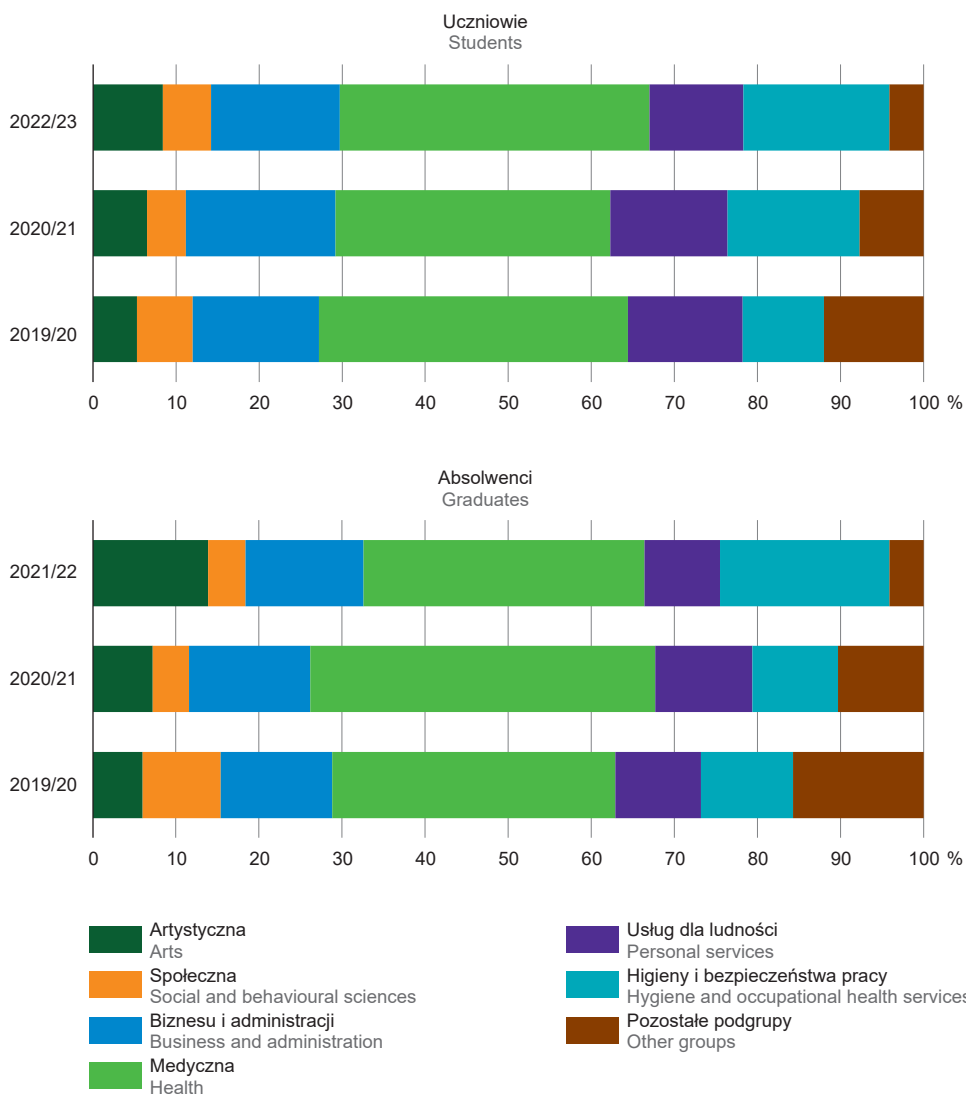
^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^a Including general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (69). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

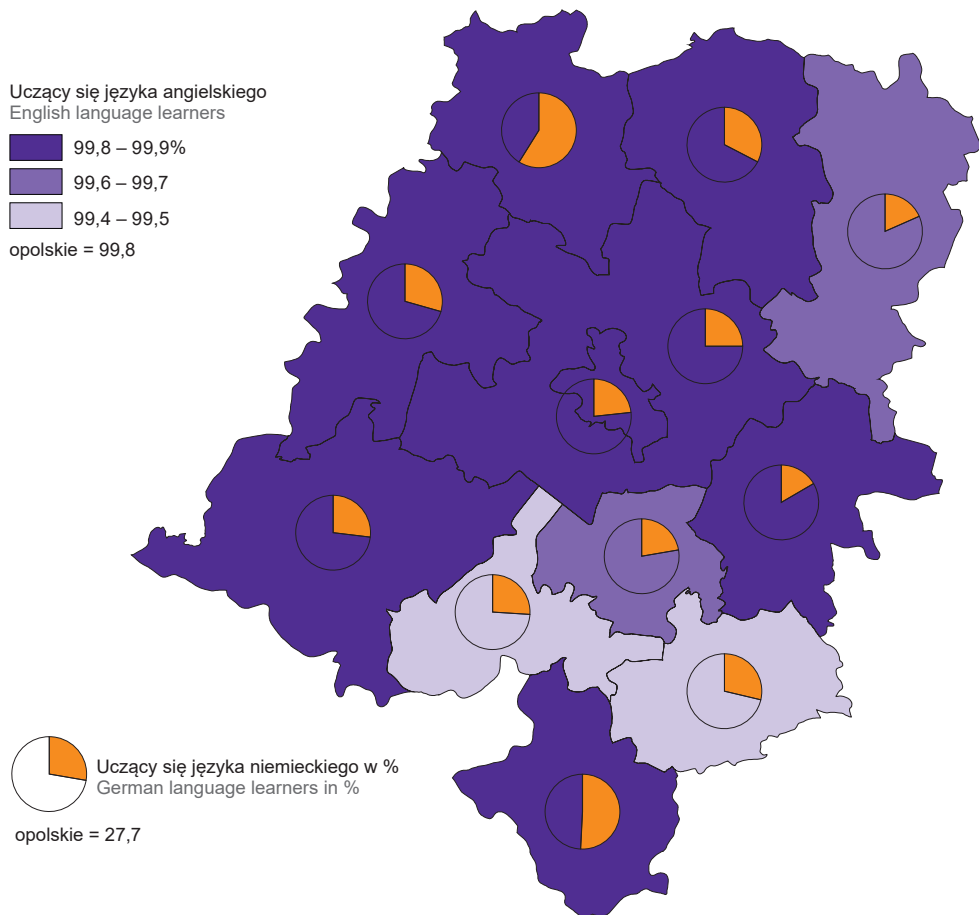
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015/16	2019/20	2020/21	2022/23	SPECIFICATION
Szkoły	58	52	46	35	Schools
Oddziały	229	329	250	233	Sections
Uczniowie	5116	4803	4846	5358	Students
w tym kobiety	3783	3633	3501	3935	of which women
Absolwenci	1535	1251	1467	.	Graduates
w tym kobiety	1161	981	1188	.	of which women

WYKRES 1 (48). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA

CHART 1 (48). **STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS**
(excluding special schools) BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

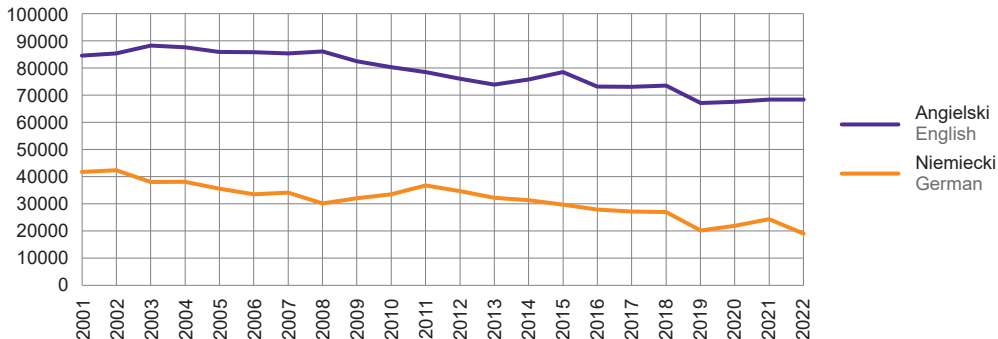

MAPA 4 (22). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) W ROKU SZKOLNYM 2022/23**
 MAP 4 (22). **PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS (excluding special schools) IN THE 2022/23 SCHOOL YEAR**

W szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży
In primary schools and lower secondary schools for children and youth

osoby
persons

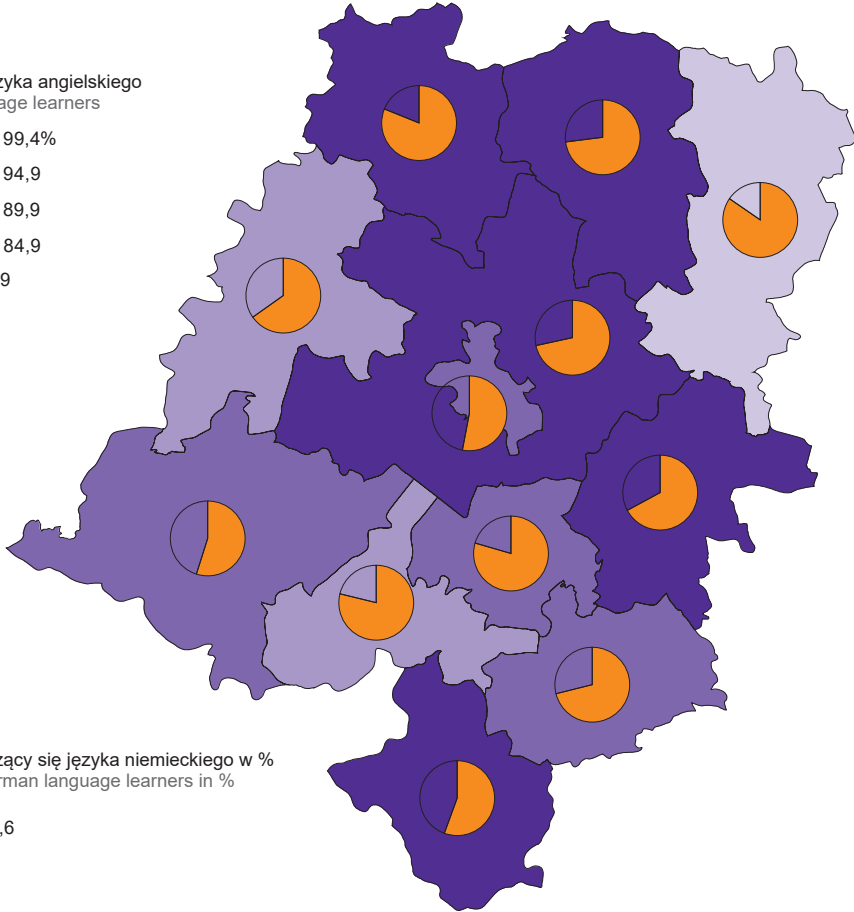
MAPA 5 (23). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) W ROKU SZKOLNYM 2022/23**

MAP 5 (23). PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) IN THE 2022/23 SCHOOL YEAR

Uczący się języka angielskiego
English language learners

- 95,0 – 99,4%
- 90,0 – 94,9
- 85,0 – 89,9
- 84,4 – 84,9

opolskie = 91,9

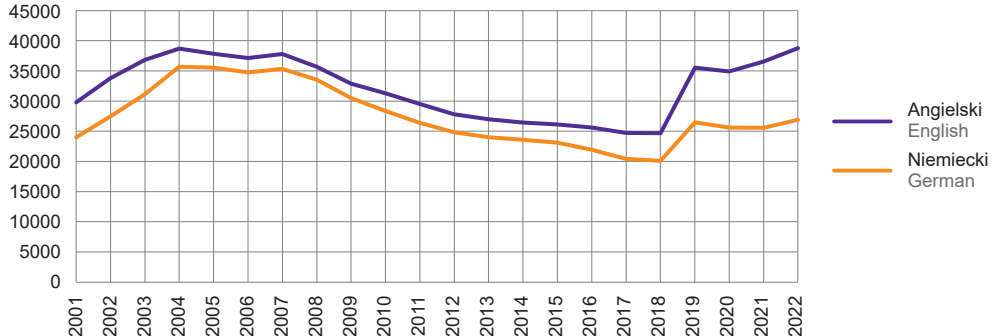

Uczący się języka niemieckiego w %
German language learners in %

opolskie = 63,6

W szkołach ponadpodstawowych dla młodzieży i szkołach policealnych
In post-primary schools for youth and in post-secondary schools

osoby
persons

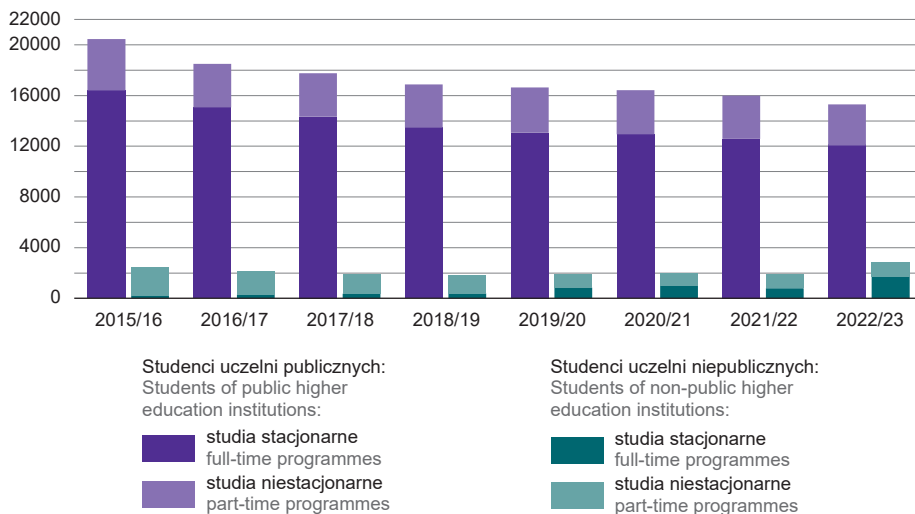

TABL. 3 (70). **UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2022/23**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2022/23 ACADEMIC YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students			Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
			ogółem total	w tym na studiach stacjonarnych of which full-time programmes	w tym cudzo- ziemcy of which foreigners		
O G Ó Ł E M	5	1534	18179	13767	2917	4645	TOTAL
W tym nadzorowane przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego	5	1534	18179	13767	2917	4645	Of which supervised by the minister responsible for higher education

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według uczelni – osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. a Full-time and part-time employed converted into full-time equivalent units, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b In the breakdown by types of higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2022.

WYKRES 2 (49). **STUDENCI UCZELNI**
CHART 2 (49). STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

TABL. 4 (71). **UCZESTNICZY STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI**
NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMME STUDENTS AND DOCTORAL STUDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Uczestnicy studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students				SPECIFICATION
				na studiach doktorskich in doctoral programmes		w szkołach doktorskich in doctoral schools		
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
O G Ó Ł E M	2015/16	3052	2704	687	364	.	.	TOTAL
	2019/20	3985	3634	379	203	30	9	
	2020/21	3519	3094	271	143	58	23	
	2022/23	2708	2413	67	32	125	45	

Dział IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Chapter IX. Health care and social welfare

TABLE 1 (72). **OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE**

Stan w dniu 31 grudnia
BASIC DATA ON HEALTH CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI MEDICAL PERSONNEL					
Lekarze ^a	.	2311	2264	2338	Doctors ^a
Lekarze dentyści ^a	.	658	654	661	Dentists ^a
Pielęgniarki i położne ^a	.	5732	5745	5838	Nurses and midwives ^a
Fizjoterapeuci	643	737	833	809	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni	244	213	212	205	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	572	590	602	661	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA OUTPATIENT HEALTH CARE					
Przychodnie	538	548	532	551	Outpatient departments
miasta	387	405	395	424	urban areas
wieś	151	143	137	127	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^b	255	234	215	315	Practices of doctors and dentists ^b
miasta	201	186	171	250	urban areas
wieś	54	48	44	65	rural areas
Porady udzielone ^c w ciągu roku w tys.	7258,0	7392,3	6332,9	6964,1	Consultations provided ^c during the year in thousands
lekarskie ^d	6608,8	6731,6	5838,3	6420,2	medical ^d
w tym w opiece zdrowotnej:					of which in health care:
podstawowej	4214,1	4444,3	3816,1	3975,4	primary
specjalistycznej	2255,6	2287,3	1926,1	2213,5	specialised
stomatologiczne	649,2	660,8	494,6	543,9	dental
SZPITALA HOSPITALS					
Szpitala ogólne	28	29		30	General hospitals
Łóżka	4604	3839	4022	4222	Beds
Leczeni ^e w ciągu roku na:					Inpatients ^e during the year per:
10 tys. ludności	1658,8	1603,1	1198,4	1554,0	10 thousand population
1 łóżko ^f	38	43	30	36	bed ^f

a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 201. b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. c Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. d Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym. e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. f Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łóżek w roku.

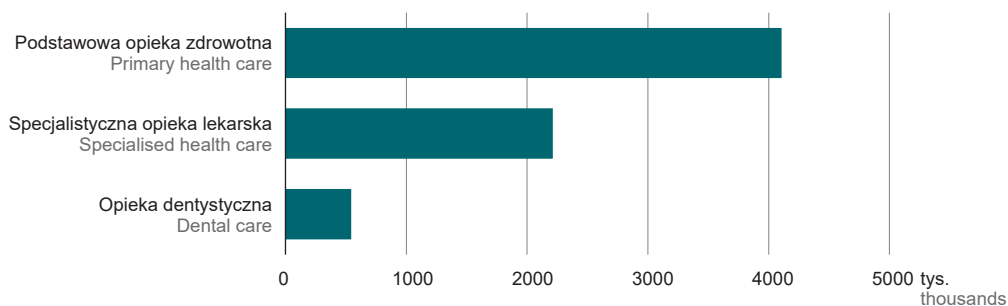
Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources incomparable with data published in previous editions of the Yearbook; see notes to the chapter, item 2 on page 201. b Data concern practices that have signed a contract with the National Health Fund or outpatient departments. c Including consultations paid by patients in outpatient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. d Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalised patients. e Excluding interward patient transfer. f Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards; for calculating of indice the average monthly number of beds in year was used.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

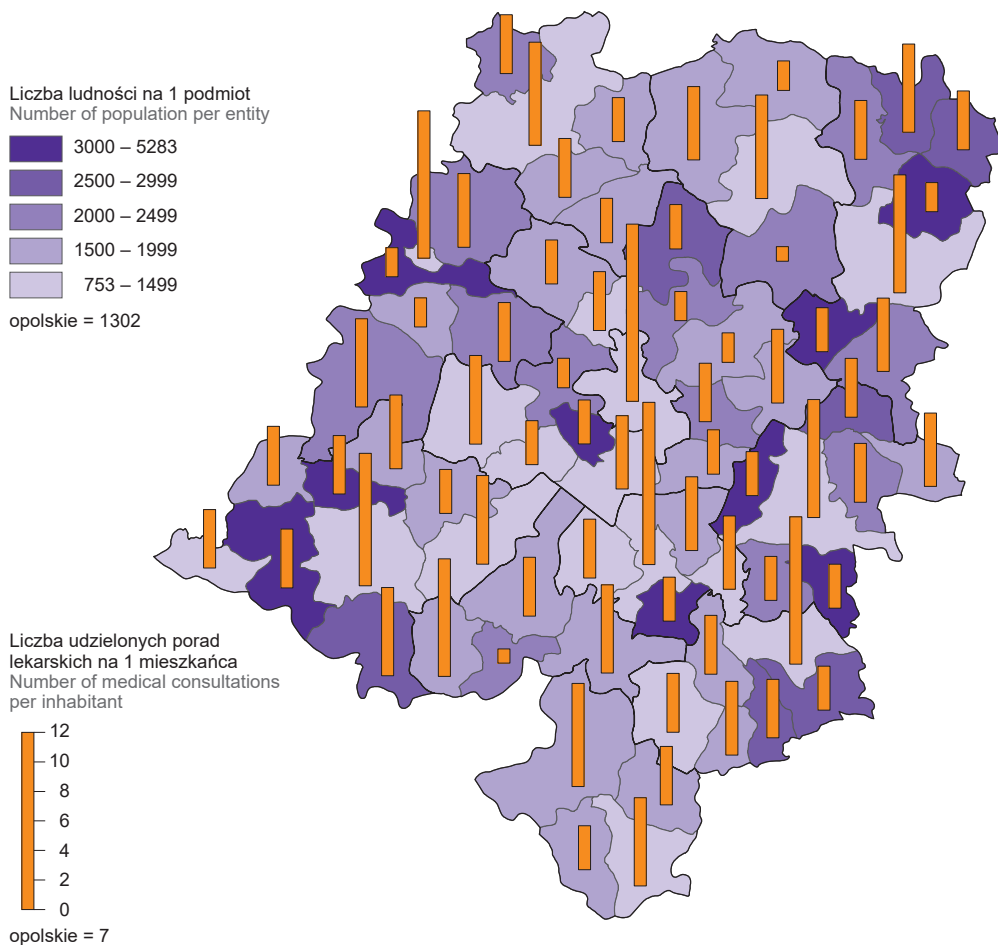
WYKRES 1 (50). **PORADY AMBULATORYJNE W 2022 R.**

CHART 1 (50). **OUTPATIENT CONSULTATIONS IN 2022**

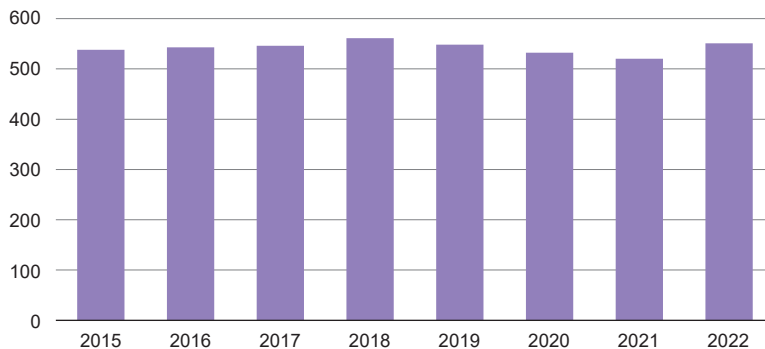

MAPA 1 (24). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2022 R.**

MAP 1 (24). **OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2022**

Przychodnie
Stan w dniu 31 grudnia
Outpatient departments
As of 31 December

MAPA 2 (25). PRACOWNICY MEDYCZNI W 2022 R.

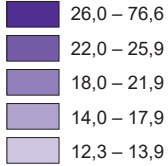
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 2 (25). MEDICAL PERSONNEL IN 2022

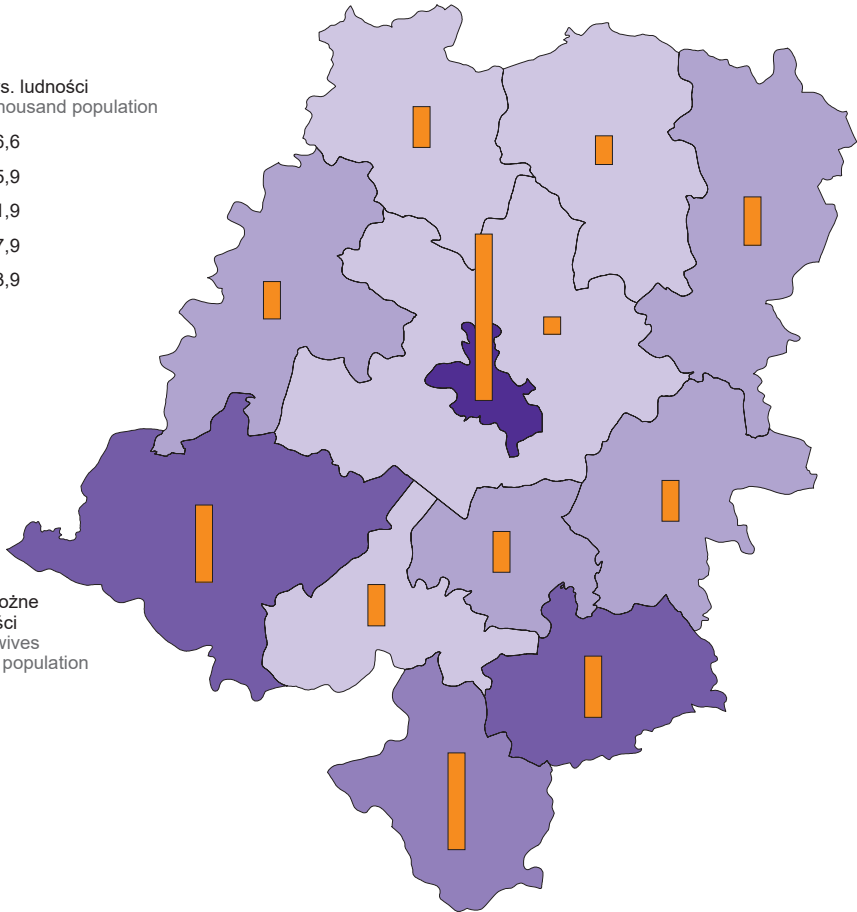
As of 31 December

Lekarze na 10 tys. ludności

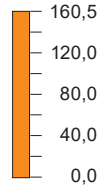
Doctors per 10 thousand population

opolskie = 24,8

Pielegniarki i położne
na 10 tys. ludności
Nurses and midwives
per 10 thousand population

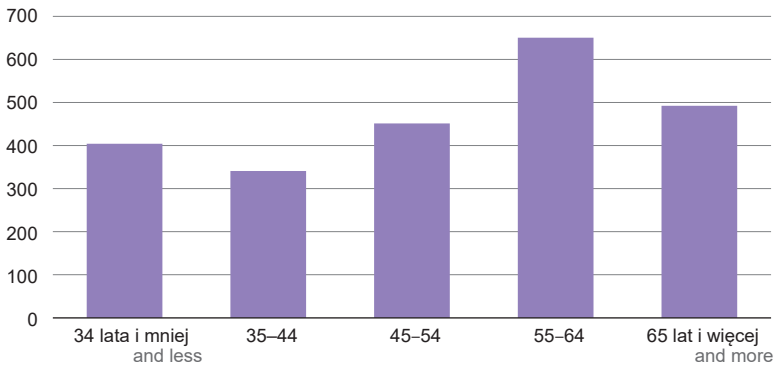
opolskie = 61,9

Lekarze według grup wieku w 2022 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Doctors by age groups in 2022

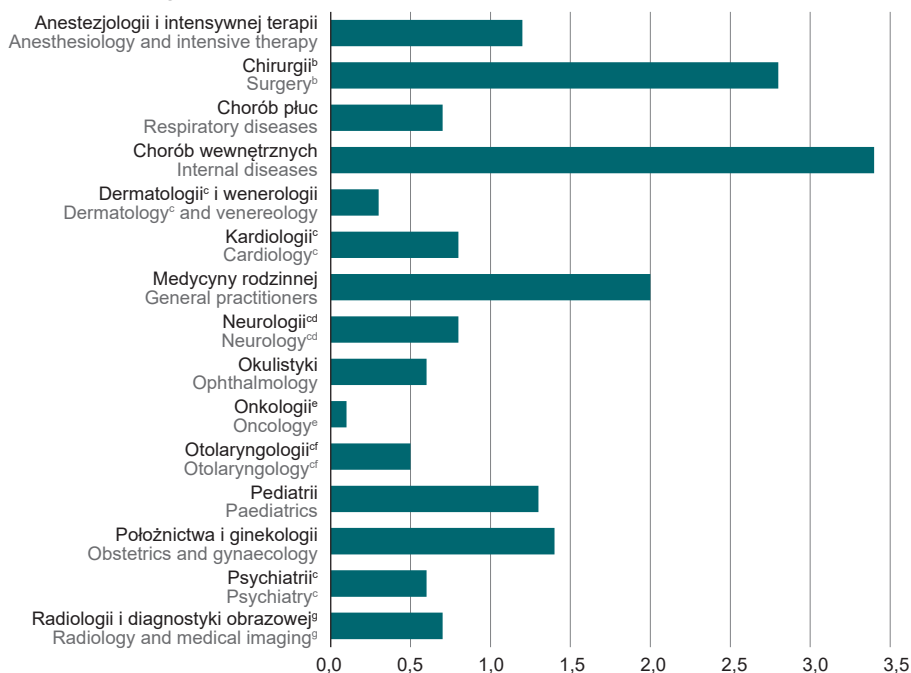
As of 31 December

TABL. 2 (73). LEKARZE SPECJALIŚCI^a
Stan w dniu 31 grudnia
MEDICAL SPECIALISTS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści	1608	1604	1607	Medical specialists
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	95	98	109	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	269	274	262	Surgery ^b
Chorób płuc	65	65	65	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	319	312	316	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	28	29	28	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	77	74	77	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	190	185	186	General practitioners
Neurologii ^{cd}	66	70	71	Neurology ^{cd}
Okulistyki	57	54	60	Ophthalmology
Onkologii ^e	10	10	12	Oncology ^e
Otolaryngologii ^{ef}	42	42	43	Otolaryngology ^{ef}
Pediiatrii	119	122	122	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	133	130	128	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^f	66	68	61	Psychiatry ^f
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^g	58	59	66	Radiology and medical imaging ^g

WYKRES 2 (51). LEKARZE SPECJALIŚCI^a WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2022 R.
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 2 (51). MEDICAL SPECIALISTS^a BY SELECTED SPECIALISATION PER 10 THOUSAND POPULATION IN 2022
As of 31 December

a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych; patrz uwagi do działu ust. 2 na str. 201. b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, neurochirurgii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii oraz chirurgii naczyniowej i urologii. c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. d-g Także: d – neuropatologii, e – onkologii i hematologii dziecięcej, f – otorynolaryngologii, g – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

U w a g a. Suma liczb posiadanych specjalizacji jest większa niż łączna liczba lekarzy specjalistów z uwagi na możliwość posiadania większej liczby specjalizacji przez jedną osobę.

a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources; see notes to the chapter, item 2 on page 201. b General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery as well as vascular surgery and urology. c Including children's specialists. d-g Also: d – neuropathology, e – children's oncology and haematology, f – otorynolaryngology, g – oncological radiotherapy and children's radiology.

Note. The sum of the number of specializations is greater than the total number of medical specialist due to the possibility of having more specializations by one person.

TABL. 3 (74). SZPITALE OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	193,3	182,3	133,9	165,2	Inpatients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,7	5,5	5,7	5,6	Average patient stay in days
Łóżka ^b	4604	3839	4022	4222	Beds ^b
w tym na oddziałach:					of which in wards:
Chorób wewnętrznych	743	591	631	766	Internal diseases
Kardiologicznych ^c	175	153	158	158	Cardiological ^c
Chirurgicznych	1074	839	765	834	Surgical
Pediatrycznych	293	215	183	194	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	464	394	366	368	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	94	45	45	45	Oncological
Intensywnej terapii	80	80	105	86	Intensive therapy
Zakaźnych	55	41	223	182	Communicable diseases
Gruźlicy i chorób płuc	281	218	218	230	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	38	30	30	30	Dermatological
Neurologicznych	80	73	63	74	Neurological
Psychiatrycznych	82	80	83	55	Psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan w dniu 31 grudnia. c Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Inpatients including inter-ward transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiological care wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (75). POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE
Stan w dniu 31 grudnia
FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	42	44	44	44	Emergency rescue teams
podstawowe	24	32	32	32	basic
specjalistyczne	18	12	12	12	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	–	1	1	1	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	7	7	7	7	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsca zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	65,9	72,0	65,4	72,7	in thousands
na 1000 ludności	66,0	73,1	68,1	76,9	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health service at the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	66,2	72,5	65,5	73,0	in thousands
na 1000 ludności	66,3	73,7	68,3	77,2	per 1000 population

TABL. 5 (76). KRWIODAWSTWO^a
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	1	1	1	1	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	4	4	4	4	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	13,8	13,2	12,0	14,5	Blood donors in thousands
w tym honorowi	13,8	13,2	12,0	14,5	of which voluntary
Liczba donacji ^c krwi pełnej w tys.	28,7	29,1	26,3	32,1	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	28,5	29,1	26,8	35,1	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan w dniu 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.
Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of fresh frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 6 (77). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE
Stan w dniu 31 grudnia
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS
As of 31 December

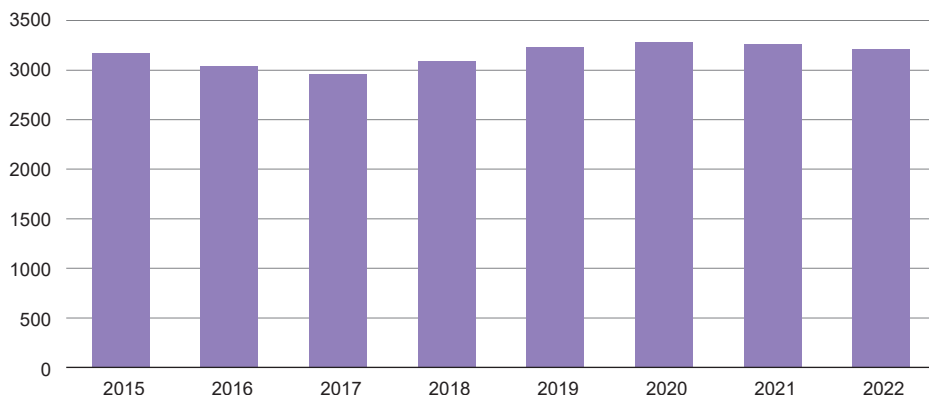
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Apteki	314	304	291	294	Pharmacies
w tym prywatne	314	304	291	294	of which private
w tym na wsi	48	43	41	42	of which in rural areas
Punkty apteczne	47	43	37	30	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	47	41	36	30	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	2759	2832	2914	2909	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	5040	5470	5808	6166	of which in rural areas
1 aptekę	3172	3232	3285	3206	pharmacy
w tym na wsi	9976	10686	10908	10571	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	530	547	553	546	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

WYKRES 3 (52). LICZBA LUDNOŚCI NA 1 APTEKĘ OGÓLNODOSTĘPNĄ

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (52). POPULATION PER GENERALLY AVAILABLE PHARMACY

As of 31 December

TABL. 7 (78). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH
Stan w dniu 31 grudnia
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS
IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022	SPECIFICATION
Miasta ogółem	252	Total urban areas
Duże	49	Large
Średnie	70	Medium
Małe	133	Small
Obszary wiejskie ogółem	72	Total rural areas
Aglomeracyjne dużej gęstości	5	Agglomeration high density
Aglomeracyjne małej gęstości	26	Agglomeration low density
Pozaaglomeracyjne dużej gęstości	29	Non-agglomeration high density
Pozaaglomeracyjne małej gęstości	12	Non-agglomeration low density

TABL. 8 (79). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA NA 100 TYS. LUDNOŚCI
INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS PER
100 THOUSAND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Gruźlica	16,5	11,4	8,5	9,6	Tuberculosis
Tężec	0,1	–	–	–	Tetanus
Krzusiec	6,2	2,1	2,1	1,0	Whooping cough
Odra	0,1	8,1	–	–	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	0,1	2,8	0,2	1,3	type A
typ B	8,0	4,9	2,8	3,3	type B
typ C	8,8	8,3	2,5	5,9	type C
Różyczka	4,8	0,3	0,3	0,1	Rubella
AIDS ^a	0,4	0,3	0,3	0,3	AIDS ^a
Salmonellozy	19,0	24,1	14,2	16,3	Salmonellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	1,3	0,3	–	0,1	Other bacterial food poisonings
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	602,3	601,3	200,2	452,0	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (plonica)	66,7	45,5	19,8	26,7	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2,3	1,5	0,9	1,8	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	3,8	4,0	0,9	1,6	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	0,6	0,6	0,2	1,1	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	7,1	4,6	1,6	1,6	Mumps
Grypa ^c	6543,8	5733,3	3977,7	6334,2	Influenza ^c
Szczepieni przeciw wścieklźnie	8,9	10,5	5,3	–	Rabies vaccinations

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań. Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a Insufficient data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (based on the register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

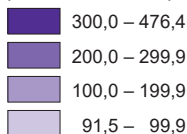
MAPA 3 (26). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W 2022 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 3 (26). **NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN 2022**

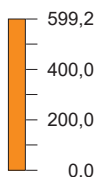
As of 31 December

Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3
Children in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3

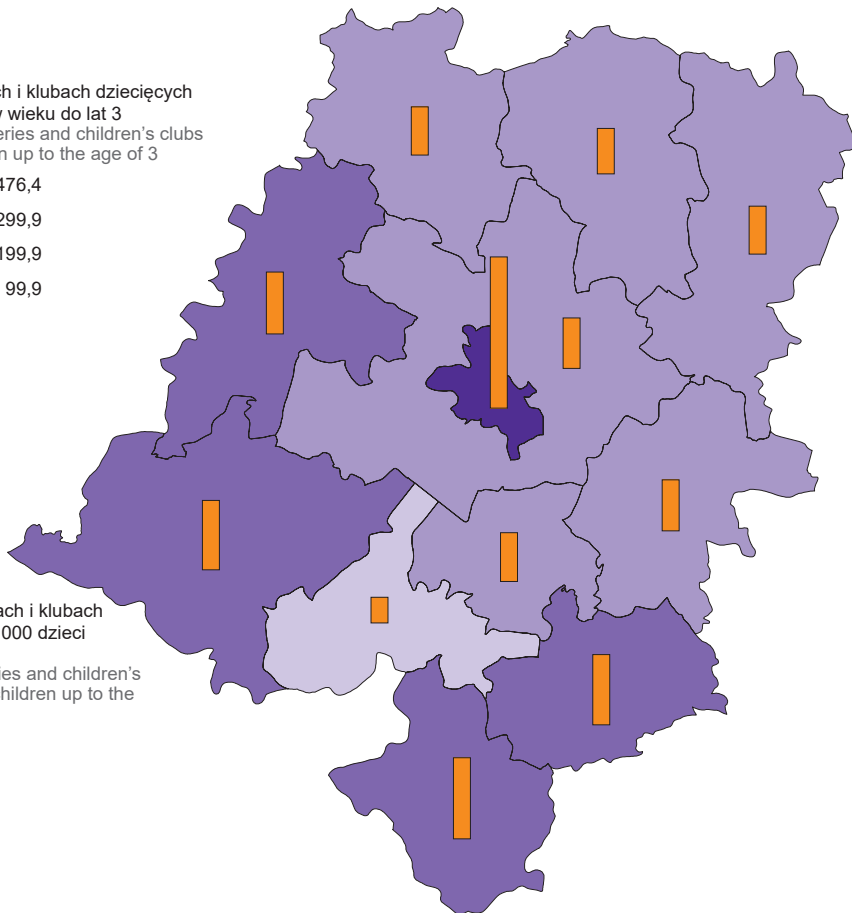

opolskie = 243,7

Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3
Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3

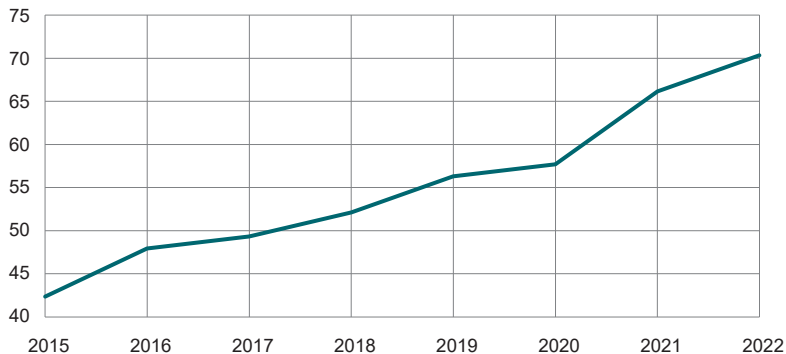
opolskie = 280,3

Odsetek gmin, w których znajduje się przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3
Stan w dniu 31 grudnia

Percentage of gminas with at least one childcare centre for children up to the age of 3
As of 31 December

%

TABL. 9 (80). ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE^{ab}
Stan w dniu 31 grudnia
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS^{ab}
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Żłobki	57	96	99	120	Nurseries
w tym publiczne	25	35	37	46	of which public
Oddziały żłobkowe	5	3	4	–	Nursery wards
Kluby dziecięce	8	7	7	8	Children's clubs
w tym publiczne	–	1	1	3	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	2834	4910	5171	6024	in nurseries
w klubach dziecięcych	112	103	103	117	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku):					Children staying (during the year):
w żłobkach	4204	6945	7000	8166	in nurseries
w klubach dziecięcych	157	147	159	168	in children's clubs
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	112,1	171,5	175,6	243,7	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	95	89	83	87	per 100 places

a Do 2020 r. miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Ponadto w 2022 r. pod opieką opiekunów dziennych było 17 dzieci, natomiast opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 sprawowało 40 niań zarejestrowanych w ZUS.

a Until 2020 places and children staying in nurseries including nursery sections. b Moreover in 2022, 17 children were supervised by day carers while 40 nannies registered in the Social Insurance Institution provided childcare for children up to the age of 3.

TABL. 10 (81). ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH
Stan w dniu 31 grudnia
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022	SPECIFICATION
Miasta ogółem	101	Total urban areas
Duże	30	Large
Średnie	24	Medium
Małe	47	Small
Obszary wiejskie ogółem	27	Total rural areas
Aglomeracyjne dużej gęstości	2	Agglomeration high density
Aglomeracyjne małej gęstości	7	Agglomeration low density
Pozaaglomeracyjne dużej gęstości	16	Non-agglomeration high density
Pozaaglomeracyjne małej gęstości	2	Non-agglomeration low density

TABL. 11 (82). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA
Stan w dniu 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	987	984	957	953	Foster families
Spokrewnione	635	604	594	598	Related
dzieci ^a	802	773	763	772	children ^a
Niezawodowe	314	322	304	298	Non-professional
dzieci ^a	423	444	418	392	children ^a
Zawodowe ogółem	38	58	59	57	Professional total
dzieci ^a	121	195	190	196	children ^a
Rodzinne domy dziecka	19	18	18	27	Foster homes
dzieci ^a	126	128	114	183	children ^a

a W wieku 0–24 lata.

a At the age of 0–24.

TABL. 12 (83). INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

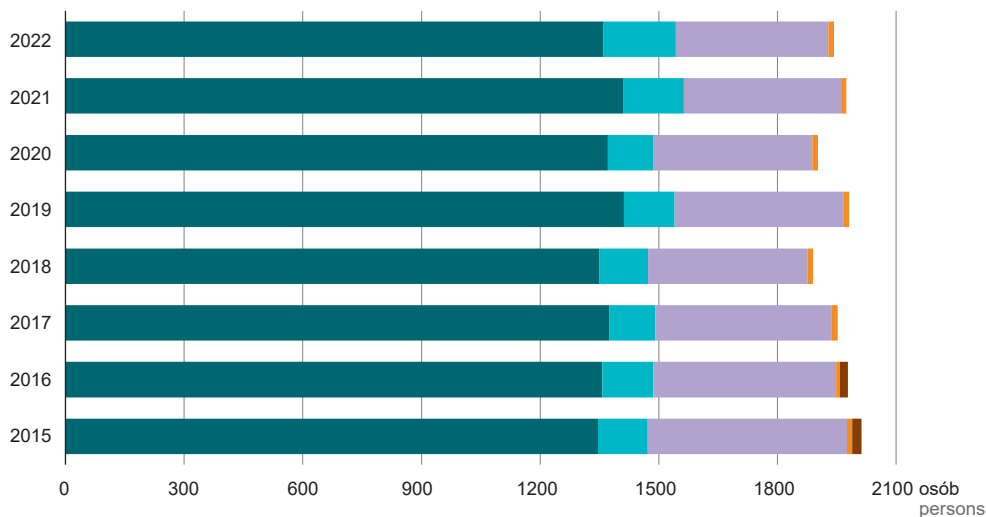
Stan w dniu 31 grudnia
 INSTITUTIONAL FOSTER CARE
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	24	25	25	27	540	466	432	420	Care and education centres
w tym:									of which:
interwencyjne	1	1	1	1	13	13	14	14	intervention
sojalizacyjne	22	23	23	25	504	428	403	386	socialisation
inne ^a	–	1	1	1	–	25	15	20	others ^a

^a Łączące zadania placówek interwencyjnych, sojalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych.
 a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres.

WYKRES 4 (53). DZIECI (WYCHOWANKOWIE) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ

Stan w dniu 31 grudnia
 CHILDREN (RESIDENTS) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE
 As of 31 December

W pieczy rodzinnej:

In family care:

■ w rodzinach zastępczych
in foster families

■ w rodzinnych domach dziecka
in foster homes

W pieczy instytucjonalnej

In institutional care

w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:
in care and education centres:

■ sojalizacyjnych
socialisation

■ interwencyjnych
intervention

■ specjalistyczno-terapeutycznych
specialist therapy

TABL. 13 (84). POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA
 Stan w dniu 31 grudnia
 STATIONARY SOCIAL WELFARE
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	49	61	62	78	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	3916	4262	4283	4877	total
na 10 tys. ludności	39,3	43,4	44,8	51,7	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	3711	4032	3926	4404	total
na 10 tys. ludności	37,3	41,0	41,1	46,7	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	181	387	455	275	Persons awaiting a place

TABL. 14 (85). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ
 SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający ^a Beneficiaries ^a	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousands PLN	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2015	37239	93701,9	T O T A L
	2019	26395	89230,1	
	2020	24247	87622,0	
	2022	20262	86873,1	
Pomoc pieniężna		18839	51522,0	Monetary benefits
w tym:				of which:
Zasiłek stały		3785	23283,3	Permanent benefit
Zasiłek okresowy		5808	16957,1	Temporary benefit
Zasiłek celowy		9138	10647,6	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		10	33,5	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna		11016	35351,1	Non-monetary benefits
w tym:				of which:
Schronienie		728	4682,8	Shelter
Posiłek		6758	7772,6	Meal
Ubranie		–	–	Clothing
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		3395	22593,4	Care services and specialised care services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		16	5,4	Assistance in obtaining adequate housing conditions and employment as well as installation allowance

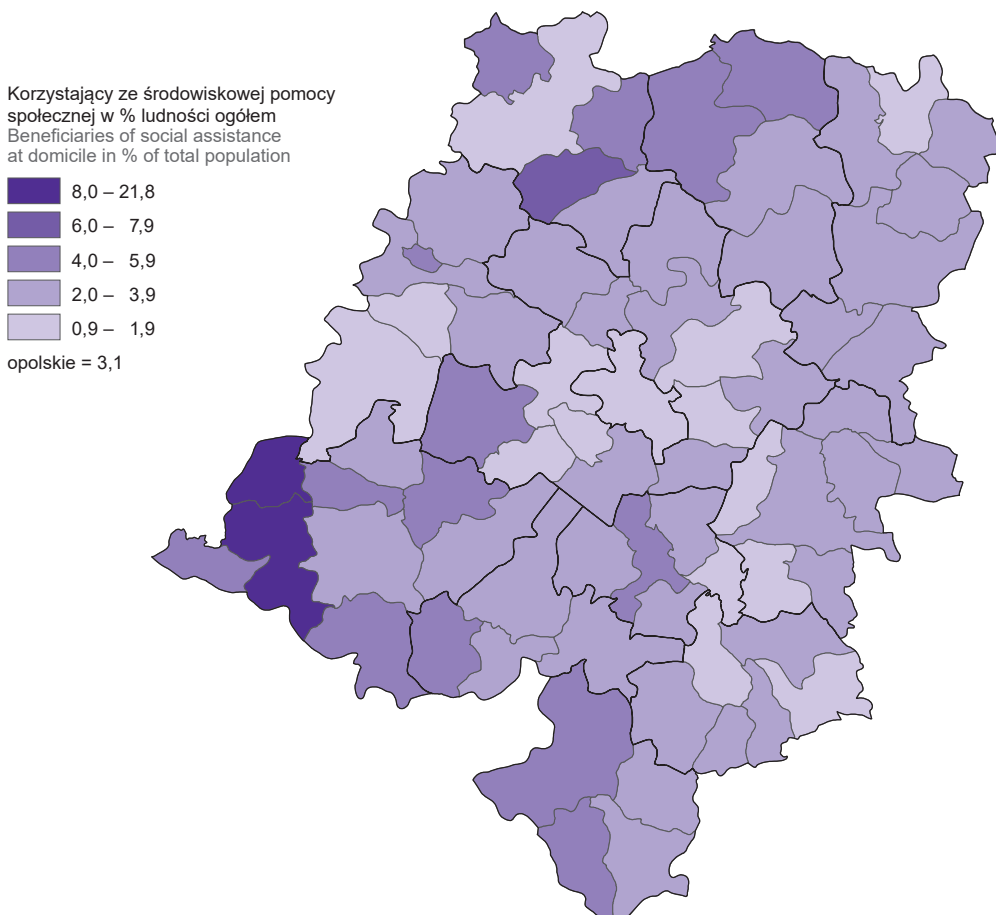
a Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

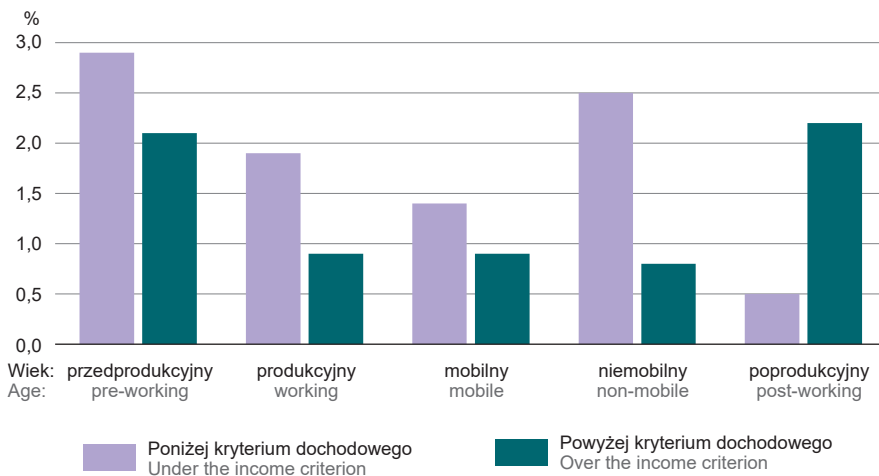
a Persons awarded the benefit by the decision; under the item benefits, recipients may be shown several times.

S o u r c e: data of the Ministry of Family and Social Policy.

MAPA 4 (27). BENEFICJENCI ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2022 R.
 MAP 4 (27). BENEFICIARIES OF SOCIAL ASSISTANCE AT DOMICILE IN 2022

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2022 r.
 Percentage of beneficiaries of social assistance at domicile by income criterion in 2022

Dział X. Kultura. Turystyka. Sport Chapter X. Culture. Tourism. Sport

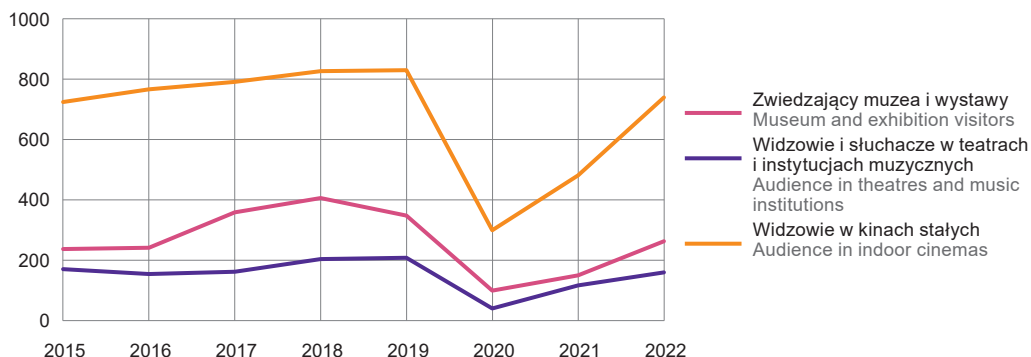
Kultura Culture

TABL. 1 (86). **DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA – TYTUŁY**
PUBLISHING ACTIVITY – TITLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	liczba tytułów number of titles				
Książki i broszury	295	348	301	228	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	146	141	107	64	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	6	6	15	5	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	10	6	5	4	Professional publications
Podręczniki szkolne	9	10	4	2	School textbooks
Wydawnictwa popularne	86	142	143	120	Popular publications
Literatura piękna	38	43	27	33	Belles-lettres
w tym dla dzieci	3	7	5	4	of which for children
Gazety i czasopisma	125	96	92	83	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (54). **KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 1 (54). **CULTURAL PARTICIPATION PER 1000 POPULATION**

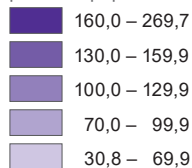
TABL. 2 (87). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31.12.)	315	306	302	301	Libraries (as of 31.12.)
w tym na wsi	239	230	226	225	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31.12.)	15	14	13	17	Library service points (as of 31.12.)
w tym na wsi	6	7	6	5	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31.12.)					Collection (as of 31.12.)
w tys. wol.	3844,3	3725,1	3628,4	3666,1	in thousand volumes
w tym na wsi	1818,9	1670,2	1591,5	1578,1	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	156,4	153,4	121,6	126,4	Library users ^a in thousands
w tym na wsi	45,8	41,7	34,5	36,6	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tys. wol.	2941,0	2625,4	1982,0	2388,5	in thousand volumes
w tym na wsi	830,5	685,7	502,2	580,9	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	18,8	17,1	16,3	18,9	per library user in volumes
w tym na wsi	18,1	16,5	14,6	15,9	of which in rural areas

a W ciągu roku; łącznie z punktami bibliotecznymi. b Z wypożyczeniami międzybibliotecznymi.
a During the year; including library service points. b With interlibrary lendings.

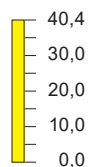
MAPA 1 (28). BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2022 R.
MAP 1 (28). PUBLIC LIBRARIES IN 2022

Czytelnicy bibliotek publicznych
na 1000 ludności
Public library users
per 1000 population

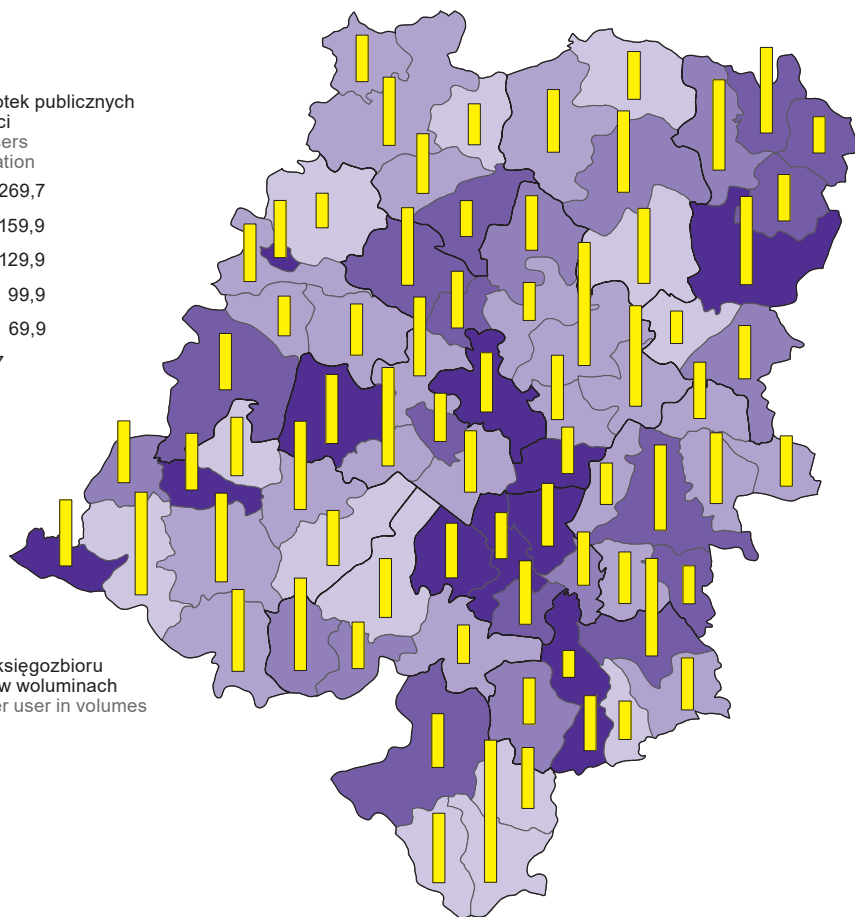

opolskie = 133,7

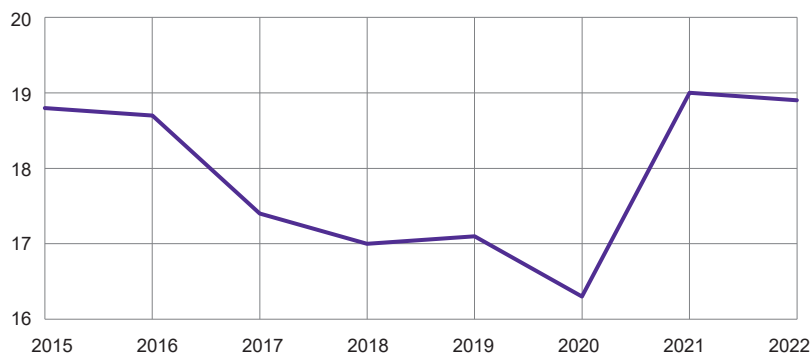
Wypożyczenia księgozbioru
na 1 czytelnika w woluminach
Library loans per user in volumes

opolskie = 18,9

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Library loans per user in volumes

TABL. 3 (88). MUZEA
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31.12.)	16	20	18	20	Museums with branches (as of 31.12.)
Muzealia (stan w dniu 31.12.) w tys. szt.	.	253,3	253,2	271,0	Museum exhibits (as of 31.12.) in thousand pieces
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^a	67	58	27	63	own ^a
wypożyczone ^{bc}	81	36	22	48	borrowed ^{bc}
współorganizowane	.	43	28	22	co-organised
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	237,2	342,5	95,9	248,7	Museum and exhibition visitors in thousands
w tym młodzież szkolna ^d	60,0	60,5	11,8	43,6	of which primary and secondary school students ^d

a W kraju. b Krajowe i z zagranicy. c Do 2019 r. wystawy obce. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a In Poland. b Domestic and from abroad. c Until 2019 external exhibitions. d Visiting museums in organised groups.

TABL. 4 (89). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Institucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedstawienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b Audience ^b w tys. in thousands	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne					Theatres and music institutions
2015	3	2048	838	170,1	
2019	5	2451	1179	204,9	
2020	5	2451	316	39,1	
2022	4	2311	761	150,6	
Teatry	3	1571	623	103,4	Theatres
dramatyczne	2	1228	274	69,5	dramatic
lalkowe	1	343	349	33,8	puppet
Teatry muzyczne	–	–	2	0,3	Music theatres
Filharmonie	1	740	128	40,8	Philharmonic halls
Orkiestry, chóry	–	–	–	–	Orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca	–	–	8	6,1	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe					Entertainment enterprises
2015	1	–	167	20,4	
2019	–	–	17	3,4	
2020	–	–	2	0,4	
2022	–	–	5	1,2	

a Stan w dniu 31 grudnia. b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.
a As of 31 December. b Data concern activity performed in the Voivodship, including outdoor events.

TABL. 5 (90). KINA STAŁE
INDOOR CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31.12.)	11 ^a	11 ^a	12 ^a	14 ^b	Cinemas (as of 31.12.)
Miejsca na widowni (stan w dniu 31.12.)	4701	4031	4233	5211	Seats (as of 31.12.)
Seanse	26466	25219	14423	38262	Screenings
na 1 kino	2406	2293	1202	2733	per cinema
Widzowie	723450	816045	287367	698943	Audience
na 1 kino	65768	74186	23947	49925	per cinema
na 1 seans	27	32	20	18	per screening

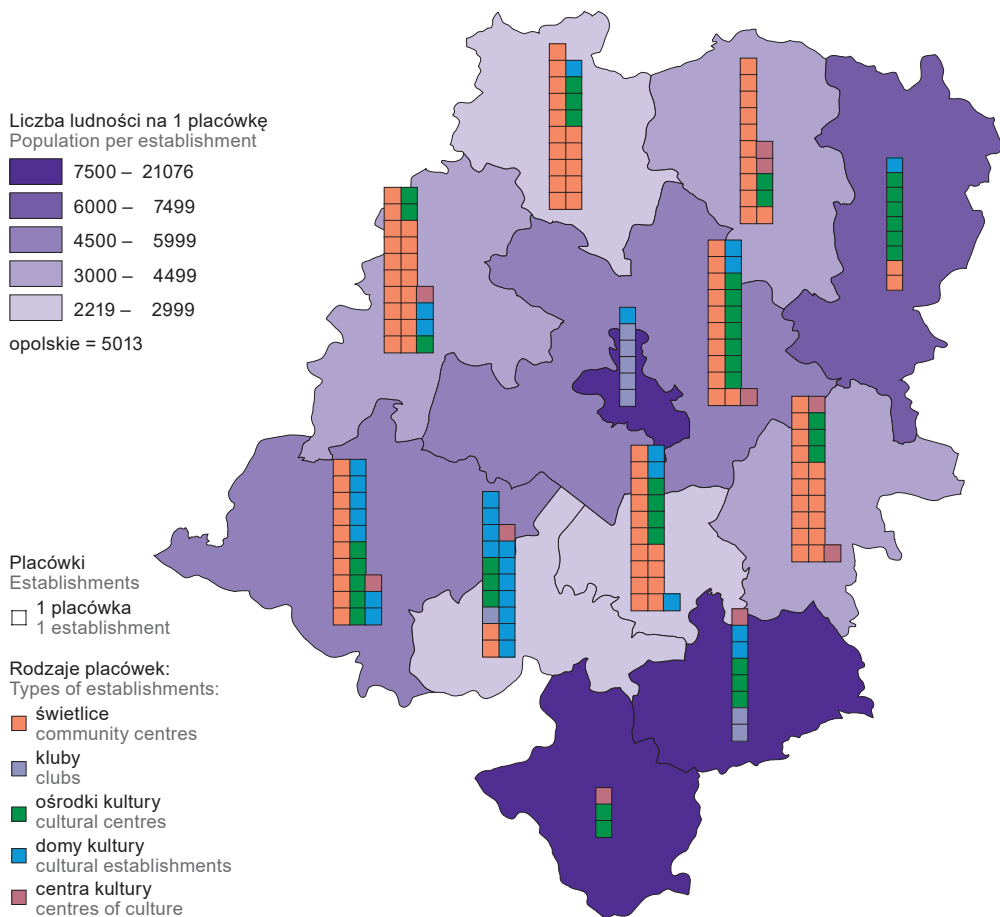
a W tym 2 minipleksy. b W tym 3 minipleksy.
a Of which 2 miniplexes. b Of which 3 miniplexes.

MAPA 2 (29). **PLACÓWKI KULTURY W 2022 R.**

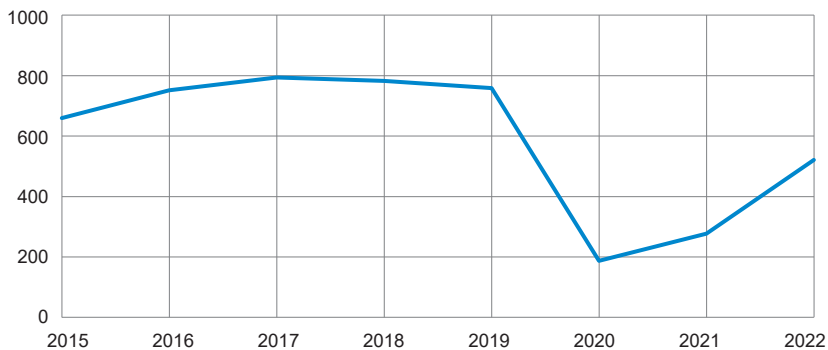
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 2 (29). **CULTURAL CENTRES IN 2022**

As of 31 December

Liczba uczestników imprez na 1000 ludności
Number of event participants per 1000 population

Turystyka Tourism

TABL. 6 (91). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31.07.)	168	165	138	120	Establishments (as of 31.07.)
w tym całoroczne	130	130	114	102	of which open all year
Obiekty hotelowe	83	84	73	69	Hotels and similar establishments
hotele	58	63	57	51	hotels
motele	2	2	2	2	motels
pensjonaty	5	3	2	1	boarding houses
inne obiekty hotelowe	18	16	12	15	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	85	81	65	51	Other establishments
schroniska ^b	14	12	10	7	shelters ^b
kempingi	5	5	5	4	camping sites
pola biwakowe	3	1	2	1	tent camp sites
ośrodki wczasowe	12	15	7	6	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	4	4	3	3	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	7	6	5	5	complexes of tourist cottages
hostele	-	1	1	-	hostels
pokoje gościnne	13	18	14	10	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	16	11	10	7	agrotourism lodgings
inne obiekty	11	8	8	8	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31.07.)	9401	9769	7699	6849	Bed places (as of 31.07.)
w tym całoroczne	6916	7236	6465	5823	of which open all year
Obiekty hotelowe	4170	4556	3947	3965	Hotels and similar establishments
hotele	3248	3763	3287	3208	hotels
motele	70	66	83	67	motels
pensjonaty	171	93	53	17	boarding houses
inne obiekty hotelowe	681	634	524	673	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	5231	5213	3752	2884	Other facilities
schroniska ^b	645	509	469	349	shelters ^b
kempingi	562	1115	460	260	camping sites
pola biwakowe	778	40	39	30	tent camp sites
ośrodki wczasowe	861	1270	733	638	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	520	273	205	205	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	395	392	323	298	complexes of tourist cottages ^c
hostele	-	28	28	-	hostels
pokoje gościnne	198	435	352	207	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	220	172	164	115	agrotourism lodgings
inne obiekty	1052	979	979	782	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	329056	447011	213303	336781	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	39378	65224	22632	32169	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	224016	340822	162748	272588	Hotels and similar establishments
hotele	190904	288679	141209	235274	hotels
motele	motels
pensjonaty	boarding houses
inne obiekty hotelowe	24994	48030	18925	35039	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	105040	106189	50555	64193	Other establishments
schroniska ^b	20283	22816	10948	9779	shelters ^b
kempingi i pola biwakowe	12267	9422	5485	5993	camping sites and tent camp sites
ośrodki wczasowe	13645	15189	6883	11228	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	12152	5671	1531	3706	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	4715	4272	6492	3590	complexes of tourist cottages ^c
pokoje gościnne	1592	3822	1436	2092	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	3032	1882	1028	1182	agrotourism lodgings
inne obiekty	37354	43115	16752	26623	miscellaneous establishments

a Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. Dane od 2019 r. opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Concerns establishments with 10 or more bed places. Data since 2019 were compiled taking into account imputations for units, which refused to participate in the survey. b Including youth shelters and school youth shelters. c Including camping sites if located within the complex.

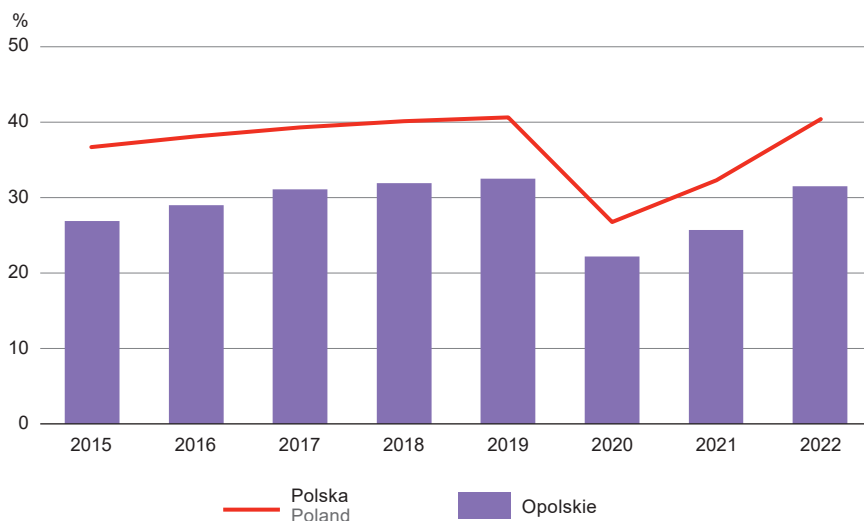
TABL. 6 (91). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	730094	938234	467323	717966	Nights spent (overnight stays)
w tym turystom zagranicznym	90800	128480	55186	82209	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	406133	597508	312151	502715	Hotels and similar establishments
hotele	330939	499548	259331	420424	hotels
motele	motels
pensjonaty	boarding houses
inne obiekty hotelowe	56853	87214	43867	69909	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	323961	340726	155172	215251	Other establishments
schroniska ^b	44236	45274	21605	22399	shelters ^b
kempingi i pola biwakowe	30827	30911	11990	11857	camping sites and tent camp sites
ośrodki wczasowe	50636	68099	32159	54215	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	49294	19209	5793	15870	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	15785	14255	11913	9279	complexes of tourist cottages ^c
pokoje gościnne	6239	19032	9321	10050	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	9634	6864	4208	4314	agrotourism lodgings
inne obiekty	117310	137082	58183	87267	miscellaneous establishments

a Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. Dane od 2019 r. opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Concerns establishments with 10 or more bed places. Data since 2019 were compiled taking into account imputations for units, which refused to participate in the survey. b Including youth shelters and school youth shelters. c Including camping sites if located within the complex.

WYKRES 2 (55). **STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a**
CHART 2 (55). OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a

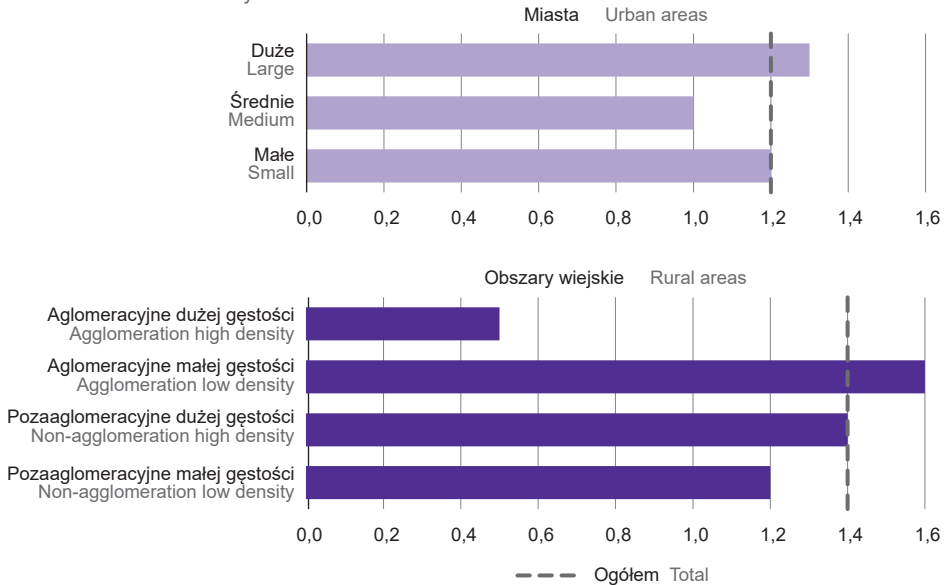

a Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych.
a Concerns establishments with 10 or more bed places.

WYKRES 3 (56). **TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE NA 10 TYS. LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.**

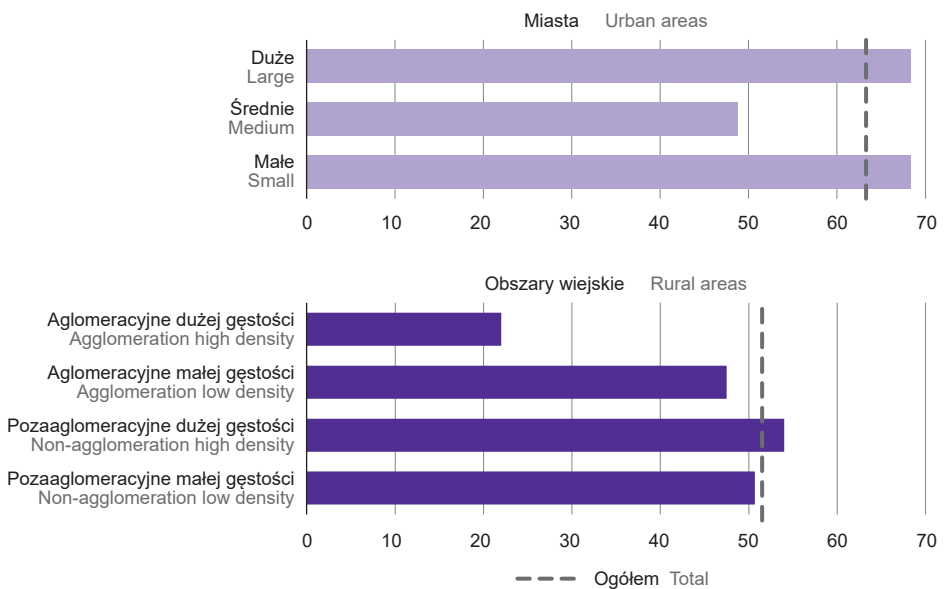
Stan w dniu 31 lipca

CHART 3 (56). **TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS PER 10 THOUSAND POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022**
As of 31 July

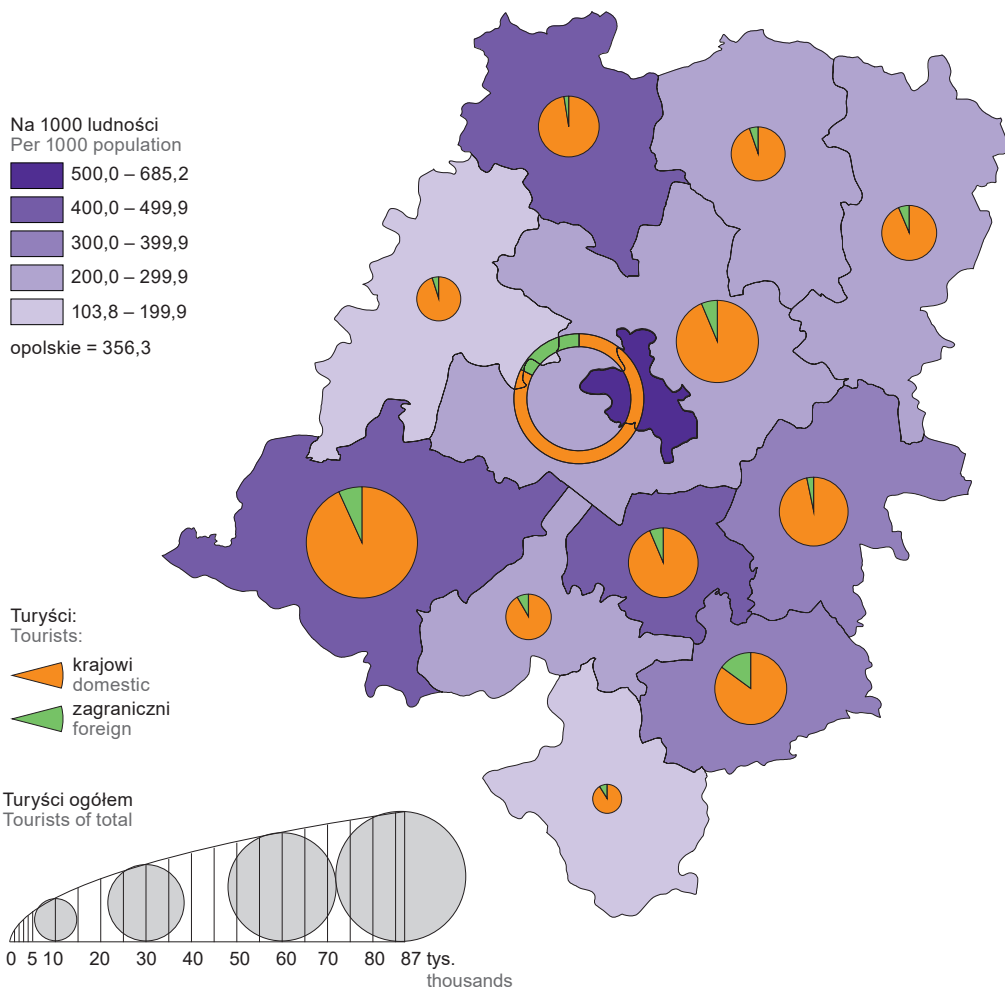

WYKRES 4 (57). **PRZECIĘTNA LICZBA MIEJSC NOCLEGOWYCH W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH NOCLEGOWYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.**

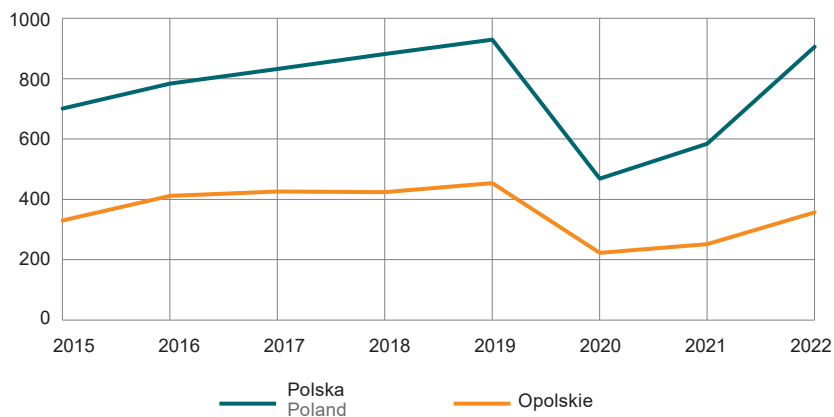
CHART 4 (57). **AVERAGE NUMBER OF BED PLACES IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022**

MAPA 3 (30). WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2022 R.
 MAP 3 (30). OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2022

Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności
Tourists accommodated per 1000 population

Sport
Sport

TABL. 7 (92). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE
Stan w dniu 31 grudnia
PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS AND SPORTS CLUBS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2018	2020	2022	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS					
Jednostki organizacyjne	334	184	181	177	Organisational units
Członkowie	13390	9015	7834	9089	Members
Ćwiczący ^a	11178	7599	6902	8682	Person practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE^b SPORTS CLUBS^b					
Jednostki organizacyjne	486	545	526	515	Organisational units
Członkowie	29755	34711	32001	29040	Members
Ćwiczący	27455	31328	30347	31618	Person practising sports
mężczyźni	22689	25086	24027	24513	males
kobiety	4766	6242	6320	7105	females
w tym w wieku do 18 lat	15900	19048	18631	19686	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	782	822	772	720	Sports sections
Trenerzy	532	1043	1067	1181	Coaches
Instruktorzy sportowi	684	483	413	396	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	393	264	182	170	Other persons giving sports classes

a Dane szacunkowe. b Dane dotyczące klubów sportowych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane od 2018 r. opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a Estimated data. b Data on sports clubs on the basis of periodic survey conducted every two years. Data since 2018 were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey.

TABL. 8 (93). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2022 R.
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2022
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Person practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total number				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^a	2	149	119	145	4	1	Acrobatics ^a
Badminton	10	332	137	183	7	12	Badminton
Boks	2	13	1	10	1	–	Boxing
Brydż sportowy	3	39	3	5	–	3	Bridge
Gimnastyka artystyczna	2	188	188	188	–	3	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	3	175	112	172	6	9	Artistic gymnastics
Hokej na lodzie	1	22	–	–	1	–	Ice hockey
Jeździectwo ^a	21	253	214	144	18	26	Equestrian sports ^a
Judo	9	1125	281	1105	16	13	Judo
Kajakarstwo klasyczne	3	59	27	33	3	1	Classic canoeing
Karate ^a	24	1668	624	1302	22	44	Karate ^a
Kick-boxing	2	240	134	130	1	3	Kick-boxing
Kolarstwo górskie	8	179	44	134	–	8	Mountain biking
Kolarstwo szosowe	7	136	42	61	2	4	Road cycling

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

TABLE 8 (93). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2022 R. (dok.)**
 Stan w dniu 31 grudnia
 SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2022 (cont.)
 As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Person practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total number				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Koszykówka	24	1194	400	1027	46	7	Basketball
Lekkoatletyka	27	1056	526	878	45	19	Athletics
Łucznicтво	2	61	32	35	2	1	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	1	39	38	36	2	3	Figure skating
Narciarstwo alpejskie	1	14	4	–	1	–	Alpine skiing
Narciarstwo klasyczne	1	4	2	–	–	2	Nordic skiing
Piłka nożna	308	17013	1094	10227	771	57	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	10	265	100	123	12	4	Indoor football
Piłka ręczna	21	1045	357	879	38	21	Handball
Piłka siatkowa	39	1613	1001	1231	65	17	Volleyball
Pływanie	22	867	399	686	35	23	Swimming
Podnoszenie ciężarów	4	54	–	26	8	2	Weightlifting
Sport motorowy ^a	6	151	13	26	2	6	Motorsport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	14	1876	220	67	17	19	Sport shooting ^a
Szachy	11	193	31	104	2	8	Chess
Szermierka	3	53	25	48	3	2	Fencing
Tenis	9	375	134	165	7	3	Tennis
Tenis stołowy	24	397	93	220	15	14	Table tennis
Zapasy styl klasyczny	1	30	2	2	–	2	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	4	235	67	197	4	8	Freestyle wrestling
Żeglarstwo ^a	5	95	31	48	3	8	Sailing ^a

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

TABLE 9 (94). **KLUBY SPORTOWE W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH**

Stan w dniu 31 grudnia
 SPORTS CLUBS IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS
 As of 31 December

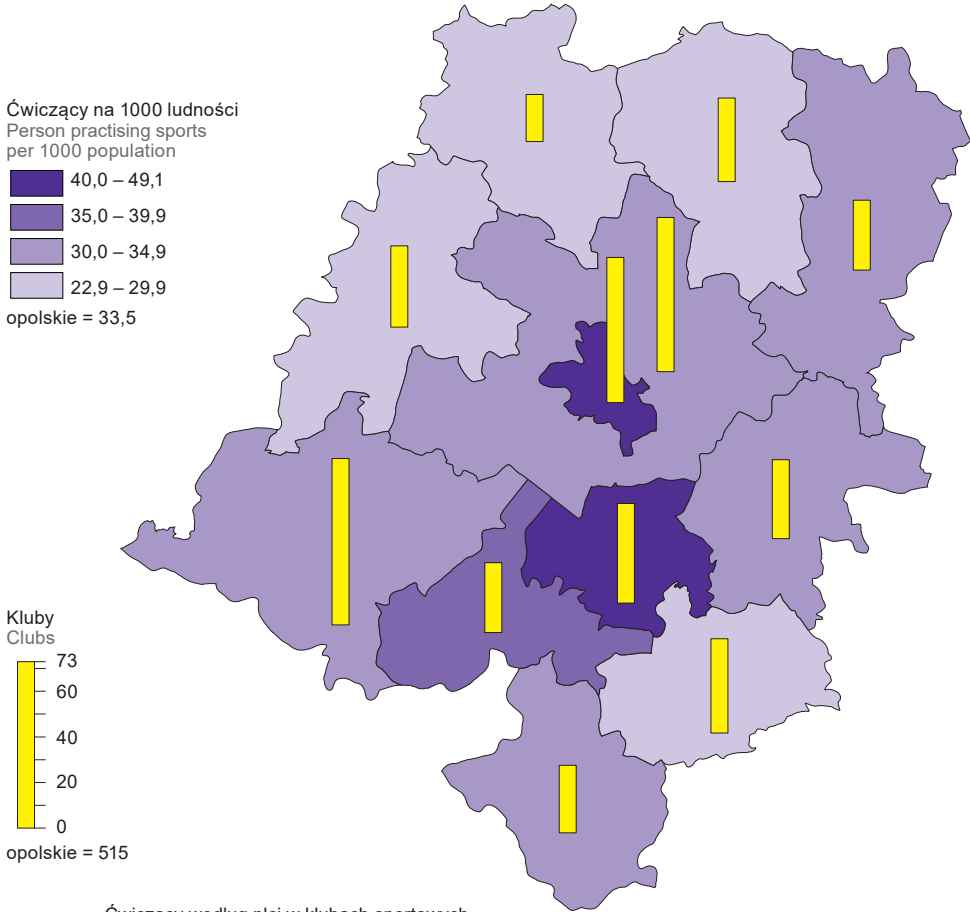
WYSZCZEGÓLNIENIE	2022	SPECIFICATION
Miasta ogółem	252	Total urban areas
Duże	64	Large
Średnie	64	Medium
Małe	124	Small
Obszary wiejskie ogółem	263	Total rural areas
Aglomeracyjne dużej gęstości	11	Agglomeration high density
Aglomeracyjne małej gęstości	48	Agglomeration low density
Pozaaglomeracyjne dużej gęstości	147	Non-agglomeration high density
Pozaaglomeracyjne małej gęstości	57	Non-agglomeration low density

MAPA 4 (31). **KLUBY SPORTOWE W 2022 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

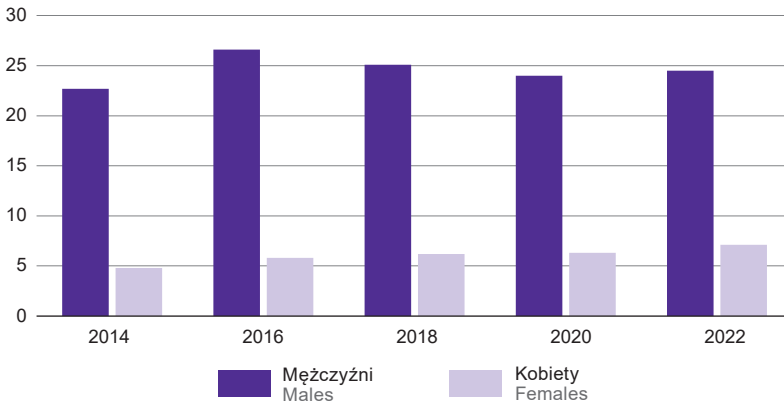
MAP 4 (31). **SPORTS CLUBS IN 2022**

As of 31 December

Ćwiczący według płci w klubach sportowych
Stan w dniu 31 grudnia
Person practising sports by sex in sports clubs
As of 31 December

tys.
thousands

TABL. 10 (95). **WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2022 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2022

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepeł- nosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of person practising sports with disabilities	SPECIFICATION
Stadiony ogółem^b	72	27	Stadiums total^b
w tym piłkarskie	44	13	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	374	101	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	374	101	of which football
Boiska do gier małych ^c	120	46	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	29	12	basketball
piłki ręcznej	8	3	handball
piłki siatkowej	27	11	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	107	42	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	73	28	Tennis courts
Hale sportowe	40	28	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	35	11	Gyms ^d
Pływalnie	41	28	Swimming pools
Tory sportowe	8	4	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	11	2	Ice skating rinks

a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni. c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d Łącznie z salami pomocniczymi.

a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. c Including non-full-size facilities. d Including auxiliary gyms.

Dział XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne Chapter XI. Science and technology. Information society

Nauka i technika Science and technology

TABL. 1 (96). **PODMIOTY, STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURE IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	101	111	121	142	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	12	7	8	8	of which R&D dedicated entities
w tym uczelnie ^b	4	4	3	3	of which higher education institutions ^b
w tym:					of which:
Przemysł	68	72	76	96	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	65	.	.	.	of which manufacturing
Usługi ^c	28	36	41	42	Services ^c

B. STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

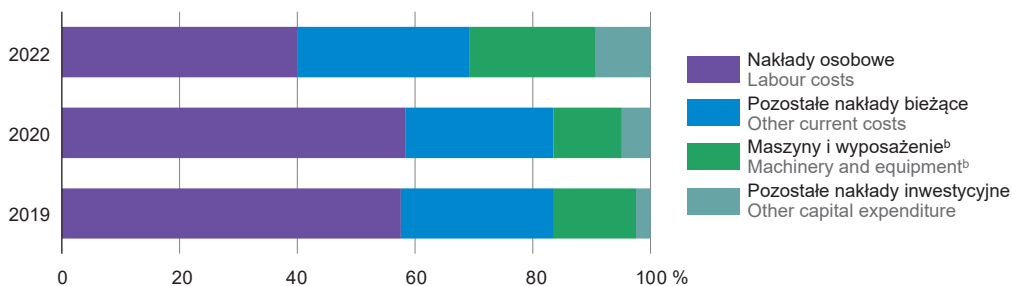
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w %		in %		
O G Ó Ł E M	48,8	64,5	56,9	55,2	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	54,5	77,3	67,3	72,3	of which R&D dedicated entities
w tym uczelnie ^b	67,2	70,9	54,8	70,4	of which higher education institutions ^b
w tym:					of which:
Przemysł	21,8	40,0	36,5	45,4	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	21,8	39,7	36,5	48,7	of which manufacturing
Usługi ^c	53,2	76,4	63,5	61,1	Services ^c

C. NAKŁADY^d NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ EXPENDITURE^d ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
O G Ó Ł E M	121,2	253,2	256,5	487,9	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	71,1	126,8	117,5	178,9	of which R&D dedicated entities
w tym uczelnie ^b	51,9	106,2	96,0	.	of which higher education institutions ^b
w tym:					of which:
Przemysł	42,2	95,2	107,1	256,6	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	41,1	91,7	.	249,9	of which manufacturing
Usługi ^c	77,2	154,6	145,1	227,9	Services ^c

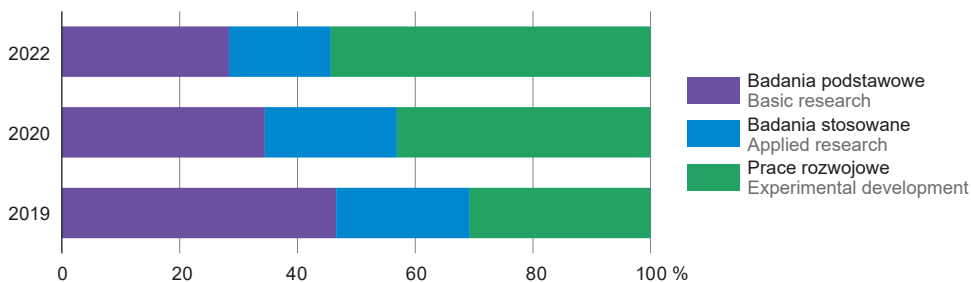
a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 204. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U). d Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a As of 31 December. b See notes to the chapter, item 1 on page 204. c Other kinds of activity (sections G–U). d Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 1 (58). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW
CHART 1 (58). EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KŚT).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to the Classification of Fixed Assets).

WYKRES 2 (59). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R
CHART 2 (59). EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

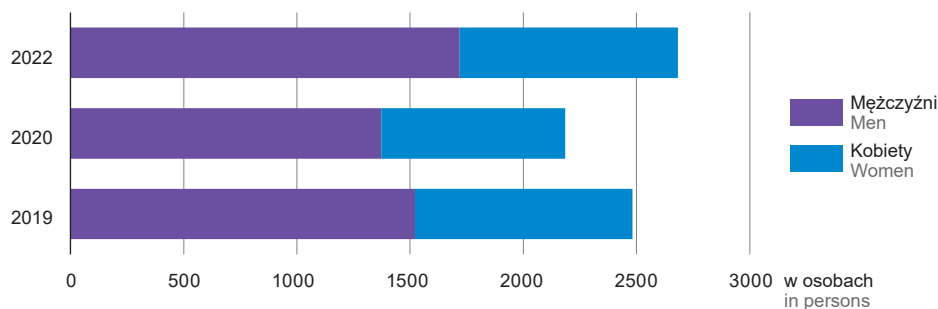
a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 2 (97). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)
EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
OGÓŁEM	121,2	253,2	256,5	487,9	TOTAL
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	13,6	37,3	31,5	91,9	Natural sciences
Nauk inżynierskich i technicznych	84,0	159,7	168,7	279,9	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	.	11,3	9,0	49,1	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	7,7	5,1	7,0	19,2	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	8,3	.	.	.	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	Humanities and the arts

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (60). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI
CHART 3 (60). INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX

a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny.

a Including all persons who allocated a minimum 10% of their total working time to R&D in a given year or their contribution to R&D was very significant.

TABL. 3 (98). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z wykształceniem / With level of education					SPECIFICATION	
		wyższym / tertiary		pozo- stali / others	pozosta- łym / other			
		z tytułem profesora / with title of professor	ze stopniem naukowym / with scientific degree of					
		doktora habilitowanego / habilitated doctor ^b (HD)	doktora / doctor (PhD)					
OGÓŁEM							TOTAL	
	2020	2186	123	316	543	926	278	
	2022	2683	131	315	651	1205	381	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		of which R&D dedicated entities
w tym uczelnie ^c		1166	117	299	561	.	.	of which higher education institutions ^c
w tym:								of which:
Przemysł		1113	5	6	35	748	319	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		1086	.	6	31	733	.	of which manufacturing
Usługi ^d		1536	126	309	613	442	46	Services ^d

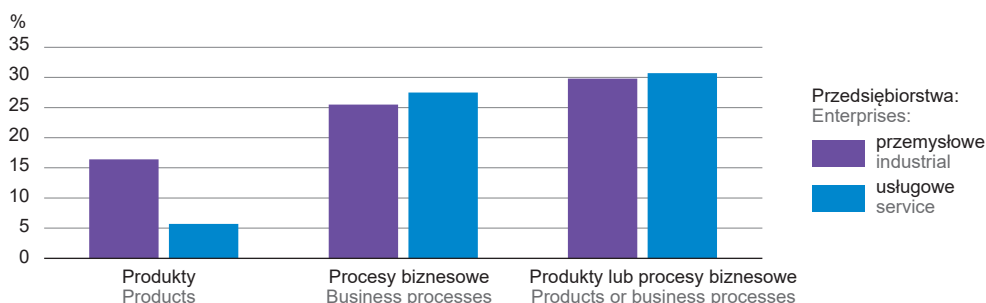
a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 204. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In persons; including all persons who allocated a minimum 10% of their total working time to R&D in a given year or their contribution to R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professional post in scientific institutions. c See notes to the chapter, item 1 on page 204. d Other kinds of activity (sections G–U).

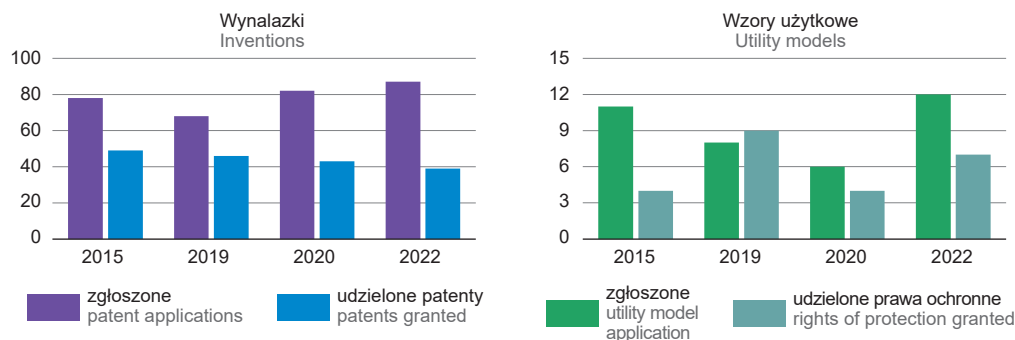
TABL. 4 (99). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020		2022			SPECIFICATION
	ogółem total		badacze researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel pomocniczy other supporting staff	
OGÓŁEM	1422,6	1792,7	1345,9	325,2	121,6	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	711,2	825,8	737,1	73,3	15,4	of which R&D dedicated entities
w tym uczelnie ^b	of which higher education institutions ^b
w tym:						of which:
Przemysł	481,1	794,1	493,0	213,9	87,2	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	470,5	783,8	.	.	84,7	of which manufacturing
Usługi ^c	890,5	.	834,1	.	.	Services ^c

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 204. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
 a In full-time equivalents (FTE). b See notes to the chapter, item 1 on page 204. c Other kinds of activity (sections G–U).

WYKRES 4 (61). PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2020–2022 WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b
CHART 4 (61). INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN 2020–2022 BY INNOVATION TYPES^b

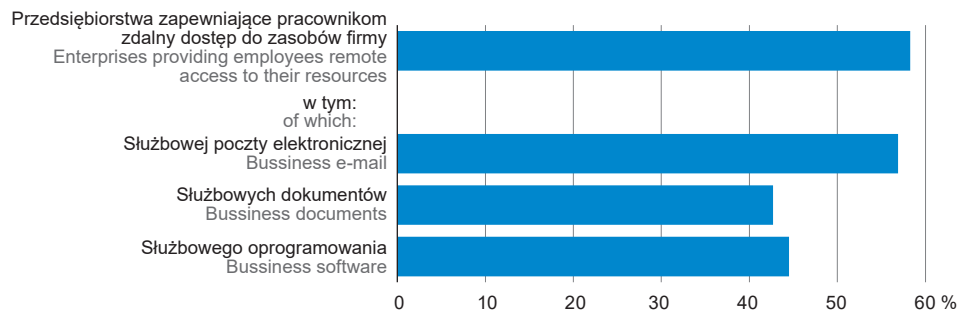
a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób. b W % liczby przedsiębiorstw ogółem.
 a Data concern entities employing 10 and more persons. b As a % of total number of enterprises.

WYKRES 5 (62). WYNAZDKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a
CHART 5 (62). DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

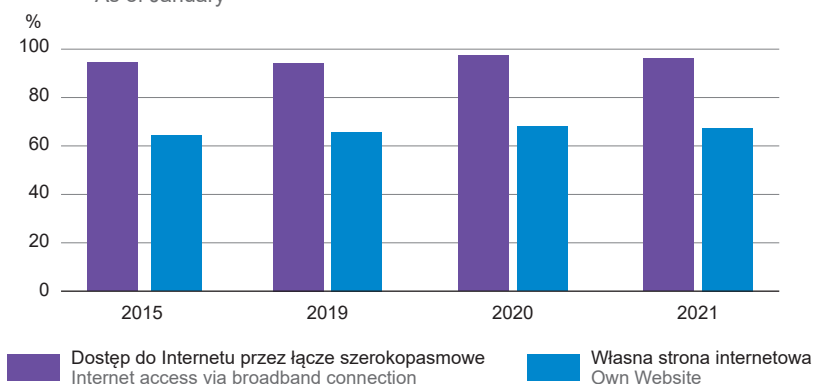
a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
 Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
 a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
 Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne Information society

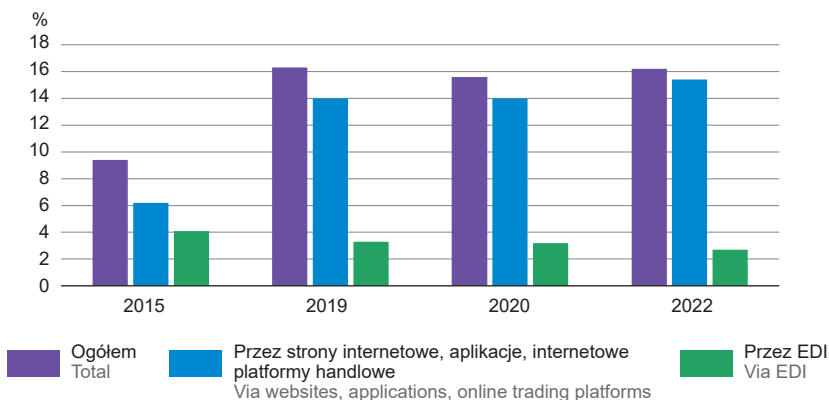
WYKRES 6 (63). **CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2022 R.**
CHART 6 (63). **PURPOSES OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a IN 2022**

WYKRES 7 (64). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE**
Stan w styczniu
CHART 7 (64). **ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES**
As of January

WYKRES 8 (65). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a PROWADZĄCE SPRZEDAŻ ELEKTRONICZNĄ**
CHART 8 (65). **ENTERPRISES^a CONDUCTING E-SALES**

^a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
^a Data concern entities employing 10 and more persons.

Dział XII. Rolnictwo Chapter XII. Agriculture

TABLE 1 (100). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total		W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms		SPECIFICATION
		w tys. ha	in thousand hectares			
O G Ó Ł E M	2015	496,6		373,3		T O T A L
	2019	517,2		401,3		
	2020^b	518,3		395,8		
W dobrej kulturze rolnej		515,4		393,7		In good agricultural condition
Pod zasiewami		468,1		351,9		Sown area
Grunty ugorowane		1,9		1,6		Fallow land
Uprawy trwałe		1,8		1,7		Permanent crops
Ogrody przydomowe		0,4		0,4		Kitchen gardens
Łąki trwałe		38,9		35,5		Permanent meadows
Pastwiska trwałe		4,2		2,5		Permanent pastures
Pozostałe		2,9		2,1		Others

a Według siedziby użytkownika. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a By residence of the holder. b Data of the Agricultural Census.

TABLE 2 (101). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH**
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS
As of June

LATA YEARS	w tys. in thousands	Gospodarstwa Farms								Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in hectares	
		o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to 1 hectare	1,01– 1,99	2,00– 4,99	5,00– 9,99	10,00– 14,99	15,00– 19,99	20,00– 49,99	50,00 ha i więcej hectares and more		
O G Ó Ł E M T O T A L											
2013	26,8	1,9	17,9	26,5	19,2	9,8	6,2	12,6	5,8	21,36	19,55
2016	26,9	2,4	16,4	26,6	18,2	11,5	5,8	12,7	6,3	19,80	18,94
2020^a	25,5	1,9	15,2	28,6	18,7	9,7	5,6	12,7	7,6	21,22	20,34
W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE Of which PRIVATE FARMS											
2013	26,5	1,9	18,1	26,8	19,3	9,8	6,3	12,7	5,1	16,14	14,55
2016	26,7	2,5	16,5	26,8	18,3	11,6	5,8	12,8	5,6	15,14	14,48
2020^a	25,2	1,9	15,4	28,9	18,9	9,7	5,6	12,7	6,9	16,41	15,72

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

U w a g a. W latach międzyspisywanych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
a Data of the Agricultural Census.

N o t e. In the intercensal years data on the basis of period survey conducted every three years.

TABLE 3 (102). **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie konwersji Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land area in hectares	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land area in hectares
2015	58	2234	9	808
2019	52	2348	11	923
2020	50	3005	12	319
2022	48	1753	26	870

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
S o u r c e: data the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

TABL. 4 (103). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2015	2019	2020 ^a	2022	CROPS
	w tys. ha in thousand hectares				
O G Ó Ł E M	449,7	472,3	468,1	465,5	T O T A L
w tym:					of which:
Zboża	322,0	353,4	336,1	325,5	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	254,2	283,1	263,4	250,7	basic cereals
pszenica	149,2	153,0	152,5	154,9	wheat
żyto	7,5	16,1	12,3	8,2	rye
jęczmień	59,9	77,4	58,9	51,3	barley
owies	4,9	5,8	6,4	5,7	oats
pszenżyto	32,8	30,9	33,2	30,6	triticale
mieszanki zbożowe	13,8	22,4	10,6	4,3	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	53,8	47,5	61,4	69,8	maize for grain
Ziemniaki	6,9	6,4	5,9	4,9	Potatoes
Buraki cukrowe	10,4	15,9	15,2	11,9	Sugar beets
Rzepak i rzepik	75,3	69,3	77,5	77,7	Rape and turnip rape

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Data of the Agricultural Census.

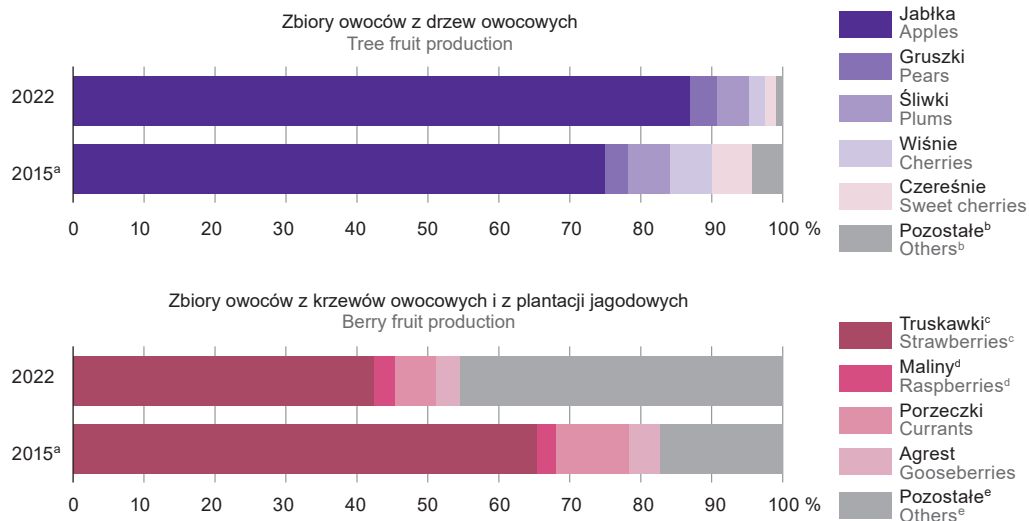
TABL. 5 (104). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
PRODUCTION AND YIELDS OF SELECTED CROPS

ZIEMIOPŁODY	2015	2019	2020	2022	CROPS
	ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes				
Zboża	1622775	1827301	2084257	2107279	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	1323837	1462128	1517602	1563921	basic cereals
pszenica	870705	921176	945773	1052449	wheat
żyto	30623	59218	53329	35188	rye
jęczmień	262535	340460	320001	290257	barley
owies	15833	17492	27093	22363	oats
pszenżyto	144141	123783	171406	163663	triticale
mieszanki zbożowe	45925	64084	44433	17264	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	252701	300590	520922	524451	maize for grain
Ziemniaki	162114	157776	205746	166445	Potatoes
Buraki cukrowe	527051	1008351	1022447	798206	Sugar beets
Rzepak i rzepik	236192	196091	244258	271554	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	163450	161377	199514	226751	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per hectare in decitonnes					
Zboża	50,4	51,7	62,2	64,7	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	52,1	51,6	57,9	62,4	basic cereals
pszenica	58,4	60,2	62,2	68,0	wheat
żyto	40,8	36,9	45,1	43,0	rye
jęczmień	43,8	44,0	54,3	56,6	barley
owies	32,6	30,1	42,3	39,3	oats
pszenżyto	44,0	40,1	51,6	53,4	triticale
mieszanki zbożowe	33,3	28,7	41,8	40,4	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	47,0	63,3	84,8	75,1	maize for grain
Ziemniaki	234	247	350	343	Potatoes
Buraki cukrowe	506	636	672	672	Sugar beets
Rzepak i rzepik	31,4	28,3	31,5	35,0	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	43,7	42,9	51,2	75,2	Meadow hay

TABL. 6 (105). POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FIELD VEGETABLES

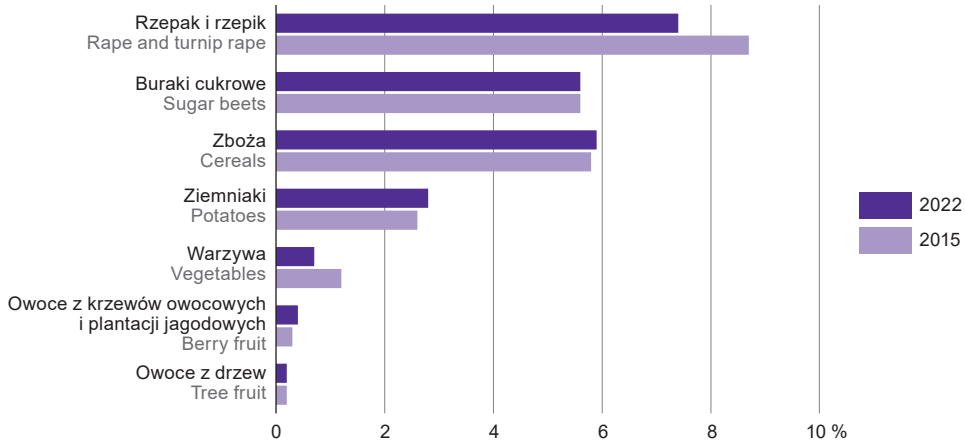
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015 ^a	2019	2020	2022	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA w tys. ha – stan w czerwcu ^b		AREA in thousand hectares – as of June ^b			
O G Ó Ł E M	3,3	2,7	2,1	1,7	TOTAL
Kapusta	0,2	0,3	0,0	0,1	Cabbages
Kalafiory	0,0	0,0	0,0	0,0	Cauliflowers
Cebula	0,4	0,2	0,2	0,3	Onions
Marchew jadalna	0,2	0,1	0,2	0,1	Carrots
Buraki ówikłowe	0,1	0,1	0,1	0,1	Beetroots
Ogórki	0,1	0,1	0,0	0,0	Cucumbers
Pomidory	0,0	0,0	0,0	0,0	Tomatoes
Pozostale ^c	2,2	1,8	1,6	1,2	Others ^c
ZBIORY w t		PRODUCTION in tonnes			
O G Ó Ł E M	45097	36219	28964	27786	TOTAL
Kapusta	7848	9390	2012	2269	Cabbages
Kalafiory	153	90	15	8	Cauliflowers
Cebula	6802	4090	4948	5334	Onions
Marchew jadalna	5693	3361	5110	2777	Carrots
Buraki ówikłowe	3769	1641	3401	2887	Beetroots
Ogórki	1503	1936	593	424	Cucumbers
Pomidory	728	653	209	37	Tomatoes
Pozostale ^c	18600	15060	12676	14050	Others ^c
PLONY z 1 ha w dt		YIELDS per hectare in decitonnes			
Kapusta	373	351	426	333	Cabbages
Kalafiory	205	192	232	182	Cauliflowers
Cebula	194	170	227	210	Onions
Marchew jadalna	282	258	302	261	Carrots
Buraki ówikłowe	278	245	300	312	Beetroots
Ogórki	153	145	348	284	Cucumbers
Pomidory	165	168	226	222	Tomatoes
Pozostale ^c	83	84	82	119	Others ^c

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b W 2020 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
a Including kitchen gardens. b In 2020 data of the Agricultural Census. c Parsley, leeks, celeries, radish, lettuce, rhubarb etc.

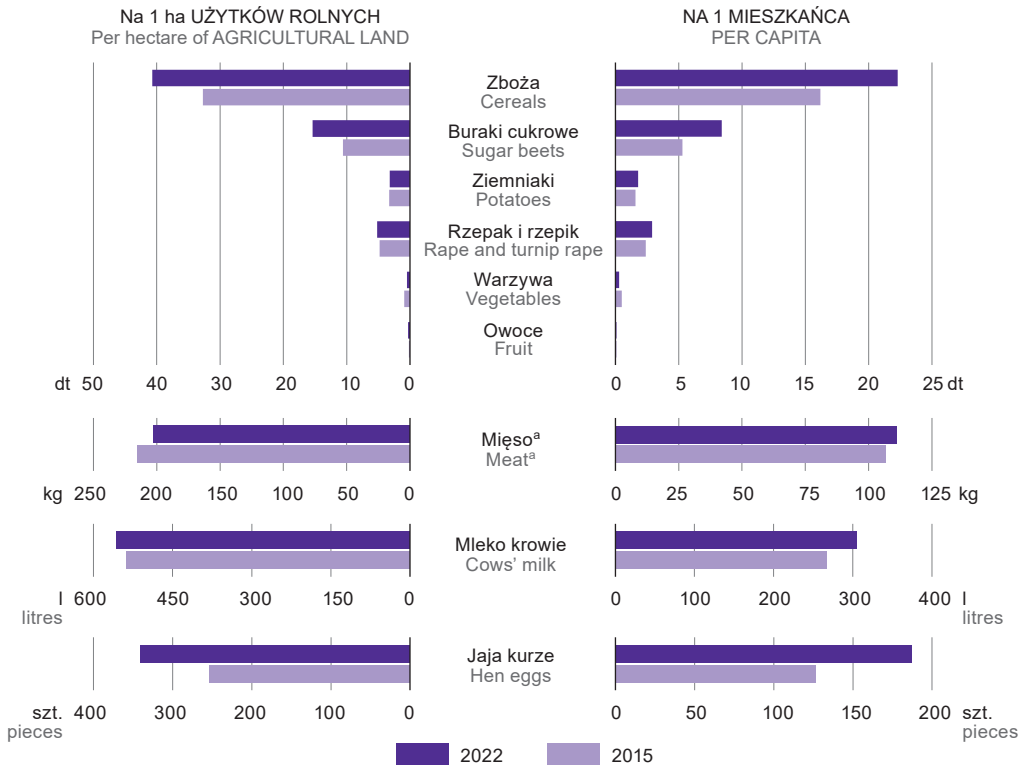
WYKRES 1 (66). ZBIORY OWOCÓW
CHART 1 (66). FRUIT PRODUCTION

a Owoce zebrane w sadach i poza sadami. b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. c Łącznie z poziomkami. d Łącznie z jeżyną bezkolcową.
e Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.
a Fruit harvested in orchards and outside. b Peaches, apricots, walnuts. c Including wild strawberries. d Including thornless blackberry. e Chokeberry, highbush blueberry, vine, hazel and others.

WYKRES 2 (67). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH**
 CHART 2 (67). **THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS**

WYKRES 3 (68). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
 CHART 3 (68). **PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS**

^a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

^a a Beef, veal, prok, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABL. 7 (106). BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, DRÓB I OWCE^a
Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, POULTRY AND SHEEP^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
W SZTUKACH IN HEADS					
Bydło	116456	126769	129949	136008	Cattle
w tym krowy	42510	42403	44707	42939	of which cows
Trzoda chlewna	412422	310250	328060	298419	Pigs
w tym lochy	37718	26364	31369	24575	of which sows
Owce	2157	2254	2744	3056	Sheep
w tym maciorki	1406	1345	865	1231	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^b (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	157915	150750	156361	156787	In terms of large heads ^b (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	4417703	4977676	5673623	3554636 ^c	Poultry
w tym kury nioski	872541	738245	1135311	648534	of which laying hens
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. PER 100 hectares OF AGRICULTURAL LAND in heads					
Bydło	23,4	24,5	25,1	26,2	Cattle
w tym krowy	8,6	8,2	8,6	8,3	of which cows
Trzoda chlewna	83,0	60,0	63,3	57,6	Pigs
w tym lochy	7,6	5,1	6,1	4,7	of which sows
Owce	0,4	0,4	0,5	0,6	Sheep
w tym maciorki	0,3	0,3	0,2	0,2	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^b (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	31,8	29,1	30,2	30,2	In terms of large heads ^b (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	889,6	962,4	1094,6	685,8	Poultry
w tym kury nioski	175,7	142,7	219,0	125,1	of which laying hens

a Od 2022 r. dane dotyczące pogłowia bydła i owiec pochodzą z Systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. b W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2019 r. – stan koni z 2016 r., w 2022 r. – stan koni z 2020 r. c Stan w grudniu.
 a Since 2022 data on the cattle and sheep population come from the Animal Identification and Registration System (AIRS) of the Agency for Restructuring and Modernization of Agriculture. b In 2015 for calculations horse stocks of 2013 were adopted, in 2019 – horses stocks of 2016, in 2022 – horses stocks of 2020. c As of December.

TABL. 8 (107). PRODUKCJA MIĘSA^a
PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	106,9	115,1	114,3	105,0	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	101,8	109,5	108,5	99,9	meat and fats
wołowe	5,5	7,8	9,3	6,1	beef
cielęce	0,1	-0,0	0,0	-0,2	veal
wieprzowe	53,3	55,7	52,5	48,3	pork
baranie	0,0	0,0	0,0	0,0	mutton
końskie	0,0	0,0	0,0	0,0	horseflesh
drobiowe	41,5	44,7	45,8	44,3	poultry
kozy i królicze ^b	1,4	1,2	0,9	1,4	goat and rabbit ^b
podroby	5,1	5,7	5,8	5,1	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER hectare OF AGRICULTURAL LAND in kg					
O G Ó Ł E M	215	223	221	203	TOTAL

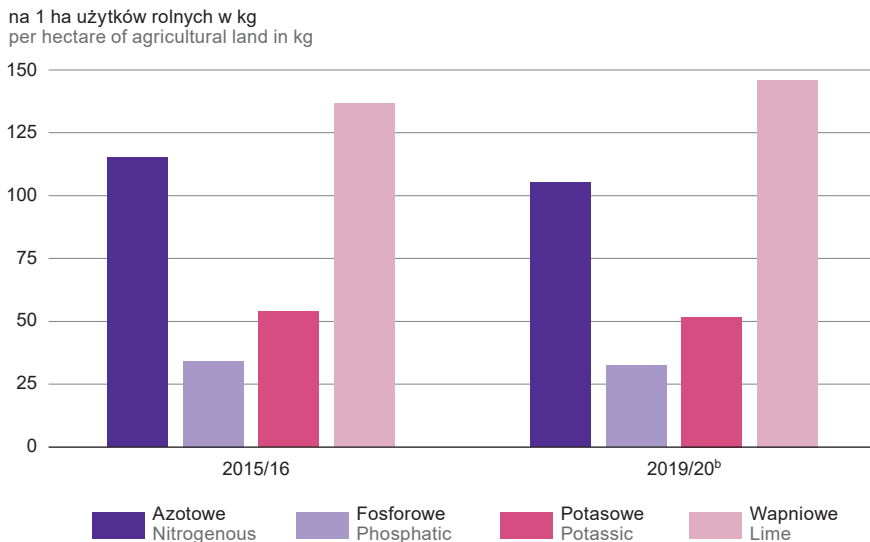
a W wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Since 2018, data have not been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight. b Including game.

TABL. 9 (108). PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

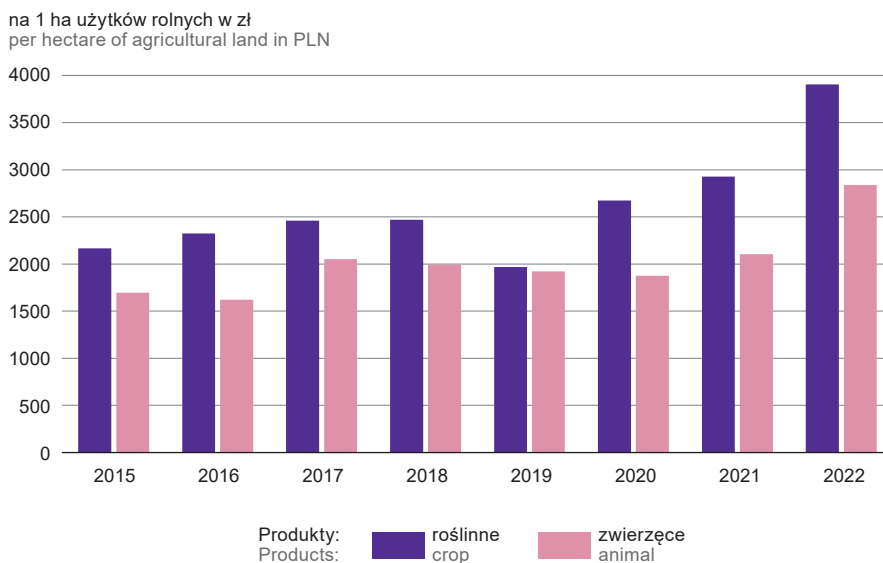
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Produkcja mleka:					Milk production:
w milionach litrów	266,6	277,4	314,7	288,5	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	54	54	61	56	per 100 hectares agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	6346	6413	7197	6736	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	126,2	174,9	232,9	176,8	Egg production in million pieces
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	163	194	223	200	Average annual number of eggs per laying hen in pieces

WYKRES 4 (69). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
 CHART 4 (69). **CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL^a AND LIME FERTILISERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT**

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
 a Including multicomponent fertilisers. b Data of the Agricultural Census.

WYKRES 5 (70). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)**
 CHART 5 (70). **VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)**

TABL. 10 (109). SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2015	2019	2020	2022	AGRICULTURAL PRODUCTS
Zboża w t	1016163	930952	1264064	998997	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	802848	701386	956883	695036	of which basic cereals
pszenica	682439	559412	723186	534239	wheat
żyto	12860	13637	29561	9551	rye
jęczmień	83937	90320	142655	113955	barley
owies i mieszanki zbożowe	1324	677	1455	1191	oats and cereal mixtures
pszenżyto	22288	37340	60026	36100	triticale
Ziemiaki w t	51864	44925	49763	45917	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	781189	1018282	987668	859293	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	202197	170426	254523	172069	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	12003	8781	7657	5448	Vegetables in tonnes
Owoce w t	125	621	1150	1639	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	131397	133424	129473	123460	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	8800	7475	7607	6426	cattle (excluding calves)
cielęta	13	11	43	14	calves
trzoda chlewna	68869	68065	69947	68000	pigs
owce	17	16	27	5	sheep
konie	34	6	8	3	horses
drób	53664	57851	51841	49012	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	95809	100394	97448	93128	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	247381	260841	278801	290490	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	99	-	-	4308	Consumer hen eggs in thousand pieces

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a In live weight. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018 data been not incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABL. 11 (110). DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ
(ceny stałe)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

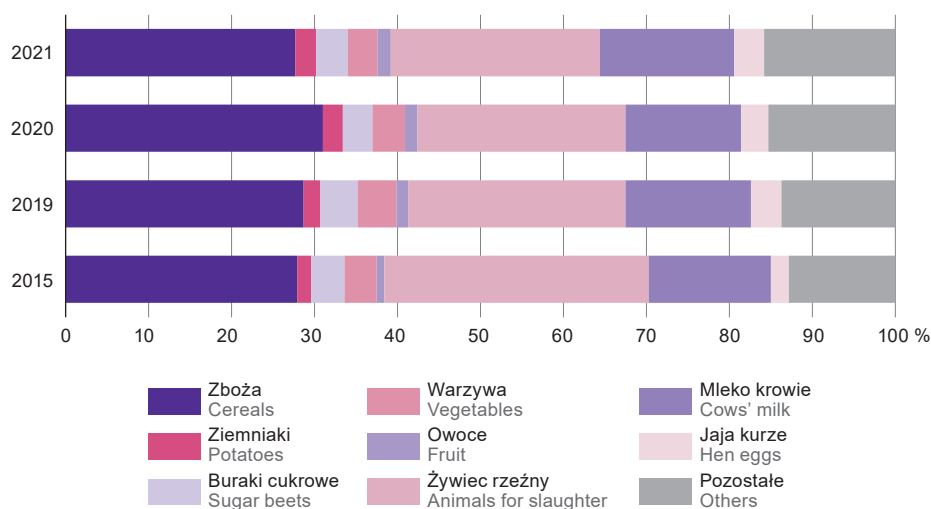
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2021	SPECIFICATION
	rok poprzedni=100	previous year=100			
Produkcja globalna	93,0	100,2	110,9	100,4	Gross output
roślinna	81,1	102,5	110,9	99,5	crop
zwierzęca	117,4	96,2	110,8	102,2	animal
Produkcja końcowa	99,7	102,8	104,2	102,0	Final output
roślinna	86,1	108,2	100,2	103,0	crop
zwierzęca	119,3	96,2	109,6	100,7	animal
Produkcja towarowa	98,3	90,7	117,7	93,7	Market output
roślinna	84,9	86,8	126,7	86,8	crop
zwierzęca	117,4	95,8	107,5	103,6	animal

TABL. 12 (111). **GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2021	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	58,7	65,2	64,1	65,0	Crop output
Zboża	32,6	36,9	36,7	35,0	Cereals
w tym zboża podstawowe	27,5	30,3	27,8	26,6	of which basic cereals
w tym: pszenica	19,0	19,9	18,1	18,1	of which: wheat
żyto	0,5	1,0	0,9	0,6	rye
jęczmień	5,1	6,7	5,6	4,9	barley
Ziemniaki	2,7	2,9	3,5	3,4	Potatoes
Przemysłowe	13,3	12,7	13,6	16,2	Industrial
w tym buraki cukrowe	3,2	3,2	2,9	2,9	of which sugar beets
Warzywa	3,6	3,9	3,5	3,0	Vegetables
Owoce	0,8	1,1	1,2	1,3	Fruit
Siano łąkowe	0,7	0,6	0,7	1,1	Meadow hay
Pozostałe	5,1	7,1	4,9	5,1	Others
Produkcja zwierzęca	41,3	34,8	35,9	35,0	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	25,6	19,7	19,9	18,5	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	2,1	2,8	3,1	2,3	cattle (excluding calves)
cielęta	0,1	0,3	0,3	0,2	calves
trzoda chlewna	10,6	9,7	9,9	10,5	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	12,8	6,9	6,5	5,4	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	0,4	-0,5	0,4	-0,7	Increase in herd (breeding and non-breeding)
Mleko krowie	12,1	11,5	11,6	12,6	Cows' milk
Jaja kurze	2,0	3,1	2,9	3,8	Hen eggs
Obornik	0,6	0,6	0,6	0,5	Manure
Pozostałe	0,5	0,5	0,4	0,3	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

WYKRES 6 (71). **TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
CHART 6 (71). **MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)**

Dział XIII. Leśnictwo i łowiectwo Chapter XIII. Forestry and hunting

TABL. 1 (112). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 grudnia
FOREST LAND
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	257295	257843	257864	257890	T O T A L in hectares
Lasy	250436	250968	251001	251140	Forests
Publiczne	238027	238011	238041	238177	Public
własność Skarbu Państwa	234134	234120	234144	234278	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	232528	232879	232913	233152	managed by the State Forests
parki narodowe	-	-	-	-	national parks
własność gmin ^a	1495	1490	1495	1498	gmina ^a owned
pozostałe	2399	2401	2401	2401	others
Prywatne	12409	12957	12960	12963	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	6859	6875	6863	6749	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ W %	26,6	26,7	26,7	26,7	FOREST COVER IN %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA W %	27,7	27,8	27,8	27,8	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP IN %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Including gminas which are also cities with powiat status.

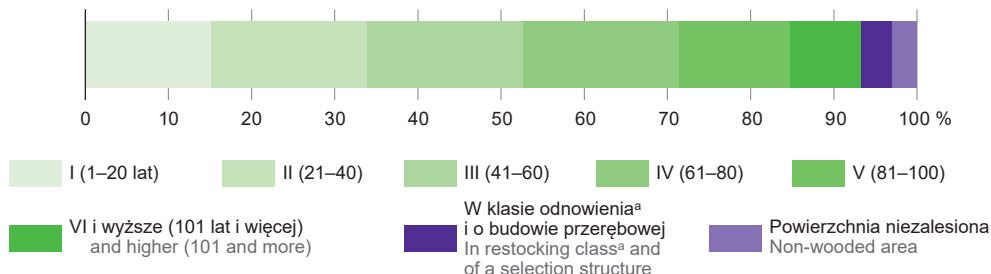
Uwaga do wykresów 1 (72) i 2 (73)

Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2018–2022 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to charts 1 (72) and 2 (73)

Data prepared on the basis of the National Forest Inventory conducted in 2018–2022 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

WYKRES 1 (72). **STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW**
CHART 1 (72). **STRUCTURE OF FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS**

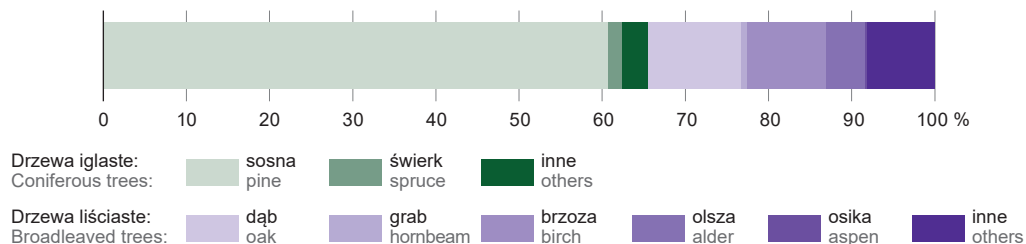

a Łącznie z klasą do odnowienia.

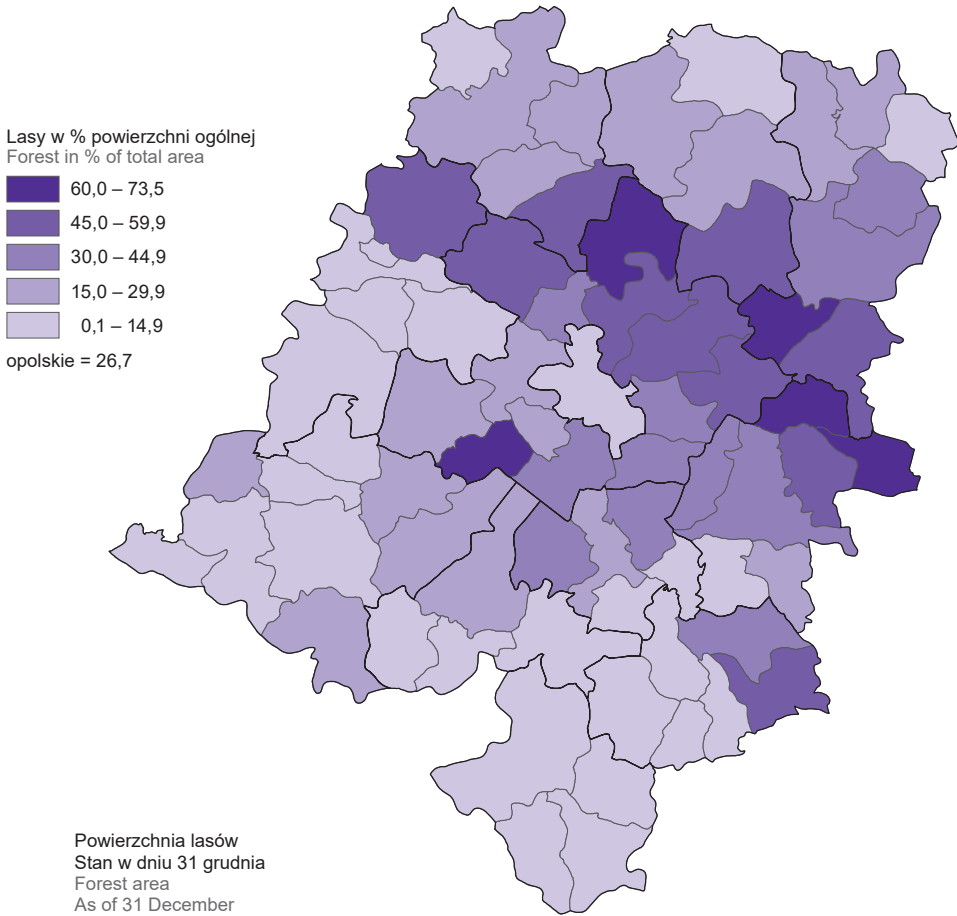
a Including class for restocking.

WYKRES 2 (73). **STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE**
CHART 2 (73). **STRUCTURE OF FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS**

STRUCTURE OF FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS

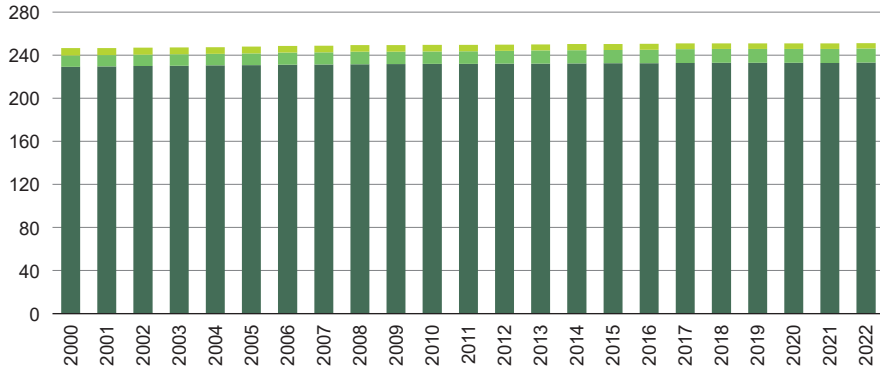

MAPA 1 (32). **LESISTOŚĆ W 2022 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 FOREST COVER IN 2022
 As of 31 December

Powierzchnia lasów
 Stan w dniu 31 grudnia
 Forest area
 As of 31 December

tys. ha
 thousand hectares

Lasy: w zarządzie Lasów Państwowych prywatne pozostałe
 Forests: managed by the State Forest private other

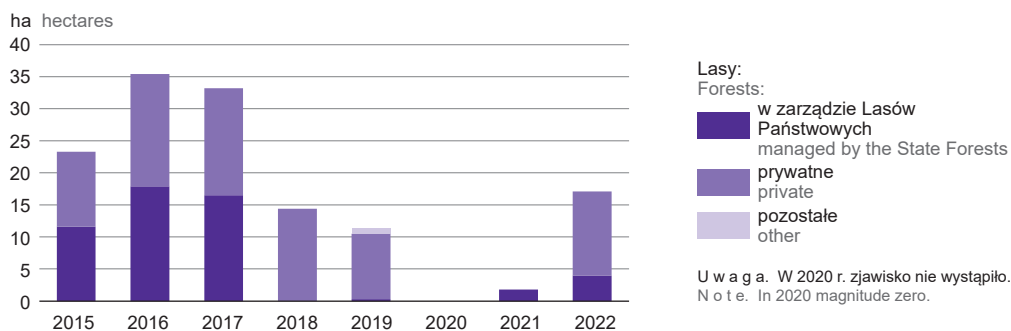
TABL. 2 (113). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE OPERATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy pry- watne ^a private forests ^a	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in hectares								
Odnowienia i zalesienia	2201	1936	2034	2182	2143	2115	39	Renewals and afforestation
Odnowienia	2178	1924	2034	2165	2139	2111	26	Renewals
sztuczne ^b	1969	1747	1653	1582	1567	1541	14	artificial ^b
naturalne	209	178	382	583	571	570	12	natural
Zalesienia ^c	23	11	-	17	4	4	13	Afforestation ^c
Poprawki i uzupełnienia	207	152	123	132	120	105	12	Replantings and refillings
Pielęgnowanie lasu	11852	10017	10140	10664	10453	10273	211	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	13678	9618	9510	15355	15163	14986	192	Area under thinning operations

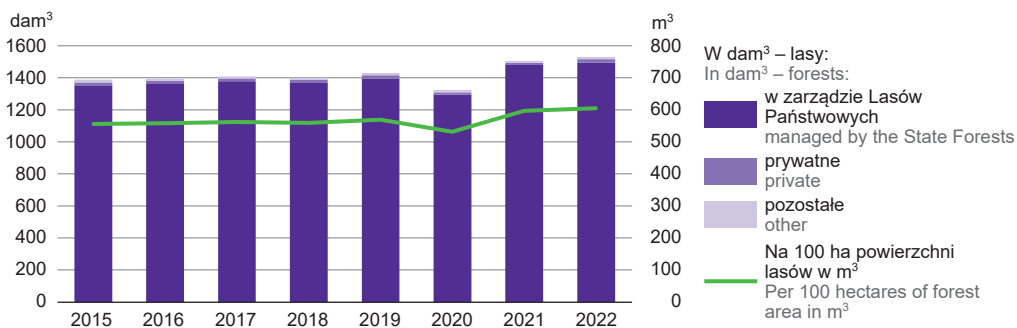
a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i nieużytków określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

a Estimated data. b Including renewals under tree stand cover. c Agricultural land not suitable for agricultural production and wasteland designated for afforestation in a land development plan or a decision on building conditions and area development.

WYKRES 3 (74). **ZALESIENIA GRUNTÓW NIELEŚNYCH**
CHART 3 (74). AFFORESTATION OF NON-FOREST LAND

WYKRES 4 (75). **POZYSKANIE DREWNA (grubizny)^a**
CHART 4 (75). REMOVALS (of timber)^a

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień z wyluczeniem karpiny.
a Excluding (timber) removals from afforested areas; excluding stump wood.

TABLE 3 (114). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam³	1423,8	1453,0	1347,0	1568,4	1546,4	1531,6	21,9	T O T A L in dam³
Grubizna	1386,9	1429,2	1323,3	1529,9	1508,0	1493,5	21,9	Timber
Grubizna iglasta	1094,4	1115,0	1030,1	1209,7	1192,6	1184,1	17,0	Coniferous
w tym drewno wielkowie- miarowe	534,4	540,4	558,6	559,0	551,6	546,7	7,4	of which large-size wood
Grubizna liściasta	292,6	314,2	293,2	320,3	315,4	309,4	4,9	Non-coniferous
w tym drewno wielkowie- miarowe	66,7	75,7	67,5	69,4	67,6	65,6	1,7	of which large-size wood
Drewno małowymiarowe^b	36,9	23,8	23,7	38,4	38,4	38,0	.	Slash^b
Do przerobu przemyslo- wego	0,1	0,0	-	-	-	-	.	Slash for industrial pur- poses
Opałowe	36,7	23,7	23,7	38,4	38,4	38,0	.	Firewood
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	554	569	527	609	633	637	169	TIMBER PER 100 hecta- res OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.
a Excluding removals (of timber) from afforested areas; excluding stump wood. b Solely in public forests.

TABLE 4 (115). **SKUP OWOCÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZYNY ŁOWNEJ**
PROCUREMENT OF FOREST FRUITS^a AS WELL AS GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022		SPECIFICATION
	w t in tonnes				Polska= =100	
Owoce leśne	3	-	-	-	.	Forest fruit
Zwierzyna łowna	667	673	403	635	6,2	Game animals

a Dane dotyczą owoców leśnych świeżych.
a Data concern fresh forest fruit.

TABLE 5 (116). **POŻARY W LASACH**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Pożary	258	148	82	176	Number of fires
w tym: podpalenia	134	50	23	46	of which: arsoners
nieostrożność dorosłych	47	40	25	56	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	116	69	13	43	Area of forest burned in hectares
w tym: podpalenia	47	4	3	15	of which: arsoners
nieostrożność dorosłych	13	3	7	8	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,45	0,47	0,15	0,24	Average forest area burned by fire in hectares

Ź r ó d ł o: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach Lasów prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.
S o u r c e: data of the National Forest Fire Information System of the Forest Research Institute.

Uwaga do tablic 6 (117) – 8 (119)

Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Note to tables 6 (117) – 8 (119)

Data concern the hunting economic year from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

TABL. 6 (117). KOŁA I CZŁONKOWIE ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO

Stan w dniu 31 marca

CLUBS, MEMBERS AND HUNTING DISTRICTS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION

As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	72	72	78	82	number ^a
członkowie ^b	3631	3866	3850	3824	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	147	146	130	147	number
powierzchnia w tys. ha	753,0	745,7	655,6	748,9	area in thousand hectares
w tym na gruntach leśnych	220,2	212,0	177,6	211,7	of which on forest land

a, b Dane grupowane według: a – siedziby koła łowieckiego, b – miejsca zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a, b Data grouped according to: a – the seat of a hunting club, b – a place of residence of hunting club member.

Source: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (118). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a

Stan w dniu 10 marca

MAJOR GAME SPECIES^a

As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015	2019	2020	2022	GAME SPECIES
W SZTUKACH IN HEADS					
Daniele	1914	1852	831	2490	Fallow deer
Mufiony	24	37	5	44	Mouflons
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	9,6	10,5	5,9	12,4	Deer
Sarny	37,3	43,9	21,0	48,3	Roe deer
Dziki	10,4	2,0	1,1	2,2	Wild boars
Lisy	6,1	6,2	2,8	6,7	Foxes
Zające	9,7	11,8	6,2	12,6	Hares
Bażanty	14,9	17,3	7,2	15,6	Pheasants
Kuropatwy	4,7	4,7	2,4	4,5	Partridges

a Dane szacunkowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data.

Source: data of the General Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (119). ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCHSHOOTING^a OF MAJOR GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015/16	2019/20	2020/21	2022/23	GAME SPECIES
	w szt. in heads				
Daniele	791	278	760	929	Fallow deer
Jelenie	5105	5171	5530	5609	Deer
Sarny	11706	5702	11977	12598	Roe deer
Dziki	15064	7759	8817	9606	Wild boars
Lisy	6093	3627	6589	6824	Foxes
Zające	30	30	–	55	Hares
Bażanty	4358	1443	2719	2404	Pheasants
Kuropatwy	–	8	58	–	Partridges

a Dane szacunkowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data.

Source: data of the General Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

Dział XIV. Przemysł i budownictwo Chapter XIV. Industry and construction

Przemysł Industry

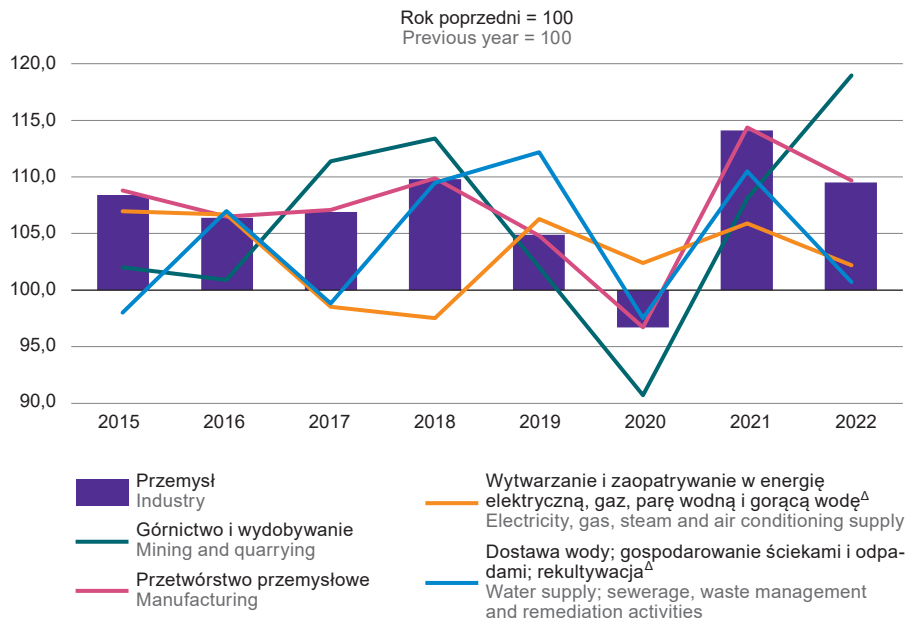
TABL. 1 (120). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2019	2020	2022		
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	2021=100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące current prices					
O G Ó Ł E M T O T A L	22383,4	30874,5	30039,8	46993,5	100,0	109,5
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	290,2	380,5	357,1	575,7	1,2	119,0
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	21213,9	29329,9	28450,8	44799,2	95,3	109,7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	348,8	400,4	420,3	641,8	1,4	102,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	530,5	763,6	811,5	976,8	2,1	100,7

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
a Data concern entities employing 10 and more persons.

WYKRES 1 (76). **DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a WEDŁUG SEKCJI PKD
(ceny stałe^b)**

CHART 1 (76). **INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NACE SECTIONS
(constant prices^b)**

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób. b Patrz uwagi do działu, ust. 3 na str. 207.
a Data concern entities employing 10 and more persons. b See notes to the chapter, item 3 on page 207.

TABL. 2 (121). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2015	2019	2020	2022		PRODUCTS
				ogółem total	udział w pro- dukcji krajowej w % share in domes- tic pro- duction in %	
Piaski naturalne ^b z wyłączeniem piasków krzemionkowych i kwarcowych w tys. t	–	4569,3	4131,9	3889,2	9,3	Natural sands ^b excluding silica sands and quartz sands in thousand tonnes
Mięso wieprzowe, świeże lub schłodzone w tys. t	7,9	5,1	4,4	20,2	1,1	Pork meat, fresh or chilled in thousand tonnes
Produkty uboju ^c trzody chlewnej wliczane do wydajności poubojowej w tys. t	7,1	.	1,9	1,8	0,1	Slaughter products ^c pigs included in post-slaughter capacity in thousand tonnes
Wędliny ^d w tys. t	1,1	0,9	0,8	0,9	0,1	Cured meat products ^d in thousand tonnes
Mleko płynne przetworzone ^e w tys. hl	961,3	558,3	228,8	.	.	Processed liquid milk ^e in thousand hectolitres
Sery i twarogi w tys. t	8,9	8,9	9,2	.	.	Cheese and curd in thousand tonnes
Mąka pszenna w tys. t	189,1	264,2	167,0	291,2	11,6	Wheat flour in thousand tonnes
Meble do siedzenia, o konstrukcji głównie drewnianej w tys. szt	161,0	292,9	235,0	210,6	1,1	Seats, primarily wooden frames in thousand units

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób. b Takie jak piaski ilaste, piaski kaolinowe, piaski feldspatyczne inne niż metalośne. c Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. d Bez drobiowych. e Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji.

a Data concern entities employing 10 and more persons. b Such as clayey sands, kaolinic sands, feldspatic sands other than metalbearing sands. c Including meat, fats, offal and non-edible parts (waste); industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. d Excluding cured poultry meat. e Including milk for further processing.

TABL. 3 (122). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	53780	60457	58053	59877	Average paid employment
Górnictwo i wydobywanie	806	815	816	926	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	48692	54821	52413	54148	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1055	1016	1019	968	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3226	3806	3806	3835	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3786,85	4821,09	5149,91	6157,34	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Górnictwo i wydobywanie	5048,90	6166,37	6493,15	7228,90	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3727,59	4801,97	5127,69	6155,52	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5282,99	6361,56	6695,86	7714,78	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3877,94	4395,99	4752,74	5531,14	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern entities employing 10 and more persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo Construction

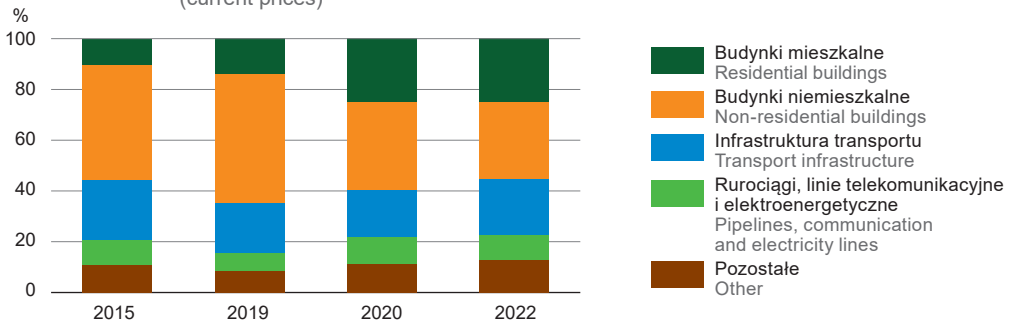
TABL. 4 (123). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
O G Ó Ł E M	2954,7	5882,7	4581,8	6393,1	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1537,8	2821,5	2290,3	2826,7	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^Δ	628,9	1311,5	812,7	993,5	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	378,9	617,4	493,9	601,2	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	529,9	892,7	983,8	1232,1	specialised construction activities

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa opolskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).
a Realised by enterprises seated in Opolskie Voivodship, using own resources (without subcontractors).

WYKRES 2 (77). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**

CHART 2 (77). **CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF CONSTRUCTION (current prices)**

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa opolskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
a Realised by enterprises seated in Opolskie Voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern entities employing 10 and more persons.

TABL. 5 (124). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF CONSTRUCTION (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe	SPECIFICATION
		Total	Investment works	Restoration (renovation) and other works	
		w mln zł		in million PLN	
O G Ó Ł E M	2015	1537,8	1035,9	501,9	T O T A L
	2019	2821,5	2000,9	820,6	
	2020	2290,3	1914,1	376,3	
	2022	2826,7	2471,2	355,5	
Budynki		1562,8	1388,1	174,7	Buildings
budynki mieszkalne		709,1	653,7	55,4	residential buildings
budynki niemieszkalne		853,7	734,5	119,3	non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		1263,9	1083,1	180,8	Civil engineering works
infrastruktura transportu		628,1	570,6	57,5	transport infrastructure
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne		275,0	206,3	68,6	pipelines, communication and electricity lines
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych		340,3	296,8	43,5	complex structures on industrial sites
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe		20,5	9,4	11,2	other civil engineering works

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa opolskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
a Realised by enterprises seated in Opolskie Voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern entities employing 10 and more persons.

TABL. 6 (125). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Budynki^a	1799	2019	2214	2443	Buildings^a
miasta	590	886	902	969	urban areas
wieś	1209	1133	1312	1474	rural areas
Budynki mieszkalne	1288	1500	1737	1972	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	1249	1452	1679	1910	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	15	34	23	38	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	511	519	477	471	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	12	11	3	14	hotels and similar buildings
budynki biurowe	15	12	13	18	office buildings
budynki handlowo-usługowe	61	57	63	68	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	168	88	96	104	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	106	116	132	131	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	11	8	15	14	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	138	227	155	122	other non-residential buildings
Kubatura w dam³	3079,7	4009,8	3750,6	3925,9	Cubic volume in dam³
miasta	1312,3	2371,0	1762,2	2068,5	urban areas
wieś	1767,4	1638,9	1988,4	1857,3	rural areas
Budynki mieszkalne	1063,7	1362,4	1493,6	1730,8	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	921,7	1016,3	1239,6	1422,4	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	130,6	322,8	218,8	299,9	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	2016,0	2647,4	2257,0	2195,0	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	31,9	4,6	1,5	7,1	hotels and similar buildings
budynki biurowe	105,5	46,6	42,8	36,8	office buildings
budynki handlowo-usługowe	112,0	172,0	483,0	200,2	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	30,4	43,0	29,2	83,7	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	1393,1	1855,3	1314,8	1575,9	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	47,3	116,6	117,8	57,0	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	295,9	409,3	267,9	234,3	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez budynków nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach.

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding buildings not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings.

TABL. 7 (126). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA
BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	8531	8614	8708	8947	Average paid employment
Budowa budynków ^Δ	3067	3177	3220	3568	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	2310	1819	1738	1815	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	3154	3617	3750	3563	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3416,19	4229,28	4554,01	5459,75	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^Δ	2982,05	4177,58	4585,55	5659,30	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	3938,30	4018,38	4235,22	5137,46	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	3455,97	4381,91	4674,68	5425,62	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób; bez zatrudnionych za granicą.
a Data concern entities employing 10 and more persons; excluding persons employed abroad.

Dział XV. Transport Chapter XV. Transport

TABLE 1 (127). **SIEĆ KOMUNIKACYJNA**
Stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT INFRASTRUCTURE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w km		in km		
Linie kolejowe eksploatowane^a	749	786	786	784	Railway lines operated^a
w tym zelektryfikowane	432	437	433	435	of which electrified
jednotorowe	313	337	338	339	single track
dwu- i więcej torowe	436	449	448	445	double and more track
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	8	8	8	8	Per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	8399,6	8460,8	8521,8	8699,5	Hard surface public roads
miejskie	1635,7	1757,3	1754,8	1857,6	urban
zamiejskie	6763,9	6703,5	6767,0	6841,9	non urban
w tym: ekspresowe	–	–	–	–	of which: expressways
autostrady	88,1	88,1	88,1	88,1	motorways
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	89	90	91	92	Per 100 km ² of total area
Drogi rowerowe	306,3	511,0	556,8	641,5	Bike lanes
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	3	5	6	7	Per 100 km ² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

Źródło: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

^a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are managers of railway infrastructure.

Source: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

WYKRES 1 (78). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
CHART 1 (78). **HARD SURFACE PUBLIC ROADS**

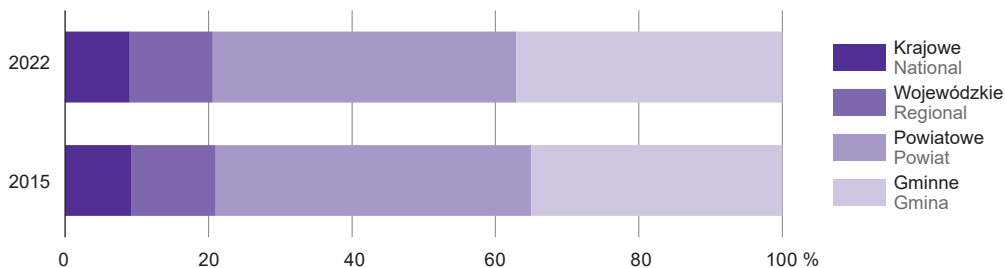

TABLE 2 (128). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	739732	841476	865486	906613	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	581477	662502	680866	710246	Passenger cars
Autobusy	2634	2963	2987	3110	Buses
Samochody ciężarowe ^b	71571	79462	81800	86371	Lorries ^b
Ciągniki samochodowe i rolnicze	50848	54490	55662	58428	Road and agricultural tractors
Motocykle	28323	36057	37914	41574	Motorcycles

^a Pojazdy zarejestrowane według Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

Źródło: dane Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

^a Vehicles registered according to the Central Register of Vehicles and Drivers. ^b Including vans.

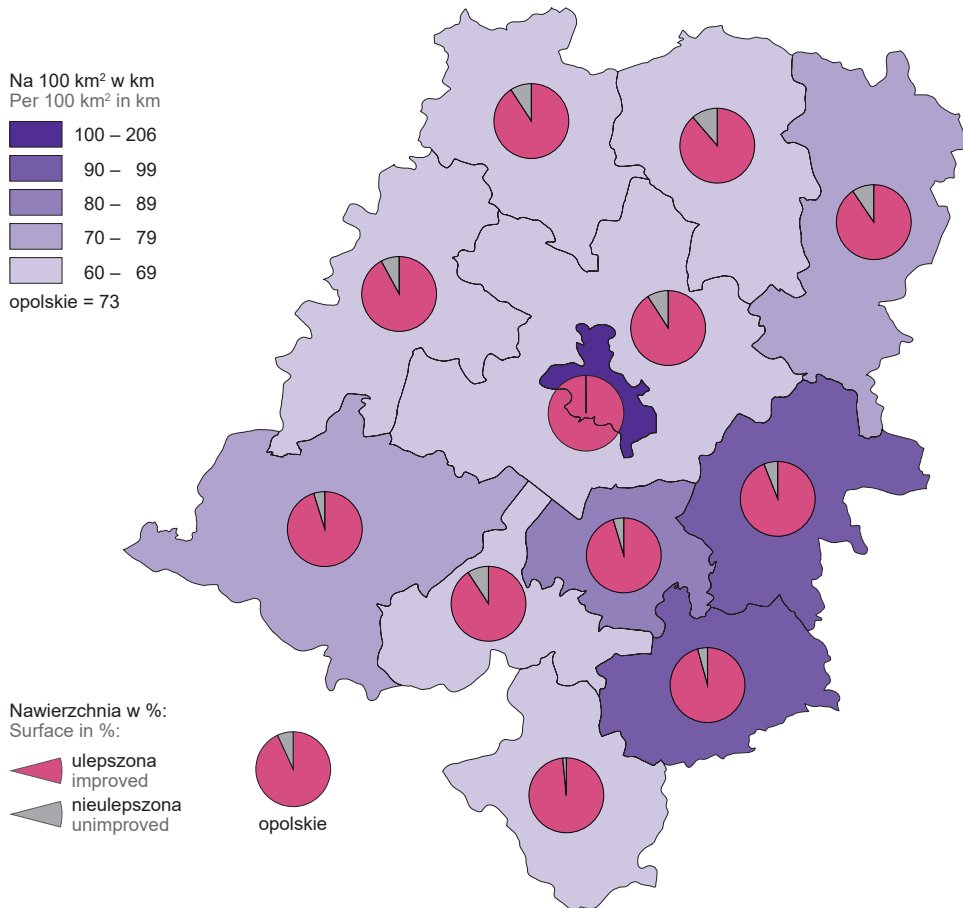
Source: data of the Chancellery of the Prime Minister.

MAPA 1 (33). DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2022 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (33). GMINA AND POWIAT HARD SURFACE ROADS IN 2022

As of 31 December

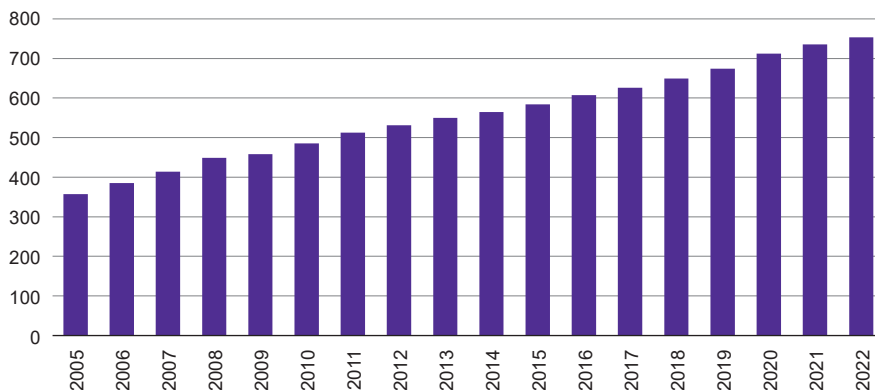

Samochody osobowe na 1000 ludności

Stan w dniu 31 grudnia

Passenger cars per 1000 population

As of 31 December

TABL. 3 (129). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a
 Stan w dniu 31 grudnia
 REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	412	472	502	522	National: number
długość w km	13346	13564	13168	14466	length in km
regionalne: liczba	69	13	13	11	regional: number
długość w km	3505	1053	942	908	length in km
podmiejskie: liczba	333	449	479	504	suburban: number
długość w km	9771	12441	12156	13488	length in km
miejskie: liczba	10	10	10	7	urban: number
długość w km	70	70	70	70	length in km
Międzynarodowe: liczba	21	14	14	14	International: number
długość w km	36962	28132	28132	28132	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 10 i więcej osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing 10 and more persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 4 (130). TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a
 COMMERCIAL ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa:					National communication:
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	10452,8	8784,1	6222,8	8589,7	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	24,0	27,4	22,7	25,7	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa:					International communication:
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	947,6	754,0	300,5	304,4	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1882,0	2033,3	1936,5	1979,7	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej osób. b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

a Data concern enterprises employing 10 and more persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 5 (131). KOMUNIKACJA MIEJSKA^a
 Stan w dniu 31 grudnia
 URBAN TRANSPORT^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna autobusowa – linie w km	692	773	776	777	Bus transport network – lines in km
Tabor autobusowy:					Fleet buses:
w sztukach	168	173	173	179	in units
liczba miejsc w tys.	16,2	17,2	17,3	17,7	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	25,4	26,7	16,1	23,5	Transport of passengers ^b (during the year) in millions

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, o liczbie pracujących 10 i więcej osób. b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing 10 and more persons. b Estimated data.

TABL. 6 (132). **WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Wypadki	710	614	488	438	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	9,6	7,3	5,6	4,8	Per 10 thousand registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	910	776	603	577	Road casualties
Śmiertelne	102	73	65	64	Fatalities
na 100 tys. ludności	10,2	7,4	6,8	6,8	per 100 thousand population
Ranni	808	703	538	513	Injured
na 100 tys. ludności	80,9	71,4	56,1	54,3	per 100 thousand population

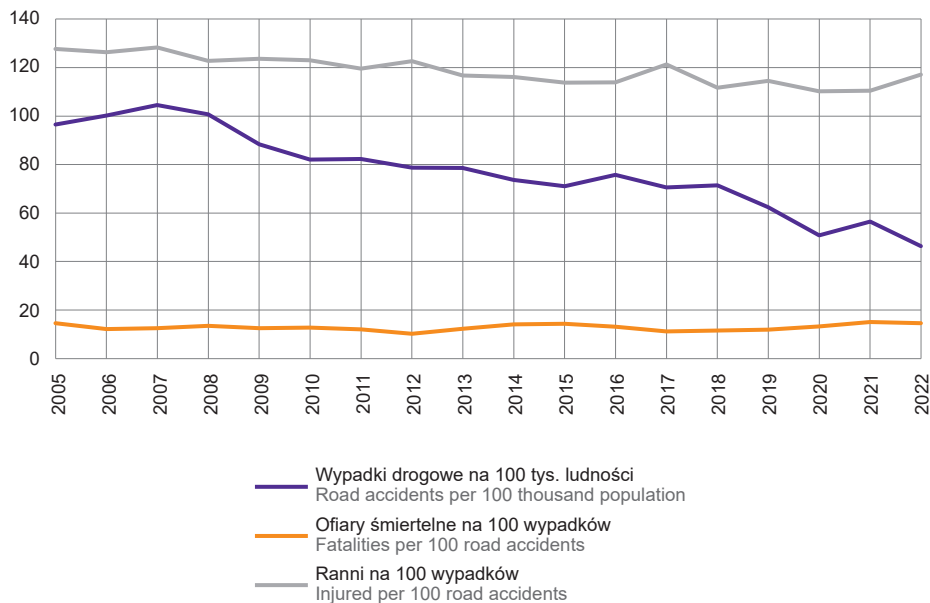
a Zarejestrowane przez Policję. b Pojazdy według stanu w dniu 31 grudnia; pojazdy zarejestrowane według Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b Vehicles as of 31 December; vehicles registered according to the Central Register of Vehicles and Drivers.

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 2 (79). **WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY**
CHART 2 (79). ROAD TRAFFIC ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: data of the National Police Headquarters.

Dział XVI. Handel. Ceny Chapter XVI. Trade. Prices

Handel wewnętrzny Domestic trade

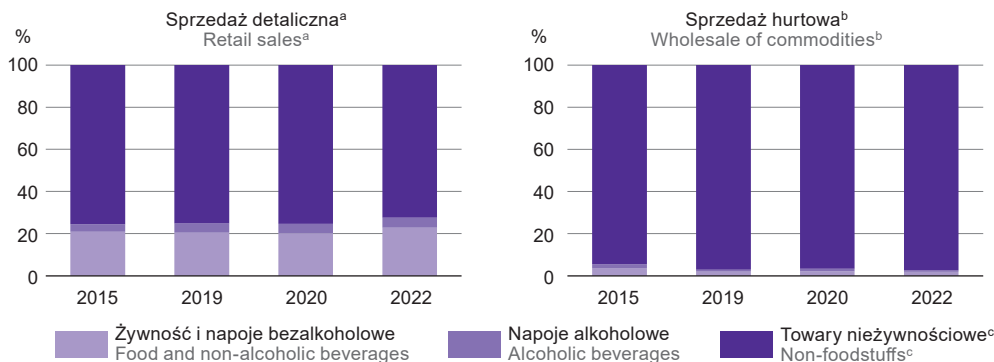
TABL. 1 (133). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
O G Ó Ł E M w mln zł	8727,6	10324,0	10770,3	12860,5	T O T A L in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	1363,8	1840,8	1672,4	1771,2	in million PLN
w %	15,6	17,8	15,5	13,8	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	8737	10488	11221	13606	PER CAPITA in PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA ^b WHOLESALE OF COMMODITIES ^b					
O G Ó Ł E M w mln zł	11199,0	19167,3	22038,8	33892,5	T O T A L in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, o liczbie pracujących 10 i więcej osób.

a Trade enterprises employing more than 49 persons. b Data concern enterprises employing 10 and more persons.

WYKRES 1 (80). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CHART 1 (80). RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), o liczbie pracujących 10 i więcej osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, o liczbie pracujących 10 i więcej osób. c Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing 10 and more persons. b Data concern trade enterprises employing 10 and more persons. c Consumer and non-consumer goods.

TABL. 2 (134). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a**
Stan w dniu 31 grudnia
SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Sklepy	8850	8261	7266	6250	Shops
Domy towarowe	-	-	-	-	Department stores
Domy handlowe	6	4	4	4	Trade stores
Supermarkety	206	234	243	282	Supermarkets
Hipermarkety	20	18	17	16	Hypermarkets
Sklepy powszechne	219	147	146	139	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	835	802	789	840	Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	7564	7056	6067	4969	Other shops ^b
Stacje paliw	225	198	195	184	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data are compiled by location of shops/petrol stations. b Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including generally available pharmacies.

TABL. 3 (135). GASTRONOMIA^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31.12.)	296	347	264	284	Number of catering establishments (as of 31.12.)
Restauracje	124	143	116	114	Restaurants
Bary	80	72	56	54	Bars
Stołówki	29	41	21	45	Canteens
Punkty gastronomiczne	63	91	71	71	Food stands
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	194589	286044	151666	390679	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
Produkcja gastronomiczna	151275	218382	127799	332713	Catering production
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	27077	43488	16127	37078	Alcoholic beverages and tobacco
Inne towary handlowe	16237	24174	7740	20888	Other trade commodities

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
^a Data concern enterprises employing 10 and more persons.

TABL. 4 (136). TARGOWISKA
MARKETPLACES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Targowiska stałe (stan w dniu 31.12.):					Permanent marketplaces (as of 31.12.):
liczba	50	50	49	51	number
powierzchnia w tys. m ²	168,3	179,4	170,9	169,0	area in thousand m ²
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	2033	1848	1713	1630	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe ^a	502	548	225	360	Seasonal marketplaces ^a
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	4651,5	4119,9	2848,7	3415,0	Annual receipts from marketplace fee in thousand PLN

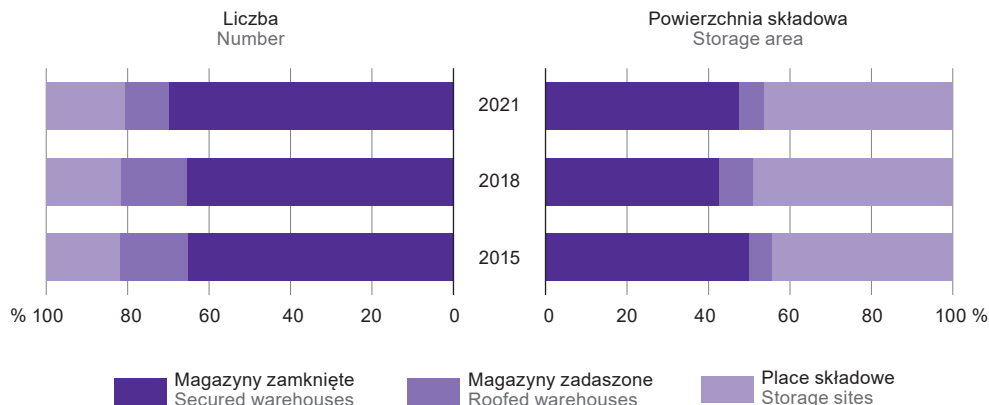
^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
^a A Number of marketplaces or places located on streets and squares opened seasonally.

WYKRES 2 (81). MAGAZYNY HANDLOWE^a

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 2 (81). TRADE WAREHOUSES^a

As of 31 December

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność hurtową o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
^a Data concern enterprises conducting wholesale activity employing 10 and more persons.

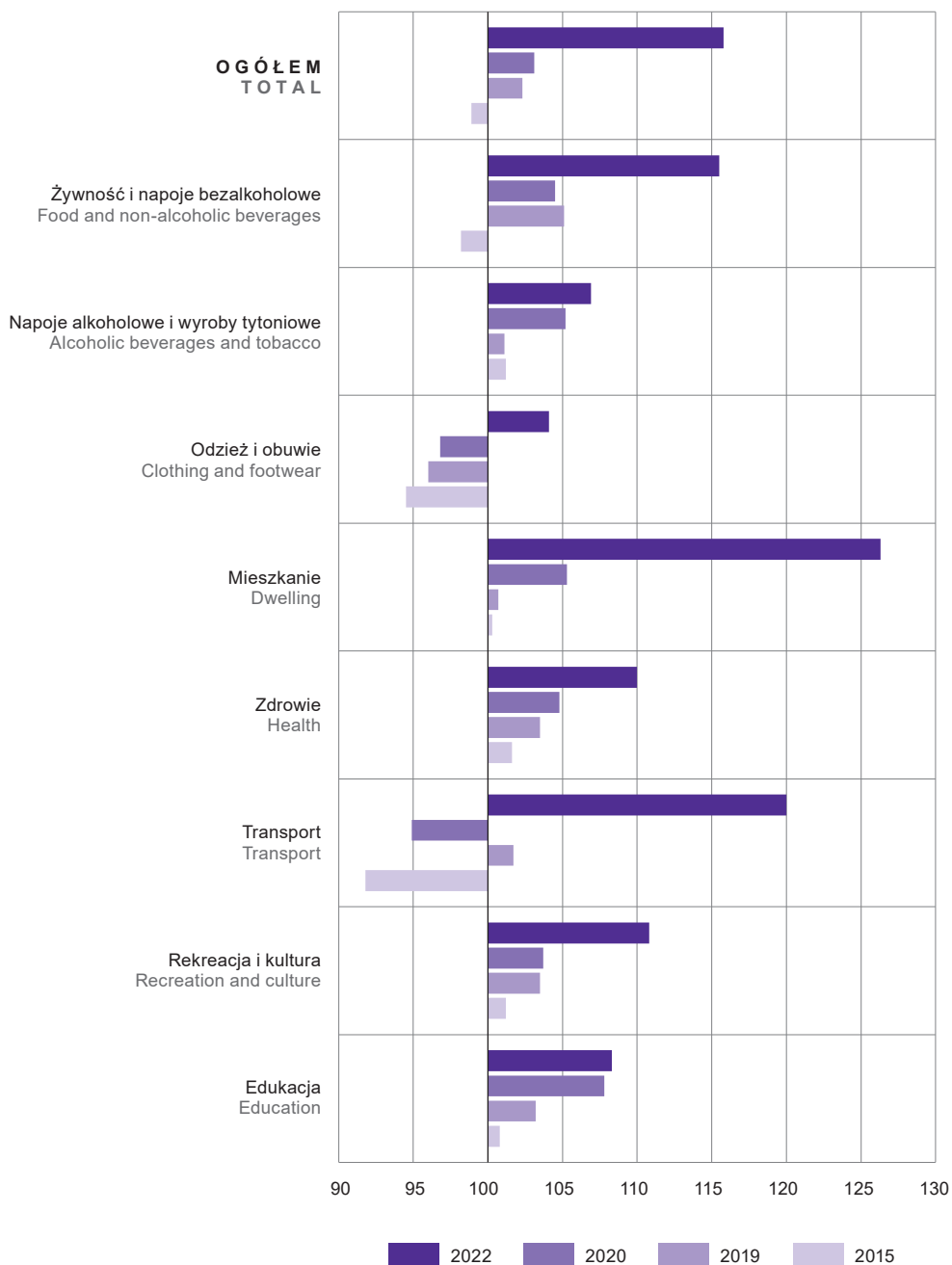
Ceny Prices

WYKRES 3 (82). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**

Rok poprzedni = 100

CHART 3 (82). **PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES**

Previous year = 100

Dział XVII. Finanse przedsiębiorstw Chapter XVII. Finances of enterprises

TABLE 1 (137). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW**
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
Przychody ogółem	46040,5	62344,0	58865,0	101456,4	Total revenue
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	29844,2	40480,5	37208,0	59894,4	Net revenue from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	15229,4	20728,8	20164,7	39673,3	Net revenue from sale of goods and materials
Przychody finansowe	215,6	329,5	441,4	785,4	Financial revenue
Koszty ogółem	43997,3	59706,9	55986,6	95624,0	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	30149,8	40517,0	37278,9	59187,8	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	12975,7	18032,1	17346,9	34158,2	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	363,2	506,2	824,8	1272,7	Financial costs
Wynik finansowy brutto^a	2047,6	2637,2	2878,4	5832,4	Gross financial result^a
Zysk brutto	2408,0	3157,6	3469,5	6310,5	Gross profit
Strata brutto	360,5	520,4	591,1	478,1	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	335,8	458,8	466,7	944,8	Obligatory encumbrances on gross financial result
W tym podatek dochodowy	335,8	458,8	466,7	944,8	Of which income tax
Wynik finansowy netto	1711,8	2178,4	2411,7	4887,6	Net financial result
Zysk netto	2072,1	2693,3	2981,0	5371,2	Net profit
Strata netto	360,3	514,9	569,3	483,7	Net loss

a W 2015 r. skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (4,3 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

a In 2015 corrected by extraordinary gains/losses (PLN 4.3 million); since 2016 extraordinary gains/losses have been classified as other operating revenue/costs.

WYKRES 1 (83). **PRZYCHODY OGÓŁEM PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
CHART 1 (83). **TOTAL REVENUE OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS**

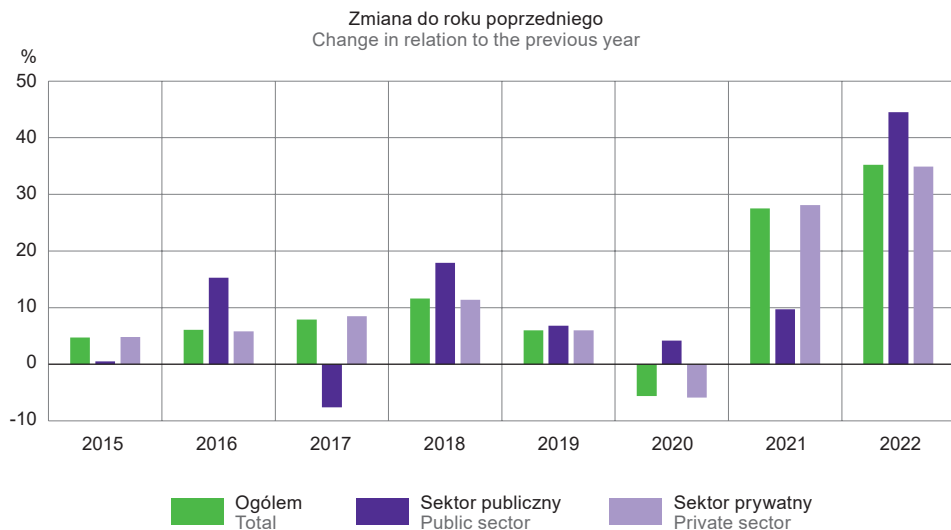

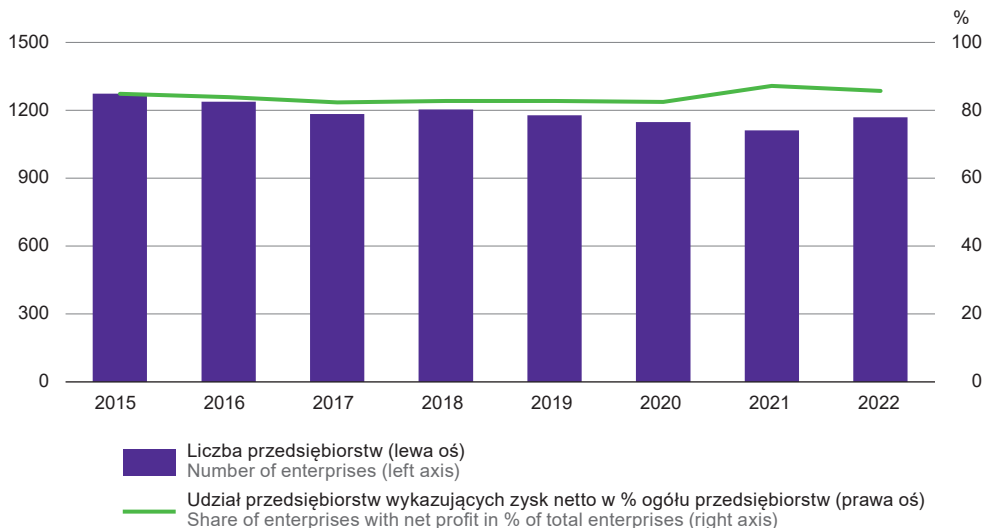
TABLE 2 (138). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI**
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody ogółem	Koszty ogółem	Wynik finansowy brutto ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	Wynik finansowy netto
		Total revenue	Total costs	Gross finan- cial result ^a	Obligatory encumbrances on gross financial result	Net financial result
		w mln zł		in million PLN		
OGÓLEM	2015	46040,5	43997,3	2047,6	335,8	1711,8
TOTAL	2019	62344,0	59706,9	2637,2	458,8	2178,4
	2020	58865,0	55986,6	2878,4	466,7	2411,7
	2022	101456,4	95624,0	5832,4	944,8	4887,6
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1872,9	1525,9	347,0	5,4	341,6
Przemysł Industry		48786,5	45744,9	3041,7	567,2	2474,5
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		593,5	524,8	68,7	7,2	61,5
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		46368,2	43441,4	2926,8	552,5	2374,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		817,7	796,5	21,2	-0,5	21,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1007,1	982,1	25,0	8,0	17,0
Budownictwo Construction		4901,2	4676,6	224,6	46,8	177,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		35589,5	33845,1	1744,4	256,2	1488,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		3635,2	3351,9	283,3	37,3	246,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		165,7	137,3	28,4	3,6	24,8
Informacja i komunikacja Information and communication		218,8	229,6	-10,8	2,4	-13,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		524,2	503,4	20,8	2,5	18,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		419,6	401,4	18,2	1,9	16,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		731,3	720,6	10,8	2,4	8,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		19,5	20,2	-0,6	0,5	-1,1

a Patrz notka do tabeli 1.
a See footnote to table 1.

WYKRES 2 (84). UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW

CHART 2 (84). PERCENTAGE OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT IN THE TOTAL NUMBER OF ENTERPRISES

TABL. 3 (139). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wskaźnik – w % – rentowności obrotu		SPECIFICATION
		Turnover – in % – profitability rate		
		brutto gross	netto net	
OGÓŁEM	2015	4,4	3,7	TOTAL
	2019	4,2	3,5	
	2020	4,9	4,1	
	2022	5,7	4,8	
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		18,5	18,2	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		6,2	5,1	Industry
górnictwo i wydobywanie		11,6	10,4	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		6,3	5,1	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		2,6	2,7	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		2,5	1,7	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		4,6	3,6	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		4,9	4,2	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		7,8	6,8	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		17,1	14,9	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		-5,0	-6,0	Information and communication
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		4,0	3,5	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		4,3	3,9	Professional, scientific and technical activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1,5	1,1	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		-3,1	-5,5	Arts, entertainment and recreation

TABL. 4 (140). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW
Stan w dniu 31 grudnia
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 December

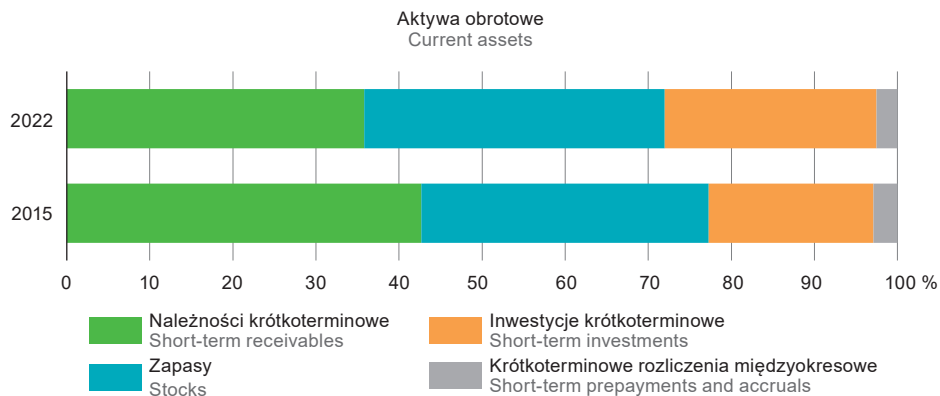
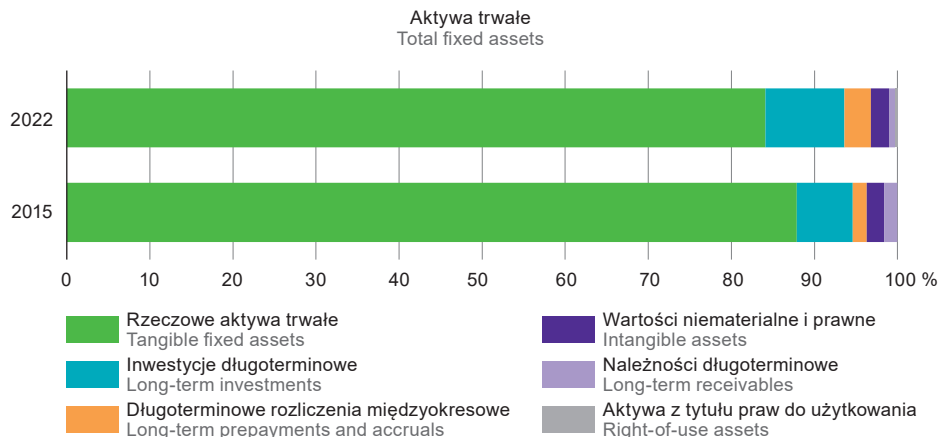
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term prepayments and accruals
				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
OGÓŁEM	2015	13759,4	4761,3	5869,4	4997,4	2729,8	398,8
TOTAL	2019	19747,8	6891,9	7820,4	6561,7	4404,6	630,8
	2020	21282,9	6535,2	8205,7	6890,5	5897,4	644,6
	2022	31524,0	11426,1	11283,1	9297,9	8031,5	783,3
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1089,1	527,9	193,9	114,9	360,4	6,9
Przemysł Industry		18425,0	6881,2	5927,4	4857,3	5370,1	246,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		239,1	29,9	66,7	54,3	124,7	17,9
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		17537,0	6751,0	5508,4	4516,9	5063,9	213,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		314,9	78,7	203,9	172,4	28,9	3,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		333,9	21,6	148,4	113,6	152,6	11,3
Budownictwo Construction		1602,2	249,0	919,8	742,4	268,0	165,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		7732,5	3586,8	3004,6	2595,4	1066,5	74,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		972,3	66,1	601,7	487,4	273,5	31,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		33,7	6,1	14,6	10,9	12,6	0,4
Informacja i komunikacja Information and communication		121,0	8,7	39,0	32,1	69,4	3,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		295,9	4,7	45,2	36,3	147,6	98,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		213,4	53,9	84,3	60,9	60,7	14,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		173,3	13,5	80,1	72,2	77,9	1,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		5,9	0,1	0,8	0,7	5,0	0,0

WYKRES 3 (85). **AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (85). **TOTAL FIXED AND CURRENT ASSETS**

As of 31 December

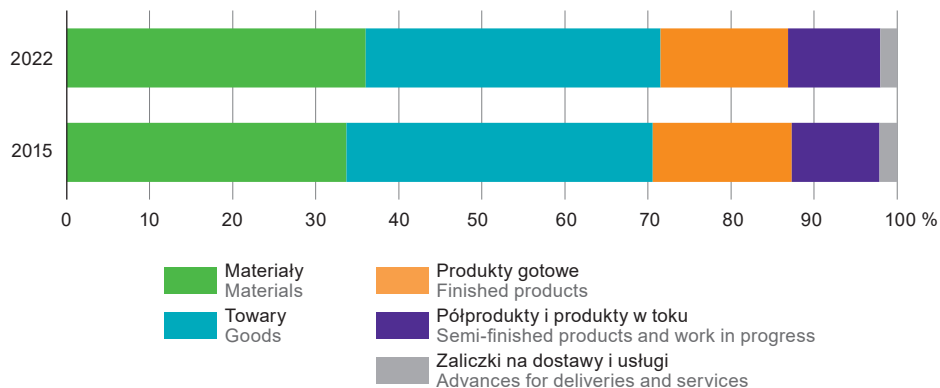

WYKRES 4 (86). **ZAPASY**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 4 (86). **STOCKS**

As of 31 December

TABL. 5. (141). KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a
Stan w dniu 31 grudnia
SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubie- głych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			w mln zł in million PLN			
OGÓŁEM	2015	16400,6	6924,5	5860,3	-543,6	1691,9
TOTAL	2019	21591,2	7958,2	7288,3	-216,8	2154,8
	2020	22783,0	8088,1	8187,0	-481,7	2432,4
	2022	31325,9	10065,1	11392,6	-248,0	4885,0
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1685,8	541,7	658,4	-35,6	341,6
Przemysł Industry		20625,1	6886,5	7603,4	-624,2	2471,4
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		429,4	86,4	114,7	-1,4	61,5
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		18178,0	5146,2	7268,8	-574,2	2371,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		471,5	315,8	74,9	-25,8	21,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1546,2	1338,1	144,9	-22,9	17,0
Budownictwo Construction		882,1	154,8	467,6	40,4	177,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		4978,7	897,9	1589,9	416,4	1488,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		797,4	234,3	247,5	58,5	245,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		98,3	45,1	35,8	-8,3	24,8
Informacja i komunikacja Information and communication		248,4	40,0	226,2	-7,7	-13,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		850,1	659,8	152,8	-10,2	18,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		275,5	187,4	79,4	-24,6	16,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		312,5	206,7	91,8	-19,9	8,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		-19,9	3,6	0,2	-24,5	-1,1

^a Patrz uwagi do działu, ust. 10 na str. 210.

^a See notes to the chapter, item 10 on page 210.

TABL. 6. (142). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW
 Stan w dniu 31 grudnia
 LIABILITIES OF ENTERPRISES
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
		w mln zł		in million PLN			
OGÓŁEM	2015	12235,5	3316,2	2765,6	8919,3	2592,9	4528,4
TOTAL	2019	17514,9	4605,4	3782,4	12909,5	3445,7	6377,7
	2020	17717,7	4861,1	4004,3	12856,6	2915,1	6198,2
	2022	23066,4	4878,0	3741,7	18188,4	4059,8	8648,2
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		492,4	126,9	103,9	365,5	61,2	128,4
Przemysł Industry		14425,3	3312,1	2749,4	11113,1	2468,9	5136,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		108,9	15,1	14,1	93,8	10,4	42,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		13519,2	2925,9	2431,5	10593,3	2282,9	4957,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		411,3	205,9	148,8	205,4	104,3	63,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		385,8	165,2	155,0	220,6	71,2	72,9
Budownictwo Construction		1197,1	245,7	109,0	951,4	152,6	458,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		5055,6	752,8	497,2	4302,8	1184,0	2253,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		650,6	130,5	55,5	520,1	58,6	306,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		69,8	38,2	34,8	31,7	13,4	12,0
Informacja i komunikacja Information and communication		88,6	7,3	5,7	81,3	41,5	21,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		238,4	54,0	43,1	184,5	9,6	84,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		164,4	18,3	16,9	146,1	10,3	92,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		149,6	32,3	28,1	117,3	10,4	45,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		48,7	22,5	22,5	26,1	25,2	0,3

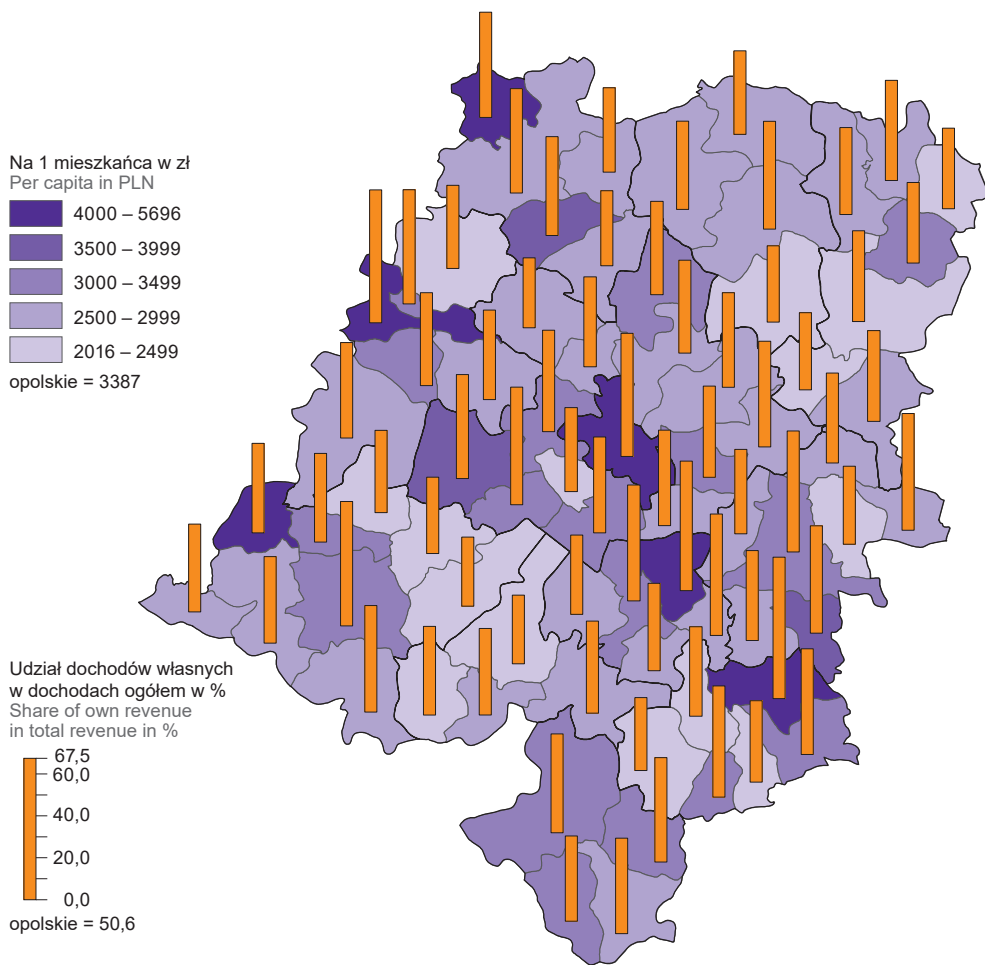
Dział XVIII. Finanse publiczne
Chapter XVIII. Public finance

TABL. 1 (143). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasto na	Powiaty	Woje- wództwo
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu		
		w tys. zł		in thousand PLN		
O G Ó Ł E M	2015	4564487,6	2726677,5	647865,1	764910,9	425034,1
TOTAL	2019	6665327,3	4037113,1	1141372,5	936009,7	550831,9
	2020	7324513,5	4363441,1	1286647,0	1042826,5	631598,9
	2022	8143565,6	5099385,0	1229296,5	1139681,7	675202,3
Dochody własne		3933648,2	2480204,3	721233,9	463958,3	268251,7
Own revenue						
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym		1668427,3	918973,4	279391,5	252336,5	217725,9
Share in income tax						
od osób prawnych		231746,4	45394,0	26515,4	9551,7	150285,3
corporate income tax						
od osób fizycznych		1436681,0	873579,4	252876,1	242784,8	67440,6
personal income tax						
Podatek od nieruchomości		809233,7	626970,7	182263,0	.	.
Tax on real estate						
Podatek rolny		81449,0	80783,5	665,5	.	.
Agricultural tax						
Podatek od środków transportowych		30528,7	23609,4	6919,3	.	.
Tax on means of transport						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		66187,0	49260,0	16926,9	.	.
Tax on civil law transactions						
Oplata skarbowa		12297,7	6115,9	6181,8	.	.
Stamp duty						
Dochody z majątku		256431,1	190603,9	53775,2	11164,8	887,2
Revenue from property						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		99244,3	62653,7	30291,3	6189,0	110,3
of which income from renting and tenancy as well as agreements of a similar type						
Wpływ z usług		198634,1	62558,7	41832,2	93334,8	908,4
Services revenue						
Dotacje		2281510,9	1583430,3	255223,2	231615,3	211242,1
Grants						
Dotacje celowe		1872157,4	1440463,4	185897,3	204035,7	41761,0
Targeted grants						
w tym: of which:						
z budżetu państwa		1148384,4	815922,8	134770,5	159789,3	37901,8
from the state budget						
na zadania:						
for tasks:						
z zakresu administracji rządowej		985428,0	703159,1	118905,7	126484,5	36878,8
government administration tasks						
własne		154484,6	109344,3	14769,0	29774,3	596,9
own tasks						
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej		8471,8	3419,4	1095,9	3530,5	426,0
realised on the basis of agreements with government administration bodies						
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego		24322,8	9102,6	3415,4	11714,9	90,0
for tasks realised on the basis of agreements between local government units						
otrzymane z państwowych funduszy celowych		7074,1	5166,1	274,4	1633,7	-
received from state appropriated funds						
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań		12883,3	4559,1	-	4707,0	3617,1
for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks						
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^b		409353,5	142966,9	69325,9	27579,5	169481,1
Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^b						
Subwencja ogólna z budżetu państwa		1928406,5	1035750,3	252839,4	444108,1	195708,6
General subvention from the state budget						
W tym część oświatowa		1352223,0	778470,9	230865,5	329656,1	13230,5
Of which educational part						

a Bez dochodów gminy mającej również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
a Excluding revenue of gmina which is also city with powiat status. b Of the classification of budgetary revenue and expenditure.

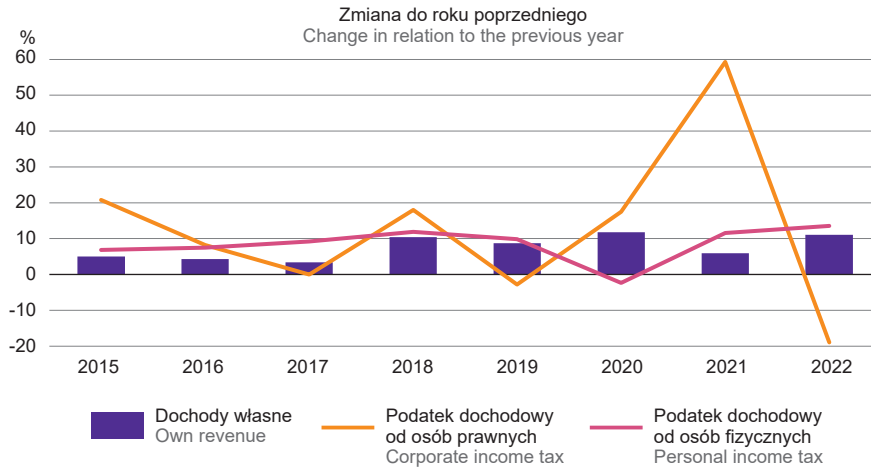
MAPA 1 (34). DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2022 R.
 MAP 1 (34). OWN REVENUE OF GMINAS' BUDGETS^a IN 2022

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem
Share of own revenue in total revenue

^a Łącznie z dochodami gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.
^a Including revenue of gmina which is also city with powiat status.

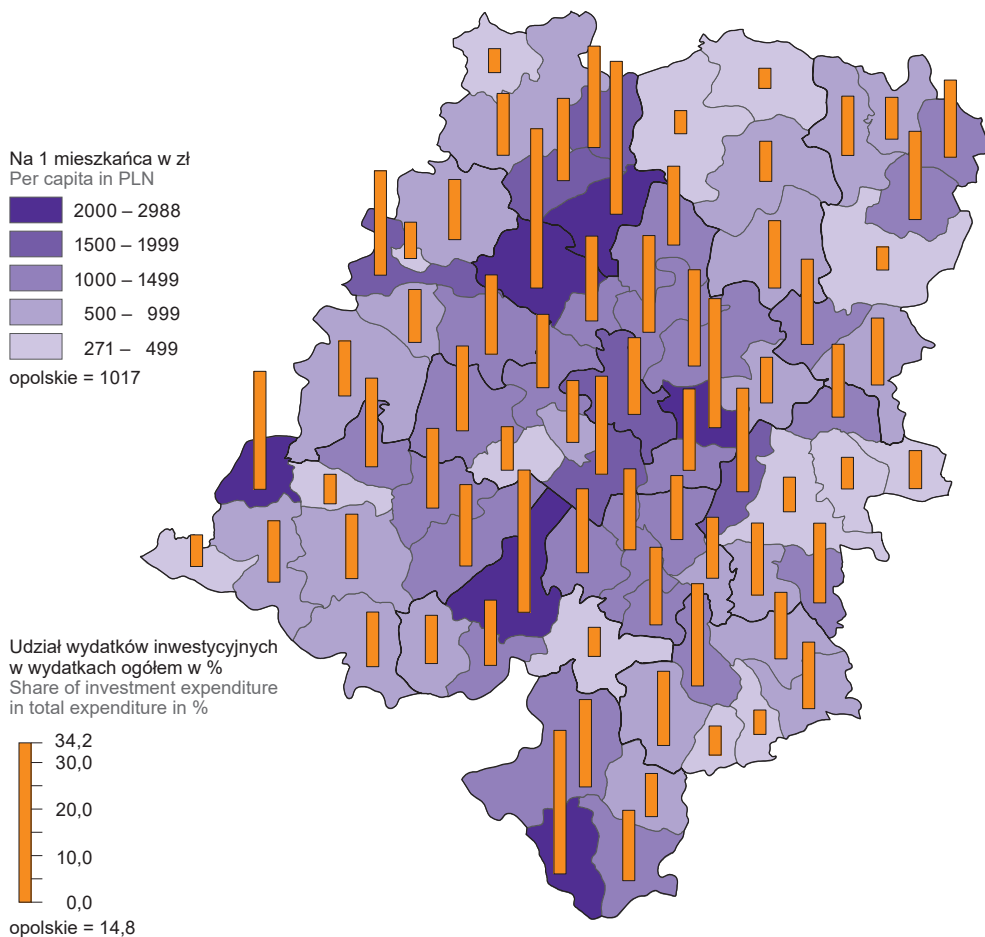
WYKRES 1 (87). WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
CHART 1 (87). SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

TABL. 2 (144). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
		w tys. zł in thousand PLN				
OGÓŁEM	2015	4470761,0	2679092,5	640242,7	759916,7	391509,1
TOTAL	2019	6778399,1	4109712,4	1181431,2	977033,6	510221,9
	2020	6940296,2	4155224,3	1251838,1	986282,5	546951,4
	2022	8366061,7	5203372,4	1314587,1	1167948,9	680153,3
Wydatki bieżące Current expenditure		6966907,4	4395572,8	1081325,0	1030897,5	459112,1
w tym: of which:						
Dotacje Grants		686636,1	297494,9	107418,6	67517,3	214205,3
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych of which for local government budgetary establishments		3620,8	3620,8	–	–	–
Świadczenia na rzecz osób fizycznych Benefits for natural persons		1373302,1	1189187,3	127244,3	47161,9	9708,6
Wydatki bieżące jednostek budżetowych Current expenditure of budgetary units		4815609,8	2857242,4	822614,3	904201,5	231551,6
w tym: of which:						
wynagrodzenia wages and salaries		2505720,6	1419714,5	410398,1	567642,7	107965,4
pochodne od wynagrodzeń ^b wages and salaries related expenditure ^b		460623,7	275750,6	73969,9	90865,7	20037,6
zakup materiałów i usług purchase of materials and services		1546068,7	968679,1	294760,3	196455,0	86174,3
Obsługa długu publicznego Public debt servicing		91359,4	51648,2	24047,8	12016,7	3646,5
Wydatki majątkowe Property expenditure		1399154,3	807799,6	233262,1	137051,4	221041,3
W tym inwestycyjne ^c Of which investment expenditure ^c		1290027,8	744709,6	216923,1	130553,9	197841,3

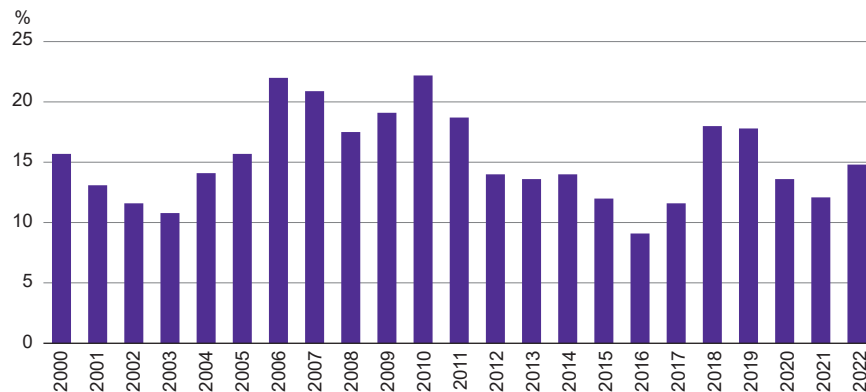
a Bez wydatków gminy mającej również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują w tym składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Excluding expenditure of gmina which is also city with powiat status. b These include social security contributions, the Labour Fund and the Solidarity Fund as well as the contribution to the Bridging Pension Fund. c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (35). **WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2022 R.**
 MAP 2 (35). **INVESTMENT EXPENDITURE OF GMINAS' BUDGETS^a IN 2022**

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem
Share of investment expenditure in total expenditure

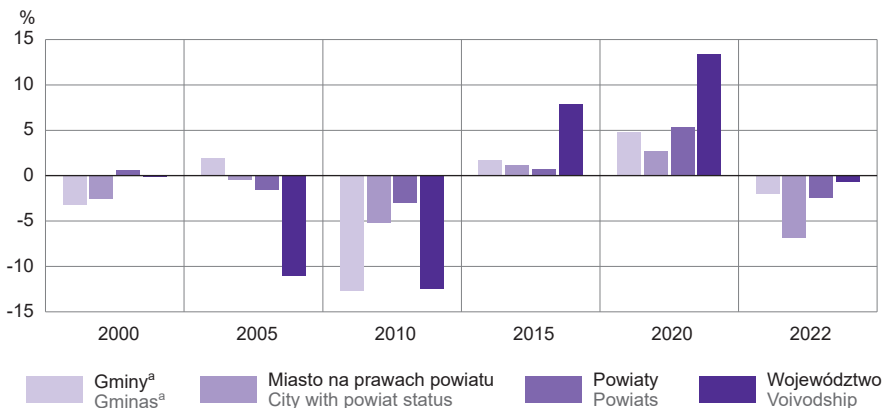
^a Łącznie z wydatkami gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.
^a Including expenditure of gmina which is also city with powiat status.

TABL. 3 (145). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2022 R.**
EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY DIVISION IN 2022

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with po- wiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	1,2	1,8	0,1	0,1	1,6
Transport i łączność Transport and communication	11,7	7,6	15,3	10,9	37,2
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	2,6	3,1	3,3	1,1	0,7
Administracja publiczna Public administration	9,8	9,4	7,0	12,1	14,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	2,5	1,5	2,5	8,4	0,8
Oświata i wychowanie Education	29,0	30,4	32,0	31,8	7,8
Ochrona zdrowia Health care	1,9	0,5	1,1	3,3	12,0
Pomoc społeczna Social assistance	7,5	7,5	5,5	12,7	3,1
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in the sphere of social policy	6,9	8,7	3,6	4,3	4,6
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	1,1	0,2	1,7	5,4	0,1
Rodzina Family	9,9	12,4	8,7	6,1	0,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	7,3	9,5	7,8	0,3	1,7
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	3,1	3,4	1,9	0,6	7,3
Kultura fizyczna Physical education	2,0	2,3	3,2	0,2	1,2

a Bez wydatków gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding expenditure of gmina which is also city with powiat status.

WYKRES 2 (88). **RELACJA WYNIKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM**
CHART 2 (88). **RELATION OF RESULTS OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS TO TOTAL REVENUE**

a Bez gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding gmina which is also city with powiat status.

Dział XIX. Inwestycje. Środki trwałe Chapter XIX. Investments. Fixed assets

Inwestycje Investments

TABL. 1 (146). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

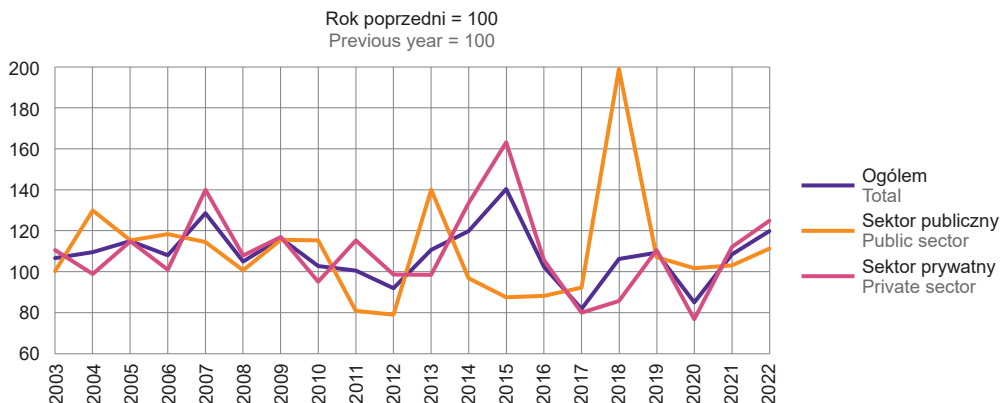
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
O G Ó Ł E M	8052,6	7833,6	6660,2	8655,9	T O T A L
sektor publiczny	1498,3	2594,4	2639,2	3026,7	public sector
sektor prywatny	6554,3	5239,1	4021,0	5629,2	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	223,4	295,6	260,0	330,2	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	5412,3	3774,5	2921,5	3995,0	Industry
górnictwo i wydobywanie	11,3	21,0	20,3	41,8	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2092,6	1955,2	2030,8	3148,9	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3040,3	1536,7	593,3	490,7	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	268,0	261,6	277,1	313,6	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	143,5	146,3	143,4	148,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	291,7	366,9	332,9	606,7	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	613,5	1508,0	1504,5	1611,3	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	40,1	57,1	27,8	33,8	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	28,8	29,1	22,8	31,2	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	23,6	20,0	12,2	19,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	564,1	609,8	531,3	733,7	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	21,7	60,1	47,0	69,8	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	77,4	73,1	75,1	89,1	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	302,2	233,0	202,8	449,5	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	97,5	121,1	127,9	152,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	118,5	235,1	270,8	224,7	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	80,0	203,7	173,7	152,4	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	14,4	100,3	6,4	8,2	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a By investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

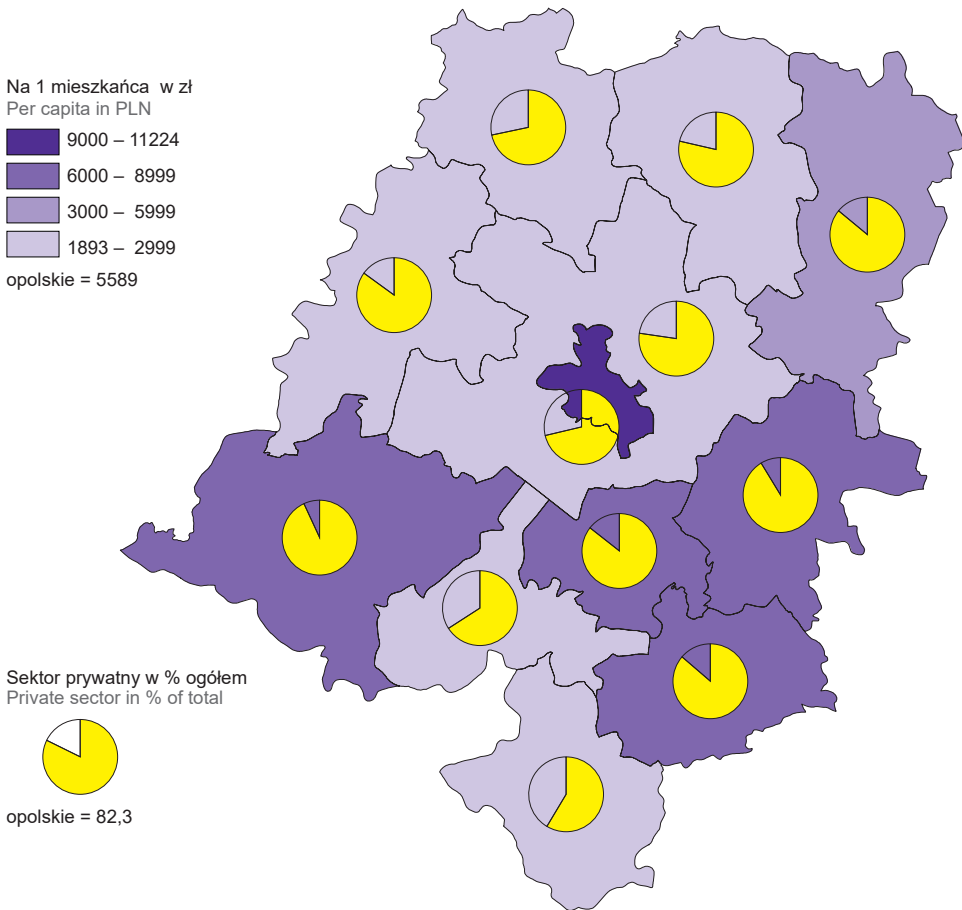
WYKRES 1 (89). **DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI** (ceny bieżące)

CHART 1 (89). **INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS** (current prices)

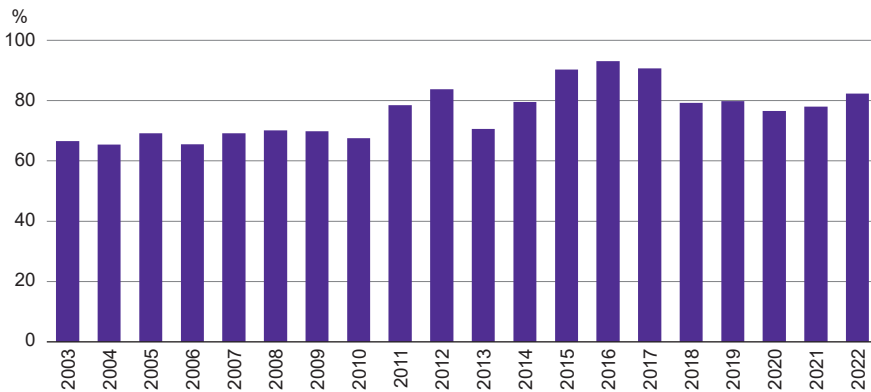

a Według lokalizacji inwestycji.

a By investment location.

MAPA 1 (36). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2022 R. (ceny bieżące)MAP 1 (36). INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2022 (current prices)

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem
Share of the private sector in total investment outlays

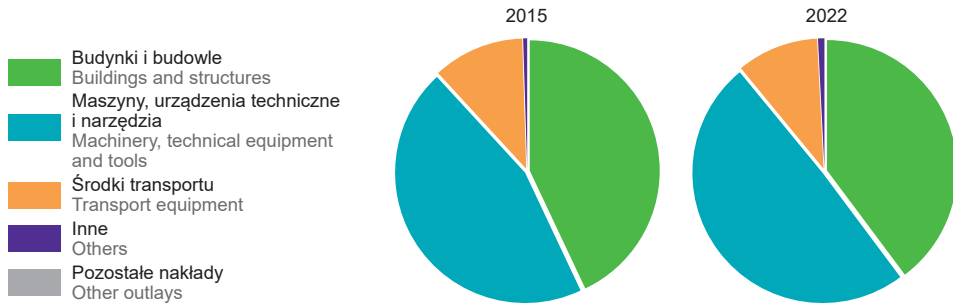

^a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern entities employing 10 and more persons; by investment location.

TABL. 2 (147). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł in million PLN		
O G Ó Ł E M	2015	2196,3	945,6	995,3	250,6
T O T A L	2019	2472,1	882,0	1260,0	319,6
	2020	2039,2	795,6	1008,3	230,0
	2022	4081,8	1629,6	2015,7	415,8
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		119,7	45,7	53,4	15,6
Przemysł Industry		3048,9	1248,5	1669,8	116,2
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		42,9	3,6	33,7	5,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		2719,6	1046,7	1565,3	93,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		64,0	37,4	26,3	0,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		222,3	160,8	44,5	16,6
Budownictwo Construction		85,3	34,6	23,1	27,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		342,2	126,5	107,1	108,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		132,0	11,2	11,9	107,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		9,2	3,3	5,7	0,2
Informacja i komunikacja Information and communication		29,1	11,9	16,9	0,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		10,3	3,6	5,7	1,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		9,3	5,8	3,2	0,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		62,3	37,2	7,5	17,6
Edukacja Education		0,8	0,2	0,5	0,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		167,6	84,4	76,8	6,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		16,4	8,6	7,6	0,1

^a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób; według siedziby inwestora.
^a Data concern entities employing 10 and more persons; by investor's seat.

WYKRES 2 (90). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)
CHART 2 (90). INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)

^a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób; według siedziby inwestora.
^a Data concern entities employing 10 and more persons; by investor's seat.

**Środki trwałe
Fixed assets**

TABL. 3 (148). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)
 Stan w dniu 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	81693,6	105807,8	109214,5	122210,0	T O T A L
sektor publiczny	28459,6	33638,8	35257,1	39322,9	public sector
sektor prywatny	53234,0	72169,0	73957,4	82887,2	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5561,3	6157,5	6327,5	6611,1	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	32292,9	47810,4	48295,2	55615,0	Industry
górnictwo i wydobywanie	443,5	416,9	418,2	557,3	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	19759,0	24742,1	24840,4	29958,9	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	7616,6	17421,1	17566,1	19291,6	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4473,9	5230,2	5470,6	5807,2	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	2145,5	1933,8	2044,9	2082,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3757,5	4703,3	5625,1	5245,9	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	14222,9	17461,1	18092,2	19834,1	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	754,9	817,0	775,0	911,9	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1241,1	1354,9	1384,3	2229,5	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	421,4	423,1	415,8	422,6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	12121,7	13849,6	14311,8	15598,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	589,5	779,7	811,7	1078,3	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	536,9	680,5	674,0	717,8	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2196,6	2549,0	2698,7	3071,7	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2298,4	2763,7	2926,2	3213,9	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1807,1	2330,7	2506,7	2938,6	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1531,1	1944,3	2104,8	2404,0	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	214,5	249,2	220,5	234,5	Other service activities

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartościami dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by PKD 2007 sections was made according to the seat of local kind-of-activity unit. ^b Including value of public roads, streets and squares.

Dział XX. Rachunki regionalne Chapter XX. Regional accounts

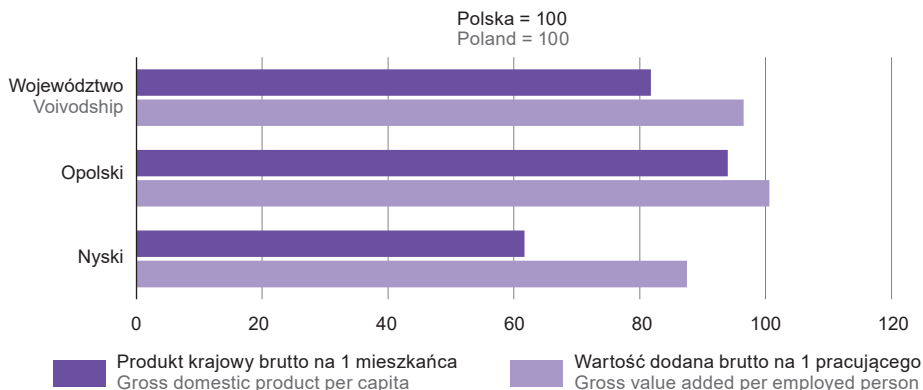
TABLE 1 (149). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2019	2020	2021	2019	2020	2021
	w mln zł	in million PLN		w odsetkach	in percent	
O G Ó Ł E M TOTAL	46396	46872	53994	.	.	.
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	40778	41286	46984	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	20762	20877	25471	50,9	50,6	54,2
instytucji rządowych i samorządowych general government	6864	7319	7930	16,8	17,7	16,9
gospodarstw domowych households	12092	12037	12553	29,7	29,2	26,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1063	1257	1344	2,6	3,0	2,9
Przemysł Industry	12826	13289	16127	31,5	32,2	34,3
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	10677	10799	13530	26,2	26,2	28,8
Budownictwo Construction	3608	3559	3477	8,8	8,6	7,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	9538	9485	10783	23,4	23,0	22,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities; real estate activities	3054	3068	3257	7,5	7,4	6,9
Pozostałe usługi Other services	10690	10629	11996	26,2	25,7	25,5
NA 1 MIESZKAŃCA^a PER CAPITA^a	47134	48834	56689	.	.	.

a W złotych.
a In PLN.

WYKRES 1 (91). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO**
NA 1 PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH W 2021 R. (ceny bieżące)

CHART 1 (91). **GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA AND GROSS VALUE ADDED**
PER EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS IN 2021 (current prices)

TABL. 2 (150). WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO (ceny bieżące)
GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2021	SPECIFICATION
	w zł		in PLN	
O G Ó Ł E M^a	125025	133335	149726	T O T A L^a
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^a	24381	40488	43466	Agriculture, forestry and fishing ^a
Przemysł	163298	170994	202940	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	151539	154410	188860	of which manufacturing
Budownictwo	128530	126974	122706	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	133279	133872	151439	Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	353959	377037	411732	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi	111634	113225	124998	Other services

a Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”, ust. 7 na str. 195.

a See general notes to the chapter „Labour market”, item 7 on page 195.

TABL. 3 (151). PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2021	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN	
Produkcja globalna	100547	97136	118210	Gross output
Zużycie pośrednie	59769	55850	71226	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	40778	41286	46984	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	19109	19715	21303	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	21975	22967	25613	Gross operating surplus

TABL. 4 (152). NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2021	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	32168	33539	35464	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	32680	34942	37233	per capita in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	31283	33520	34802	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	31781	34922	36539	per capita in PLN

Dział XXI. Podmioty gospodarki narodowej Chapter XXI. Entities of the national economy

TABL. 1 (153). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^{ab} W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 grudnia
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^{ab} IN THE REGON REGISTER
As of 31 December

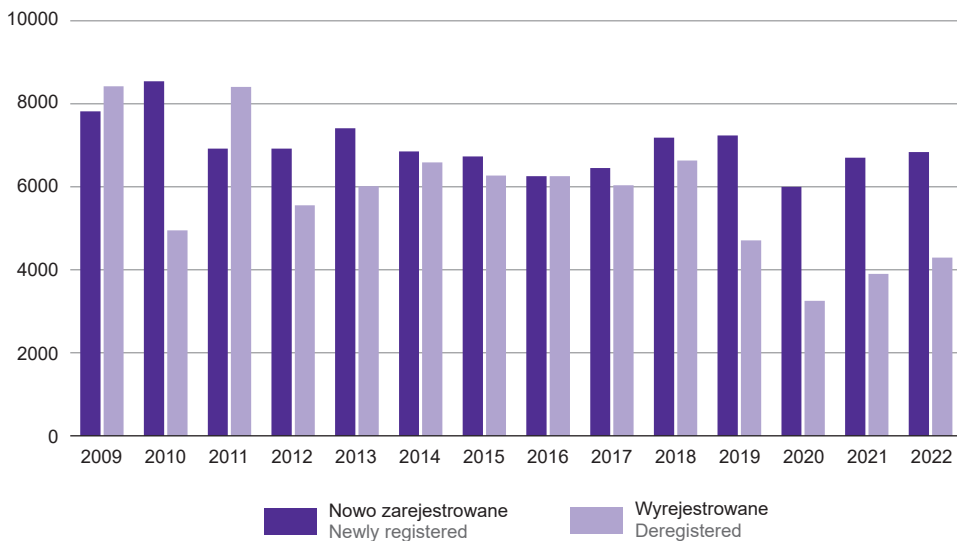
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	100432	103179	105694	110508	T O T A L
sektor publiczny	4192	3974	3927	3930	public sector
sektor prywatny	95819	98276	100715	105169	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	2	1	1	1	State owned enterprises
Spółki	13673	13706	14083	14953	Companies
w tym:					of which:
handlowe	7079	7007	7358	8241	commercial
cywilne	6530	6636	6662	6649	civil law partnership
Spółdzielnie	492	381	373	354	Cooperatives
Fundacje	248	379	417	474	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	3088	3307	3385	3543	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	71483	74004	75931	79345	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b In division by ownership sectors – excluding entities, for which information on ownership form does not exist in the REGON register.

WYKRES 1 (92). **PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE W REJESTRZE REGON^a**

CHART 1 (92). **NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES FROM THE REGON REGISTER^a**

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

MAPA 1 (37). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2022 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (37). ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2022

As of 31 December

Na 10 tys. ludności
Per 10 thousand population

1400,0 – 1848,8

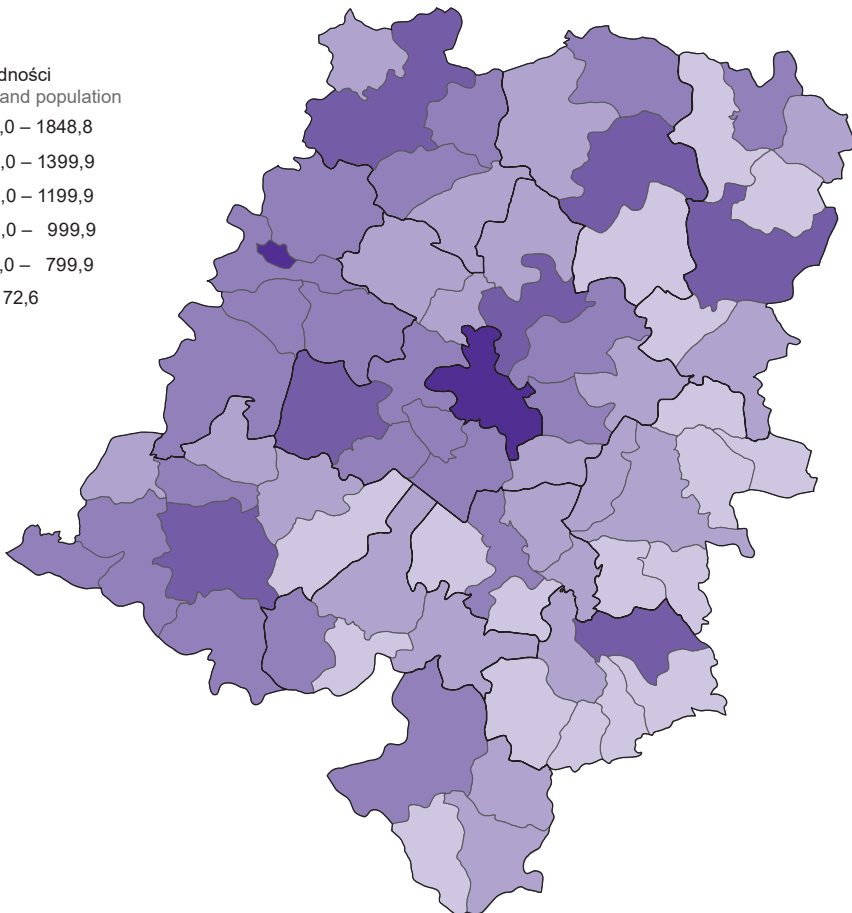
1200,0 – 1399,9

1000,0 – 1199,9

800,0 – 999,9

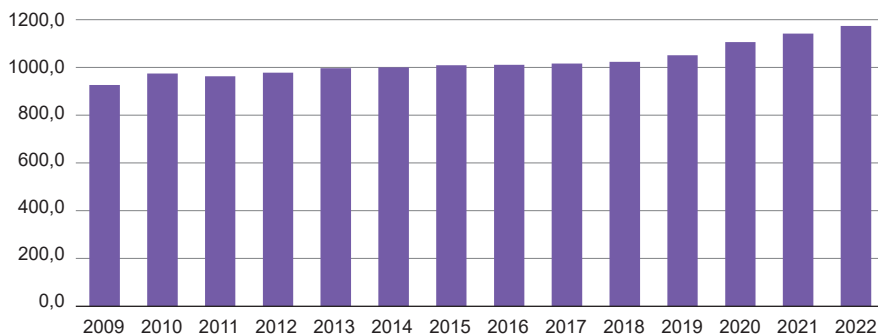
612,0 – 799,9

opolskie = 1172,6

Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON na 10 tys. ludności

Entities of the national economy^a in the REGON register per 10 thousand population

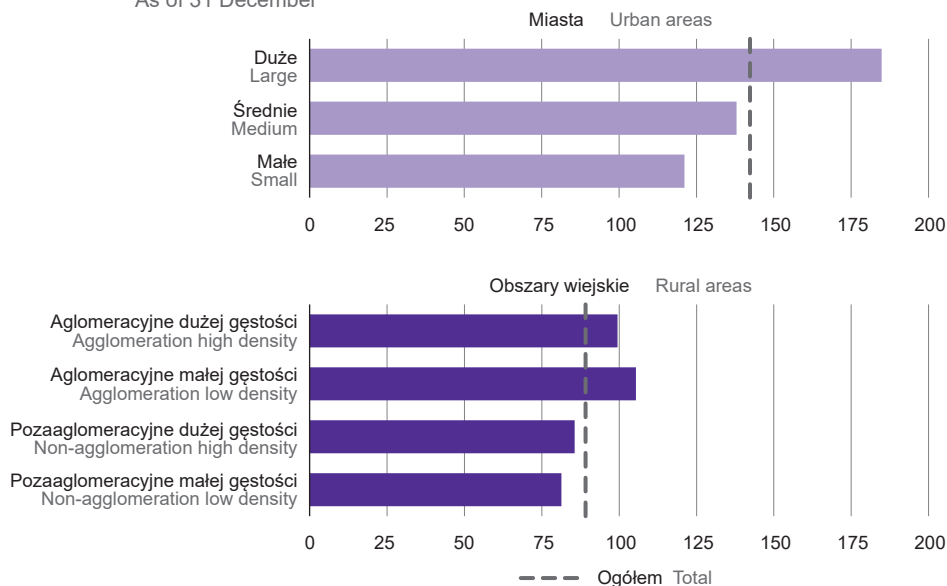
^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

WYKRES 2 (93). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

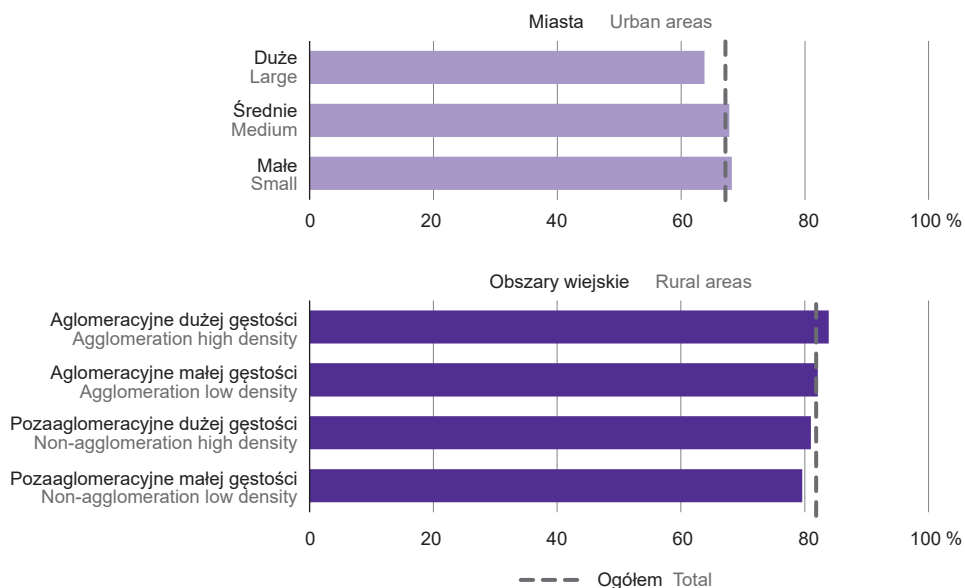
CHART 2 (93). ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022
As of 31 December

WYKRES 3 (94). **OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (94). NATURAL PERSONS CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022
As of 31 December

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2022 R.

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2022

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska=100 Poland=100		

POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – stan w dniu 31.12. AREA. LOCAL GOVERNMENT – as of 31.12.

Powierzchnia w km ²	312720	9411	3,0	Area in km ²
Powiaty	314	66	21,0	Powiats
Miasta na prawach powiatu	11	1	9,1	Cities with powiat status
Gminy	2477	71	2,9	Gminas
Miasta	964	36	3,7	Towns
Miejscowości wiejskie	52363	1152	2,2	Rural localities
Sołectwa	40836	1022	2,5	Village administrator's offices

OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	20,2	1,0	5,1	particulate
gazowych	203623,4	15540,2	7,6	gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31.12.)	3260	78	2,4	Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31.12.)
w tym: biologiczne	2430	50	2,1	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	824	28	3,4	with increased biogene removal
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	115039,2	1554,2	1,4	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	13420,3	360,7	2,7	Municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	13926,0	420,4	3,0	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,5	4,9	.	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	3979,6	292,0	7,3	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,0	3,4	.	in % of total investment outlays

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI JUSTICE

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c :				Crimes ascertained by the Police in completed preparatory proceedings ^c :
w liczbach bezwzględnych	862992	16392	1,9	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	228,1	173,4	.	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	71,1	68,8	.	Rate of detectability of delinquents in crimes ascertained by the Police ^c in %

LUDNOŚĆ POPULATION

Ludność (stan w dniu 31.12.) w tys.	37766,3	942,4	2,5	Population (as of 31.12.) in thousands
miasta	22489,9	498,5	2,2	urban areas
wieś	15276,4	444,0	2,9	rural areas
w tym kobiety	19517,0	486,9	2,5	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31.12.)	121	100	.	Population per 1 km ² of total area (as of 31.12.)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31.12.)	70	68	.	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31.12.)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a Working on sewage network. b Estimate includes waste collected from all property owners and considered to be waste generated. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2022 R. (cd.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2022 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska=100 Poland=100		
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)				
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-3,8	-5,2	.	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,05	-1,29	.	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31.12.) w tys.	15169,0	346,7	2,3	Employed persons ^{ab} (as of 31.12.) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	6362,90	5835,92	91,7	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) w tys.	812,3	20,5	2,5	Registered unemployed persons (as of 31.12.) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31.12.) w %	5,2	5,9	.	Registered unemployment rate ^b (as of 31.12.) in %
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA DWELLINGS. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE				
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31.12.):				Dwelling stocks ^c (as of 31.12.):
mieszkania: w tysiącach	15575,2	365,7	2,3	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	412,4	388,0	.	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	238,5	3,3	1,4	in thousands
na 1000 ludności	6,3	3,5	.	per 1000 population
Długość sieci (stan w dniu 31.12.) w km:				Network (as of 31.12.) in km:
wodociągowej	337724,1	8741,0	2,6	water supply
kanalizacyjnej ^d	177613,7	5487,3	3,1	sewage ^d
gazowej	171179,2	3284,2	1,9	gas supply
EDUKACJA I WYCHOWANIE^e – stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^e – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^f w tys.:				Pupils and students in schools ^f in thousands:
podstawowych	3122,8	69,4	2,2	primary
branżowych I stopnia ^g	207,8	6,0	2,9	stage I sectoral vocational ^g
branżowych II stopnia	11,4	0,4	3,6	stage II sectoral vocational
liceach ogólnokształcących	726,4	12,8	1,8	general secondary
technikach	711,1	17,9	2,5	technical secondary
ogólnokształcących artystycznych ^h	14,5	0,4	2,7	general art ^h
policealnych	234,8	5,4	2,3	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ⁱ :				Children attending pre-primary education establishments ⁱ :
w tysiącach	1534,2	35,0	2,3	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	972,8	988,0	.	per 1000 children aged 3–6

a Według miejsca zamieszkania, bez zagranicy. b Do wyciszenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie administracyjnych źródeł danych. c Na podstawie bilansów. d Łącznie z kolektorami. e Patrz uwagi do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 na str. 200. f Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. g Łącznie z uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. h Dających uprawnienia zawodowe. i Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By place of residence, without abroad. b The number of employed persons, including data on persons employed on private farms estimated on the basis of administrative data sources, was used in calculations. c Based of balances. d Including collectors. e See notes to the chapter "Education", item 1 on page 200. f Excluding schools for adult, except post-secondary schools. g Including students of special job-training schools. h Leading to professional certification. i Including the children attending for all school year in the units performing health care activities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2022 R. (cd.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2022 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska=100 Poland=100		
OCHRONA ZDROWIA^a – stan w dniu 31.12. HEALTH CARE ^a – as of 31.12.				
Pracownicy medyczni ^b :				Medical personnel ^b :
lekarze	131426	2338	1,8	doctors
lekarze dentyści	34899	661	1,9	dentists
pielęgniarki ^c	214352	5213	2,4	nurses ^c
Przychodnie	22601	551	2,4	Outpatients departments
Szpitala ogólne	896	30	3,3	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	164,2	4,2	2,6	Beds in general hospitals in thousands
Apteki ogólnodostępne ^d	11657	294	2,5	Generally available pharmacies ^d
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31.12.)	7638	301	3,9	Public libraries (including branches; as of 31.12.)
Wypożyczenia na 1 czytelnika w wol.	18,6	18,9	101,6	Loans per library user in volumes
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31.12.)	963	20	2,1	Museums with branches (as of 31.12.)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	36705,2	248,7	0,7	Museum and exhibition visitors in thousands
Kina stałe (stan w dniu 31.12.)	532	14	2,6	Indoor cinemas (as of 31.12.)
Widzowie w kinach stałych w tys.	41417,0	698,9	1,7	Audience in indoor cinemas in thousands
Baza noclegowa turystyki ^e :				Tourist accommodation establishments ^e :
miejsca noclegowe (stan w dniu 31.07.) w tys.	779,9	6,8	0,9	bed places (as of 31.07.) in thousands
korzystający z noclegów w tys.	34249,0	336,8	1,0	tourists accommodated in thousands
ROLNICTWO AGRICULTURE				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej ^f (stan w czerwcu 2020 r.) w tys. ha	14754,9	515,4	3,5	Agricultural land in good agricultural condition ^f (as of June 2020) in thousand hectares
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	10977,1	465,5	4,2	Sown area (as of June) in thousand hectares
Zbiory w tys. t:				Production in thousand tonnes:
zboża	35651,0	2107,3	5,9	cereals
ziemniaki	6030,9	166,4	2,8	potatoes
warzywa gruntowe ^g	3985,3	27,8	0,7	field vegetables ^g
Plony z 1 ha w dt:				Yields per hectare in decitonnes:
zboża	49,5	64,7	130,7	cereals
ziemniaki	308	343	111,4	potatoes

a Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. b Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. Dane są nieporównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 2 na str. 201. c Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Patrz uwagi do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 7 na str. 202. e Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. f Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2020. g Łącznie z ogrodami przydomowymi; dane według szacunków.

a Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Data concern those working directly with a patient, i.e., excluding persons whose primary workplace is university, a unit of state or local government administration or the National Health Fund. Data incomparable with published in previous editions of the Yearbook; see notes to the chapter „Health care and social welfare”, item 2 on page 201. c Including masters of nursery. d See notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 7 on page 202. e Data concern establishments with 10 or more bed places. Data were compiled taking into account imputation for units, which refused to participate in the survey. f Data of the Agricultural Census 2020. g Including kitchen gardens; data based on estimation.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2022 R. (cd.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2022 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
LEŚNICTWO FORESTRY				
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	9274,8	251,1	2,7	Forest area (as of 31.12.) in thousand hectares
Lesistość w %	29,7	26,7	.	Forest cover in %
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	2542289,4	50975,1	2,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	67208	53932	80,2	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano-mon- tażowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	304784,5	6619,3	2,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8057	7003	86,9	per capita in PLN
TRANSPORT. POCZTA – stan w dniu 31.12. TRANSPORT. POST – as of 31.12.				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	317529,3	8699,5	2,7	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	26457,7	710,2	2,7	Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7620	220	2,9	Postal offices ^c
HANDEL – stan w dniu 31.12. TRADE – as of 31.12.				
Sklepy	325871	6250	1,9	Shops
Targowiska stałe	2146	51	2,4	Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin^d				Budgets of gminas^d
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	171813,5	5099,4	3,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	6758	6230	92,2	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	175500,6	5203,4	3,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	6903	6357	92,1	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	110196,3	1229,3	1,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8885	9708	109,3	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	114568,1	1314,6	1,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	9237	10382	112,4	per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Realised by construction entities – by place of performing works. b Including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern operators of the public telecommunication network. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2022 R. (dok.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2022 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska=100 Poland=100		
FINANSE PUBLICZNE (dok.) PUBLIC FINANCE (cont.)				
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	39020,5	1139,7	2,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1535	1392	90,7	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	40003,2	1167,9	2,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1573	1427	90,7	per capita in PLN
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	24642,7	675,2	2,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	651	714	109,7	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	23780,8	680,2	2,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	629	720	114,5	per capita in PLN
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne^a (ceny bieżące):				Investment outlays^a (current prices):
w milionach złotych	400081,4	8655,9	2,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	10577	9158	86,6	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych^b (stan w dniu 31.12.; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets^b (as of 31.12.; current book-keeping prices):
w milionach złotych	5008069,6	122210,0	2,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	132607	129674	97,8	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE W 2021 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2021				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	2631302	53994	2,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	69263	56689	81,8	per capita in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bie- żące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	2289681	46984	2,1	in million PLN
na 1 pracującego ^c w zł	155128	149726	96,5	per employed person ^c in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	1519057	34802	2,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	39986	36539	91,4	per capita in PLN
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^d (stan w dniu 31.12.)	4995042	110508	2,2	Entities of the national economy in the REGON register^d (as of 31.12.)
sektor publiczny	111934	3930	3,5	public sector
sektor prywatny	4769157	105169	2,2	private sector

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a By investment location. b By seat of a local kind-of-activity unit. c The average number of employed persons was used in calculations. d Excluding persons tending private farms in agriculture; in divisions by ownership sectors – excluding entities, for which information on the ownership form does not exist in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31.12.)	9412	9412	9412	9411	Area in km ² (as of 31.12.)
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	32,4	34,1	32,0	34,3	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	36,9	39,7	37,2	37,5	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	15	12	13	13	Consumption of water for the needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	5	4	4	5	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:
oczyszczane w % wymagających oczyszczania	95,9	83,0	98,4	99,0	treated in % of requiring treatment
nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,3	2,0	0,1	0,1	untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	49,4	66,1	74,5	79,7	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	7,7	2,7	1,5	1,0	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	57,5	66,2	47,4	38,5	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	99,2	99,9	99,9	100,0	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	63,4	71,2	71,6	74,8	gaseous (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31.12.):					Area of special nature value under legal protection (as of 31.12.):
w % powierzchni ogólnej	27,1	27,2	27,2	27,6	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	2351	2519	2573	2754	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	267	91	180	165	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per 1 km ² in tonnes
Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	311	255	279	382	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	5,4	7,0	5,1	4,9	in environmental protection
służące gospodarce wodnej	4,4	1,5	3,0	3,4	in water management

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010, data have not been comparable with data for previous years due to a change in the methodology of municipal wastewater survey. d Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances. e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2015, data have included waste collected from all property owners and are considered waste generated due to the inclusion of all property owners into the municipal waste management system, implemented by gminas since 1 July 2013.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI JUSTICE					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^a w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Crimes ascertained by the Police ^a in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	30549	30575	19927	16392	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	284,8	300,2	199,5	173,4	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^a w %	59,2	73,0	65,8	68,8	Rate of detectability of delinquents in crimes ascertained by the Police ^a in %
LUDNOŚĆ^b POPULATION^b					
Ludność (stan w dniu 31.12.)	1070598	1017241	996011	942441	Population (as of 31.12.)
miasta	563579	532927	517177	498469	urban areas
wieś	507019	484314	478834	443972	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31.12.)	114	108	106	100	Population per 1 km ² of total area (as of 31.12.)
Ludność w wieku (stan w dniu 31.12.):					Population of age (as of 31.12.):
przedprodukcyjnym	257549	174257	159393	156725	pre-working
produkcyjnym	658071	666937	635551	560062	working
poprodukcyjnym	154978	176047	201067	225654	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	4,8	5,6	4,9	3,7	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,2	1,5	1,7	1,5	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	8,7	9,0	8,3	7,2	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	8,7	9,7	10,5	12,4	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,0	-0,7	-2,2	-5,2	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	6,0	5,2	4,1	2,4	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-3,48	-1,76	-2,38 ^c	-1,29	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	70,7	73,0	73,8	73,6	males
kobiety	78,2	80,4	81,4	81,4	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{de} (stan w dniu 31.12.):					Employed persons ^{de} (as of 31.12.):
w tysiącach	372,0	311,0	321,6	346,7	in thousands
w tym kobiety	178,2	142,8	150,0	160,9	of which women
na 1000 ludności	347,4	305,7	322,9	367,9	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	.	62,8	58,1	64,7	in thousands
na 1000 ludności	.	61,7	58,1	68,4	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	.	15,9	16,5	18,7	in thousands
na 1000 ludności	.	15,7	16,5	19,8	per 1000 population

a Do 2010 r. – łącznie z prokuraturą; od 2015 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. b Patrz uwagi do działu „Ludność”, ust. 1 i 2 na str. 192. c Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. d Do 2015 r. według faktycznego miejsca pracy; w 2022 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych według miejsca zamieszkania, bez zagranicy. e Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: dla 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, dla 2010 r. i 2015 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, dla 2022 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a Until 2010 – including prosecutor’s office; since 2015 excluding punishable acts committed by juveniles. b See notes to the chapter „Population”, item 1 and 2 on page 192. c Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014. d Until 2015 by actual workplace; in 2022 data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence without data from abroad. e Data are compiled taking into account persons employed on private farms in agriculture estimated using the results: for 2000 – of the Agricultural Census 1996, for 2010 and 2015 – of the Agricultural Census 2010, for 2022 – data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) w tys.	69,3	48,8	36,2	20,5	Registered unemployed persons (as of 31.12.) in thousands
2000=100	.	70,4	52,2	29,6	2000=100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31.12.):					In % of registered unemployed persons (as of 31.12.):
kobiety	58,1	52,9	54,6	56,5	women
w wieku 24 lata i mniej	28,6	22,2	14,0	11,3	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	41,4	24,0	34,4	41,4	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) na 1 ofertę pracy	707	46	22	16	Registered unemployed persons (as of 31.12.) per a job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31.12.) w %	15,7	13,6	10,1	5,9	Registered unemployment rate ^a (as of 31.12.) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1731,65	2946,59	3565,04	5835,92	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2000=100	.	170,2	205,9	337,0	2000=100
w tym: w przemyśle	.	3041,07	3679,97	6008,32	of which: in industry
w budownictwie	.	2319,46	2939,73	4817,84	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	218,0	215,6	201,8	208,6	Average number of retirees and pensioners in thousands
pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	175,1	184,9	176,2	188,7	receiving retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	42,9	30,7	25,5	19,9	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	835,93	1560,14	1948,36	2754,55	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	641,26	1017,25	1245,08	1527,66	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA DWELLINGS. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31.12.):					Dwelling stocks ^b (in 2000 – inhabited; as of 31.12.):
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	321,8	343,9	351,8	365,7	in thousands
na 1000 ludności	300,6	338,1	353,2	388,0	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	71,7	79,4	80,5	82,0	average useful floor area of dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	1,1	2,1	1,7	3,3	in thousands
na 1000 ludności	1,0	2,1	1,7	3,5	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	95,4	113,9	130,8	106,0	average useful floor area of dwelling in m ²
Długość sieci (stan w dniu 31.12.) w km:					Network (as of 31.12.) in km:
wodociągowej	6936,9	7778,0	8228,6	8741,0	water supply
kanalizacyjnej ^c	1154,3	3043,4	4749,4	5487,3	sewage ^c

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: dla 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, dla 2010 r. i 2015 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, dla 2022 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych. b Na podstawie bilansów. c Łącznie z kolektorami.

a The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used in calculations, using the results: for 2000 – of the Agricultural Census 1996, for 2010 and 2015 – of the Agricultural Census 2010, for 2022 – data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence. b Based on balances. c Including collectors.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA (dok.) DWELLINGS. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE (cont.)					
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	36,0	29,8	30,0	29,8	in cubic hectometres
na 1 mieszkańca w m ³	34	29	30	31	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach ^a :					electricity in urban areas ^a :
w gigawatogodzinach	384,6	470,2	380,1	397,1	in gigawatt hours
na 1 mieszkańca w kWh	681	881	732	793	per capita in kWh
EDUKACJA I WYCHOWANIE EDUCATION					
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^c	85,3	52,3	55,7	69,4	primary ^c
branżowych I stopnia ^{de}	16,9	7,3	5,7	6,0	stage I sectoral vocational ^{de}
branżowych II stopnia	.	.	.	0,4	stage II sectoral vocational
liceach ogólnokształcących ^f	21,3	13,4	9,7	12,8	general secondary ^f
liceach profilowanych	.	0,7	.	.	specialised secondary
technikach ^g	25,0	14,7	13,7	17,9	technical secondary ^g
ogólnokształcących artystycznych ^h	0,2	0,2	0,3	0,4	general art ^h
policealnych	4,5	6,2	5,1	5,4	post-secondary
Absolwenci branżowych szkół I stopnia ^d , branżowych II stopnia, liceów ogólnokształcących, techników oraz ogólnokształcących artystycznych dających uprawnienia zawodowe ^{efgik} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	13,8	11,3	8,5	8,9	Graduates of stage I sectoral vocational ^d , stage II sectoral vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^{efgik} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ^l (stan w dniu 31.12; w latach 2000–2017 – stan w dniu 30.11.) w tys.	31,8	39,7	24,1	18,6	Students of higher education institutions ^l (as of 31.12.; in years 2000–2017 – as of 30.11.) in thousands
Absolwenci uczelni ^{lm} w tys.	5,9	11,0	8,3	5,2	Graduates of higher education institutions ^{lm} in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	9,8	8,9	5,3	2,5	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych ⁱ w tys.	2,6	2,5	2,0	1,0	Graduates of schools for adults ⁱ in thousands

a W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. e-g Łącznie ze szkołami: e – od roku szkolnego 2004/05 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), g – z uzupełniającymi technikami (w latach szkolnych 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci). h Dające uprawnienia zawodowe. i Z poprzedniego roku szkolnego. k Łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. l Łącznie z filiami uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem opolskim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. m W latach 2005–2018 – z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. i od 2019 r. – z roku kalendarzowego.

a In 2000, excluding households, whose the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. b Excluding schools for adults, except post-secondary schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d Until the 2016/17 school year, basic vocational schools. e-g Including schools: e – since the 2004/05 school year special job-training schools, f – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), g – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates). h Leading to professional certification. i From the previous school year. k Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. l Including branches of higher education institutions seated outside the territory of Opolskie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence; excluding foreigners. m 2005–2018 – from the previous academic year, and in 2000 and since 2019 – from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION (cont.)					
Wychowanie przedszkolne (stan na początek roku szkolnego):					Pre-primary education (as of beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	32,0	28,1	28,4	.	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.	28,6	28,6	26,7	35,0	children ^a in thousands
w przedszkolach	27,1	25,7	24,0	31,4	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	1,5	2,8	2,5	3,3	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początek roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^a	591,1	739,3	893,9	886,5	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA ^c I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE ^c AND SOCIAL WELFARE					
Pracownicy medycyny ^d (stan w dniu 31.12.):					Medical personnel ^d (as of 31.12.):
lekarze	.	.	.	2338	doctors
lekarze dentyści	.	.	.	661	dentist
pielęgniarki ^e	.	.	.	5213	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31.12.) na 10 tys. ludności	46,7	43,1	46,2	44,8	Beds in general hospitals ^f (as of 31.12.) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1441,1	1714,6	1658,8	1554,0	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan w dniu 31.12.)	233	433	538	551	Outpatient departments (as of 31.12.)
Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31.12.)	192	279	314	294	Generally available pharmacies (as of 31.12.)
Liczba ludności (stan w dniu 31.12.) na 1 aptekę ogólnodostępną	5576	3646	3172	3206	Population (as of 31.12.) per generally available pharmacy
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of outpatient health care per capita:
lekarskie	4,8	6,1	6,6	6,8	medical
stomatologiczne	0,5	0,5	0,6	0,6	dental
Dzieci w żłobkach ^g i klubach dziecięcych ^h (stan w dniu 31.12.) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	33,6	42,9	112,1	243,7	Children in nurseries ^g and children's clubs ^h (as of 31.12.) per 1000 children up to age 3
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31.12.)	337	318	315	301	Public libraries (including branches; as of 31.12.)
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ⁱ w wol.:					Public library loans ⁱ in volumes:
na 1000 ludności	3220,3	3070,1	2944,2	2527,1	per 1000 population
na 1 czytelnika	18,1	20,2	18,8	18,9	per library user
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności	1,5	1,7	2,1	2,5	Seats in theatres and music institutions (as of 31.12.) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^k na 1000 ludności	209,4	167,6	170,3	159,3	Audience in theatres and music institutions ^k per 1000 population

a Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi. Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. Dane są nieporównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 2 na str. 201. e Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. g Do 2015 r. łącznie z oddziałami żłobkowymi. h Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. i Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. k Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a Since 2008, including pre-primary education groups and pre-primary points not listed in division by type of establishments. Including the children attending for all school year in the units performing health care activities (until 2011 defined as health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, data have included health care of: the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as until 2011 the Internal Security Agency. d Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. Data incomparable with published in previous editions of the Yearbook; see notes to the chapter „Health care and social welfare”, item 2 on page 201. e Including masters of nursery. f Excluding day places in hospital wards; since 2008, including beds and incubators for newborns. g Until 2015 including nursery wards. h Until 2010, excluding children's clubs. i Since 2015, including interlibrary lending. k Data concern activity performed in the Voivodship, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)					
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31.12.)	13	13	16	20	Museums with branches (as of 31.12.)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	191,5	177,1	237,4	263,1	Museum and exhibition visitors per 1000 population
Kina stałe (stan w dniu 31.12.)	21	9	11	14	Indoor cinemas (as of 31.12.)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności	6,2	3,5	4,7	5,5	Seats in indoor cinemas (as of 31.12.) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	279,5	550,5	724,3	739,5	Audience in indoor cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31.12.) per 1000 population:
radiowi	227,1	189,9	192,2	150,7	radio
telewizyjni	223,3	184,9	186,2	145,1	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31.07.)	104	111	168	120	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31.07.)
w tym hotele	22	29	58	51	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31.07.) na 10 tys. ludności	59,6	76,2	94,1	72,5	Bed places ^a (as of 31.07.) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	132,8	220,4	329,4	356,3	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO AGRICULTURE					
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	574,7	513,1 ^b	496,6	.	Agricultural land (as of June) in thousand hectares
w tym w dobrej kulturze rolnej w %	.	99,0 ^b	99,4	.	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	473,3	453,2 ^b	449,7	465,5	Sown area (as of June) in thousand hectares
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	66,1	61,5 ^b	59,6	54,8	basic cereals (including cereal mixtures)
ziemniaki	5,5	1,9 ^b	1,5	1,0	potatoes
buraki cukrowe	5,0	3,2 ^b	2,3	2,6	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	1197,9	1357,8	1369,8	1581,2	basic cereals (including cereal mixtures)
ziemniaki	572,0	222,6	162,1	166,4	potatoes
buraki cukrowe	1128,2	722,1	527,1	798,2	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per hectare in decitonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	38,3	48,7	51,1	62,0	basic cereals (including cereal mixtures)
ziemniaki	219	259	234	343	potatoes
buraki cukrowe	475	499	506	672	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.:					Livestock (as of June) per 100 hectares of agricultural land in heads:
bydło	25,2	23,9 ^b	23,4	26,2	cattle
trzoda chlewna (w 2000 r. – stan w końcu lipca)	119,9	117,2 ^b	83,0	57,6	pigs (in 2000 – as of the end of July)
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:					Production per hectare of agricultural land:
żywcza rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c w kg	185	238	215	203	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^c in kg
mleka krowiego w l	475	565	537	557	of cows' milk in litres

a Od 2015 r. dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. W 2022 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. c Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. W 2022 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywcza rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

U w a g a. W latach międzypisowych dane dla użytków rolnych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Since 2015, concern establishments 10 or more bed places. In 2022, data have been compiled taking into account imputation for units, which refused to participate in the survey. b Data of the Agricultural Census 2010. c Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. In 2022, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

N o t e. In the intercensal years data for agricultural land on the basis of periodic survey conducted every three years.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
ROLNICTWO (dok.) AGRICULTURE (cont.)					
Ciągniki rolnicze w tys. szt. (stan w czerwcu; w 2000 r. – stan w dniu 31.12.)	44,1	37,5 ^a	.	.	Agricultural tractors in thousand units (as of June; in 2000 – as of 31.12.)
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czyste składniki na 1 ha użytków rolnych w kg:					Consumption of fertilisers in terms of pure ingredient per hectare of agricultural land in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	127,1	183,5 ^a	199,8	.	mineral or chemical (including mixed fertilisers)
wapniowych	189,1	103,9 ^a	94,3	.	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	252,9	256,4	257,3	257,9	Forest land (as of 31.12.) in thousand hectares
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31.12.):					Forest areas (as of 31.12.):
w tysiącach hektarów	246,6	249,3	250,4	251,1	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,2	0,2	0,3	0,3	per capita in hectares
Lesistość (stan w dniu 31.12.) w %	26,2	26,5	26,6	26,7	Forest cover (as of 31.12.) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	361	476	554	609	Removals (timber) per 100 hectares of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	.	18673,6	24092,2	50975,1	in million PLN (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe)	.	90,4	109,5	106,3	previous year=100 (constant prices)
2005=100 (ceny stałe)	.	98,9	115,0	183,9	2005=100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	298968	415312	791207	per employee in PLN (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	18334	24119	53932	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^b (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^b (current prices):
w milionach złotych	.	3151,5	3381,1	6619,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	3094	3385	7003	per capita in PLN
TRANSPORT. POCZTA – stan w dniu 31.12. TRANSPORT. POST – as of 31.12.					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^c :					Railway lines operated – standard gauge ^c :
w kilometrach	896	868	749	784	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	10	9	8	8	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	8460	8615	8400	8700	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	90	92	89	92	per 100 km ² of total area in km

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. c Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej. U w a g a. W latach międzypisowych dane dla ciągników rolniczych i zużycia nawozów na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data of the Agricultural Census 2010. b Realised by construction units – by place of performing works. c Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure.

N o t e. In the intercensal years data for agricultural tractors and fertiliser consumption on the basis of periodic survey conducted every three years.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
 MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
TRANSPORT. POCZTA – stan w dniu 31.12. (dok.) TRANSPORT. POST – as of 31.12. (cont.)					
Samochody osobowe zarejestrowane ^a :					Registered passenger cars ^a :
w tysiącach sztuk	287,1	493,4	581,5	710,2	in thousand units
na 1000 ludności	268,1	485,0	583,8	753,6	per 1000 population
Placówki pocztowe ^b :					Postal service offices ^b :
na 100 tys. ludności	27,8	24,4	21,1	23,3	per 100 thousand population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	6618,4	8314,8	8727,6	12860,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	6091	8163	8737	13606	per capita in PLN
Sklepy (stan w dniu 31.12.)	10673 ^c	8652	8850	6250	Shops (as of 31.12.)
Liczba ludności na 1 sklep (stan w dniu 31.12.)	102 ^c	118	113	151	Population per shop (as of 31.12.)
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin^d					Budgets of gminas^d
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1091,8	2364,9	2726,7	5099,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1159	2640	3101	6230	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1127,0	2665,3	2679,1	5203,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1197	2975	3046	6357	per capita in PLN
Budżet miasta na prawach powiatu					Budget of city with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	301,6	540,6	647,9	1229,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2305	4407	5423	9708	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	309,5	568,8	640,2	1314,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2365	4637	5359	10382	per capita in PLN
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	443,7	726,3	764,9	1139,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	471	811	870	1392	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	441,0	748,0	759,9	1167,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	468	835	864	1427	per capita in PLN
Budżet województwa					Budget of the voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	93,7	493,2	425,0	675,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	87	484	426	714	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	93,8	555,0	391,5	680,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	87	545	392	720	per capita in PLN

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. d Bez dochodów i wydatków gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.

a Since 2011, including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. b Data concern the appointed operator (until 2012 the public operator); in 2000 post offices and telecommunication service offices. c Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey. d Excluding revenue and expenditure of gmina which is also city with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
 MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a					
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące):					Investment outlays ^b (current prices):
w milionach złotych	2624,9	4675,3	8052,6	8655,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2447	4590	8062	9158	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^c (stan w dniu 31.12.; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets ^c (as of 31.12.; current book-keeping prices):
w milionach złotych	43155,2	67939,0	81693,6	122210,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	40309	66787	82021	129674	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE^{de} REGIONAL ACCOUNTS^{de}					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	17476	31082	37828	53994	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	16294	30516	37870	56689	per capita in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni=100	.	102,2	102,5	107,3	Gross domestic product (constant prices) – previous year=100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	15511	27315	33556	46984	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	14462	26818	33594	49329	per capita in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	12266	21423	24917	34802	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	11436	21033	24944	36539	per capita in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni=100	.	101,8	104,2	98,7	Gross real disposable income in the households sector – previous year=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON^f – stan w dniu 31.12. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^f – as of 31.12.					
Ogółem: w tysiącach	76,9	99,1	100,4	110,5	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	718,3	974,4	1008,3	1172,6	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	18,3	25,3	28,9	31,2	in thousands
2000=100	.	138,4	158,1	170,2	2000=100
w tym:					of which:
spółdzielnie	0,6	0,5	0,5	0,4	cooperatives
spółki handlowe	3,1	5,4	7,1	8,2	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1,0	1,4	1,5	0,9	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	6,9	6,4	6,5	6,6	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	58,6	73,8	71,5	79,3	in thousands
2000=100	.	125,9	122,0	135,4	2000=100
na 10 tys. ludności	547,2	725,2	717,7	841,9	per 10 thousand population

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b Według lokalizacji inwestycji. c Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. d W rubryce dla 2022 r. dane dotyczą 2021 r. e Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 214. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of The Accounting Act. b By investment location. c By seat of a local kind-of-activity unit. d In the column for 2022, data concern 2021. e See general notes to the chapter „Regional accounts”, item 13 on page 214. f Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

2. Dane prezentowane są w układzie klasyfikacji **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r. z późn. zm.). Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Od 1 stycznia 2021 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/1755 z dnia 8 sierpnia 2019 r.

Polska podzielona jest na 3 poziomy NUTS:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

3. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

6. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

7. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

General notes

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas** and **rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

2. Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003, as amended). Classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. From 1 January 2021 there are changes applied by Commission Regulation (EU) 2019/1755 of 8 August 2019.

Poland is divided into 3 levels of NUTS:

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

3. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

5. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the Regulation the Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, as amended).

The item “**Industry**” was introduced, as an additional grouping, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

- 2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

6. Data – unless otherwise indicated – are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as according to territorial division are compiled – unless otherwise indicated – using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Do ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należą:

- 1) **Klasyfikacja Zawodów i Specjalności (KZIS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2285, z późn. zm.) w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
- 2) **Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
- 3) **Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz. U. poz. 1316, z późn. zm.);
- 5) **Klasyfikacja Środków Trwałych (KST)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KST 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1864), w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach oraz na mapach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowo wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodologicznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do oblicza-

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Classification of Occupations and Specialisations (KZIS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 January 2015 by the Regulation of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 (Journal of Laws 2021 item 2285, as amended) replacing the classification which was in force until 31 December 2014;
- 2) the **Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; PKWiU 2015 compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the Regulation of the Council of Ministers, dated 4 September 2015 (Journal of Laws item 1676) replacing the PKWiU 2008 classification which was in force until 31 December 2015;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditure on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the Regulation of the Council of Ministers of 30 December 1999 (Journal of Laws item 1316, as amended);
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KST)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KST 2016 was introduced on 1 January 2017 by the Regulation of the Council of Ministers of 3 October 2016 (Journal of Laws item 1864), replacing the classification which was in force until 31 December 2016.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables as well as maps and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax on goods and services – VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including excise tax), as well as other taxes on products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006–2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of

nia wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łączącego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu w dniu 30 czerwca.

Przyjętą do przeliczeń liczbę ludności opracowano:

- dla lat 2000–2009 na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.;
- dla lat 2010–2019 na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.;
- od 2020 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, przy czym dla 2020 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2021 r.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza statystyki publicznej opatrzone odpowiednimi notami.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

weights for calculating price indices in individual periods – are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. For the purpose of calculating data by population number – unless otherwise indicated – the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When computing per capita data (per 1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g. vital statistics, production) – as of 30 June.

The population number adopted for calculations was compiled: – for the years 2000–2009 on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2002, but for 2000 and 2001 by the administrative division in force as of 31 December 2002;

– for the years 2010–2019 on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2011, but for 2010 by the administrative division in force as of 31 December 2011; – since 2020 on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2021, but for 2020 by the administrative division in force as of 31 December 2021.

14. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

17. Statistical information derived from sources other than the statistical public is indicated in the appropriate notes.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2	
sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Budowa budynków	Roboty budowlane związane z wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*
*
*

Wyjaśnienia metodologiczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych znajdują się w uwagach do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are contained in the notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publication as well as in the series "Statistical Research Methodology".

Delimitacja obszarów wiejskich

1. **Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW)** do celów statystycznych została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny.

2. Celem DOW jest zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystycznych statystyki publicznej, dotyczących obszarów wiejskich. Zastosowanie Delimitacji umożliwi szczegółowe prezentowanie danych na temat obszarów wiejskich, z podkreśleniem ich różnorodności.

3. DOW opracowana jest z wykorzystaniem typologii Funkcjonalnych Obszarów Miejskich (FUA; ang. Functional Urban Areas), wprowadzonej Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2391 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 w odniesieniu do typologii terytorialnych (Tercet) (Dz. Urz. UE L 350 z 29 grudnia 2017 r.).

FUA obejmują miasta i ich strefy dojazdów do pracy.

Podziału obszarów wiejskich (gmin wiejskich oraz obszarów wiejskich w gminach miejsko-wiejskich – symbol rodzaju jednostki TERYT, odpowiednio 2 i 5) dokonano z uwzględnieniem oddziaływania na nie dużych miast.

4. Delimitacja obejmuje: poziom 1, który odnosi się do lokalizacji obszaru względem FUA miast liczących co najmniej 150 tys. mieszkańców lub FUA miast wojewódzkich; poziom 2, który odnosi się do wartości gęstości zaludnienia obszarów wiejskich.

Poziom 1	Poziom 2
Agglomeracyjne	dużej gęstości
	małej gęstości
Pozaaglomeracyjne	dużej gęstości
	małej gęstości

5. W nowej delimitacji wyróżniono następujące grupy obszarów:

- aglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się w granicach FUA miast wojewódzkich lub w granicach FUA pozostałych miast, liczących co najmniej 150 tys. mieszkańców:
 - **aglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia większej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski,
 - **aglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski;
- pozaaglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się poza granicami FUA miast wojewódzkich lub poza granicami FUA pozostałych miast liczących co najmniej 150 tys. mieszkańców:
 - **pozaaglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia większej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski,
 - **pozaaglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski.

6. Do grupy miast powyżej 150 tys. mieszkańców zakwalifikowano 25 ośrodków w Polsce. Średnia gęstość zaludnienia w 2022 r. (Bank Danych Lokalnych GUS) wynosiła 121 osób/km², a próg 1/3 średniej gęstości zaludnienia przyjęto na poziomie 40 osób/km².

7. W bieżącej edycji Rocznika przedstawiono jedynie wybrane zagadnienia według Delimitacji Obszarów Wiejskich. W pracach rozwojowych przewidziana jest prezentacja zjawisk w ww. układzie w systemach, bazach oraz opracowaniach i analizach statystycznych.

Delimitation of rural areas

1. **The Delimitation of Rural Areas (DOW)** for statistical purposes developed by the Statistics Poland.

2. The purpose of the DOW is to ensure a consistent presentation of the results of statistical surveys on rural areas. The use of the DOW will enable detailed presentation of data on rural areas, emphasising their diversity.

3. The DOW is developed using the typology of Functional Urban Areas (FUA), introduced by Regulation (EU) 2017/2391 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2017 amending Regulation (EC) No 1059/2003 as regards territorial typologies (Tercet) (Official Journal of the EU L 350, 29 December 2017).

The FUA include cities and their com-muting zones.

The delimitation of rural areas (rural gminas and rural areas in urban-rural gminas – symbol of the type unit TERYT, 2 and 5 respectively) have been taking into account the impact of large cities.

4. The delimitation includes: level 1, which refers to the location of the area in relation to the FUA of cities of at least 150,000 persons or the FUA of voivodship cities; level 2, which refers to the value of the population density of rural areas.

Level 1	Level 2
Agglomeration areas	high density
	low density
Non-agglomeration areas	high density
	low density

5. The new delimitation distinguishes the following groups of areas:

- agglomeration** – rural areas located within the FUA of voivodship cities or within the FUA of other cities with at least 150,000 persons:
 - **agglomeration high density** – meet both criteria: they are in agglomeration areas and have population density higher than the average population density for Poland,
 - **agglomeration low density** – they are in agglomeration areas and have population density equal to or lower than the average population density for Poland;
- non-agglomeration** – rural areas located outside the FUA of voivodship cities or outside the FUA of other cities with at least 150,000 persons:
 - **non-agglomeration high density** – they are located outside of the FUA, and have population density higher than 1/3 of the population density for Poland,
 - **non-agglomeration low density** – they are located outside of the FUA, and have population density equal to or lower than 1/3 of the population density for Poland.

6. The group of cities with more than 150,000 persons includes 25 cities in Poland. Average population density in 2022 (Statistics Poland Local Data Bank; BDL) was 121 persons/km², and the 1/3 threshold of the average population density was assumed at 40 persons/km².

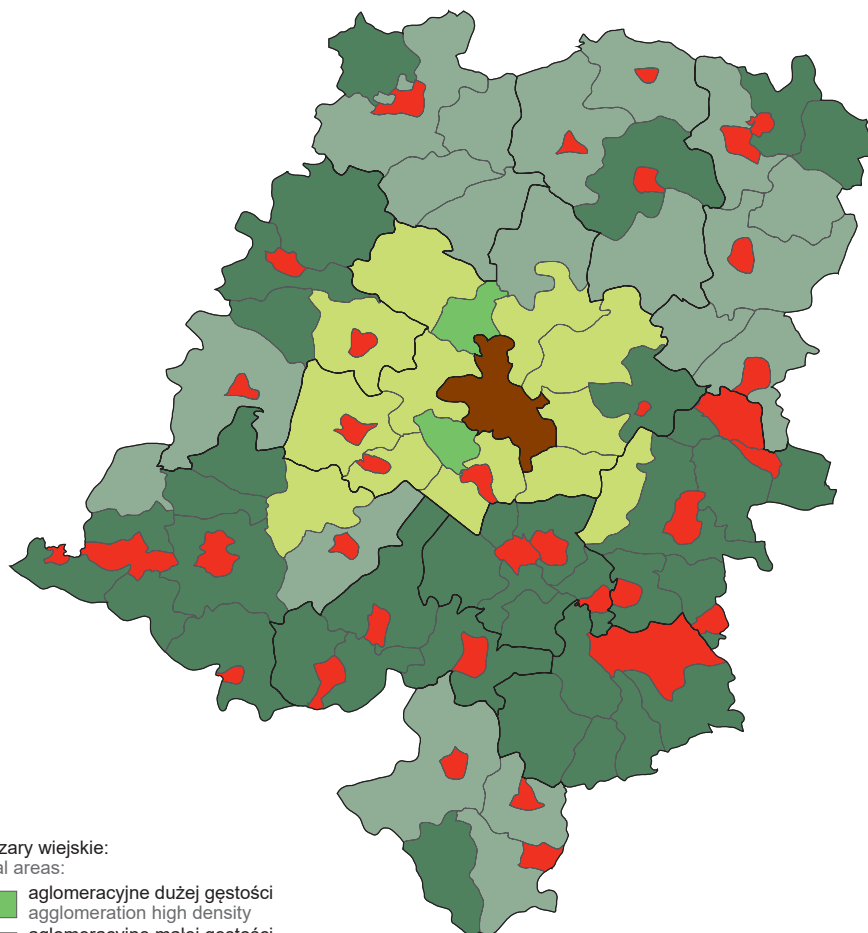
7. The current edition of the Yearbook presents only selected issues according to the Delimitation of Rural Areas (DOW). In the development work it is planned to present the phenomena in the above mentioned arrangement in systems, databases and statistical studies and analyses.

DELIMITACJA OBSZARÓW WIEJSKICH

Stan w dniu 1 stycznia 2022 r.

DELIMITATION OF RURAL AREAS

As of 1 January 2022

Obszary wiejskie:
Rural areas:

- aglomeracyjne dużej gęstości
agglomeration high density
- aglomeracyjne małej gęstości
agglomeration low density
- pozaaglomeracyjne dużej gęstości
non-agglomeration high density
- pozaaglomeracyjne małej gęstości
non-agglomeration low density

Miasta:

Urban areas:

- miasto wojewódzkie
voivodship city
- pozostałe miasta
other cities

Warunki naturalne i ochrona środowiska

1. Informacje o stanie geodezyjnym i kierunkach wykonywania powierzchni województwa ujawniane są według form władania i grup rejestrowanych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 1390), wcześniej – Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 393).

2. Dane o gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania dotyczą gruntów, które całkowicie utraciły wartość użytkową (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

3. Zużycie wody obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek.

4. Jako ścieki wymagające oczyszczenia przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

5. Informacje o emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późn. zm.).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeladunku, z hal produkcyjnych itp.).

6. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, twórców i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.).

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbawia się, zamierza pozbyć się lub do których pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach opracowano w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, z późn. zm.).

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

9. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Environment and environmental protection

1. Information regarding the geodesic status and directions of voivodship land use is classified according to ownership and register groups, of land included in the land register introduced by the Regulation of the Minister of Development, Labour and Technology of 27 July 2021 on the register of land and buildings (Journal of Laws 2021 item 1390), formerly – of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 (Journal of Laws 2019 item 393).

2. Data regarding devastated and degraded land requiring reclamation and management concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land with declined utility value due to worsening of natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists of the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

3. Water consumption consists of the amount of water used for the needs of national economy and population, coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities.

4. Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by network of canals or open ditch systems directly into waters, into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

5. Information regarding emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality as well as the systems reducing such pollutants and the effects of their utilisation concerns units established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, as amended).

Data regarding particulate and gas emission include organised emission (from technological and heating facilities) and non-organised emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

6. Nature protection consists of maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Act of 16 April 2004 on Nature Protection (Journal of Laws 2021 item 1098, as amended).

7. Waste means any substance or object, which the holder discards, intends to discard or is required to discard.

Data on waste have been compiled on the basis of the Act of 14 December 2012 on Waste (Journal of Laws 2022 item 699, as amended).

8. Data on municipal waste concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which, because of its character or composition, is similar to waste from households.

9. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union.

Samorząd terytorialny

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, (Dz. U. Nr 96 poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lat, licząc od dnia wyborów.

3. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządzie terytorialnym oraz w samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelnie i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - instytucje naczelnie i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - terenowe organy administracji rządowej niezespółonej (np. izby administracji skarbowej), urzędy skarbowe i celno-skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynaryj, farmaceutycznej, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasieniowictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej) oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędów wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Wymiar sprawiedliwości

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu z 1997 r., obowiązującej od 1 września 1998 r. (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r., Dz. U. z 2022 r. poz. 1138), Kodeksu karnego skarbowego, obowiązującego od 17 października 1999 r. (ustawa z dnia 10 września 1999 r., Dz. U. z 2022 r. poz. 859) lub innych ustaw szczególnych.

Artykuły kodeksu karnego dotyczące rodzajów przestępstw wymienionych w tabeli 1 (13) na str. 27:

- przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162,
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180,
- przeciwko wolności, wolności sumienia i wznania – art. 189–196,
- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205,
- przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211,
- przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212–217,
- przeciwko mieniu – art. 278–295,
- przeciwko wiarygodności dokumentów – kradzież lub przywłaszczenie dokumentu tożsamości – art. 275 § 1.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem

Local government

1. On January 1, 1999, pursuant to the Act of July 24, 1998 on the introduction of the basic three-tier territorial division of the state (Journal of Laws No. 96, item 603) a new fundamental three-tier territorial division of the country was introduced, the units of which are: gminas, powiats and voivodships.

A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organisation and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Information presented concerning **public administration** involves paid employment and wages and salaries in public administration, local government administration and local government appeal councils and covers units included, in accordance with NACE Rev. 2, in the "Public administration and economic and social policy" group in the "Public administration and defence; compulsory social security" section.

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
 - principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - territorial organs of non-combined government administration (e.g. revenue administration, tax and tax control offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service units (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);
- 3) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary units of state administration with regional units.

Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - gmina offices and auxiliary service units (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
 - offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);
- 2) powiats, i.e., powiat starost offices and auxiliary service units (e.g., labour offices, public road boards);
- 3) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship government organisational units (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).

4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Justice

1. Data concerning crimes ascertained have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code of 1997, in force since 1 September 1998 (the Act of 6 June 1997, Journal of Laws 2022 item 1138), the Fiscal Penal Code, in force since 17 October 1999 (the Act of 10 September 1999, Journal of Laws 2022 item 859) or other specific acts.

Articles of the Criminal Code on the types of crimes listed in the table 1 (13) on page 27:

- against life and health – Art. 148–162,
- against public safety and safety in transport – Art. 163–180,
- against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196,
- against sexual freedom and morals – Art. 197–205,
- against the family and guardianship – Art. 206–211,
- against good name and personal integrity – Art. 212–217,
- against property – Art. 278–295,
- against the reliability of documents – theft or appropriation of identification – Art. 275 § 1.

2. **Crime ascertained** is an event which after the completion of preparatory proceedings, was confirmed as a crime. Under the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour

karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przestępstwo wykryte**.

U w a g a. Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie policyjnych systemów informacyjnych.

3. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

5. Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończony w latach poprzednich.

6. Do dnia 31 sierpnia 2022 r. tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem wynikał z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu wobec nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969). Po zmianach w 2014 r., sąd prowadził postępowanie i orzekał w sprawach, w których zachodziło podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karnego przez nieletniego. Z dniem 1 września 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1700).

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 maja 2002 r., 31 marca 2011 r. oraz 31 marca 2021 r.,
- bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego,
- rejestrów Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały oraz pobyt czasowy,
- sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
- sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

2. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 czerwca i 31 grudnia) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjmując jako bazę wyjściową:

- dla lat 2000–2009 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 2000–2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.,
- dla lat 2010–2019 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.,
- od 2020 r. – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, z tym że dla 2020 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2021 r.

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność **w wieku mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

4. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano: małżeństwa – według miejsca zamieszkania męża przed ślubem, a jeśli mąż mieszkał na stałe za granicą

prosecuted upon by public accusation or private accusation, under the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

A crime ascertained in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

Note. Data on crimes ascertained since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

Information on crimes ascertained and rates of detectability of delinquents in crimes ascertained has been prepared on the basis of police information systems.

3. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of crimes detected in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

4. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organisational structure of common courts.

5. Resolved cases and completed proceedings in a given year also include the cases unresolved in previous years.

6. Until 31 August 2022 court proceedings against juveniles resulted from the Act of 26 October 1982 on Proceedings Involving Juveniles (Journal of Laws 2018 item 969). After changes in 2014, the court conducted the proceedings and adjudged cases in which there was a suspicion of demoralisation or committing of punishable act by a juvenile. On 1 September 2022, the Act of 9 June 2022 on the support and social rehabilitation of juveniles (Journal of Laws 2022 item 1700) entered into force.

Population

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- the results of the National Population and Housing Census as of 20 May 2002, 31 March 2011 and 31 March 2021;
- the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census,
- the registers of the Chancellery of the Prime Minister – on internal and international migration of population for permanent and temporary residence,
- documentation of Civil Status Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
- documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. Data on population (as of 30 June and 31 December) as well as demographic rates and indicators (per 1000 population etc.) were compiled – unless otherwise stated – on the basis:

- for 2000–2009 – of the results of the National Population and Housing Census 2002, for 2002–2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002,
- for 2010–2019 – of the results of the National Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011,
- since 2020 – of the results of the National Population and Housing Census 2021, for 2020 by the administrative division valid as of 31 December 2021.

3. The working age population refers to males aged 18–64, and females aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

5. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows: marriages – according to the husband's place of permanent residence before contracting of

– według miejsca zamieszkania żony w Polsce przed zawarciem związku małżeńskiego; rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo; urodzenia – według miejsca zamieszkania na pobyt stały matki noworodka; zgony – według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

6. Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotnością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

7. Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku. Informacje o urodzeniach i zgonach prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

8. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

9. Prognoza ludności do 2060 r. została opracowana w 2023 r. na podstawie stanu i struktury ludności z dnia 31 grudnia 2022 r. oraz założeń dotyczących tendencji zmian w płodności, umieralności i migracjach zagranicznych na pobyt stały.

10. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

11. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

12. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktycznego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 czerwca.

13. Zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami kraj urodzenia określono na podstawie granic państw aktualnych w momencie spisów, tj. odpowiednio w dniu: 31 marca 2011 r. oraz 31 marca 2021 r., a nie w momencie urodzenia osoby.

Rozstrzygnięcie takie zostało przyjęte z uwagi na konieczność zabezpieczenia porównywalności, a przede wszystkim niedublowania danych w skali międzynarodowej.

Obywatelstwo oznacza prawną więź pomiędzy osobą a państwem. Nie wskazuje ono na pochodzenie etniczne tej osoby i jest niezależne od jej narodowości.

Osoba mająca obywatelstwo polskie, jak również polskie i inne niż polskie jest w Polsce traktowana zawsze jako obywatel polski (nie jest cudzoziemcem).

Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie posiada obywatelstwa polskiego.

Bezpaństwowiec to osoba nieposiadająca obywatelstwa żadnego kraju (bezpaństwowcy są zaliczani do cudzoziemców).

14. Ze względu na przepisy prawa obowiązujące w poszczególnych krajach – wyznaczające dolną granicę wieku umożliwiającego zawieranie związków małżeńskich – w spisach ludności przyjęto określanie stanu cywilnego dla osób w wieku 15 lat i więcej.

Zgodnie z polskim prawem występują cztery kategorie stanu cywilnego:

- kawaler, panna – osoby, które nigdy nie pozostawały w prawnym związku małżeńskim,
- żonaty, zamężna – osoby, których związek małżeński został zawarty zgodnie z prawem świeckim,
- wdowiec, wdowa – osoby, których prawne małżeństwo przestało istnieć z powodu śmierci współmałżonka,
- rozwiedziona, rozwiedziona – osoby, których małżeństwo zostało rozwiązane orzeczeniem sądu.

a marriage or by the wife's place of residence in Poland if her husband stayed permanently abroad before contracting of a marriage; divorces – according to the plaintiff's place of residence; births – according to the mother's place of permanent residence; deaths – according to the place of residence of the deceased.

6. Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15 – 49 years old), assuming that in particular phases of this period she would give birth with an intensity observed during a given year, i.e. assuming that age specific fertility rates for this period are constant,
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that the woman during her reproductive age will give birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

7. Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

8. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age of x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

9. Population projection until 2060 was calculated in 2023 on the basis of population number and structure as of 31 December 2022 as well as assumptions on fertility, mortality and international migration for permanent residence.

10. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

11. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

12. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 June.

13. In accordance with international recommendations, the country of birth had to be specified by referring to the state borders valid at the moment of Census, i.e. as of: 31 March 2011 and 31 March 2021, and not on the day of birth.

Such a solution was applied with a view to ensure comparability, and especially to avoid data duplication on the international scale.

Citizenship is defined as a particular connection (legal bond) between a person and the State. It does not show the ethnic origin and is not depended on nationality.

The person having Polish citizenship as well as Polish and non-Polish – in Poland always is a person with Polish citizenship (not a foreigner).

Foreigner is every person, which does not possess Polish citizenship.

Stateless person is a person not having any citizenship (a stateless person is counting as a foreigner).

14. Due to national laws that set a lower age limit for marriage, censuses assume that marital status is defined for persons aged 15 and more.

Under Polish law, there are four categories of marital status:

- single – persons who have never been legally married,
- married – persons whose marriage was contracted in accordance with secular law,
- widowed – persons whose legal marriage has ceased to exist because of the death of a spouse,
- divorced – persons whose marriage has been dissolved by a court decision.

Osoby, w stosunku do małżeństwa, których sąd orzekł separację z prawnego punktu widzenia w dalszym ciągu pozostają w stanie małżeńskim.

15. Poziom wykształcenia ludności określa najwyższy ukończony poziom kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Poziom wykształcenia ustalany jest dla osób w wieku 13 lat i więcej. Podstawą zaliczenia wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły. Zastosowano następującą klasyfikację poziomu wykształcenia: wyższe (łącznie z dyplomem ukończenia kolegium), średnie (łącznie z policealnym), zasadnicze zawodowe/branżowe (branżowe I stopnia), gimnazjalne, podstawowe ukończone, podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.

Rynek pracy

1. Dane na podstawie **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) obejmują osoby w wieku 15–89 lat**. Wyniki BAEL opracowane są dla kategorii ludności rezydującej i odnoszą się do osób przebywających lub zamierzających przebywać na terenie kraju co najmniej 12 miesięcy, zamieszkałych w prywatnych gospodarstwach domowych; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności i opracowane na podstawie NSP 2011.

Od 1 kwartału 2021 r. w BAEL wprowadzono zmiany metodologiczne wynikające z wdrożenia rozporządzenia ramowego dla statystyki społecznej, tj. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. oraz jego aktów implementacyjnych. Zmiany dotyczyły m.in. zakresu podmiotowego badania (badanie zasadniczo obejmuje osoby w wieku 15–89 lat, do 2020 r. łącznie były to osoby w wieku 15 lat i więcej) oraz definicji i sposobu wyodrębniania poszczególnych populacji osób na rynku pracy, tj. pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo.

Na potrzeby analiz porównawczych z okresami wcześniejszymi, zaprezentowano przeliczone dane BAEL dla lat 2015–2020, z uwzględnieniem definicji obowiązujących od 2021 r.

2. Do aktywnych zawodowo zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które w okresie badanego tygodnia:
 - a) wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w firmie/instytucji publicznej lub u prywatnego pracodawcy, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - b) miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby lub urlopu wypoczynkowego, urlopu związanego z rodzicielstwem (macierzyńskiego, rodzicielskiego, ojcowskiego lub wychowawczego), organizacji czasu pracy (systemu pracy lub odbioru nadgodzin), szkolenia związanego z wykonywaną pracą,
 - z powodu sezonowego charakteru pracy, jeśli w okresie poza sezonem nadal regularnie wypełniały zadania i obowiązki związane z pracą lub prowadzeniem działalności (z wyłączeniem obowiązków prawnych lub administracyjnych),
 - z innych powodów, jeśli przewidywany okres nieobecności w pracy nie przekracza 3 miesięcy.

Podziału na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy dokonano na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższej definicji),
 - aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badania), aby znaleźć pracę,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ już ją znalazły i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Persons whose marriage has been legally separated by the court – continue to be married.

15. Educational level of population is defined by the highest level of education completed at school or trainings in other course or form recognised in accordance with the educational system in force. Educational level is determined for persons age 13 year or more. The basis for recognising education to be on the appropriate level was a certificate (diploma) obtained upon graduation from the appropriate school. The following classification of educational level has been used: tertiary (including college graduation diploma), secondary (including post-secondary), basic vocational/sectoral, lower secondary, primary not completed and without school education.

Labour market

1. Data on the basis of the **Labour Force Survey (LFS) include household members aged 15–89**. The results are compiled for the category of residence population and refer to a persons staying or intending to stay in the country for at least 12 months, living in private households; the survey does not cover the homeless and persons absent from a household for 12 months and longer. The survey has been carried out with the appliance of the continuous observation method, i.e. economic activity of population is observed in each week during the whole quarter. The LFS results have been generalised based on population balances compiled on the basis on the National Population and Housing Census 2011.

Since the first quarter of 2021, methodological changes have been introduced in the LFS resulting from the implementation of the framework regulation for social statistics, i.e. Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council of 10 October 2019 and its implementing acts. Changes concerned, i.a. subjective range of the survey (the core survey covers persons aged 15–89, until 2020 inclusive, they were persons aged 15 and more) and the definition and the way of specification of particular populations on the labour market, i.e. the employed, the unemployed and economically inactive persons.

For the purposes of benchmarking with previous periods, present recalculated LFS data for the years 2015–2020, taking into account the definitions in force since 2021.

2. The economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **the employed** are included all persons aged 15–89 who during the reference week:
 - a) performed, for at least 1 hour, any work generating pay or income, i.e. were employed in a public company/institution or by a private employer, worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or in conducting family economic activity outside agriculture,
 - b) had work but did not perform it:
 - due to sickness, vacation, parenthood related leave (maternity leave, childcare leave, paternity leave or parental leave), working time arrangement (work system or compensation for overtime hours), training related to the performed work,
 - due to a seasonal nature of work if they continue to regularly perform tasks and duties for the job or business off-season (excluding fulfilment of legal or administrative obligations),
 - for other reasons if the break in employment does not exceed 3 months.

Breakdown into full-time and part-time employed persons was made on the basis of a declaration of the surveyed person in reference to the main workplace;

- 2) **the unemployed** are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:
 - in the reference week were not employed (as defined above),
 - were actively looking for work, i.e. had carried out activities in the four-week period ending with the reference week to seek paid employment),
 - were available to take up work within two weeks from the end of the reference week.

Among the unemployed are also included persons who were not seeking work because they had already found a job and were waiting to start work during the period no longer than 3 months and they were available to take up this work.

3. Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.

4. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności.

Stożek bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

5. Dane o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód.

6. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 grudnia podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

7. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 grudnia 2020 r. wyszacowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich wyszacowane są z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010 i 1996). Według PSR 2020 badanie pracujących w rolnictwie indywidualnym odbywa się na innej zbiorowości gospodarstw indywidualnych, tj. do gospodarstw rolnych nie są zaliczane jednostki o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych i jednocześnie niespełniające odpowiednich progów dla prowadzenia działalności rolniczej.

Dane o pracujących od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Od 2022 r. dane o pracujących prezentowane są na podstawie ich miejsca zamieszkania z wykorzystaniem administracyjnych źródeł danych.

8. Dane o przeciętnym zatrudnieniu dotyczą pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

9. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych.

10. Źródłem informacji o wolnych miejscach pracy jest badanie popytu na pracę. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

11. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, z późn.zm.) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącą się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego)

3. The economically inactive population, i.e. the population staying outside the labour force, are all persons aged 15–89 who were not classified as employed or unemployed persons.

4. Activity rate calculated as the share of economically active persons in population.

Employment rate is calculated as the share of employed persons in population.

Unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons in the economically active population.

5. Data regarding employment concern persons performing work providing earnings or income.

6. Data concerning employment as of 31 December are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main workplace.

7. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 December 2020 were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were estimated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010 and 1996). According to the Agricultural Census 2020, the study of employed persons on private farms in agriculture is conducted on a different group of private farms, i.e. units with an area of less than 1 ha of agricultural land and at the same time not meeting the relevant thresholds for conducting agricultural activity are not classified as agricultural farms.

Data regarding employed persons since 2020 are not fully comparable to those for previous years.

Since 2022, data about employed persons are presented on the basis of their place of residence using administrative data sources.

8. Data on average employment concern full-time employees (including seasonal and part-time employed workers) and part-time per full-time employed.

9. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees (including seasonal and temporary employees). These data concern the **number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from childcare leaves (or the number of terminations less the number of persons granted childcare leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 December from the year preceding the surveyed year.

Data regarding **school leavers starting work for the first time** concern full-time paid employees.

10. The labour demand survey is the source of **information on job vacancies**. **Job vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- the employer made efforts to find people willing to take up the job;
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

Newly created jobs are jobs created in the course of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

11. Data regarding registered unemployed persons include persons who, in accordance with the Act of 20 April 2004 on Employment Promotion and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004 (Journal of Laws 2022 item 690, as amended) are classified as unemployed.

Unemployed person is a person aged 18 and more, who has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full-time employment (or if he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school, with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam covering this school as well as those studying at the stage II sectoral vocational school and post-secondary school, providing full-time, evening or weekend education) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office appropriate for

powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

12. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2000 r. – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 1996, dla lat 2010–2019 – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010, dla lat 2020–2021 – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020, a dla 2022 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych.

13. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy realizowanego metodą reprezentacyjną, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach lokalnych o liczbie pracujących wynoszącej 10 i więcej osób, zaliczanych do wybranych sekcji PKD (bardziej szczegółowe informacje dostępne w publikacji „Warunki pracy w 2022 r.”)
- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, wibracje (drżania mechaniczne), gorący lub zimny mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

14. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

15. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

16. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

17. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

18. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

their (permanent or temporary) place of residence, and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the act.

12. Registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety.

The unemployment rate is given including persons working on private farms in agriculture (comprising a part of the economically active civilian population) estimated: for 2000 – on the basis of the Agricultural Census 1996, for 2010–2019 – on the basis of the Agricultural Census 2010, for 2020–2021 – on the basis of the Agricultural Census 2020 and for 2022 – data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence.

13. Information regarding persons exposed to risk factors at work is compiled on the basis of an annual report on working conditions conducted using the sampling method, wherein:

- 1) data concern persons employed in local units employing 10 persons and more, included in selected sections of NACE/ PKD (more detailed information available in the publication “Working conditions in 2022”).
- 2) data concern persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery.

14. Information on accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents considered equivalent to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from the “Statistical accident report”.

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents in respect for which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

15. Data according to sections and divisions of the PKD 2007/ NACE Rev. 2 were compiled using the local kind-of-activity unit method.

16. Accident at work is understood as a sudden incident, caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- during or in connection with performance of ordinary activities or the superiors’ instructions by the employee and activities on behalf of the employers, even without instructions;
- when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is considered **equivalent to an accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- during a business trip;
- during a training within the scope of the national self-defence;
- while performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer’s.

17. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e.: loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

18. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane prezentowane w dziale nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencji-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą;
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach;
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej;
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płatnymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2022 r. dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych.

Świadczenia społeczne

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. – w przypadku emerytur – ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej) oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu systemów.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);

Wages and salaries. Social benefits

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data presented in this chapter do not include wages and salaries of employees in budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety.

Wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded a labour contract with an employer for the purpose of job vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad;
- payments from profit and balance surplus in co-operatives;
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units;
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data on wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income tax and also employee's contributions to compulsory social security (retirement and other pensions and sickness insurance) paid by the insured employee.

4. Data compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October 2022 concern paid employees who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organisations, trade unions and others.

Social benefits

1. Information on **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period 1 January 2009 to 30 June 2014 – in the case of retirement pensions – from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

Information regarding **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorised to receive benefits from those systems simultaneously.

2. The following persons (including members of their families) are authorised to receive retirement and other pensions, among others:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);

- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Emerytura oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 7).

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczone dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

8. Świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+” od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r. poz. 1577). Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę. Od 1 czerwca 2022 r. świadczenie wypłacane jest także na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej.

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

Gospodarstwa domowe. Mieszkania

Gospodarstwa domowe według spisów powszechnych

1. Dane prezentowane w tablicach 1–3 opracowano na podstawie wyników Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

2. W NSP 2021 przyjęto **koncepcję mieszkaniową gospodarstwa domowego**, według której wszystkie osoby mieszkające w jednym mieszkaniu są uważane za członków tego samego gospodarstwa domowego.

Ze względu na liczbę osób oraz ich stosunek pokrewieństwa wyróżnia się następujące typy gospodarstw domowych:

- rodzinne (jednorodzinne, dwurodzinne, trzyrodzinne i większe),
- nierodzinne (jednoosobowe, wieloosobowe).

Dane z NSP 2011 prezentowane w tablicy 1, zostały przeliczone zgodnie z definicją mieszkaniową gospodarstwa domowego, w związku z tym różnią się one od publikowanych we wcześniejszych edycjach Rocznika (gdzie prezentowano dane według koncepcji ekonomicznej gospodarstw domowych).

3. Wśród osób wspólnie mieszkających wyróżnia się rodziny. **Rodzina biologiczna (nuklearna)** definiowana jest jako dwie lub większa liczba osób, które są związane jako mąż i żona, wspólnie żyjący partnerzy (kohabitanci) – osoby płci przeciwnej lub jako rodzic i dziecko. Jest to definicja wykorzystywana m.in. w spisach powszechnych ludności i mieszkań.

Zgodnie z powyższą definicją wyróżnia się następujące typy rodzin biologicznych:

- małżeństwo bez dzieci,
- małżeństwo z dziećmi,
- związki niesformalizowane bez dzieci,
- związki niesformalizowane z dziećmi,
- matka z dziećmi,
- ojciec z dziećmi.

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne **badanie budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego

- 6) clergy;
- 7) farmers;
- 8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

Retirement, disability and survivors pensions (also paid due to accidents at work and occupational diseases) concern the persons mentioned in points 1) to 7).

3. Retirement and other pension benefits (also paid due to accidents at work and occupational diseases) include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

4. Retirement and other pension benefits do not include the payments of retirement and other pension arising out of international agreements.

5. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the **average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in **gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

8. Since 1 April 2016 the **child-raising benefit from the “Family 500+” programme** has been granted to persons authorised on the basis of the Act of 11 February 2016 on State Aid in Raising Children (Journal of Laws 2022 item 1577). Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child until up to 18 years of age, regardless of family income. From June 1, 2022, child-raising benefit is also paid to children placed in foster care.

The benefit is financed from the state budget.

Households. Dwellings

Households by censuses

1. Data presented in tables 1–3 were compiled on the basis of the results of the Population and Housing Censuses.

2. The Census 2021 adopts the **household-dwelling concept**, whereby all persons living in a housing unit are considered to be members of the same household.

On the basis of the number of persons and their relationship the following types households are distinguished:

- family (one-family, two-family, three-family and more) households,
- non-family (one person, multipersonal) households.

Data from the Population and Housing Census 2011, presented in table 1, were recalculated in accordance with the household-dwelling definition, therefore they differ from those published in previous editions of the Yearbook (where data were presented according to the housekeeping concept of households).

3. Among persons living together, families are distinguished.

Family nucleus is defined as two or more persons who are related as husband and wife, cohabiting partners (cohabitants) – persons of the opposite sex, or as parent and child. This is the definition used in the population and housing censuses, among others.

According to the above definition, the following types of family nuclei are distinguished:

- married couple without children,
- married couple with children,
- informal relationship without children,
- informal relationship with children,
- lone mother with children,
- lone father with children.

Household budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e. the level and structure of available income, expenditures, consumption, equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign

państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości, a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2021 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodząca z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Z tego względu dane za 2021 r. różnią się od wcześniej publikowanych, przeważonych w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Dane za lata 2021–2022 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata wcześniejsze.

2. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie) bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

4. **Wydatki** obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączność”.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracownicze, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczenia inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie:

- 1) wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 marca 2011 r. i 2021 r.;
- 2) bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzypisowyc w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2010–2019 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2011, od 2020 r. – wyniki spisu 2021), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

4. Dane o **mieszkaniach**, na których budowę wydano **pozwolenia** lub dokonano **zgłoszenia z projektem budowlanym**, mieszkaniach których **budowę rozpoczęto**, a także o **mieszkaniach** oraz **powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieskalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę).

citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2021 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the National Population and Housing Census 2021. Therefore, data for 2021 differ from those previously published, weighted on the basis of the National Population and Housing Census 2011. Data for years 2021–2022 are not fully comparable with the ones for preceding years.

2. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e. households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e. consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding pre-payments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding compulsory social insurance contributions (retirement and other pensions, sickness insurance) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

4. **Expenditures** include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in "miscellaneous goods and services" item and expenditures on Internet services under "communication" item.

Dwellings. Municipal infrastructure

1. Information on **dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of:

- 1) the results of the National Population and Housing Census as of 31 March 2011 and 2021;
- 2) the balance of dwelling stocks, as of 31 December, in each administrative division.

3. **Balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census (for the years 2010–2019 the basis constituted the results of 2011 census, since 2020 – the results of 2021 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases in dwelling stocks.

4. Data on **dwellings** for which **permits have been granted** or which have been **registered with a construction project**, dwellings in which **construction has begun** as well as on **dwellings and useful floor area of dwellings completed** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging build-

5. W związku ze **zmianą metodologiczną**, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o **mieszaniach oraz powierzchni użytkowej** przeliczono zgodnie z nowo obowiązującą metodologią. Dane o **mieszaniach, których budowę rozpoczęto**, ze względu na **brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz** zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa („indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla 2015 r. zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

6. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

7. Informacje o **długości sieci wodociągowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Dane o **długości sieci gazowej** dotyczą sieci dystrybucyjnej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych) oraz sieci przesyłowej, tj. przewodów doprowadzających gaz do sieci dystrybucyjnej.

8. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

9. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** dotyczą gospodarstw domowych w miastach, od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

10. Informacje o **energii cieplnej** dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji.

ings (the enlarged part) and adapting non-residential spaces.

5. Due to **methodological change**, since 2018, data regarding effects of „private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. Data on **dwellings and useful floor area** are recalculated according to the new methodology. Data on **dwellings in which construction has begun**, due to the **impossibility of recalculating data back**, according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”), for 2015 are presented according to methodology valid until 2017.

6. Information on municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

7. Information regarding the **length of the water supply network** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

Data on the **length of the gas supply network** concern the distribution network (excluding connections leading to residential and non-residential buildings) and the transmission network, i.e. conduits providing gas to the distribution network.

8. Data regarding the **users of water supply and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

9. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity**, concern households of urban areas, from 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the **number of consumers using gas** include consumers using collective gas meters.

Data regarding the **consumption of gas**, concern households. **Consumption of electricity and gas from the gas supply system** in households is established on the basis of an advance system of payments.

10. Information on **heating energy** concern residential buildings, public authorities and institutions.

Edukacja i wychowanie

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.).

Od 1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która wprowadziła 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz zlikwidowała gimnazja.

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - a) podstawowe,
 - b) gimnazja,
 - c) ponadpodstawowe, w tym policealne;
- 3) uczelnie.

3. **Uczelnie** realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:

- 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujący w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);

Education

1. The education system in Poland functions according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education (Journal of Laws 2021 item 1082, as amended), the Act of 7 September 1991 on the Education System (Journal of Laws 2022 item 2230) and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Sciences (Journal of Laws 2022 item 574, as amended).

Since 1 September 2017, the new school system has been implemented, introducing 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school, 2-year stage II sectoral vocational school. Lower secondary schools have been abolished.

2. The presented data include:

- 1) pre-primary establishments;
- 2) schools for children and youth and for adults:
 - a) primary schools,
 - b) lower secondary schools,
 - c) post-primary schools, of which post-secondary schools;
- 3) higher education institutions.

3. **Higher education institutions** provide full-time and part-time programmes of education. Data regarding higher education institutions:

- 1) comprise foreigners studying in Poland (including students at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);
- 2) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami i wydziałami zamiejscowymi.

4. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłączone zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. Studia podyplomowe – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelniach lub instytutach, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

6. Studia doktoranckie (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni lub instytut, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

7. Szkoła doktorska – zorganizowana forma kształcenia doktorantów, prowadzona przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej 2 dyscyplinach, funkcjonująca od roku akademickiego 2019/20. Kształcenie przygotowuje uczestnika do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

8. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) uczelni – prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia (do roku akademickiego 2017/18 – w dniu 30 listopada), studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą osób, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

9. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane w dziale ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom zdrowia, obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych – od 2006 r., aptekach od 2005 r. – domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Od 2019 r. dane dotyczące lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne, w tym rejestry:

- posiadających prawo wykonywania zawodu (lekarzy i lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych),
- płatników składek ZUS,
- podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
- praktyk lekarskich,
- praktyk pielęgniarek i położnych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy. W związku z przejściem na nowe źródło, dane nie są porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika, opartymi o metodę sprawozdawczości.

Dane dotyczące farmaceutów, fizjoterapeutów i diagnostów laboratoryjnych opracowywane są na podstawie sprawozdawczości. Dane prezentowane są według głównego miejsca pracy. Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze przekraczającym pełny etat oraz niepełnozatrudnione w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including their branches and branch basic organisational units.

4. Data regarding **teachers**, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding day-room teachers and librarians conducting only extracurricular activities, etc.

Data regarding teachers concern full-time and part-time paid employees converted into full-time equivalents.

5. Non-degree postgraduate programmes – a level of education open to first cycle degree holders and provided by higher education institutions or institutes, leading to the award of postgraduate qualifications.

6. Doctoral studies (third-cycle programmes), conferred by an authorised academic unit of a higher education institution or an institute, leading upon successful completion to the award of a third cycle qualification.

7. Doctoral school – an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and institutes in at least 2 disciplines, operating from the 2019/20 academic year. The education prepares students for the doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

8. Data regarding:

- 1) pre-primary education and schools (excluding higher education institutions) are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;
- 2) higher education institutions – are presented as of 31 December (until the 2017/18 academic year – as of 30 November), students are listed as many times as many courses they are enrolled in; data regarding concern persons who obtained higher education diplomas between 1 January 2022 and 31 December 2022.

9. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of Education and Science.

Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, except for the data on some higher education institutions run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the Ministry of Education and Science.

Health care and social welfare

1. Data in chapter health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of Health, the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration; excluding health care in prisons.

2. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices since 2006, pharmacies and since 2005 – social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Since 2019, data on doctors, dentists, nurses and midwives have been compiled based on administrative sources, including registers:

- of licensed to practice (doctors and dentists, nurses and midwives),
- of ZUS contribution payers,
- of entities performing medical activity,
- of medical practices,
- of nursing and midwifery practices.

Data concern persons working directly with a patient, irrespective of the primary workplace. Due to the transition to a new source, the data are incomparable with the data published in the previous editions of the Yearbook, based on reporting method.

Data on pharmacists, physiotherapists and laboratory diagnosticians have been compiled based on reports. Data are presented according to the primary workplace. Data concern persons working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

Data include full-time employed persons, over-time as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including trainees.

3. Dane o **specjalistach** dotyczący lekarzy i lekarzy dentystów ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1566, z późn. zm.).

4. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkami porad udzielonych przez lekarza orzecznika) oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 3) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 173).

Dane o łóżkach na oddziałach:

- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szczękową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

6. Jednostkami systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego są:

- szpitalne oddziały ratunkowe;
- zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, z którymi zawarto umowy o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej.

Z systemem współpracują centra urazowe oraz jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielenia świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego.

7. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowane na terenach wiejskich.

8. Dane o **zachorowaniach** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2022 r., poz. 1657 z późn. zm.).

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

9. Dane o **opiece nad dziećmi do lat 3** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1324), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

10. Dane dotyczące **wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej**, począwszy od danych za 2012 r., prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447, z późn. zm.).

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w porażeniu ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

11. Dane o **placówkach i świadczeniach pomocy społecznej** prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.).

Kultura. Turystyka. Sport

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnicy (użytkownicy aktywnie wypożyczający) to użytkownicy zarejestrowani, którzy wypożyczyli na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. Od 2020 r. do **muzeów** zaliczane są wyłącznie muzea działające w oparciu o uzgodniony z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego statut bądź regulamin, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

3. Data on **medical specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialisation and with specialist title in proper medicine domains in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 29 March 2019 on medical and dental specialties (Journal of Laws 2020 item 1566, as amended).

4. **Consultations provided by doctors and dentists** in the scope of outpatient health care are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical experts), also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

Types of wards in general hospitals (table 3), are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 17 May 2012 (Journal of Laws 2019 item 173).

Data regarding beds in:

- surgical wards include general surgery, paediatric surgery, maxillofacial surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, cardiosurgery, urology as well as other surgical wards;
- communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;
- tubercular and pulmonary wards – beds in pulmonology wards.

6. Units of the State Emergency Medical Services are:

- hospital emergency wards;
- emergency medical teams, including medical air rescue teams with which health care service contracts have been concluded.

Trauma centres and hospital organisational units specialising in providing health services necessary for medical rescue cooperate with the system.

7. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined and which are mainly in rural areas.

8. Data regarding **disease incidence** are presented according to the Law dated 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans (Journal of Laws 2022 item 1657, as amended).

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

9. Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the law dated 4 February 2011 (Journal of Laws 2022 item 1324). Childcare can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by day carer or nanny.

10. Data concerning **family support** and **foster care**, from data for 2012, are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 June 2011 (Journal of Laws 2022 item 447, as amended).

Family support shall also be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family day-support centre or a specialist guidance.

11. Data concerning **social welfare facilities and social assistance benefits** are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 March 2004 (Journal of Laws 2021 item 2268, as amended).

Culture. Tourism. Sport

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Library users (users actively borrowing books) mean persons registered in the library, who borrowed at least one volume in a reporting year.

2. Starting from 2020, **museums** include only museums operating on the basis of a statute or regulation agreed with the minister responsible for culture and protection of national heritage, pursuant to Art. 6 of the Act of 21 November 1996 on museums.

3. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and units conducting regular performances.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

4. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: **miniplexy** – posiadające od 3 do 7 sal projekcyjnych i **multipleksy** – posiadające 8 sal projekcyjnych i więcej.

Turystyka

1. Termin **turystyka** – zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot innej osoby dla odwiedzanego miejsca.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (od 2011 r. posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościeńce);
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, domy wycieczkowe, domy pracy twórczej, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

3. W informacjach o **obiekтах i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych rozumie się sumę miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnopolskim zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej oraz ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, posiada licencje bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy już istniejącej.

Działalność ta obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;

Theatres include units, distinguished in terms of their legal, organisational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

4. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e. established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive or magnetic tape or a digital carrier). Among indoor cinemas one can distinguish **miniplexes** – equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** – equipped with 8 screens and more.

Tourism

1. **Tourism** – in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (since 2011 with 10 or more bed places).

Within:

- hotels and similar facilities, the group "other hotel facilities" covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but provide hotel services (e.g. road houses, inns);
- other facilities, the group "miscellaneous facilities" includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, excursion hostels, creative arts centres, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. **Occupancy rate of bed places** is a relation of the number of overnight stays in a given year to the nominal number of bed places in a given year. The nominal number of bed places shall mean total bed places prepared for tourists each day of a facility's operation.

Sport

1. Data regarding **physical education organisations** include selected organisations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Education, the "Rural Sports Teams" Association) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for the persons with disabilities.

2. In the categories: persons practising sports in physical education organisations as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports field and kind of sport in sports clubs one person may be shown multiple times if he/she practises has a licence or runs classes in several kinds of sport.

Persons practising sports are classified either as juniors or seniors depending on the age; various age groups are applied for individual sports.

Science and technology. Information society

Science and technology

Research and experimental development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to develop new applications of available knowledge.

It includes:

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;

- **badania stosowane** (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. Dane dotyczące podmiotów w tabl. 1 opracowano metodą przedsiębiorstw.

Dane z zakresu działalności B+R prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**.

1. Prezentowane informacje dotyczące działalności B+R obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
 - a) **instytuty**, do których zalicza się **instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2020 r. poz. 1796), **instytuty badawcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498, z późn. zm.) oraz **instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz**, działającej na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz.U. z 2020 r. poz. 2098, z późn. zm.),
 - b) **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.); w prezentowanych statystykach B+R termin „uczelnie” obejmuje wszystkie uniwersytety, uczelnie techniczne itp., ale nie obejmuje innych instytucji szkolnictwa wyższego, uniwersyteckich instytutów lub ośrodków badawczych, szpitali i klinik uniwersyteckich oraz organizacji badawczych, których działalność B+R jest kontrolowana przez sektor szkolnictwa wyższego,
 - c) **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.

2. Do **pracujących** w działalności B+R zaliczono:

- 1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;
- 2) **techników i pracowników równorzędnych**, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;
- 3) **pozostały personel pomocniczy**, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

3. Dane o **personelu B+R** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R.

Dane o **personelu wewnętrznym B+R** obejmują pracujących w działalności B+R, tj. zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (wykres 3, tabl. 3) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 4).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

- **applied research**, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development at regional level have been compiled on the basis of local units data. Data on entities in table 1 were compiled using an enterprise method.

Data on R&D are presented in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by the **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2**.

1. Presented information regarding R&D covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:
 - a) **institutes**, including **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, operating on the basis of the Act of 30 April 2010 on the Polish Academy of Sciences, (Journal of Laws 2020 item 1796), **research institutes**, operating on the basis of the Act of 30 April 2010 on the Research Institutes (Journal of Laws 2022 item 498, as amended) as well as **institutes operating within the Łukasiewicz Research Network**, operating on the basis of the Act of 21 February 2019 on the Łukasiewicz Research Network, (Journal of Laws 2020 item 2098, as amended),
 - b) **higher education institutions**, operating under the Act of 20 July 2018, the Law on Higher Education and Science (Journal of Laws 2023 item 742, as amended); in presented R&D statistics the term "higher education institutions" comprises all universities, higher schools of technology, etc., but it does not include other tertiary level education institutions, university research institutes or centres, university hospitals or clinics and research organisations, the R&D of which is controlled by the higher education sector,
 - c) **others**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development" as well as other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development";
- 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development") which apart from their main activity perform or fund research and development.

2. **Employed persons** in R&D include:

- 1) **researchers (RSE)**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;
- 2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;
- 3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data on **R&D personnel** cover personnel directly engaged in R&D.

Data on **internal R&D personnel** cover employed persons in R&D, i.e. persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (out-work) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (chart 3, table 3) and in full-time equivalents (table 4).

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of persons actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

4. Statystyki dotyczące nakładów na B+R zazwyczaj przedstawiają **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez jej własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania.

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych. Od 2016 r. obejmują one także m.in. nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne oraz oprogramowanie komputerowe wykorzystywane w działalności B+R przez okres dłuższy niż 1 rok, które do 2015 r. zaliczano do nakładów bieżących.

5. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **dziedzin B+R**: nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i nauki o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

6. **Działalność innowacyjna** obejmuje wszystkie działania o charakterze rozwojowym, finansowym i komercyjnym podejmowane przez przedsiębiorstwo, których zamierzonym celem jest innowacja. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle oraz usługach i dotyczą opracowania i wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyrobów, usług) – **innowacja produktowa**, jak również wprowadzania nowych lub ulepszania procesów biznesowych w przedsiębiorstwie – **innowacja w procesie biznesowym**.

Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek nowego lub ulepszanego produktu (wyrobu lub usługi), znacznie różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo wyrobów lub usług.

Innowacja w procesie biznesowym to wprowadzenie nowego lub ulepszenie procesu biznesowego w przedsiębiorstwie, w ramach jednej lub wielu funkcji biznesowych, który znacząco zmienia dotychczas stosowane procesy biznesowe.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania do wdrożenia innowacji (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji i dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing).

Produkt nowy lub ulepszony to wyrób lub usługa, który znacząco różni się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują: jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

7. **Wynalazek podlegający opatentowaniu** – bez względu na dziedzinę techniki – to nowe rozwiązanie posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

8. **Wzór użytkowy podlegający ochronie** jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), przeprowadzonych metodą reprezentacyjną, według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej, zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007 do wybranych sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”,

4. Statistics on R&D expenditure usually present **intramural expenditure**, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by its own research facilities, regardless of their sources of financing.

Capital R&D expenditure include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project. Since 2016 it has also included i.a. expenditure on intangible fixed assets and computer software used in the performance of R&D for more than one year, which up to 2015 was included in the current expenditures.

5. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D** were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

6. **Innovation activity** includes all developmental, financial and commercial activities undertaken intentionally by the enterprise to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry as well as services and they concern the development and introduction into the market of new or improved products (goods, services) – **product innovation**, as well as bringing into use in the enterprise new or improved business processes – **business process innovation**.

Product innovation is the introduction of a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services.

Business process innovation is a new or improved business process for one or more business functions that differs significantly from the firm's previous business processes and that has been brought into use in the enterprise.

Expenditure on innovation activity includes expenditure on: research and experimental development (R&D), own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditure on tangible and intangible fixed assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) as well as other preparations for introducing innovations (including product or service design, preparation of production or distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

New or improved product is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include: quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability and user friendliness.

7. **Patentable invention** – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

8. **Utility model eligible for protection** is a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

Information society

1. The presented information has been compiled on the basis of the generalised results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union countries according to the harmonised methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing 10 persons or more and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2: "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage and waste management and remediation activities", "Construction", "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles", "Transportation and storage", "Accommodation and food service activities", "Information and communication", "Real estate activities", "Professional, scientific and tech-

„Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego). W 2022 r. w kraju badaniem objęto 20,1 tys. takich przedsiębiorstw (tj. 18,4% ich ogólnej liczby).

3. Sprzedaż prowadzona przez przedsiębiorstwa w ramach **handlu elektronicznego** dotyczy zamówień przyjmowanych za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML, posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych za pośrednictwem zwykłej poczty elektronicznej.

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Ze względu na zmiany w metodologii badań dane w rolnictwie od 2021 r. będą prezentowane bez wyszczególnienia gospodarstw indywidualnych.

Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

3. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych (nieużytkowanych i nieutrzymywanych w dobrej kulturze).

Dane o powierzchni użytków rolnych i liczbie gospodarstw rolnych będą dostępne co trzy lata, kolejne – za 2023 r.

Do przeliczeń za 2022 r. wykorzystano zapiski rolne z 2020 r., na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyzioranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne. Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek dla poziomu województwa są szacowane wyłącznie według położenia gruntów.

4. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje **produkcję roślinną i produkcję zwierzęcą**.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inventarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

5. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

nical activities” (excluding veterinary activities), “Administrative and support service activities”, “Other service activities” (repair of computers and communication equipment). In 2022 the survey in the country covered 20.1 thousand such enterprises (i.e. 18.4% of the total population).

3. Sales conducted by enterprises within the frames of **e-commerce** concern orders received by enterprise via web shop, web forms on an enterprise’s website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML, with structure allowing for their automatic processing). Orders received through normal (manually typed) e-mail messages are not taken into account.

Agriculture

1. The information presented was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.

2. **Farm** is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and **conducts agricultural activity**.

Private farm is a farm used by a natural person.

Due to changes in the survey methodology data in agriculture from 2021 are presented without specifying individual farms.

Since 2010, agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activity, and owners of less than 1 hectare of agricultural land who conduct agricultural activity on a small scale (below the specified thresholds).

3. **The agricultural land area** includes an area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land (which is not used and not maintained in a good condition).

Data on the agricultural land area and the number of farms will be available every three years, the next ones – for 2023.

For calculations in 2022 agricultural land for 2020 was used, based on the Agricultural Census.

Sown area is the area of all crops sown and planted on the farm, excluding the area of crops classified as permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in kitchen gardens. Since 2013, data on strawberries have also included organic cultivation of this species. Since 2014, data on the area under vegetables, fruit trees and bushes and strawberries have been estimated for the Voivodship level only according to the location of the land.

4. **Gross agricultural output** includes **crop output and animal output**.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, self-consumption of own agricultural production, the increase in inventories of plant and animal products and the increase in the value of the livestock population (livestock – breeding and non-breeding herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those own products that were utilised for production purposes, e.g. feed, seeds, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales in procurement centres and marketplaces.

In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

5. The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers in marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Dane o produkcji żywności obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywności zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

7. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

8. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdań, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych, danych ze źródeł administracyjnych i szacunków.

9. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów według stanu w czerwcu, a w 2020 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego (według stanu w dniu 1 czerwca).

10. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2021/22 oznacza okres od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r.).

Leśnictwo i łowiectwo

1. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do powierzchni lasów zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz polećka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do gruntów związanych z gospodarką leśną zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

2. Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni geodezyjnej województwa/powiatu/ gminy.

3. Przez odnowienia rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu uszanowanego lub usuniętego.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną, tj. gruntach nieleśnych.

4. Obwód łowiecki stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni).

Przemysł i budownictwo

Przemysł

1. Informacje w zakresie przemysłu dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powierze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ponadto w tabl. 2 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007. Wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług – PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL.

2. Dane opracowano metodą przedsiębiorstw, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji. Definicje metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika.

3. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji, wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych, zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zle-

6. Data regarding the production of animals for slaughter concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. The production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

7. Procurement of agricultural products concerns the quantity and value of agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers.

8. Presented data were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results, data from administrative sources and estimates.

9. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area as of June – unless otherwise indicated, in 2020 on the basis of the Agricultural Census (as of 1 June).

10. Farming years cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2021/22 farming year covers the period from 1 July 2021 to 30 June 2022).

Forestry and hunting

1. Forest land includes area of forest as well as land connected with silviculture.

Forest area includes land with a homogeneous area of at least 0.10 hectare:

- covered with forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, plantations of Christmas trees and bushes as well as food plots).

These areas are intended for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management, such as: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas etc.

2. Forest cover (forest cover indicator) has been calculated as the percentage of forest area to the total geodesic area of voivodship/powiat/gmina.

3. Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands.

Afforestation consists in establishing forest cultures on land previously outside forest management, i.e. on non-forest land.

4. Hunting district is an area of land of at least 3 thousand hectares on the territory where there are conditions for carrying out hunting (in special cases hunting districts can cover a smaller area).

Industry and construction

Industry

1. Information within the scope of industry concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Moreover, data in table 2 show industrial products manufactured by entities irrespective of the kind of their activity as classified according to NACE Rev. 2. Products are presented according to the Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature.

2. Data were compiled using the enterprise method, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by the real location of production. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook.

3. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes the value of finished products sold, semi-finished products and parts of own production, the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial, flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement, the value of

cenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze oraz produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika.

Jako **cenę stałą** przyjęto:

- cenę stałą 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
- cenę stałą 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość **pracy nakładczej**.

5. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w zakresie **budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007, do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zlecających) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości linii **kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu.

Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcję w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 645) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Drogi publiczne ze względu na rodzaj nawierzchni dzielą się na drogi o nawierzchni twardej oraz drogi o nawierzchni gruntowej. Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

3. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

products in the form of settlements in kind as well as products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook.

As **constant prices**, the following prices were adopted:

- 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
- 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

4. Data concerning production include the value of **outwork**.

5. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Construction

1. Information within the scope of **construction** concerns economic entities included in accordance with NACE Rev. 2 in the "Construction" section.

2. Data were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment, restoration and maintenance character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities with their own resources on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB).

5. Information on **buildings completed** (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part).

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 December was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The **railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 March 1985 (uniform text Journal of Laws 2023 item 645), into following categories: national, regional, district and communal roads.

The public roads are split by the surface type into hardsurfaced roads and unsurfaced roads. The hardsurfaced roads include improved hard surface roads (cobble stone, clinker, concrete, stone and concrete slabs, bitumen) and roads with unimproved surface (with macadam and cobbled surface).

3. A **bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. Transport samochodowy zarobkowy, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

5. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą komunikacji **autobusowej** (łącznie z autobusami pospiesznymi) – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzydzielnicowego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie.

Dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Autobusowej.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

6. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

4. Road transport for hire or reward with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

5. Information from urban ground transport concerns **bus** (including express buses) communication – including the handling suburban and intercity service under the responsibility of public and private urban transport enterprises and companies serving some cities and specific lines.

Data do not include the activity of the National Motor Communication.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

6. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

Handel. Ceny

Handel wewnętrzny

1. Informacje w tym dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną. Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o sprzedaży detalicznej obejmują:

- 1) sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnią się „towary nieżywnościowe”.

Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

3. Dane o sprzedaży hurtowej towarów obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

4. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Ceny

1. Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1400–1800 w różnych latach).

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

Trade. Prices

Domestic trade

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified according to NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning retail sales include:

- 1) sales of goods in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- 2) sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales.

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

The division of goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages and tobacco as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. Data regarding the wholesale sale of commodities include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realised on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realised by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by passing the warehouses which realise the delivery.

4. The division of stores by organisational form was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Prices

1. The basis for compiling the price indices of consumer goods and services is price observation of representatives of goods and services (about 1400–1800 in various years).

Price indices of consumer goods and services were calculated applying the weight system based on the structure of households’ expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the European Classification of Individual Consumption by Purpose (ECOICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

Finanse przedsiębiorstw

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 10 i więcej osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody ogółem (kwoty otrzymane i należne) obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne (od 2016 r. łącznie z przychodami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz przychody finansowe.

3. Koszty ogółem obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne (od 2016 r. łącznie ze stratami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz koszty finansowe.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej; do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

6. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyrzeczonych ulg.

7. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

8. Wskaźnik rentowności obrotu obliczono następująco:

- **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
- **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

9. Aktywa obrotowe obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

10. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

11. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok i krótkoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu).

Finanse publiczne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie

Finances of enterprises

1. Financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2023 item 120, as amended).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing 10 and more persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

2. Total revenues (sums received and due) include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues (since 2016 including revenues from extraordinary events) and financial revenues.

3. Total costs include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold, other operating costs (since 2016 including losses from extraordinary events) and financial costs.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity; until 2015, it was corrected by result on extraordinary events.

6. Obligatory encumbrances on gross financial result include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted.

7. The net financial result (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

8. Turnover profitability indicator was calculated as follows:

- **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,
- **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

9. Current assets include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals.

Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

10. Share equity (funds) is recorded in accounting ledgers according to type and principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve capital (fund), other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015, it also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock).

11. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification).

Public finance

1. Public finance includes processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such

długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267, z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy i rozdziały – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.).

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Inwestycje. Środki trwałe

Inwestycje

1. **Nakłady inwestycyjne** to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

processes is the Act of 27 August 2009 on the Public Finance (Journal of Laws 2023 item 1270, as amended) and inter-temporal provisions of the Act on the Public Finance (Journal of Laws 2009 item 1241, as amended). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government (Journal of Laws 2023 item 40, as amended), the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government (Journal of Laws 2022 item 1526, as amended), the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government (Journal of Laws 2022 item 2094, as amended) and the Act of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units (Journal of Laws 2022 item 2267, as amended).

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure of the budgets of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on the Public Finance.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions in the Act on the Public Finance, i.e. they are grouped into divisions and chapters – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources (Journal of Laws 2022 item 513, as amended).

The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realised in that division.

5. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

Investments. Fixed assets

Investments

1. **Investment outlays** are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i zabudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. Nr 90 poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.).

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7 poz. 34).

Rachunki regionalne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 czerwca 2013, str. 1, z późn. zm.).

2. W systemie rachunków regionalnych zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumentu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim i jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje: wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośredniczącego finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty na rzecz organu nadzoru nad rynkiem finansowym, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozytaryjnym Papierów Wartościowych). W zużyciu pośrednim uwzględnia się alokację

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990 (Journal of Laws No 90 item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2023 item 120, as amended).

2. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No 7 item 34).

Regional accounts

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of "The European System of Accounts 2010 (ESA 2010)" introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 June 2013, p. 1, as amended).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between output and intermediate consumption and it is presented at basic prices.

5. **Output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes the: value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable waste), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, fees payable to the financial market supervisory authority, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption also includes allocation of central bank output and domestic

produkcji banku centralnego oraz produkcji globalnej krajowych zakładów ubezpieczeń oraz oddziałów zagranicznych firm ubezpieczeniowych działających w Polsce. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasady ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetworzenia w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniądze, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniądze) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane metodą **jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe) oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora przedsiębiorstw niefinansowych;
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych;
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono jednostki będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na potrzeby indywidualne i ogólnospołeczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczenia do sektora instytucji rządowych i samorządowych;
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej.

insurance companies output as well as output of foreign insurance units operating in Poland. Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional unit.

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of gross operating surplus jointly with gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by contributions to the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector are calculated by applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Grouping regional accounts data according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was accomplished applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific **institutional sector** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to non-financial corporations sector;
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation and auxiliary financial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector;
- 3) general government sector, which includes institutional units which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and accordingly to the ESA 2010 methodology meet criteria for including in the general government sector;
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own-account outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organisations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organisations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity.

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów i alkoholu, a także działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby.

13. Dane z rachunków regionalnych będą podlegały rewizji, w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

14. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczone w publikacji „Zeszyt metodologiczny Produkt krajowy brutto i jego elementy w ujęciu regionalnym” dostępnej na stronie Główny Urząd Statystyczny/Obszary tematyczne/Rachunki narodowe/Rachunki regionalne/Zeszyt metodologiczny Produkt krajowy brutto i jego elementy w ujęciu regionalnym.

Podmioty gospodarki narodowej

Prezentowane dane dotyczą **podmiotów gospodarki narodowej** zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrzem REGON, jest rejestrzem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773, z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 2009, z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej, Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązków.

Within **illegal activities** there were included estimations concerning production and trafficking in narcotics and smuggling of cigarettes and alcohol as well as activity of persons deriving profits from exploiting sexual services.

13. Regional accounts data will be subject to review due to revision in annual national accounts, in accordance with the principles of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

14. Information concerning regional accounts is included in the publication "Methodological report. Gross domestic product and its elements in the regional breakdown" available on website Statistics Poland/Topics/National accounts/Regional accounts/Methodological report. Gross domestic product and its elements in the regional breakdown.

Entities of the national economy

The presented data concern **entities of the national economy** recorded in the REGON register and include legal persons, organisational units without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Act of 29 June 1995 on Official Statistics (Journal of Laws 2023 item 773, as amended) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 30 November 2015 (Journal of Laws item 2009, as amended) on the mode and methodology of running and updating the National Official Business Register and templates for applications, surveys and certificates.

The basic function of the REGON register is the identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation.